DETEKTYVO MEISTRAI

9

MIKIS SPILEINAS

KŪNŲ MYLĖTOJAI

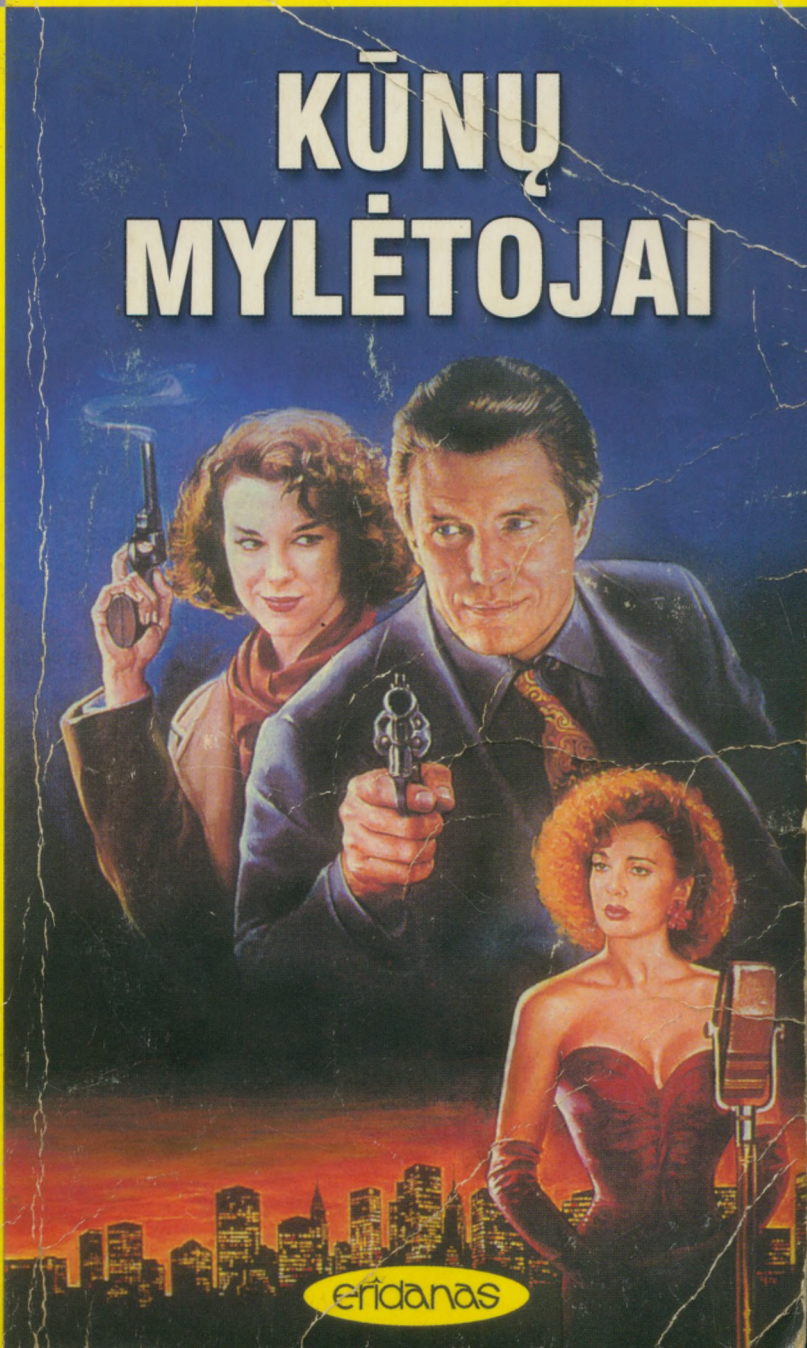

Eridanas

Gimimo diena, vardadienis, Motinos diena,
Tėvo diena, Kalėdos, Naujieji metai -
kiek daug švenčių turime per metus.
Ir visų jų proga reikia pirkti dovaną!

"Eridano" leidykla labiausiai atsidavusiems
savo skaitytojams paruošė stulbinančią staigmeną -
tris gražiai supakuotus šventinius knygų rinkinius:
du M.Z. Bradley nuotykinės fantastikos tomus,
du subtilaus humoro sklidinus populiariausios
pasaulyje lenkų rašytojos Joannos Chmielewskos
detektyvinius romanus bei tris bene žymiausio pasaulio
gamtininko Džeraldo Darelo nuotykių knygas.

Marion Zimmer Bradley

RAUDONOJO MĖNULIO MEDŽIOTOJAI
IŠLIKUSIEJI

Joanna Chmielewska

VIEN TIK RAUDONA
ROMANŲ ROMANAS

Džeraldas Darelas

ROŽĖ - MANO GIMINAITĖ
BAFUTO SKALIKAI
MANO ŠEIMA IR KITI GYVŪNAI

Šios "Eridano" paruoštos dovanos -
gerokai pigesnės negu perkant po vieną knygą!
Be to, kiekvienoje šventinėje pakuotėje -
fantastiškas "Eridano" lipdukas!!
Geresnės dovanos už M.Z. Bradley,
Joannos Chmielewskos bei Džeraldo Darelo
knygų pakuotes negalima nė įsivaizduoti!!!

Mikis Spileinas

KŪNŲ MYLĖTOJAI

Romanas ir apysaka

Iš anglų kalbos vertė
EIGINTA ČEPIENĖ

Eridanas
Kaunas
2000

Serija "DETEKTYVO MEISTRAI", IX tomas

UDK 820(73)-3
Sp31

ISBN 9986-97-047-4

Vertimas į lietuvių kalbą ©,
leidykla "Eridanas", 2000

NETIKŠA BANERMANAS

1 skyrius

Mano senutėlis "Fordas" šliaužė keliu į kalvos viršūnę, iš kur atsivėrė nuostabus vaizdas į Banermanų dvarą. Jis stovėjo mėnulio šviesos užlietoje įlankos pakrantėje. Tamsoje bolavo seno namo kolonada, neaiškiai primenanti iškeltas į viršų didžiulio skeleto rankas. Aplink tysojo keisti šešėliai.

Apaugusi žole ir apleista vila buvo mažai panaši į tą, kokia liko mano atmintyje per visus tuos metus. Ketaus vartų vyriai vos laikėsi plytinėje sienoje. Tiesą sakant, patys vartai buvo dar vietoje, bet tvora perdžiūvo ir nuo laiko suskeldėjo.

Bet panašios smulkmenos neturėjo manęs atitraukti nuo kelio - reikėjo sutelkti visą dėmesį į 242-ojo plento duobes. Tačiau vis tiek retkarčiais atitraukdavau savo žvilgsnį nuo plento, kad galėčiau pažvelgti seno namo pusėn. Toks elgesys žmogaus, kuris nuo pat gimimo iki dvylikos metų augo tose vietose tol, kol aplinkybės nešvystelėjo jo į svetimą ir žiaurų pasaulį, buvo visiškai suprantamas. Aš visada jaučiau gimtųjų namų trauką ir štai, pagaliau atvykau pažvelgti į randus, įdrėskimus bei įbrėžimus, kuriuos čia paliko be manęs prabėgę metai.

Pro medžius prasiskverbė šviesa, spindinti ketvirtajame vilos aukšte. Kažkas šilto ir švelnaus suspaudė man širdį, kai pristabdęs pasukau iš plento ir nuvažiavau keliuku link namo.

"Koks gi aš kvailas, kad niekam nepranešiau apie savo atvažiavimą!" - pavėluotai keikiau pats save.

Beje, negalėjau nuspėti, kaip elgsis mane pamatę visi tie, kurie liko tarp gimtųjų sienų. Juk namo grįžo ne tik sūnus paklydėlis...

Visą kelią be paliovos rūkiau. Na, juk praėjo, velniai griebtų, ištisi dvidešimt treji metai! Prasidėjo ir baigėsi du karai! Kas iš to? Jeigu jums pasisekė ir pasitaikė galimybė aplankyti tą laimingą vietą, kur prabėgo jūsų vaikystė, - nė už ką nežiūrėkite į tai pro pirštus!

Kol mano senukas buvo gyvas, mėgdavo kartoti: "Argi jūs negirdėjot istorijos apie mūsų katinėlį? Nepamirškit jos!" Taip sakydamas linksmai kvatodavo, nes mane vadino K. K. Tai pilno vardo - Ketas Kėjus Banermanas - sutrumpinimas.

Aš ilgai nežinojau, kodėl mane taip keistai vadino. Pasirodė, kad Ket Kėjus - tai vieta, kur aš, pradėtas nuodėmėje, išvydau dienos šviesą. Praėjus tik valandai po gimdymo, mirė mano mama. O tėvas pasiėmė mane kartu su šiuo dvaru ir gėda, kurios visa Banermanų šeimyna taip ir nepajėgė nusiplauti.

Aš - nesantuokinis vaikas. Gėdos dėmė. Netikša. Netikša Banermanas! Ne, išdidūs ir tuščiagarbiai Banermanai negalėjo man atleisti mano gimimo.

Apsisukęs prie namo, sustabdžiau mašiną šalia kitų dviejų, stovėjusių netoli priebučio. Priėjau prie pagrindinio įėjimo ir patraukiau skambučio virvutę. Vietoj įprastinio varpelio, išgirdau kitą garsą ir supratau: civilizacija prasiskverbė ir čia, skambutis buvo elektrinis.

Balsai, silpnai sklidę iš namo vidaus, nutilo. Ant slenksčio pasirodė senutė, kurią aš iš karto pažinau. Tai ji kažkada man į kambarį slapčia nuo visų atnešdavo želė ir sumuštinių, kai mane nubausdavo ir neleisdavo išeiti iš namų. Enė gailėjo manęs ir visada papasakodavo, kas vykdavo kituose namo kampuose.

- Labas vakaras, Ene!

Ji akimirkai sustingo, pažvelgė į mane pro akinių viršų ir neryžtingai atsakė:

- Labas.

Jos plonas balsas visai nepasikeitė per tuos metus.

- Daug vandens nutekėjo, senute! Nejaugi taip ir neprisimeni vieno mažo katinėlio.

Enės antakiai staigiai pakilo ir ji, bijodama apsirikti, pasilenkė į priekį, palietė mano veidą savo sausomis susiraukšlėjusiomis rankomis.

- Katinėlis? Mano mielas mažas Ketas Kėjus sugrįžo?!

Aš pakėliau ją, lengvai atplėšęs nuo grindų, ir prispaudžiau prie savęs. Turbūt dvi dienas neskusta barzda gerokai subadė jai skruostus, ir ji tyliai sušuko, bet aš mačiau, kad Enė nuoširdžiai džiaugėsi netikėtu mano pasirodymu. Po to paleidau ją iš savo glėbio.

- Netikiu savo akimis, - murmėjo senutė. - Kiek metų prabėgo! Štai koks tu tapai, Ketai! Suaugęs... Visiškai suaugęs. Įeik, įeik gi į namą.

- O tu vis tokia pat, Ene! Visiškai nepasikeitei. Ir kvepi, kaip anksčiau, obuoliais ir grindų vašku.

Ji sukruto, greitai uždarė duris, nusivedė mane už rankos į savo kambarį ir, žengusi žingsnį atgal, įdėmiai apžiūrėjo mane nuo galvos iki kojų.

- Ketas. Be abejo, Ketas. Nosis, kurią Rudis sulaužė muštynių metu, randas, likęs po to, kai iškritai iš medžio. Akys. Akys, žinoma, tėvo!

Ji priekabiai apžiūrėjo mano geros medžiagos vilnonį juodą kostiumą, brangią, akių nerėžiančią skrybėlę, bet iš Enės veido buvo matyti, kad jai aš - vis tas pats dvylikametis berniūkštis ir ji niekaip negali susitaikyti su mano nauja išvaizda! Ir Enė, kaip ir anksčiau, bijojo, kad vyresnieji pusbroliai Rudolfas ir Teodoras iš seno įpratimo pradės mane skriausti.

- Kur mano mielieji giminaičiai? - pasidomėjau aš.

- Ten, - ji mostelėjo ranka į bibliotekos pusę. - Ketai, tu juk neketini...

- O kodėl gi ne, senute? Tik tu nesijaudink, saugok širdį. Kas buvo - tai buvo. Be to, aš neilgam. Išnyksiu iš čia kaimynams net nepradėjus pliaukšti apie mano sugrįžimą. Ir atmink: šiandien man absoliučiai nieko nereikia iš visos tos Banermanų gaujos. Viskas bus gerai, girdi? Juk užsukau tik pravažiuodamas.

Ji norėjo dar kažką pasakyti, bet paskui apsigalvojo ir tylėdama nuvedė mane prie bibliotekos durų. Supratau, kad Enė čia tik ūkvedė ir vargu ar tiksliai žino viską, kas dedasi šeimoje.

Aš iš tolo padrąsinančiai jai šyptelėjau ir staigiai abiem rankom atidariau dvivėres duris. Akimirkai įtampa įsismelkė į mano širdį. Taip būna visada, kai žmogus iš anksto nuspėja tai, kas turi įvykti arba tai, ką jis gali pamatyti.

Aš dažnai įsivaizduodavau šią sceną, naktį gulėdamas lovoje ir negalėdamas užmigti - dar tada, kai negalėjau sau leisti nors valandai sugrįžti į "šeimos židinį". Mintyse mačiau, kaip dėdulė Mailsas lošia bridžą už stalo, klausydamasis eilinio vyresniojo sūnaus Rudžio melo. Paskui jis kviečia Makolėjų, senąjį tarną. Beje, Makolėjus nemėgo, kai senelis liepdavo jam mane nubausti - netgi už tikrus nusižengimus. Bet įsakymas yra įsakymas. Ir jis pėrė mane žinodamas, kad jei to nepadarys, - pats bus nubaustas.

Jei būtų gyvas tėvas, jis, žinoma, niekam neleistų manęs skriausti, ypač tam mulkiui Mailsui, savo broliui. Bet tėtis seniai mirė. Jam tiesiog nepasisekė. Jį sulijo lietus, kai ėjo padėti giminaičiui Rudžiui išsikapstyti iš kažkokios bjaurios istorijos. Todėl tėvas susirgo plaučių uždegimu ir maždaug per savaitę užgeso.

Taigi, aš atidariau bibliotekos duris. Viskas atrodė visai ne taip, kaip įsivaizdavau. Dėdulė Mailsas buvo virtęs sudžiūvusiu ir atstumiančiu seneliuku. Jis iš tikrųjų sėdėjo prie savo stalo. Vyriausiojo Banermano veide atsispindėjo ir baimė, ir baisus pyktis vienu metu. Jo sūnūs buvo čia pat. Įniršusi tėvo veido išraiška, matyt, mažai juos gąsdino. Abu buvo gerokai praplikę ir nutukę. Pusbroliukų spuoguoti veidai pasirodė man, kaip ir anksčiau, kvailoki.

Visada ramesnio būdo Tedas ir dabar prigludo kamputyje, stengdamasis likti nepastebėtas. Rudis įžūliai stovėjo viduryje kambario, įsirėmęs rankas į šonus ir nervingai laižydamasis.

Be mano giminaičių kambaryje buvo dar trys vyriškiai. Vienas jų, nepažįstamas, sėdėjo krėsle, užsidėjęs koją ant kojos - šiek tiek neproporcingos figūros, ilgais tankiais tamsiais

plaukais ir malonaus vyriško veido. Kitus du aš puikiai pažinojau. Tai buvo Karlas Matas ir Popėjus Geidžas - taip vadinamo "Čikagos sindikato" žmonės. Jų buvimas čia kėlė nerimą, tuo labiau, kad iš jų veidų išraiškų aš supratau: pokalbiu, kuris vyko šiame kambaryje iki mano pasirodymo, svečiai buvo nepatenkinti.

Man pasirodžius, aišku, visų galvos kryptelėjo į duris. Bet niekas manęs nepažino. Mailsas ir jo sūnūs atsigręžė svečių pusėn, tikėdamiesi, kad aš kažkaip su jais susijęs. Bet Karlas Matas užuot atsakęs tik truktelėjo pečiais. Visi nustebę vėl įsmeigė akis į mane. Dėdulė išsikepurnėjo iš už rašomojo stalo ir susierzinęs žengė žingsnį link manęs.

- Kas jūs toks ir ko jums čia reikia? - išdidžiai pasiteiravo jis.

Aš šyptelėjau:

- Nusprendžiau jus aplankyti, dėdule! O tuo pačiu - pasimatyti su šeimos nariais ir pailsėti po kelionės.

Rudžiui staiga sutriko kvėpavimas. Aš supratau - pagaliau jis mane pažino! Brolelis, atrodė, dar minutė - ir uždus.

- Ketas? - sunkiai išspaudė jis. - Ketas Kėjus?

- Sveikas, lepši! - aš priėjau arčiau ir iš aukšto pažiūrėjau tiesiai jam į akis, suprasdamas, kaip stingsta iš paralyžiuojančio raumenis gyvuliško siaubo mano buvęs kankintojas.

Atsitokėjęs Rudis nedrąsiai bandė ištiesti man ranką. Bet aš, tarsi jos nepastebėjęs, pakėliau savąją ir paniekinamai plekštelėjau jam per atvipusias lūpas.

Tedas taip pat atsigavo. Pašokęs iš vietos, jis stryktelėjo ir metėsi į kitą pusę, - taip, kad tarp mūsų atsirastų didžiulis rašomasis stalas.

- Tu... Tu ką, kuoktelėjai? - išlemeno jis.

- Galbūt ir kuoktelėjau, broliuk! - nusikvatojau aš.

Paskui su koja patraukiau pirmą pasitaikiusią kėdę dėdulei Mailsui, kad jis galėtų atsisėsti. Seneliuko išvaizda dabar buvo kur kas prastesnė, negu tada, kai atidariau duris į biblioteką.

- To negali būti! Negali būti! - kartojo jis kaip užsuktas. Kitų žodžių man dėdulė nerado.

Taigi, mano pasirodymą namuose buvo galima laikyti įvykusiu faktu.

Nepažįstamas vyriškis pakilo iš krėslo ir priėjo prie rašomojo stalo. Mes šaltai pažvelgėme vienas į kitą. Atrodė jis gana gerai, netgi solidžiai. Vyriškio figūra neatrodė priklausanti gerai treniruotam žmogui, bet, kaip rodo praktika, tokie kampuoti vyrukai, kaip jis, turi įprotį atakuoti klastingai ir netikėtai. Todėl su juo reikėjo būti atsargiam.

- Jūs galvojate, kad jau visiems aišku, kas toks esate?

Aš parodžiau į jį pirštu.

- Manau, kad pirmiausia prisistatyti teks jums!

Nepažįstamasis įsitempė.

- Mano vardas - Vensas Kolbis. Aš mis Anitos Banerman sužadėtinis.

Anita! Velniai griebtų, kaip aš ją galėjau pamiršti? Maža mergaičiukė, mano pusseserė, miela mažylė, eidavusi paskui mane tarsi ištikimas šuniukas. Ji, kaip ir Enė, taip pat slapta kaišiodavo man sumuštinius ir atnešdavo arbatos, kai aš, paliktas be vakarienės, stovėdavau kampe. Tada jai tebuvo dešimt metų, o man sukako dvylika.

Tą naktį, kai išėjau iš namų, Anita viena tamsoje, apsipylusi ašaromis, prie vartų laukė manęs, kad galėtų pabučiuoti atsisveikindama.

- Štai kaip? Sužadėtinis?

- Na, o dabar metas prisistatyti ir jums, drauguži.

- Netikša Banermanas! - drebtelėjau aš. - Manau, kad apie mane jau girdėjote? Mano tėvas buvo jauniausias dabartinio namo šeimininko brolis. Aš tam tikrą laiką čia gyvenau.

- Aišku!

Tik vieną žodį jis ir tepasakė, o paskui atsisuko į dėdulę, kuris vis dar sėdėjo nekrutėdamas.

Iš kažkokių vos pastebimų ženklų pajutau, kad santykiai tarp susirinkusiųjų staiga pasikeitė. Situacijos kvailumą jaučiau visu savo kūnu, todėl pertraukiau tylą ir tariau:

- Žinoma, nesitikėjau, kad mano atvažiavimui papjaus aviną ir padengs šventinį stalą - ne toks jau naivus esu. Bet įtarti, kad giminaičiai galėtų taip žemai nusiristi, jog savo dvare pri-

imtų visokias padugnes, - aš linktelėjau galva "sindikato" žmonių pusėn. - Ir kaip jūs taip žemai puolėt?

Geidžas įpykęs veriančiai į mane pasižiūrėjo, o Matas grėsmingai nusiteikęs pakilo iš savo vietos.

- Ei, atsargiau, vaikine, jei nenori...

Žaibiškai pripuoliau prie Mato ir trenkiau jam į saulės rezginį taip, kad atrodė, jog jaunuolis lūžo pusiau. Antrasis mano smūgis buvo iš viršaus per kaklą. Gangsteris sukniubo, jo porininkui nespėjus išsitraukti revolverio. Mano keturiasdešimt penktojo kalibro revolveris taip pat buvo paruoštas. Aš stuktelėjau ginklu Geidžui į dantis ir išgirdau gerai man pažįstamą dantų griežimą. Geidžas stryktelėjo prie sienos, išsitepdamas krauju smakrą. Atrodė, tarsi vyriokas būtų ką tik padaręs klaidą ir norėtų už tai atsiprašyti bei klaidą ištaisyti. Bet aš žinojau, kad iš tikrųjų Geidžas vis dar pavojingas - todėl perbraukiau jam per dantis revolveriu dar kartą. Sudejavęs Geidžas žnektelėjo ant bibliotekos grindų šalia savo draugužio.

Spengiančioje tyloje atsigręžiau į giminaičius.

- Nuo šiol šiuose namuose niekas neturi teisės sakyti man "vaikine". Aišku?

Aš iš eilės apžvelgiau visus Banermanus. Anksčiau jie niekada manęs kitaip ir nevadino: "Ei, vaikine", "šunyti"!

Tik mano miela mergaitė rasdavo kitų žodžių.

- Ketas Kėjus! - tylus balsas, vos ne šnibždesys, pasigirdo nuo slenksčio, iš kur buvo galima stebėti viską, kas vyko kambaryje.

Na, žinoma, tai ji, mano mažytė, mano saulutė. Kas gi dar galėjo virsti tokia grakščia, trapia moterimi! Puikūs kaštoniniai plaukai, išraiškingos mėlynos akys, aukšta standi krūtinė po plonu audiniu, stulbinančiai plona talija, dieviškos formos klubai. Ir lūpos, švelnios lūpos, padovanojusios man kažkada nedrąsų, pirmą gyvenime bučinį.

- Anita! - iškvėpiau aš.

Nei pistoletas mano rankoje, nei kraujas, nei pašaliniai tipai, besivoliojantys ant grindų, nei kiti šeimos nariai, - niekas negalėjo Anitos sulaikyti. Ji puolė man į glėbį su džiaugsmo ašaromis akyse. Aš stipriai priglaudžiau ją prie savęs, o po to šiek tiek atitraukiau, kad galėčiau įsižiūrėti į jos veidą.

- Velniai griebtų, kokia gi tu, Anita! - negalėjau nuslėpti savo susižavėjimo.

Jos apsiblaususiose nuo ašarų akyse spindėjo laimė.

- Tu nė karto man neparašei per visus tuos metus! Mes galvojome, kad tavęs jau nėra gyvųjų tarpe. Mes nieko... nieko apie tave negirdėjome. Kodėl gi tu ne... Iš kur išdygai, Ketai?

- Anita! Mano brangute! Aš juk nieko, išskyrus tave, neturėjau, - paglosčiau jai veidą. - Visą laiką norėjau atvažiuoti ir išsivežti tave. Atleisk, kad iki šiol nesugebėjau to padaryti.

- Anita! - garsiai ir, kaip man pasirodė, su priekaištu ištarė Vensas Kolbis, maigydamas nuorūką peleninėje. Atrodė, kad Vensas - vienintelis, nebijantis garsiai čia kalbėti.

- Nurimk, drauguži, - atsisukau aš. - Mes su Anita visgi giminaičiai, o be to - seni draugai. Prieš daugelį metų mūsų draugystę sutvirtino bučinys. Todėl nesinervink be reikalo ir atstok.

Anita staiga susikaustė, tarsi tik dabar pastebėjusi ant grindų tysančius vyriškius. Nuoširdus džiaugsmas jos akyse bematant išnyko, o pirštai konvulsiškai suspaudė man ranką.

- Prašau tavęs, Ketai, eime iš čia. Mes galėsim kur nors kartu pasėdėti ir pasikalbėti, kaip anksčiau.

Aš atsigręžiau į Kolbį ir pajutau, kad nevalingai šypsausi. Įsikišau savo keturiasdešimt penktojo kalibro revolverį į įprastą vietą ir paklausiau:

- Tikiuosi, jūs neprieštaraujat?

- Žinoma, ne! - Kolbis gūžtelėjo pečiais.

Tada aš parodžiau ranka į Geidžą ir Matą:

- Kai šiedu atsigaus, perduokite jiems mano linkėjimus.

2 skyrius

Mes pasukome link to paties vasarinio namuko sodo gilumoje, kur vaikystėje dažnai susitikdavome. Kaip ir prieš daugelį metų, Anita atsisėdo į didelį pintą krėslą prie lango. Aš įsitaisiau ant palangės.

- Na, štai mes ir vėl kartu, mieloji. Paaiškink, kas čia vyksta?

- Lyg ir nieko ypatingo, Ketai.

- Tai kodėl Banermanų dvare priimamos visokios padugnės? Mano tėvas arba mūsų senelis net slenksčio peržengti tokiems būtų neleidęs! Be to, ir dėdulė Mailsas anksčiau nosį suko nuo žemo luomo publikos. Kas gi atsitiko?

- Ketai, tai tu pažįsti tuos du? Pažįsti, taip?

- Žinoma. Jie vadinami "kontrolieriais". Juos atsiunčia, kai "sindikato" vadeivoms kyla finansinių problemų. Kai kažkur kažką reikia stumtelėti, kad viskas vyktų taip, kaip sumanyta arba tiesiog reikia pademonstruoti, kad "sindikatas" neišvengiamai laimės. Štai tada vaikinai ir pasirodo.

- Iš kur tu viską žinai? Ir kodėl nešiojiesi revolverį?

- Kaip čia tau paaiškinus. Na matai, aš ir pats užsiimu panašiais dalykais. Bet tai jau kita tema. Papasakok, kas pas jus įvyko per visus šiuos metus?

- Aš tau negaliu visko papasakoti, - tyliai sušnibždėjo Anita.

- Kodėl? Bijai? Papasakok! Aš viską suprasiu.

Net tamsoje buvo galima pastebėti, kaip ji konvulsiškai suspaudė kumštelius.

- Ketai, labai tavęs prašau! Na, būk geras, nereikia apie tai!

- Aš dabar kitas žmogus, Anita. Galbūt man pavyks atsilyginti Rudžiui. Jis gana dažnai su manim blogai elgdavosi, tu gi žinai.

- Bet ne visada gi jie... jie taip elgdavosi.

- Nebijok ir papasakok, mieloji!

- Ne.

Aš nušokau nuo palangės ir priėjau prie krėslo, kuriame sėdėjo susijaudinusi Anita.

- Brangioji mano, prašau, papasakok viską. Aš noriu atsiskaityti su tais sutvėrimais.

- Aš bijau, Ketai, - sušnibždėjo Anita, vengdama mano žvilgsnio. - Taip, jie tave labai įskaudino, labai. Vargu ar atsirastų žmogus, kuris galėtų tai pamiršti. Bet prašau, meldžiu, neapsunkink mūsų padėties.

- Keista tu mergina, Anita. - Kilstelėjau ją iš krėslo ir pastvėriau ant rankų. Nieko tokio aš negalvojau. Tik padariau tai, kas, mano manymu, pusbroliui ir pusseserei nedraudžiama. Bet, deja, įvyko kažkas neįtikėtina.

Mano rankos, pajutusios Anitos švelnų kūną, nevalingai suspaudė ją stipriau, negu pridera. Staiga elektros iškrova supurtė visą mano kūną, suspengė galvoje.

Aš negirdėjau, ką ji man šnibždėjo. Mano galva jau panyro į purius pusseserės plaukus, o lūpos godžiai ieškojo jos lūpų. Anita atsiliepė į mano protrūkį su visa pašėlusia aistra. Jos liepsnojantis liežuvėlis, tarsi netyčia atsiradęs mano burnoje, skleidė tokį karštį, kad nejučia atitraukiau Anitą nuo savęs, nors to visai nenorėjau.

- Ketai, brangusis, aš visą laiką tavęs laukiau. Niekada netikėjau tuo, ką kiti kalbėjo. Jie visi sakė, kad tu miręs. Bet aš prisiekiau sau dar tą tolimą naktį, kai tu iš čia išėjai, kad lauksiu tavęs.

- Betgi mes tada buvome dar visiškai vaikai!..

- Vis dėlto tu grįžai. Ir pasakei, kad norėjai mane išsivežti.

Aš negalėjau prieštarauti. Kita vertus, juk išsukau iš pagrindinio kelio ir atvažiavau į dvarą tik dėl jos.

- Bet turbūt aš pavėlavau, Anita?

Jos akyse sužibo ašaros.

- Taip. Jau nieko negalima pakeisti, - pusseserė pakėlė galvą ir pažiūrėjo į mane. - Gal geriau grįžkim namo, Ketai? Prašau. Na, tai grįžtam namo?

Į namo vidų aš nėjau. Atsisveikinau su ja prie pagrindinio įėjimo, nenorėdamas dar kartą susitikti su giminaičiais. "Biuikas", prie kurio pastačiau savo "Fordą", vis dar buvo savo vietoje, o štai juodas "Kadilakas" - jau dingęs.

Aš įlipau į mašiną ir pajudėjau link plento. Iki Kalver Sičio buvo vos šešios mylios, o man dar buvo likusios devynios dienos atostogų - devynios dienos, o po to turėjau vykti su reikalais į Niujorką ir vėl grįžti į pajūrį.

Prie įvažiavimo į miestą pastebėjau neišvaizdų antrarūšį viešbutį. Padaviau administratoriui penkis dolerius ir užpil-

džiau formuliarą. Pareiškęs, kad kvito nereikia, gavau raktą be jokių papildomų klausimų.

Pakilęs į kambarį, išsimaudžiau, išsitiesiau lovoje ir įsispoksojau į lubas, stebėdamasis, jog staiga kilo noras Rudį ir Tedą užmūryti jų nuosavo šeimos dvaro rūsyje. Galų gale aš nusikvatojau iš savo kvailos išmonės. Nesunkiai įveikčiau juos abu viena ranka, o apie dėdulę Mailsą nėra ko ir šnekėti. Bet vis dėlto konkrečioje susidariusioje situacijoje mūsų asmeniniai santykiai įgavo netikėtą atspalvį. Mano neseniai iškrėstas pokštas, kai staiga pasirodžiau dvare, galėjo baigtis gana liūdnai, - aš tai supratau! - juk dėdulės viloje buvo vaikinai iš "Čikagos sindikato". O iš jų nieko gero nelauk.

Atsibudęs septintą ryto, papusryčiavęs ir sulaukęs pusės devintos, aš nulipau žemyn ir, markstydamasis nuo ryškios saulės, įlindau į telefono kabiną.

- Hello, - išgirdau Marčio Sinklerio balsą.

- Tave trukdo Ketas Banermanas, Marti.

- Kur tu, Niujorke?

- Ne, dar Kalver Sityje. Dar šiek tiek čia užtruksiu.

- Velniai griebtų, Ketai, tu ką, išprotėjai! Jeigu tu ne...

- Palauk, Marti, juk anksčiau aš čia gyvenau.

- Na gerai, tai kodėl skambini?

- Ir pats kol kas dorai nesuprantu. Čia vyksta kažkokie įdomūs dalykai. Lyg ir smulkmena, bet vertėtų patikrinti.

- Kad tave kur velnias, Ketai, juk visas tas nelemtas Kalver Sitis - kaip ant delno. Lošimo namai ten dabar legalizuoti, o lenktynių sezonas praėjo.

- Gal tu vis dėlto sužinotum, ar miestelyje yra koks nors asmuo, keliantis įtarimą?

- Žinoma, jei nori. Palauk penkias minutes.

- O'key. Laukiu. Paskambink po penkiolikos minučių, - pasakiau aš ir padiktavau jam savo kabinos telefono numerį.

Mūsų Sinkleris punktualus. Lygiai po penkiolikos minučių jau viską žinojau apie žmogų, vardu Sidnėjus Laportas, taip pat ir jo adresą. Nebuvo prasmės gaišti laiką.

Namas, pažymėtas 56 numeriu, buvo gana neišvaizdus ir stovėjo River gatvės gale, beveik prie pat įlankos. Ant pirmo

aukšto langų puikavosi užrašas: "Maklerio kontora", o antrame aukšte buvo išdaužyta daug stiklų. Apskritai, nejaukus pastatas.

Į Sidnėjaus Laporto butą buvo galima patekti per centrinį įėjimą.

Duris atidarė žmogus, atrodęs kaip penkiasdešimties, nors jam tebuvo apie trisdešimt. Žemesnis už mane visa galva, smulkaus žiurkiško veidelio, kažkoks užguitas. Aš neblogai pažinojau tokio tipo žmones. Svarbiausia, bendraujant su jais, nesiterlioti ir veikti ryžtingai.

Todėl tuoj pat Laportą įstūmiau atgal į butą. Jo kakta akimirksniu suprakaitavo. Tokie žmonės, kaip jis, visgi iš pradžių mėgina išsiaiškinti santykius. Taip buvo ir šį kartą.

- Beje, misteri, - išstenėjo jis drebančiu balsu. - Jūs įeinate į svetimus namus ir netgi nemanote...

- Užsičiaupk!

Daugiau neištariau nė žodžio, tiesiog atsilapojau striukę ir išsitraukiau nosinę. Pamatęs dėklą su revolveriu, jis sušnopavo ir lėtai atsisėdo ant krėslo kraštelio.

- Bet... aš juk visiškai švarus. Tai jums gali patvirtinti Forbesas, paklauskite jo! Aš jau sumokėjau už prekes. Šešiasdešimt dolerių praėjusią savaitę! Ir daugiau niekam neskolingas!

- Užsičiaupk!

Jis nutilo. Apėjau butą, mėgindamas įvertinti realią padėtį. Paskui nutariau, kad Sidnėjus jau pasiruošęs, todėl prisistūmiau kėdę prie krėslo, atsisėdau ir įsispitrijau į buto šeimininko veidą. Jis papilkėjo iš siaubo.

- Ką tu žinai apie Banermanus?

Mano klausimas jį pribloškė.

- Apie Banermanus? Ką aš žinau apie Banermanus?

- Klok!

Sidnėjui drebėjo rankos.

- Jūs...jūs iš policijos?

Turbūt penkias sekundes tylėdamas žiūrėjau į jį. Jis neišlaikė mano žvilgsnio ir nuleido akis.

- Aš pats, beje, ne iš Kalver Sičio, - iškošiau.

Jo akys lakstė nuo mano veido prie revolverio dėklo. Pagaliau Sidnėjus prabilo:

- O! Banermanai - gana solidžios personos. Jie gyvena miesto vakarinėje dalyje. Tačiau, - jis staiga trumpam nutilo, bet aš reikšmingai mostelėjau ranka. - O'key! Apskritai, tie Banermanai per daug gerai apie save galvoja. Tiesa, nelabai gerai pažįstu tą šeimynėlę. Du iš jos švaisto pinigus į visas puses ir amžinai valkiojasi su vietinėmis kekšelėmis iš klubo. Vyresnysis mėgsta pasišvaistyti su šautuvu, o ir jaunylis nedaug nuo jo teatsilieka. Kas dar? Sunku pasakyti. Žmonės turi pinigų, tegul sau linksminasi kaip nori.

Pasėdėjau dar kelias minutes, netardamas nė žodžio, tuo pačiu priversdamas jį dar pasirausti savo atminty, paskui pakilau ir pasukau link išėjimo. Ant slenksčio atsigręžiau ir pasitikslinau:

- Ar mes kada nors buvome susitikę?

Užuominą Sidnėjus suprato iš karto.

- O Dieve! Žinoma, ne! Nė karto!

- Nepamiršk to, - nusišiepiau aš ir išėjau.

Visi penki dideli Kalver Sičio klubai buvo išsidėstę palei įlanką. Nė vienas iš jų neskelbė, kad azartiniai žaidimai sudaro pagrindinę pelno dalį, nors tai buvo galima nuspėti. Kai aš viename iš jų pareiškiau, kad ketinu žaisti kreditan, niekas, suprantama, neapsidžiaugė. Bet, kai tik leidau suprasti, kad esu artimas Banermanų šeimai, viskas iškart pasikeitė.

Mano pusbroliai buvo dideli švaistūnai, bet jie reguliariai apmokėdavo savo sąskaitas, todėl jiems visada buvo suteikiamas kreditas. Bet lošti, kaip supratau, jiems nesisekė. Paprasti lėbautojai: tai pašėlusiai linksmindavosi, tai savaitėmis nesirodydavo klube.

Be to, juk pats neseniai mačiau vos besilaikančius ant surūdijusių vyrių suklypusius gimtojo lizdo vartus ir nutrintą iki skylių kilimą bibliotekoje. Aš negalėjau suprasti tokių dalykų. Akivaizdu, kad į Banermanų kraują įaugęs lėbavimas ir

puikybė; jie žarstė pinigus naktiniuose klubuose, o dvaras tuo metu lėtai, bet nesulaikomai iro.

Kas buvo dabartinis jų pajamų šaltinis - aš nežinojau. Kažkada, aukso karštligės laikais, mūsų senelis ganėtinai praturtėjo. Jam labai pasisekė: radęs aukso gyslą, išspaudė iš jos viską, kas įmanoma, o paskui dar ir sėkmingai kažkam pardavė sklypelį.

Senelis pusę turto padalino sūnums Mailsui ir Maksui - mano tėvui, bet senelis savo pusės į banką nepasidėjo. Jis likusią gyvenimo dalį praleido savo malonumui: klajojo po pasaulį, leisdamas pinigus vynui, moterims ir linksmybėms.

Paskui pas Maksą atsiradau aš. Žinojau, kad tėvas prašvilpė beveik visą savo dalį. Dėdė Mailsas dažnai man apie tai primindavo po tėvo mirties, kai paaugau. Tėvas per daug mėgo lošti bridžą, o lošdamas žmogus labai greitai praranda pinigus. Pats dėdulė taip pat labai daug išleisdavo. Išdidūs Banermanai jau nebuvo tokie turtingi, kaip anksčiau, bet net patys sau to neprisipažino.

Visą pirmąją dienos pusę aš lankiausi tose vietose, kur galėjau nors žodelį išgirsti apie savo giminaičių finansinę padėtį. Bet man nesisekė. Po trijų nusprendžiau apsilankyti miesto bibliotekoje Steič gatvėje. Paprašiau ten įrišto vietinio laikraščio "Kalver Sentinel" komplekto ir ėmiau jį įdėmiai sklaidyti. Greitai įsitikinau, kad per paskutines dvi savaites Banermanų vardas laikraščiuose buvo minimas kelis kartus ir visada su pagarba. Banermanai buvo susiję su kažkokiais civiliniais projektais, aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Ir nė žodelyčiu nebuvo užsimenama apie mano giminaičius nutikimų ir skandalingos kronikos skiltyje.

Ryškios antraštės trijų savaičių senumo laikraščiuose klykė apie keturis išprievartavimus ir kelias muštynes, pasibaigusias mirtimi, apie nužudymą Čeroki klubo automobilių aikštelėje ir apie gaudynes, kurias, vietinei valdžiai leidus, surengė policija, norėdama išaiškinti konspiracinius prekeivių narkotikais butus. Išprievartavimų ir narkotikų tyrimų rezultatai buvo pateikiami jau kitame laikraščio numeryje. Kažkokie vietiniai vaikinai, sukėlę muštynes, taip pat buvo areštuoti. O

su žmogžudyste nebuvo taip aišku. Įtarė, kad ji įvykdyta iš pavydo. Žmogžudystės auka - buvęs jūreivis, kurio žmona dažnai leisdavo laiką su vienu geriausių savo draugų, ypač kai vyro nebūdavo namuose. Vyras, abu įtardamas, jau sekė juos, ir štai... Situaciją apsunkino tai, kad meilužis netikėtai dingo iš miesto. Be to, jis jau anksčiau yra sėdėjęs kalėjime už antro laipsnio žmogžudystę.

Versdamas laikraščius toliau, aš dar kartą aptikau Banermanų pavardę. Šį kartą beveik pusė puslapio buvo skirta greitai įvyksiančioms Anitos Banerman ir Venso Kolbio, jauno, bet perspektyvaus verslininko, kuris į Kalver Sitį atvažiavo vos prieš pusantrų metų ir jau spėjo išvystyti aktyvią veiklą, sužadėtuvėms.

Gaila, bet biblioteka greitai užsidarė. Tačiau aš nenorėjau nutraukti informacijos rinkimo. Todėl neskubėdamas lipau viršun kalva į Pleis gatvę, kur, kaip prisiminiau, kažkada buvo "Kalver Sentinel", vienintelio spausdinto leidinio mūsų mažame miestelyje, redakcija. Bare, prieš redakcijos pastatą, aš išsirinkau staliuką prie įėjimo ir užsisakiau alaus. Greitai barą užplūdo žmonės - darbo laikas baigėsi, ir visi skubėjo suvilgyti gerklių po darbo dienos. Šurmuliuojančioje minioje sunku buvo susiorientuoti. Bet aš stengiausi nepražiopsoti nė vieno lankytojo. Ir greitai pamačiau tą, kurį tikėjausi surasti.

Tai buvo neaukštas, gyvenimo vėtytas ir mėtytas vidutinio amžiaus vyriškis. Aš puikiai prisiminiau jį iš vaikystės. Kažkada jie kartu su mano tėvu plaukė "Turinu-2", nelegaliai mėgindami praplukdyti kanadietiško viskio partiją. Kranto sargyba pradėjo šaudyti į jų laiviūkštį. Mano tėvas tada neteko savo laivo, o Henkas Fitersas - savo dešinės ausies, kurią kliudė kulka. Aš daug kartų girdėjau šią istoriją, kai jie susitikę juokdavosi, prisimindami jaunystės nuotykius.

Iš tolo stebėjau, kaip Henkas užsisako tradicinę porciją. Paskui prie jo priėjau.

- Vinsentas Van Gogas, jeigu neklystu?

Henkas išgėrė savo taurelę, pastatė ją ant baro, atsisuko ir įdėmiai į mane pažiūrėjo savo liūdnomis akimis. Niekur pasaulyje nemačiau tokių liūdnų akių. Bent man neteko matyti.

Tačiau, nežiūrint jo solidaus amžiaus, Henkas atrodė šauniai ir, manau, buvo pasiruošęs bet kokiems nuotykiams.

Aš plačiai nusišypsojau, ir jo akių išraiška pasikeitė. Jos pasidarė linksmesnės.

- Argi neprisimenate, kaip jus kažkada vadino? - tęsiau aš. - Kartą per susišaudymą jūs neatsargiai iškišote galvą...

- Tik vienas žmogus pasaulyje žinojo smulkmenas, velniai griebtų!

- Taip, jis ir pavadino jus Van Gogu!

- Tikrai. Vadinasi, tu...

- Netikša Banermanas, - padėjau jam prisiminti mane. - Tėvas dažnai minėdavo, kad jums nelabai patiko mano mama.

- Ketas Kėjus, mano berniukas, - aiktelėjo jis. - Kad aš nusprogčiau! Iš kur tu atsiradai?

Henkas pagriebė mano ranką ir pasuko mane į šviesą.

- Taip, tos pačios akys! Tu - jo sūnus. Viskas teisingai. O dėl mano nuomonės apie tavo motiną tu neteisus. Ji buvo nepaprasta moteris - aš juk prisimenu!

Henkas, neleisdamas man prieštarauti, nusitempė mane prie baro.

- Eime išgerti! Mes su tavim, velniai rautų, turim ką prisiminti!

- O kaipgi!

- Kodėl sugalvojai aplankyti savo gimtas vietas?

- Užsukau tik pravažiuodamas.

- Ar jau buvai pas giminaičius?

- Vakar vakare aplankiau juos.

- Lepšiai! - paniekinamai išsiviepė Henkas. - Tingūs ir dvokiantys ištižėliai. Absoliučiai niekam netinkami žmogeliūkščiai. Mergina - normalus žmogus, o vaikinai ir pats senis - mėšlas. Beje, jie čia įsigudrino pasiglemžti daugelį...

- Paaiškinkite smulkiau, Henkai. Manau, kad savo giminaičius turėsiu prispausti.

Jis gurkštelėjo iš savo taurės ir pažvelgė į mane.

- Tai ne taip paprasta. Reikalas tas, jog jie čia gyvena pakankamai ilgai, kad žinotų, kas miestelyje kuo kvėpuoja, ką galima, o ko negalima daryti. Todėl Banermanai ir stiprūs. Su-

pranti? Senis, pavyzdžiui, rūpinasi, kad šeimos pavardė mirgėtų spaudoje kiek įmanoma dažniau. Ir jis to pasiekia. Jeigu, sakykim, senis sugalvoja, kad vietiniame teatre būtų rodomi naktiniai spektakliai, jis teatrui padės - tai juk pagerina visuomeninę nuomonę. Bet tuo atveju, jei pavardė laikraštyje gali būti susieta su kokiu nors nemaloniu įvykiu - jis iš visų jėgų stengiasi to išvengti, pasinaudodamas visais savo ryšiais ir galimybėmis. Tavo dėdulė Mailsas žino, ką daro!

- Ir dažnai jūsų laikraštis nepamini Banermanų pavardės?

- Na, pavyzdžiui, mes tylėjome, kai prisigėręs Teodoras apvertė dvi mašinas. Arba nesena tamsi išprievartavimo istorija. Dėdulė Mailsas privertė nukentėjusiąją pakeisti parodymus. O jau apie žmogžudystę netoli Čeroki klubo ir kalbėti neverta: Banermanas aktyviai įsijungė į nusikaltimo tyrimą. Pats ėmėsi surasti ir apklausti galimus liudytojus. Štai taip. Prestižiniai klubai, mano mielas, sugalvoti tam, kad aplinkiniams būtų galima pademonstruoti savo padėties visuomenėje patikimumą. Ypač, jeigu garbingų piliečių žmonos bando kištis į politiką.

Reporteris nusijuokė:

- Mes ne apie tai kalbame. Kaip tu? Kur tu, velniai griebtų, tiek metų lindėjai?

Aš truktelėjau pečiais:

- Ką čia papasakojus... Juk iš namų išėjau visai vaikas. Mane priglaudė smulkių fermerių imigrantų šeima. Jie, tiesa, greitai mirė gripo epidemijos metu, o aš įsidarbinau vienoje rančoje Techase. Ten mane privertė baigti mokyklą. Paskui tarnavau armijoje. Klajojau po margą pasaulį. Visko buvo mano gyvenime...

- Tu iš tiesų atrodai daug kur buvusiu žmogumi, - sutiko Henkas Fitersas. Patylėjo, o paskui pridūrė: - Bet tu labai panašus į Banermanus. Tau tai ką nors reiškia?

- Kaip čia pasakius. Man svarbesnis tas faktas, kad aš išgyvenau be jų pagalbos. Savarankiškai išgyvenau.

- Labai panašus, - murmėjo sau po nosimi Fitersas, - labai į juos panašus.

- Aš panašus į savo tėvą, Henkai.

Jis linktelėjo, baigdamas gerti alų.

- Žinoma, žinoma! Vadinasi, viskas gerai. Dar išgersim?

- Ne, ačiū. Turiu reikalų. Bet manau, kad mes dar susitiksime iki mano išvažiavimo. Taip?

- Žinoma, susitiksim. Aš tave aplankysiu, jei paliksi adresą.

Pasakiau jam viešbučio, kuriame apsistojau, adresą, apsimokėjau sąskaitą, stipriai paspaudžiau Henko ranką ir išėjau į gatvę. Dabar apie išoriškai švarią ir padorią Banermanų šeimynėlę jau buvau susidaręs gana aiškią nuomonę.

3 skyrius

Aš perkračiau mintyse pažįstamus vyrukus iš Čikagos ir pirmiausia nusprendžiau paskambinti Semui Ridui, arklidžių, esančių vos už dviejų žingsnių nuo "Ziulenos", šeimininkui. Prisiskambinęs paprašiau jo sužinoti, kodėl į Kalver Sitį atvyko Matas ir Geidžas. Semas, kaip įprastai, ilgai mykė ir atsikalbinėjo, bet pagaliau pažadėjo padaryti viską, ką galės. O tuo, kad jis padarys viską, aš neabejojau. Juk Ridas žinojo: tereikia man apie kai ką užsiminti kai kuriems mūsų bendriems pažįstamiems, ir jam geruoju nesibaigtų! Bet Semas niekada nedavė tam preteksto.

Po pokalbio telefonu aš pavakarieniavau ir vėl nuvažiavau į gimtąjį dvarą.

Senutė Enė tą vakarą manęs laukė. Ji iškepė daug gardumynų, kuriais lepino vaikystėje. Ir bandydama įspėti menkiausią mano norą, ji, tarsi naminis paukštelis, rūpestingai skrajojo aplink ir čirškė, kol aš smaguriavau virtuvėje.

Dėdulė ir sūnūs išvyko į miestą visam vakarui, bet Anita liko namie. Aš pabeldžiau į jos kambario duris. Mano miela mergaitė, sėdėdama priešais veidrodį, šukavo savo kaštonines garbanas. Pasijutau toks laimingas ją pamatęs. Anita džiaugsmingai nusišypsojo. Ji tuoj pat pašoko ir ištiesė man rankas. Aš stipriai ją apkabinau užuot pasisveikinęs.

- Ketai, pagaliau! Laukiau tavęs visą dieną. Visą dieną!

- Gaila, bet turėjau reikalų, brangioji, - aš truputį atitraukiau Anitą, kad galėčiau pamatyti jos veidą ir juo pasigrožėti. - Jei būčiau žinojęs, kad manęs nesulauksi, tai niekada nebūčiau pabėgęs iš namų.

Aš gana žiauriai papriekaištavau, ir mergina nuleido akis. Šypsena iškart dingo, o balse nuskambėjo liūdesys.

- Nereikia, Ketai! Prašau tavęs, nereikia!

Aš paleidau ją iš savo glėbio.

- Gerai, mano džiaugsme. Viską suprantu.

- Vensas buvo toks atidus, geras, ir man... man nelengva buvo apsispręsti.

- Žinoma. Ir visgi aš tikėjausi.

- Man pasirodė, kad jis panašus į tave. Jis manimi rūpinasi.

- Kaip?

- Ketai, nereikia dabar apie tai, gerai?

Ji nusigręžė, kad nesutiktų mano žvilgsnio.

Mieloji, brangioji. Jeigu Vensas iš tikrųjų toks, kaip tu sakai, - aš džiaugiuosi dėl tavęs. Bet pasakyk ką kita: nuo kada po mūsų namus šlaistosi visokie bjaurūs tipai, kaip antai tie, su kuriais vakar susikibau? Mūsų išdidūs giminaičiai bičiuliaujasi su visokiais pašlemėkais? Žinoma, tai jų asmeninis reikalas. Ir aš neketinu kištis. Bet čia tikrai slegianti atmosfera! Grėsmė pakibo virš šių namų, gal ir virš tavęs. Todėl negaliu išvažiuoti nesupratęs, kas čia dedasi.

Akimirką Anita tylėjo, paskui mechaniškai perbraukė šepečiu dar du tris kartus per plaukus ir numetė jį ant tualetinio stalelio. Nežiūrėdama į mane, ji tyliai, bet tvirtai ištarė:

- Mums visiems bus geriau, Ketai, jeigu tu nieko nebandysi išsiaiškinti. Tegul lieka taip, kaip yra. Turbūt pamiršai, kad čia - mano namai. Man čia daug kas brangu, o tu gali viską sugadinti. Tad prašau: tebūnie taip, kaip yra.

Taigi, man teliko pakeisti pokalbio temą.

- Ką veiksi šiandien vakare? Pasimatymas?

- Ne. Vensas turi skubių reikalų mieste. Dėl nekilnojamo turto. Tad aš visiškai laisva.

- Jeigu neprieštarauji, važiuojam į klubą. Išgersim po taurelę, pašoksim. Tai kaip?

- Sutinku, Ketai. Tik palauk penkiolika minučių, kol susiruošiu.

Jos šypsena sušildė mane.

- Nekantriai lauksiu apačioje!..

Aš palikau Anitą, kad ji persirengtų, bet apačion nelipau. Mano dėmesį patraukė kambariai išilgai galerijos. Atidaręs duris į dėdulės Mailso apartamentus, aš per penkias minutes supratau, kad nieko įdomaus čia nerasiu. Kambarys atrodė taip, tarsi jo šeimininkas neturėtų ir niekada neturėjo rūpesčių bei nemalonumų. Daugybė brangių neskoningų niekniekių patvirtino, kad šis žmogus save lepina ir savo komforto sąskaita neketina taupyti.

Tedo pomėgiai buvo šiek tiek kitokie. Ant kambario sienų kabėjo visas arsenalas: šautuvas, du pistoletai ir šeši revolveriai. Šalia kabėjo paveikslai su vietinių apylinkių peizažais ir keli gana profesionalūs merginų, tikriausiai vietinio kabareto šokėjų, eskizai. Ant piešinių puikavosi sentimentalūs užrašai "mielam draugui Tedui", kuris, matyt, už tokius žodžius kiekvienai šokėjai dovanojo audinės kailinius.

Rudžio kambariai buvo tiksli jo tėtušio apartamentų kopija ir tai charakterizavo mano pusbrolį kaip siauraprotį, besistengiantį išoriškai sublizgėti.

Aš žvilgtelėjau ir į kabinetą, ir į tualetą, ir į drabužinę. Rudžio knygų lentynos buvo prigrūstos nuotykinių romanų, kurių rinkinio galėjo pavydėti bet kuris jaunesniosios klasės mokinukas. Vienintelis dalykas, kuris išsiskyrė iš aplinkos - šalia knygų stovinti nedidelė, maždaug 8 prie 10 gražiai nuaugusios brunetės fotografija. Jokio užrašo nebuvo, gali būti, kad portretą jis iš kažkur nukniaukė. Vadinasi, Rudis taip pat neabejingas gražioms moterims.

Aš padėjau portretą į vietą, nulipau žemyn ir ėmiau laukti Anitos.

Netrukus ji pasirodė. Paprasta juoda suknelė buvo nepriekaištinga. Iš pažiūros lengvutė suknelė gražiai paryškino mano pusseserės figūros privalumus.

Man smilktelėjo per širdį, vos tik išvydau Anitą ant viršutiniojo laiptelio. Kelias sekundes stovėjau suakmenėjęs,

mintyse save keikdamas už tai, kad taip ilgai delsiau čia atvažiuoti. Juk Anita manęs laukė visus tuos ilgus metus. Laukė. O aš, kvailys, pavėlavau!

- Tai važiuojam? - paklausė ji.

Aš linktelėjau.

Mes nuėjome prie mašinos.

- Kur nori važiuoti?

- Betgi tu siūlei važiuoti į klubą.

- Tada į patį ištaigingiausią!

- Vadinasi į Čeroki klubą.

- Puiku!

Už penkių mylių važiuojant pakrante į šiaurės rytus buvo iškyšulys. Jame stovėjo šiuolaikinis dviejų aukštų pastatas, užlietas šviesos. Teritorija aplink pastatą buvo įrengta su plačiu užmoju: automobilių stovėjimo aikštelė, šventiškai papuošta girliandomis, teniso kortai, prie kurių šliejosi du plaukiojimo baseinai. Spindinčios neoninės lempos virš visos šitos grožybės skelbė nežinantiems, kad tai ir yra Čeroki klubas.

Anita nustebusi paklausė:

- Kaip tu žinojai, kur važiuoti? Juk klubą pastatė tik prieš trejus metus.

Aš neprisipažinau, kad čia jau lankiausi, norėdamas patikrinti Banermanų šeimos mokumą. Nusprendžiau truputį paveidmainiauti.

- Visą dieną važinėjau ir klausinėjau, kokie pasikeitimai įvyko pas jus, kol manęs nebuvo.

Klubas buvo populiarus ir, jeigu ne mano palydovė, aš turbūt nebūčiau radęs, kur pastatyti savo mašiną. Aikštelės budėtojas be perstojo žiaumojo ir rengėsi pasiųsti mane velniop, bet staiga iš kažkur išniro vikrus žmogeliukas su smokingu ir pamojavo Anitai ranka. Jis iš tolo mums nusilenkė ir riktelėjo:

- Atleiskit, mis Banerman, mes neseniai priėmėm į darbą kitą budėtoją. Jis dar nepažįsta pastovių klientų.

- Ar šis naujasis budėtojas dirba vietoj to vaikino, kuris buvo neseniai nušautas? - pasmalsavau aš.

- Taip. Todėl su juo kol kas turime daug vargo. - Žmogeliukas mostelėjo ranka ir pridūrė greitakalbe: - Tik jį nenušovė, o nudūrė. - Ir tuoj pat peršoko prie kitos temos: - Įeikite, prašau! Mis Banerman, liepsiu jūsų mašiną pastatyti į įprastą vietą.

Padėjau Anitai išlipti iš mašinos ir nustebęs paklausiau:

- Tu taip dažnai čia būni, kad tavo mašina turi pastovią vietą?

- Ką tu, Ketai! Tiesiog kelis kartus buvau čia atvažiavusi su Vensu. Jis nuolatinis Čeroki klubo lankytojas.

- Nori pasakyti - žaidėjas?

Anita įdėmiai pažvelgė į mane, bet aš spėjau nutaisyti abejingą veidą.

- Jis retai žaidžia. Šiuo atveju, laimei, Vensas senamadis. Jam geriau patinka investuoti pinigus į verslą.

- Vadinasi, protingas vaikinas, - konstatavau.

Prie įėjimo į klubą mums linkčiojo ir durininkas, ir metrdotelis. O einant prie nurodyto staliuko, Anitą pasveikino žilas žemaūgis vyriškis, kuris žvilgsniu tarsi klausė: mis Anita, kas čia per svetimšalis?

Pusseserė mus supažindino. Tai buvo klubo šeimininkas Leslis Duglas. Kai tik paaiškėjo, kad aš taip pat Banermanas, Leslis iškart nusišypsojo ir mandagiai linktelėjo. Vadinasi, tokių įstaigų savininkai gerbia mūsų pavardę, nepaisydami to, kokiu kostiumu mes vilkime. Tai davė peno apmąstymams.

Maži staliukai supo šokių aikštelę, o salės priekyje ant pakylos nedidelė džiazo grupė grojo negirdėtą, bet mielą melodiją.

Du barai aptarnavo klientus. Vienas iš jų buvo skirtas tik vyrams. Jis buvo įrengtas antrajame aukšte šalia aukščiausios klasės kazino. Tokį kazino mačiau tik Monte Karlo. Nors, beje, Las Vegaso arba Reno lošimo namai atrodė, ko gero, panašiai. Lošimas vyko iš stambių sumų, ir aš pasijutau tarytum katinas, įsiropštęs į šuns būdą.

Tas kelias valandas mes gurkšnojome gėrimus, kalbėjomės, šokome, prisiminėme geriausias mūsų vaikystės akimirkas. Anita visą laiką šypsojosi, o retkarčiais užkrečiamai kvatodavosi; mums buvo linksma. Aš be paliovos plepėjau apie

tai, kaip ir kur praleidau visus tuos metus. Mano pasakojimuose buvo nedaug tiesos - nenorėjau, kad ji sužinotų, kas man buvo atsitikę iš tikrųjų. Ir visą laiką jaučiau, kad mane su pussesere sieja kai kas daugiau, negu paprasta vaikiška draugystė. Ji tikriausiai taip pat tai jautė. Mes mylėjome vienas kitą, tačiau jau nieko negalėjome pakeisti. Anita negalėjo paminti šeimos garbės ir aš turėjau suimti save į rankas, kad atvirai neparodyčiau savo jausmų - nors vos tvardžiausi.

Apie dvyliktą Anita atsiprašė ir nuėjo į tualetą, o aš nusprendžiau užsisakyti dar truputį išgerti. Akimis ieškodamas padavėjo, pastebėjau augalotą žmogų, kuris šypsodamasis per visą salę žingsniavo link manęs. Eidamas jis persimesdavo žodeliu kitu su sutiktaisiais, bet žingsniavo tikrai į mano pusę. Valingą veidą gadino sulaužyta nosis ir sužeista ausis, bet po drabužiais buvo galima įtarti esant stiprius raumenis, kurie kėlė pagarbą; jo kumščiai galėjo pridaryti nemenkų nemalonumų priešininkui, jei tik kumščių šeimininkas to panorėtų.

Rodydamas į laisvą vietą, žmogus paklausė:

- Nesutrukdysiu?

- Ne. Sėskit. Gersite?

- Ačiū, bet man negalima. Aš dirbu.

- Štai kaip?

Jis truktelėjo pečiais:

- Apskritai tai nesvarbu, tiesiog aš visada taip kalbu.

- Na ir juokeliai.

Jis aiškiai norėjo su manim pasišnekėti, todėl palaukęs, kol išgersiu atneštą gėrimą, vyriškis pastebėjo:

- Manote, kad aš pajuokavau?

- Žinoma, - atsakiau. - Bet apskritai tai nesvarbu, tiesiog aš visada taip kalbu.

Jo paniurusiu veidu nuslydo šypsnys.

- Turbūt negalima jūsų išmušti iš vėžių?

- Tokia profesija!

- Tiesą sakant, prisėdau prie jūsų, norėdamas kai ką pasitikslinti. Girdėjau, kad jūs esate Banermanas. Tai tiesa?

- Deja, taip.

- O jūsų vardas ar ne Ketas Kėjus?

Aš ilgai žiūrėjau į vaikiną, bandydamas įspėti, kodėl jis manimi susidomėjo. Paskui linktelėjau.

- Nežinau, ar jūs mane prisimenat? Na, žinoma, aš gerokai pasikeičiau nuo mokyklos laikų. Be to, ringe, sužeidė veidą. Mes kartu mokėmės Ringdalsko mokykloje. Mano vardas Pitas Salvas.

Aš draugiškai nusišypsojau. Niekada nebūčiau pažinęs savo klasės draugo!

- Pitas Salvas? Nejaugi! Tai tavo galva kažkada užstrigo tvoroje?

- Velniai griebtų, nejaugi tu tai prisimeni?

- Žinoma, prisimenu! Negi galima pamiršti mūsų iškrėstas šunybes! Taip, seni laikai.

- Seni, - jis įdėmiai pažvelgė man į veidą. - Matau, jog ir tu boksavaisi?

- Truputį.

- Aišku. Pats kvailiausias užsiėmimas. Ar seniai čia grįžai?

- Prieš kelias dienas.

- Manau, kad mes dar susitiksim ir kartu praleisim vakarą. Jeigu šiose vietose norėsi ką nors surasti, pasakyk. Padėsiu.

- Gerai, Pitai, ačiū!

Pitas Salvas jau ketino stotis.

- Kai tu, Ketai, įėjai į klubą, aš ilgai bandžiau prisiminti, kur tave mačiau. Reikalas tas, kad čia ne visus įleidžia. Bet Leslis paaiškino, kas tu, ir aš nusprendžiau, kad draugužis Kėjus šiandien eina mis Banerman sargybinio pareigas.

- Argi jai reikalingas asmens sargybinis?

- Žinoma, velniai griebtų! Tokiai merginai tiesiog būtinas asmens sargybinis, be to, sumanus. Aplink čia vieni niekšai ir ištižėliai. Visokios padugnės! Po Čako Melonio nužudymo, kai visus susirinkusiuosius turėjo apklausti policija, tie niekšeliai akimirksniu apsimokėjo sąskaitas ir išsilakstė. Mat niekas nenorėjo, kad jų pavardės patektų į laikraštį!

- Bijojo?

- Būtent. Melonis dalyvavo trisdešimt vienoje ringo kovoje, o anksčiau tarnavo laivyne. Puikus buvo vaikinas! Niekas

iš šių bjaurybių nė jo puspadžio nevertas. Tu supranti mane? Ir štai tokia beprasmiška mirtis. Žinai, vakare mačiau, kaip iš jo namų išėjo viena gražuolė, - jis iš nuostabos skėstelėjo rankomis ir pakilo, dar primindamas: - Jei manęs prireiks, visada galėsi rasti šioj vietoj. Aš visuomet slampinėju kur nors netoliese.

- Gerai, Pitai.

- Dar neišeik, pažiūrėk vaidinimą. Bus ypatingas numeris - striptizą šoks Čako Melonio našlė. Leslis jai pasiūlė darbą - reikia gi kaip nors padėti našlei! O jos figūra gera. Kai eina per restoraną, kraipydama šlaunis, - net kvapą gniaužia!

- Įkalbėjai. Liksiu pasižiūrėti.

Grįžo Anita. Pašnairavusi į tolstantį Pitą, pasakė:

- Greitai gi tu užmezgi pažintis!

- Mes pažįstami dar nuo vaikystės. Kartu mokėmės Ringdalsko mokykloje. Prisimeni, Banermanai tada įstojo į "Choi - Poloi", nes norėjo būti panašūs į demokratus?

Šviesa salėje užgeso, liko tik ryškus ratas šokių aikštelės viduryje. Džiazo grupei pagrojus kažką žaismingo, į aikštelę išėjo konferansjė. Jis pakėlė rankas sveikindamas lankytojus. Įžanga buvo trumpa. Susirinkusiems į Čeroki klubą šį vakarą buvo siūlomas neužmirštamas reginys: auksaplaukė blondinė savo nepakartojamu šokiu uždegs visų sėdinčių salėje vyriškių širdis. Ir taip, misis Meloni bei jos varantys iš proto ritmai!

Vėl užgrojo orkestras ir apšviesto rato centre pasirodė šokėja. Konferansjė neperdėjo - mergina iš tiesų buvo nuostabi. Jos kūnas nepriekaištingai judėjo pagal muzikos ritmą. Ji tiksliai kontroliavo kiekvieną savo judesį. O judesiai iš tikrųjų buvo kaip reikiant! Pagaliau blondinė dingo už kulisų, aidint audringiems plojimams salėje.

Vaidinimas man patiko, bet mane labiau sudomino kitkas: striptizą šoko būtent ta moteris, kurios fotografiją mačiau Rudžio kambaryje. Tik nuotraukoje jos plaukai buvo tamsūs.

- Na kaip? - pažadino mane iš apmąstymų Anita. - Ji tikrai labai graži, tiesiog pasakiška!

- Tu gražesnė. Gal važiuojam?

- Taip, metas grįžti.

Aš apmokėjau sąskaitą ir paėmiau iš rūbinės Anitos paltą. Eidami link mano senutėlio "Fordo", prasilenkėme su Lesliu Duglu. Budėtojas, kaip supratau, nuolankiai aptarnavo tik "Kadilakų" savininkus.

Privažiavęs namus, palydėjau Anitą iki durų ir apkabinau ją per pečius.

- Ačiū už nuostabų vakarą, sesute.

Ji staiga pravirko.

- Ketai.

- Nereikia nieko sakyti, brangioji. Viską žinau - ir priežastį, ir pasekmes.

- Kodėl gi taip išėjo, Ketai?

- Todėl, kad kitaip būti negalėjo. Tu - tikra Banerman, o aš, kaip ir anksčiau, esu šeimos gėda, netikša. Reikia to nepamiršti!

- Nereikia, Ketai! Prašau!

- Kam gi apgaudinėti patiems save? Negalima suardyti Banermanų genealogijos. Mes esam skirtinguose poliuose, supranti?

Jos akys sublizgėjo.

- Tu mane blogai pažįsti, Ketai! Aš daug ką galiu. Atmink tai! - ir ji dingo už durų.

Apie pusę keturių ryto, kai užsidarė kazino, Pitas Salvas išėjo iš klubo. Mes kartu pasivėžinome pakrante, o paskui užsukome į kažkokį barą išgerti po puodelį kavos. Pasikalbėję su Pitu penkias minutes apie visokius nereikšmingus dalykėlius, aš paprašiau:

- Pitai, papasakok man viską, ką žinai, apie tą auksaplaukę našlelę.

Jis priekaištingai pažvelgė į mane.

- Neprasidėk su ja, Ketai. Išmesk iš galvos! Čakas dėl šios gražuolės turėjo daug nemalonumų. Nejaugi jau spėjai įsižiūrėti?

- Aš taip nesakiau.

- Klausyk. Daug vaikinų nukentėjo per šitą kekšę. Ji ir Čakui prisegė ragus, valkiodamasi tai su vienu, tai su kitu, ir vyrui teliko tik negailestingai daužyti jos meilužiams snukius.

- O tas vaikinas, kur policija įtaria, taip pat per ją įkliuvo?

- Sandersas? Žinoma. Jis visą laiką aplink ją rėžė sparną. Čakas jį talžė. Ir ne kartą. Pati našlelė ilgokai erzino Sandersą, viliojo jį, tik nesuprantu, kodėl. Turbūt jai patiko stebėti, kaip Čakas susidoroja su jos kavalieriais. Vargšas Čakas! Kodėl jis ją vedė? Galėjo sau staipytis scenoje, o ne gadinti gyvenimą geram vaikinui.

- Ką gali pasakyti apie Rudį Banermaną?

- Kaip tai?

- Ar jis taip sukosi apie misis Meloni?

Pitas susiraukė.

- Tu ką? Čakas iškart būtų jį suraitęs!

Aš pažvelgiau Pitui į akis:

- Drauguži, man būtina žinoti tiesą.

- Ką gi, Rudis bandė jai meilintis. Tu gi pats supranti - visi vaikinai limpa prie šios bjaurybės! Tavo brolis - ne išimtis. Be to, Rudžio charakteris nepastovus. Vienos damos širdies jam visada mažoka. Jis vaikosi tai vieną, tai antrą, tai trečią. Ir būna nepaprastai laimingas, jei nors viena atkreipia į jį dėmesį. Tačiau Rudis atsargus ir visada mąsto apie galimas pasekmes. Kartais neatsispiria silpnybei - ir prisigeria iki žemės graibymo.

- Ir ką?

- O jeigu jau prisigeria, tai atitinkamai ir elgiasi. Pats supranti. Kalbama, kad merginos rytais iš jo tyčiojasi. Jis tarsi... Na, liga tokia, kaip ji ten moksliškai vadinasi?..

- Impotentas?

- Teisingai! Negali patenkinti merginos. Nieko neišeina. Rudžiui nieko nebelieka, kaip miegoti vienam ir keikti savo bejėgiškumą. Bet kam tau visa tai, Ketai?

- Noriu kai ką panervinti. Be to, atrodo, pradedu suprasti, kodėl buvo nužudytas Čakas Melonis.

- Puiku. Kai sužinosi, šnibžtelk ir man. Gerai? Juk mes su Čaku buvom geri draugai.

4 skyrius

Kitą rytą atsibudęs, pirmiausiai paskambinau į Čikagą. Semas Ridas pakankamai daug sužinojo apie Matą ir Geidžą. Savo tyliu prikimusiu balsu jis pranešė man, kad šiedu prieš pusantros savaitės kartu su "kasininku" išvažiavo į Kalver Sitį. "Sindikatas" siuntė šimtą tūkstančių dolerių kažkokiam pelningam sandėriui. "Kasininkas", atlikęs pavedimą, jau grįžo į Čikagą, o Matas ir Geidžas pasiliko Kalver Sityje. Esą jie turį įsitikinti, jog "sindikato" lėšos iš tikrųjų bus panaudotos pagal paskirtį.

Išdėstęs faktus, Semas pasakė ir savo nuomonę. Kai kas šioje istorijoje buvo keistoka. Popėjus Geidžas ne pirmą kartą lydėjo "kasininką", o štai Matui - tai, ko gero, buvo pernelyg menkas darbelis - nebent egzistavo koks nors asmeninis suinteresuotumas. Matas vadovaudavo sudėtingesnėms operacijoms. Į šią detalę reikėjo atkreipti dėmesį. Semas užsiminė, kad pastaruoju metu Geidžas pasidarė gana pavojingas.

Aš padėkojau Semui, pažadėjau, reikalui esant, padėti ir jam bei pasakiau savo koordinates, jei sužinotų dar ką nors. Nekalbus Semas kažką burbtelėjo ir padėjo ragelį.

Papusryčiavau ir, sužinojęs Henko Fiterso namelio adresą, išvažiavau pas jį į užmiestį. Senis buvo beprapliumpąs keiksmais, nenorėdamas keltis tokią jam ankstyvą valandą, bet greitai nusiramino pamatęs, kad jį pažadinau aš. Po penkių minučių mes jau gėrėm kavą.

Henkas taip ir nesusitupėjo nuo audringos jaunystės laikų, nesusirado žmonos ir gyveno vienas. Žinoma, turtų jis nesusikrovė ir neįsigijo didelio namo, kuriame galėtų rengti iškilmingus priėmimus. Bet jam, kaip viengungiui, užteko ir vietos, ir pinigų.

Mes gurkštelėjome kavos, ir aš ėmiau jo klausinėti apie Čako Melonio nužudymo smulkmenas, kurios nepateko į laikraštį.

- Buvo išspausdinta nedidelė žinutė, - linktelėjo Henkas, - tik du stulpeliai: turėjome nedaug faktų.

- Tai kas gi ten atsitiko?

Henkas pastūmė savo puodelį į šalį ir pažiūrėjo man tiesiai į akis.

- Velniai rautų, Ketai, tu labai panašus į tėvą! Toks pat užsispyręs.

- O visgi?

Henkas truputį pagalvojo.

- Apskritai nieko ypatingo negaliu pridurti. Čaką rado jau mirusį, su durtine žaizda krūtinėje. Liudytojų nebuvo. Niekas nieko nematė, niekas nieko negirdėjo.

- O motyvas?

- Į vagystę nepanašu. Policija Čako kišenėje rado šimtą aštuoniasdešimt dolerių grynais ir laikrodį, kainuojantį apie penkis šimtus. Be to, nužudytasis tikriausiai pažinojo žudiką ir jo nesisaugojo, jei žudikas galėjo taip arti prieiti!

- Galėjo būti ir kitaip.

- Ką turi omeny?

- Negalime atmesti ir tokios galimybės, jog Melonis tikėjosi kažkokios niekšybės, bet nemanė, kad jam smogs, todėl nebuvo tam pasiruošęs.

- Šį variantą policija taip pat svarstė. - Henkas vėl į puodelius pripylė kavos. - Bet aš manau, kad vargšą Čaką nudūrė iš pasalų.

- Kodėl?

- Kairėje Čako rankoje buvo degtukų dėžutė, o greta lavono rado nesudegintą degtuką. Galbūt jis ketino gerai pažįstamam žmogui duoti prisidegti. Tuo metu jam ir įsmeigė peilį.

- Policija irgi taip mano?

- Atvirkščiai. Ji padarė išvadą, kad Čakas pats norėjo prisidegti, bet nespėjo. Žmogžudystės vietoje labai daug purvo, nuorūkų, degtukų. Iš kišenės buvo iškritusios cigaretės, kurias jis nešiojosi išsibarsčiusios, o ne tvarkingai sudėliotos pakelyje.

Baigiau gerti kavą ir susimąsčiau.

- Gal galima sužinoti visų buvusių tą vakarą klube vardus?

- Kam? Nori sukelti sąmyšį tarp dviejų šimtų gerbiamų piliečių ir išvysti jų reakciją? Aš bandžiau sužinoti, nelabai sėkmingai. Kas tave dar domina?

- Mane domina tik vienas žmogus, vardu Rudis Banermanas. Suprantat, Henkai, Rudis Banermanas.

- Kodėl būtent Rudis? - Henkas rimtai pažiūrėjo į mane, atsilošęs į kėdės atramą. - Rudis pernelyg daug tą vakarą išgėrė. Iš pradžių jis kiurksojo kazino, o po to nulipo į apatinį barą. Kai atvyko policija, Rudis buvo tualete. Jo išvaizda buvo apgailėtina, misteris Banermanas vėmė. Išsiblaivė, tiesa, greitai - kai tik paaiškėjo, kad netoliese įvyko žmogžudystė. Jis išsikepurnėjo iš tualeto savo jėgomis ir išvažiavo be pašalinių pagalbos. Bet smogti, būdamas tokios būklės, žinoma, Rudis nebūtų sugebėjęs.

- Kuo gi smeigė Čakui, paprastu peiliu?

- Seržantas mano, kad buvo panaudota kažkas panašaus į ilgą tribriaunį stiletą, kurio kiekvienos briaunos plotis ne mažesnis, kaip trys ketvirčiai colio. Melonis jau dvidešimt minučių buvo negyvas, kai jį aptiko. Taigi žudikas, kad ir kas jis buvo, spėjo, žinoma, atsikratyti įkalčio. Tai nesukėlė jam problemų - vandenynas šalia. Ieškok, kiek nori!

- Taip, linksma istorija.

- Pasakiau tau pagrindinius faktus, visa kita išmąstyk pats. O dabar su malonumu išklausysiu tavęs, ką tu apie tai galvoji? O gal pats imsiesi Čako nužudymo bylos?

- Atrodo, Henkai, jūs pavydit?

- Skandalinga kronika - mano duona, drauguži. Pats supranti.

- O'key, duonos iš jūsų atimti neketinu, bet padėti pabandysiu. Reikia sužinoti, ar nekilo kokių nors nesutarimų tarp sutuoktinių Melonių. Ir dar - kas siejo Čako žmoną ir Rudį Banermaną.

- Tu išprotėjai, Ketai? Kas juos gali sieti?

- Rudžio namuose stovi šios moters fotografija. Juk ne šiaip sau?

- Vargu ar tau pasiseks ką nors išsiaiškinti, mano berniuk.

- Man visada sekasi, Henkai. Ir visur.

Banermanų šeima, nors jau ir praradusi spindesį per pastaruosius metus, vis tiek buvo pakankamai garsi Kalver Sityje. Mažame miestelyje sena ir žymi Banermanų šeima buvo vienintelė, todėl kiekvienas jos atstovas buvo akylai stebimas. Visuomenė jais domėjosi. Pavyzdžiui, su mano tėvu, kol jis buvo gyvas, sveikindavosi gatvėje beveik kiekvienas sutiktas žmogus - ir uosto darbininkas, ir ištaigingo klubo savininkas.

Daugelis nepamiršo netikšos Banermano. Kažkada po Makso sparneliu aš buvau toks pat pilnavertis bei gerbiamas šeimos narys, kaip ir visi kiti. Dabar man tai labai pravertė - nereikėjo gaišti laiko, kad priminčiau apie save. Žmonės noriai bendravo.

Todėl be didelio vargo sužinojau apie vieną stambiausių nekilnojamo turto agentų Kalver Sityje. Tai Simonas Heilis. Kai tik jis išgirdo, kad aš norėčiau atidaryti savo įstaigą kur nors mieste arba jo apylinkėse, mes iškart tapome draugai. Mums šiek tiek išgėrus, Simonas išsitraukė miesto žemėlapį ir dūrė pirštu į, jo nuomone, tam tinkamiausią vietą. Paskui man leido apgalvoti pasiūlymą, o vėliau mes perėjome prie svarbiausios temos, kuri neišvengiama, kai kalbama apie rimtą sandėrį.

Mums tariantis, be abejo, buvo paminėtas ir Venso Kolbio vardas. Tiesiai, be užuolankų, Heilis pasiūlė man kreiptis į savo būsimą giminaitį ir prašyti pagalbos, bet aš atsakiau, kad Vensu nepasitikiu.

- M - taip, - kažkaip neaiškiai numykė Heilis. - Daugelis su juo elgiasi atsargiai. Ir ne todėl, kad kai kas Kolbį įtaria esant niekšu ir apgaviku. Man atrodo, jis per daug protingas ir gudrus. Čia provincijoje niekas tokių nemėgsta. Nors turiu pripažinti, jog Kolbis Kalver Sityje spėjo daug ką nuveikti.

- Supratau.

- Girdėjau, jog Vensas čia, pakrantėje, ketina įkurti dar vieną pasilinksminimų vietą.

- Tai juk neišsenkantis pajamų šaltinis.

- O taip! Vien tik lošimo namų atidarymas padengtų visas išlaidas. Svarbu, kad šalia būtų keliai. Geras privažiavimas šiame versle - tiesiog būtinas.

- Šis gudročius puoselėja daug sumanymų.

- Daug. O jei Vensas įgyvendintų viską, ką sugalvojo, tai taptų miestelio savininku.

- Bet, norint įgyvendinti tokį projektą, reikalingi milijonai. Tai ne vieno žmogaus jėgoms.

- Žinoma. Bet Kolbis pinigų suras.

- Jis ką, toks turtingas?

- Jūs pamiršote Banermanų pinigėlius, - Heilis šelmiškai man mirktelėjo. - Jų bet kam užteks. Net mažam valstybiniam perversmui. Jūs nenorite įsijungti į šį verslą? O vadovauti?

- Jūs pervertinate mano galimybes - tai ne mano jėgoms! Be to, būtų žiauru kažkieno atžvilgiu.

Simonas supratingai linktelėjo ir pastūmė man miesto žemėlapį.

- Kaip norit. O dabar pažvelkim čia.

- Ar neprieštarausit, jei iš pradžių pats apvažiuosiu sklypus ir juos apžiūrėsiu? Kad ir ką nuspręsiu - būtinai pranešiu jums.

- Kaip norit, misteri Banermanai. Džiaugiuosi su jumis susipažinęs.

- Aš taip pat, misteri Heili.

Papietavęs aš paskambinau Pitui Salvui ir paprašiau jo pakeliui į klubą užsukti pas mane. Nieko neklausinėdamas Pitas pažadėjo atvažiuoti aštuntą vakaro.

Grįžau į savo kambarį, palindau po dušu, nusiskutau ir ėmiau tvarkytis revolverį. Išardžiau jį, išvaliau, padėjau ant stalo ir puoliau rengtis pastebėjęs, kad laikrodis jau rodo be penkiolikos aštuonias. Į duris kažkas pabeldė. Turbūt Pitas atvažiavo truputėlį anksčiau. Aš nuėjau atidaryti durų, patingėjęs apsimauti kelnes.

Ši klaida man brangiai kainavo. Per duris įvirto dviese. Pirmas įėjo Popėjus Geidžas, švytintis, tarsi neoninė reklama.

Trumpavamzdis pistoletas akimirksniu įsirėmė man į pilvą. Antrasis įžingsniavo Karlas Matas. Plėšri šypsenėlė bjauriame veide nieko gero nežadėjo.

- Atgal, vaikine!

Nebuvo prasmės prieštarauti, be to, aš, suprasdamas savo klaidą, nesiruošiau to daryti. Žengęs žingsnį atgal, mečiau rankšluostį, kurį vis dar turėjau rankose, ant stalo taip, kad jis pridengtų ten gulintį ginklą. Mintyse meldžiausi, kad niekšai nesuprastų šito gesto tikslo. Tada man liktų nors menka viltis garbingai išsisukti iš nenumatytos situacijos.

Geidžas veltui laiko nešvaistė: trinktelėjo pistoleto rankena man per galvą. Kažkoks šeštas jausmas nurodė man smūgio kryptį ir aš sušvelninau jį, truputį pasilenkęs į šalį. Bet Geidžas tuoj pat trenkė dar kartą. Aš susmukau ant grindų.

Mato žvilgsnio padrąsintas, Geidžas įniršo. Jis spardė mane kojomis be atvangos: į pilvą, į rankas, į šonkaulius. Laimei, į galvą pataikė tik kartą. Geidžas sunkiai kvėpavo, paraudo, bet nenustojo. Aš kiek galėdamas stengiausi prisidengti veidą bei galvą rankomis ir galvojau tik apie tai, kaip su jais atsiskaitysiu progai pasitaikius.

Geidžas pavargo ir nutarė atsikvėpti. Ir čia aš vėl suklydau, pasisukęs į jį. Smūgis koja į veidą buvo toks stiprus, kad kelioms akimirkoms netekau sąmonės.

Kai sudejavau ir atsimerkiau, Karlas pareiškė:

- Štai dabar galima ir pasikalbėti. Stok!

- Gal jam padėti? - išsiviepė Geidžas.

- Neverta gadinti lako ant batų, šis išgama pats atsistos.

Truputį pasitraukęs nuo lovos, aš pabandžiau atsistoti. Iš sumušto veido lašėjo kraujas.

- Aš neatleidžiu už nemandagų elgesį, - pro dantis iškošė Karlas Matas. - Supranti? Išimčių šiai taisyklei nėra.

Kalbėti dar negalėjau, todėl tik nežymiai linktelėjau galva.

- Kodėl atsibeldei į Kalver Sitį? - paklausė jis.

- Aš... aš čia gimiau ir anksčiau gyvenau.

- Taip, gerai. O kodėl grįžai?

- Atostogauju, užsukau pravažiuodamas.

- Leisk, dar įkrėsiu, - įsikišo Geidžas.

- Nereikia. Užteks. Pažiūrėk į snukį - tikras žlėgtainis. Tikiuosi, vaikinukas viską suprato ir greitai dings iš čia. Turbūt jis atsivilko pas Banermanus, norėdamas gauti išmaldos. Tokių prašeivų visada užtenka. Bet jei dabar nepaskubės išsinešdinti - vėl prisišauks bėdą. Jo mašiną matei? Griozdas, seniai laikas į sąvartyną. O drabužiai? Skarmalai! Niekam jis čia nereikalingas. Esu tikras, kad dabar tu mus supratai, netikša Banermanai.

- Bet paklausykit manęs.

Tuoj turėjo pasirodyti Pitas, ir aš neabejojau, kad jis, pamatęs šį vaizdą, nesutriks.

- Užsičiaupk! - suriaumojo Matas. - Išsinešdinsi dar šiandien vakare. Neduok dieve, jei apkurtai. Antrą kartą niekas su tavim nesikalbės.

Aš nespėjau nieko paaiškinti. Geidžas, Matui davus ženklą, vėl man spyrė.

Skausmo nepajutau - iškart panirau į tamsą, apgaubiančią ir švelnią.

Atsipeikėjau tada, kai kažkas stipriai purtė mane už pečių. Tai buvo Pitas Salvas. Mano nelaimei, jis pavėlavo ištisas dvidešimt minučių. Aš pusnuogis gulėjau ant grindų. Pitas jau spėjo drėgnu rankšluosčiu nuvalyti kraują nuo mano kūno.

- Tai tu, Pitai? - sušnibždėjau aš.

- Kas čia atsitiko, Ketai? Kas tave taip? Kai atėjau, durys buvo plačiai atvertos, o tu visas kruvinas tysojai ant grindų.

Aš sunkiai atsistojau ir nusvirduliavau prie lovos.

- Du niekšai netikėtai atėjo į svečius.

- Kas? Mes juos pamokysim. Žinai, kas jie?

- Žinau.

- Tai eime.

- Ne dabar, Pitai.

Jis metė rankšluostį ir įsistebeilijo į mane, nieko nesuprasdamas.

- Ketini jiems atleisti?

Aš neigiamai papurčiau galvą ir aštrus skausmas iškart pervėrė visą kūną.

- Niekada!

- Tada kam gaišti laiką?

Aš pažvelgiau į Pitą.

- Palaukim truputį, drauguži. Tie galvijai niekur nepabėgs. Prieš tai man reikia kai ką padaryti ir išsiaiškinti. Patikėk, dabar ne pats tinkamiausias laikas kerštauti.

- Gerai, kaip nori. Bet kodėl jie tave taip primušė?

- Laukiau tavęs ir atidariau duris.

- Koks aš kvailys! - sušuko iš apmaudo Pitas. - Jeigu ne senutė, su kuria užsiplepėjau...

- Gerai, ką jau ten. Kita vertus, netgi neblogai, kad taip atsitiko. Tiedu vis tiek būtų su manim susidoroję, ne čia, tai kitoje vietoje. Bet ir jie netrukus sulauks atsakomojo vizito. Ilgai prisimins netikšą Banermaną! - pabandžiau nusišypsoti.

- Velniai griebtų, Ketai, tu niekad nebuvai skystablauzdis, aš žinau. Kam gi laukti?

- Kam laukti? Dėl Melonio nužudymo, Pitai! Man tiesiog būtina sužinoti, kas tai padarė ir kodėl. Galų gale aš dar gyvas ir pasiruošęs veikti. Nieko baisaus. Ne pirmą kartą patenku į keblią situaciją.

- Ne pirmą kartą?

- Taip. Septintą ar aštuntą.

Dušas atgaivino mane. Paskui Pitas profesionaliai ištrynė mano kūną, kad bent dalinai išsklaidytų kraujosrūvas. Man pasisekė - kai vanduo visiškai nuplovė kraują, pasirodė, kad mėlynių ne tiek jau daug, o ir jas galima nugrimuoti. Tiesa, skaudėjo galvą. Aš papasakojau mašinoje Pitui viską, ką spėjau sužinoti ir mes ėmėme aptarinėti tolesnių veiksmų planą.

Buvo nuspręsta, kad Pitas iš pradžių mane supažindins su misis Meloni, pristatęs kaip seną Čako draugą. Išgirdęs apie jo mirtį, aš, suprantama, panorau pareikšti užuojautą našlei.

Misis Meloni gyveno mažame namelyje Sentr gatvėje. Gana kuklus gėlynas prieš būstą ir nebenauja mašina liudijo, kad jos gyvenimas netviskėjo prabanga. Kita vertus, matėsi,

jog čia gyvenęs žmogus bandė visaip pagražinti savo žmonos gyvenimą.

Iš arti ta moteris neatrodė tokia nepaprastai graži, kaip scenoje. Ji sėdėjo, patogiai įsitaisiusi dideliame minkštame krėsle ir ištiesusi kojas. Protingai išdėlioti neryškūs šviestuvai kambaryje pabrėžė jos figūros efektingumą ir pirmiausiai - putlią krūtinę. Apgalvotas apšvietimas slėpė misis Meloni amžių, bet susimetusios raukšlelės akių kampučiuose ir šiek tiek pavytusi kaklo oda išdavė: šeimininkė truputį vyresnė, negu stengiasi atrodyti.

Deja, ji elgėsi taip, tarsi būtų dvidešimties ir visi Kalver Sičio vyrai turėtų voliotis jai po kojų. Grimuotojų profesionalumas ir įvairiaspalvė jupiterių šviesa padėjo paslėpti misis Meloni tikrąjį amžių per jos pasirodymus naktiniame klube. Bet čia... Gerai - ką jau ten!

- Tai mano senas draugas Ketas Kėjus, - ištarė pasisveikinęs Pitas. Jis sąmoningai nepasakė mano pilno vardo.

- Ketas Kėjus ir mirusysis Čakas kažkada buvo geri draugai. Dabar Ketas panoro su jumis pasišnekėti. Gaila, bet aš turiu jus palikti, manęs laukia klube. Bet jums, misis Meloni, iki pasirodymo pradžios dar visa valanda.

Namų šeimininkė buvo gerai nusiteikusi. Kai tik Pitas išėjo, ji pakeitė pozą, užmetusi koją ant kojos, kad aš turėčiau galimybę įvertinti visus jos figūros privalumus. Misis Meloni judesiai buvo pakankamai atviri. Tad, ruošdama kokteilius, ji pasilenkė į priekį ir buvo galima tik stebėtis, kaip stebuklingai išsilaiko putlios krūtys nėriniuotoje liemenėlėje, nors atrodė, jos tuoj tuoj iššoks tiesiai į ištiestus delnus. Mano delnus.

Reikėjo trūks plyš susivaldyti, norint pažaboti staiga įsiplieskusią aistrą. Padėkojęs už pasiūlytą taurę, aš atsisėdau priešais ją, leisdamas jai apžiūrėti mane bei įvertinti, po to nutraukiau per ilgai užsitęsusią tylą:

- Labai apgailestauju, misis Meloni, kad įvyko tokia nelaimė. Mes buvome geri draugai, kai tarnavome laivyne.

Ji pakėlė savo taurę ir išraiškingu gestu pasiuntė man... oro bučinį.

- Nenoriu prisiminimų, drauguži!

- Taip, betgi aš kalbu apie jūsų vyrą, misis.

- Tokių silpnavalių, kaip jis, negaliu pakęsti!

- Atsiprašau, misis Meloni, bet...

- Čakas pats kaltas dėl savo mirties, patikėkit manim, - apstulbino ji mane.

- O tas vaikinas, Sandersas? Jis, atrodo...

- Toks pat menkysta! Jis ir musės nenuskriaustų! Tikriausiai iš išgąsčio pridėjo į kelnes, kai sužinojo, kad įtariamas žmogžudyste. - Ji trim gurkšniais baigė savo kokteilį.

- Vadinasi, Sandersas blogesnis, negu, sakykim, Rudis Banermanas?

- Ką jūs paminėjot?

- Rudį.

- Irgi mat pavyzdį rado. Jūsų Rudis dar didesnis menkysta! Nesubrendėlis, kuris anksčiau laiko užsitempė vyriškas kelnes. Jeigu aplinkui viskas ramu, o pats Rudis nebūkštauja, tai, tikiuosi, jis dar sugebės patenkinti kokią nors gašlią moterėlę. - Misis Meloni viliojančiai nusišypsojo ir laukiamai pažiūrėjo į mane.

- Na, o jūs, misteri Ketai, kas toks būsite?

- Silpnavalis niekada nebuvau.

- Štai kaip? O sakot, kad buvote Čako draugas. Tikrų vyrų jo draugų tarpe niekada nemačiau.

- O draugai iš laivyno? - paklausiau aš.

Užuot atsakiusi ji staigiu rankos judesiu truktelėjo sijono užtrauktuką ir apnuogino visa tai, ką ir taip buvo nesunku įžvelgti. Po to šypsodamasi atsirėmė į krėslo atramą.

Aš pakilau.

- Esu labai pagerbtas, misis Meloni. Bet dar kartą kartoju, kad Čakas buvo mano draugas. Tad gal neskubėkime su šiuo reikalu.

Pamaniau, kad blondinė dabar įširs, kaip paprastai būna su moterimis tokiose situacijose. Bet ji tik šyptelėjo ir atkišo lūputes į mano pusę:

- O dar sakote ęsas tikras vyras!

- Žiūrint kaip jūs suprantate.

Vienu žaibišku judesiu moteris nuplėšė nuo savęs viską, kas dar buvo likę, ir atsigulė ant lovos pražergtomis kojomis klasikine poza. Šypsena nedingo nuo jos viliojančiai pravirų lūpų.

- Pabandyk pasakyti "ne"! - netikėtai prikimusiu balsu nekantraudama ištarė blondinė ir mėšlungiškai suglaudė šlaunis.

Aš lėtai pakilau ir pasukau link išėjimo. Priėjęs prie durų, atsigręžiau. Ji vis taip pat viliojančiai šypsojosi. Kol ieškojau tinkamų žodžių, misis Meloni aplenkė mane:

- Vis tiek būsi mano, "tikrasis vyre"! - Jos balse skambėjo vos juntama pašaipėlė.

- Būtinai. Kai ateis laikas, - mestelėjau.

Važiuodamas į miesto centrą pagalvojau, kad šiandien man daug kas paaiškėjo. Ko gero, jau nekėlė abejonių nužudymo motyvas. Liko išspręsti sudėtingesnį uždavinį: kas sieja Geidžą, Matą ir, žinoma, Banermanus su šia žmogžudyste. Aš jaučiau, kad toks ryšys yra. Kaip išsiaiškinti viską iki galo? Žinojau tik vieną būdą!

5 skyrius

Stovėdamas prie užpakalinio įėjimo, aš žvilgtelėjau pro langą. Enė tvarkė virtuvę. Pabeldžiau. Senutė pakėlė galvą, metė indų plovimą ir užgesino šviesą. Paskui atsargiai dirstelėjo iš už durų:

- Kas ten?

- Tai aš, Ketas. Atidaryk duris, Ene, prašau!

Ji nurimo, nuėmė grandinėlę, atšovė sklendę ir aš įėjau į virtuvę.

- Kas per naujiena? - burnojo senutė. - Banermanui nepritinka brazdintis prie užpakalinio įėjimo, net jei jis ir kačiukas.

- Argi tu pamiršai, Ene? Giminaičiai į savo namus mane įleisdavo tik pro užpakalinį įėjimą. Pameni?

- Bet dabar šie fokusai niekam tikę, Ketai Kėjau!

- "Tikę", brangioji, "tikę"! Man reikia su tavim pasikalbėti, kol niekas nežino, kad aš čia.

Enė suspaudė lūpas:

- Ketai Kėjau! Aš priklausomas žmogus, paprasta tarnaitė. Nepamiršk apie tai. Todėl prašau tavęs...

- Daugiau nė žodžio, Ene! Tu - šių namų siela, vienintelė geroji fėja, kuri manęs gailėjo. Aš juk žinau, - jei ne tu ir ne Anita, jie būtų išmetę mane iš čia gerokai anksčiau, negu pats susiprotėjau išeiti. Netikšai Banermanų šeimoje ne vieta, ar ne taip?

Aš apkabinau senutę per pečius ir nuėjau su ja prie mažytės nišos, kur stovėjo virtuvinis stalas - tas stalas, prie kurio kažkada seniai mes su Ene pusryčiaudavome. Atsisėdome į tas pačias vietas, kuriose sėdėjom senais laikais. Aš pradėjau:

- Esu tikras, Ene, tu, kaip visada, žinai, kas vyksta namuose. Kad ir kokios storos būtų sienos - argi galima ką nors nuo tavęs nuslėpti? Šeimininkų paslaptys - tavo paslaptys, argi ne taip? Aš nemėgstu knaisiotis po svetimas paslaptis, bet dabar Banermanų paslaptys pernelyg dvokia. Tu ir pati tai supranti.

- Bet, Ketai. Juk gali netyčia padaryti taip, kad mums visiems bus blogiau.

- Vadinasi, tu visgi žinai, kas vyksta?

Ji tam tikrą laiką svyravo, paskui ryžtingai tarė:

- Ketai! Bus geriau, jei tau nieko nepasakysiu.

- Kaip nori. Bet aš vis tiek išsiaiškinsiu - kad ir kiek man tai kainuotų. Ir tada visa tai, ką tu nutyli, gali prišaukti bėdą.

Enė tylėdama tampė staltiesę, užtiestą ant stalo, paskui sunkiai atsiduso:

- Tai Rudis! Tai jis užmušė žmogų mašinų aikštelėje netoli klubo!

- Ką?

- Aš sakau tiesą. Rudis tą vakarą buvo daug išgėręs. O kai jis girtas - tai nesuvaldomas. Rudis išėjo iš Čeroki klubo, norėdamas sėsti į mašiną ir važiuoti namo. Bet budėtojas pasakė, kad Rudžiui, esant tokios būklės, vairuoti negalima. Jie ir susivaidijo. Tada Rudis grįžo į klubą, iš kažkur pasiėmė peilį, ir juo dūrė tarnautojui į krūtinę. Štai ir viskas.

Aš suspaudžiau senutės rankas savo delnuose.

- Kas tau papasakojo apie tai, Ene?

- Girdėjau, kaip tiedu gąsdino Rudį. Tie niekšeliai nusikaltimo metu buvo kažkur netoliese. Apskritai visi matė.

Jau dabar ir aš žinojau, kas vyksta.

- Taip. Turbūt šie niekšeliai tvirtina turį mano nelaimingo brolelio peilį su jo pirštų atspaudais. Ir dabar jų rankose - nenuneigiamas įkaltis prieš Rudį.

- Kaip atspėjai?

- O kaip Rudis teisinosi, kai jie atvažiavo?

- Jis nieko neprisimena. Buvo per daug išgėręs.

- Vadinasi, dabar tiedu reikalauja sumokėti už tylėjimą.

- Taip, turbūt. Bet daugiau aš nieko nežinau.

- Kas šiuo metu yra namuose?

- Visi. Laukia Venso. O tiedu neseniai išvažiavo. Jie ir vėl neaišku ko buvo apsilankę.

Aš dar kartą apkabinau Enę. Pasakiau, kad nesijaudintų, kad viskas bus gerai.

Į biblioteką reikėjo eiti per holą. Aš tyliai jį perėjau ir plačiai atlapojau abi durų puses. Šeimynėlė atrodė taip, tarsi į kambarį būtų buvusi įmesta bomba, tuoj tuoj turinti sprogti.

Dėdulė Mailsas iš netikėtumo pabalo kaip kreida ir mėšlungiškai įsitvėrė į krėslo atramas. Rudis, vaikščiojęs pirmyn atgal, sustojo kaip įbestas. Jis bandė pasirodyti esąs nepriklausomas ir padėjo savo rankas ant krėslo, kuriame sėdėjo Tedas.

Tik Anita greitai pakilo nuo lovos ir žengė manęs pasitikti. Jos šypsenoje pajutau pavojų ir supratau, kad miela mergytė bandys mane iš čia išvesti, neleis kalbėti. Bet netgi jai nepavyks sustabdyti šiandien to, kas turi įvykti.

Aš švelniai paėmiau Anitą už alkūnės ir nuvedžiau ją prie rašomojo stalo, už kurio išpūtęs akis sėdėjo dėdulė. Turbūt kiekvienas šiame kambaryje turėjo ką pasakyti vienas kitam, bet niekas nesiryžo nutraukti tylos. Ir aš tiesiai paklausiau Rudžio:

- Kalbama, jog tu kaltas dėl žmogžudystės. Tai tiesa?

Bomba sprogo! Visi krūptelėjo, pradėjo muistytis, šokinėti iš savo vietų. Anita suspaudė mano ranką, neatplėšdama akių nuo grindų.

- Iš kur ištraukei? - sunkiai išspaudė dėdulė.

Aš pažiūrėjau jam į akis.

- Gandai po miestą sklando. Be to, pas jus dažnokai lankosi Geidžas ir Matas. Seniai žinau, kas jie. Apskritai telieka sugretinti faktus ir rasti teisingą atsakymą. Rudžio veide parašyta, kad jis smarkiai įklimpęs. Aš tuo netgi patenkintas. Man atsirado galimybė viską išsiaiškinti. Bet tik dėl to, kad dar kartą įsitikinčiau, jog visi jūs - mėšlas! Kad ir kaip ten būtų, jūs daugiau negalėsit vaizduoti padorių piliečių. Neišdegs! Jeigu šantažistai sugebės įbauginti žudiką ir nupešioti jam plunksneles - legenda apie didžiuosius Banermanus nustos gyvavusi.

Rudis, klausydamasis manęs, vis labiau niuko. Dėdulė buvo panašus į savo šešėlį. Jo senoje krūtinėje kažkas karkė ir gurguliavo, tarsi kas nors būtų paspaudęs sulūžusios fisharmonijos klavišus.

- O apie mane tu pagalvojai, Ketai? - tyliai paklausė Anita.

- Tu gi išteki. Greitai tapsi misis Kolbi, mieloji. Viskas, kas susiję su Banermanais, tau neturės jokios įtakos.

- Manai, kad po tokio skandalo jis mane ves?

- Iš kur man žinoti?

- Vensas visada buvo man atidus. Gal ir neatsisakys, bet... - Anita greitai žvilgtelėjo į tėvą, tarsi prašytų leidimo tęsti, o paskui visgi nusprendė baigti frazę.- Jis ir taip jau ėmėsi padėti mums ir stengėsi viską išsiaiškinti su tais tipais. Bandė tartis taikiai, bandė grasinti. Kol kas nieko gero. Jie pernelyg daug nori.

- Kiek?

Rudis pagaliau neištvėrė.

- Užsičiaupk, Anita! Ar nenorėtum...

- Tylėk! - užriaumojau aš ant pusbrolio. - Tęsk, Anita.

- Jie reikalauja milijono dolerių.

- Nieko sau! - švilptelėjau aš. - Tai visiškas Banermanų žlugimas. Ir ką gi jūs ketinate daryti?

Giminaičiai tylėdami susižvalgė, o aš, žiūrėdamas į juos, šypsojausi.

Pagaliau dėdulė Mailsas išstenėjo:

- Žinoma, mes suprantam, kad... Beje, mes... tai su tavim nesusiję.

- Na, žinoma, nesusiję! Tiesiog aš žinosiu, kad brolelis Rudis išsisuko, o policija suvers kaltę Sandersui. Juk jis jau buvo teistas, o sugalvoti jam Melonio nužudymo motyvą - nesunku. Vaikinas alibi neturi. Jis išsigandęs pabėgo, kai sužinojo, kad Čakas Melonis nužudytas, - pernelyg nervingai sureagavo į šį pranešimą. Peilio, kuriuo nudūrė Čaką, kaip suprantu, nerado. Taigi Sandersui visai realiai gresia elektros kėdė. O dabar atsakykite: kaip po viso to žmonėms į akis žiūrės garbinga Banermanų šeimyna? Dėl jos kaltės žus du žmonės. Tai ne juokai. O tikrasis žudikas ramiai kiurksos gimtajame lizdelyje.

Rudis neištvėrė: susiėmė abiem rankom sau už galvos ir sudejavęs išlėkė iš kambario.

- Kur tu lenki? - pavargusiu balsu paklausė Mailsas.

- Tiesą sakant, aš ir pats ne visai suprantu, - atidžiai apžvelgiau susirinkusiuosius. - Tiesiog matau, kad virš namų, kur mane be galo be krašto žemino, dabar kabo Damoklo kardas. Tada aš buvau bejėgis ir nieko negalėjau padaryti. O dabar... Na, ką gi! Pažiūrėsiu, kuo visa tai baigsis. Atėjo mano eilė juoktis.

- Kaip tu gali, Ketai! - ašaroms smaugiant gerklę šūktelėjo Anita. Ji apžvelgė visus paeiliui - senuką Mailsą, Tedą ir pagaliau Rudį, grįžusį į biblioteką ir susigūžusį prie durų. Paskui pasisuko į mane. - Prašau tavęs, nekerštauk. Jie ir taip niekingi. Jie neverti keršto.

- Žinoma, - linktelėjau aš. - Nesikrimsk taip smarkiai, mažyte. Galbūt ši istorija išvarys jų puikybę ir jie pasitaisys. Rudis galų gale ir pats gali susiprasti, kad elgtis reikia sąžiningai.

Bet, pažvelgęs į patį Rudį, aš supratau, kad noriu pernelyg daug. Apie tokį abstraktų dalyką, kaip sąžinė, mano pusbrolis turėjo savo nuomonę. Man labai norėjosi kai ką pasakyti savo giminaičiams, bet įvirto Vensas Kolbis.

Jis įėjo į namą taip, tarsi seniai čia viskas priklausytų jam - kas man asmeniškai nelabai patiko. Apžvelgęs jėgų išsidės-

tymą, Vensas teisingai įvertino situaciją. Įrėmęs žvilgsnį į Anitos veidą, jis tiesiai paklausė:

- Kodėl jūs papasakojote tai, ko pašaliniam sakyti nereikėtų?

Ji paleido mano ranką.

- Ketas viską išsiaiškino savarankiškai.

Vensas Kolbis pasisuko į mane:

- Ar galiu pasidomėti, kodėl jūs lendate ten, kur jūsų neprašo?

- Turbūt jūs, drauguži, norite gauti į dantis. Kitaip aš negaliu paaiškinti tokio netaktiško klausimo.

Iš jo iškreiptos šypsenėlės ir keisto akių blizgesio aš supratau, kas bus toliau. Jis žengė prie manęs.

- Vadinasi, netaktiškas klausimas, taip?

Aš nelaukiau jo atakos - tiesiog pirmas vožiau. Smūgis buvo stiprus - net pirštų kauliukus susimušiau.

Kolbis nulėkė prie lovos. Jis turbūt kažkada buvo sportininkas ir galbūt net mokėsi įvairių kovos būdų - kitaip kam gi reikėjo pulti! - bet ką Vensas tikrai pamiršo, tai tiesų ir patikimą smūgį į žandikaulį. Ir todėl nukentėjo.

- O dabar atsiminkite: kitą kartą galiu ir nušauti! - sulig šiais žodžiais aš atsilapojau striukę ir pademonstravau dėklą su savo keturiasdešimt penktojo kalibro revolveriu.

- Jis nieko neatsakė, tik pabandė atsistoti.

- Gal padėsi jam, Anita? - paklausiau aš.

- Pats atsistos, - griežtai tarė mano miela mergaitė. - Aš juk mačiau, ką jis ketina daryti. Tiesą kalbant, man ir anksčiau ne visada patikdavo Venso elgesys. Dabar jis gavo tai, ko nusipelnė.

Po tokių žodžių aš negalėjau nepabučiuoti pusseserės.

- Ačiū, mažyte!

Mes kartu išėjome iš bibliotekos ir pasukome link išėjimo. Prie pagrindinių durų aš sustojau:

- Žinai, juk norėjau juos tik pagąsdinti. Negalvojau, kad kils muštynės. Bet, kad ir kaip ten būtų, ta nužudymo istorija su tavim nesusijusi. Byla paini, o žudiko ieškos ilgai - tokiems nusikaltimams senaties terminas negalioja. Be to, aš ir pats dar

ne viską suprantu. Kol neišsiaiškinsiu, kas ir kaip, tavęs nepaliksiu. Bet ir tu turi man padėti.

- Kaip, Ketai?

- Pasakyk man viską, ko jie imsis. Tai labai svarbu, mergyte. Sutarėme?

- Žinoma, brangusis! - ji staiga susigėdo, ištarusi šį žodį, bet paskui patikliai palinko prie manęs. - Aš tikiu tavimi. Tu negali man linkėti blogo, tiesa?

- Viskas bus gerai, - žvaliai nusišypsojau.

Anita vėl atsidūrė mano glėbyje. Aš bučiavau jos lūpas, plaukų garbanas, nosies galiuką. Pasaulis man nustojo egzistavęs, viskas buvo - tik ji! Pagalvojęs, kad per stipriai Anitą suspaudžiau, tuoj pat paleidau ją iš savo glėbio. Atrodė, kad širdis tuoj tuoj iššoks iš krūtinės. Matyt, ji jautė tą patį.

- Mes turime būti kartu. Tiesiog dabar, supranti?.. Mes juk skirti vienas kitam, - sušnibždėjau aš neišlaikęs.

- Taip, vienas kitam. Bet niekada negalėsime būti kartu, nors man taip pat labai to norisi. Mes negalime... Tu pavėlavai!

Aš nusisukau ir greitai nukulniavau prie mašinos. Karčios nuosėdos nusėdo mano širdyje.

Viešbutyje pranešiau portjė, kad pasiliksiu dar kelioms dienoms, apmokėjau naują sąskaitą ir pakilau į savo kambarį. Pirmas dalykas, kurį padariau, tai dukart pasukau raktą spynoje, paslėpiau ginklą po pagalve, palindau po dušu ir įvirtau į lovą.

Čirpė radijas. Tyli muzika man netrukdė mąstyti. Netgi - atvirkščiai. Vadinasi, taip: Popėjus Geidžas ir Karlas Matas atvyko į miestą, lydėdami "kasininką", kuris atvežė kažkokiam klientui šimtą tūkstančių dolerių. Operacija buvo pakankamai svarbi, jeigu dalyvavo pats Matas. Visai atsitiktinai tie žaliūkai pamatė Melonio nužudymą. Jie ryžosi šantažuoti. Jeigu šantažas pavyktų, jiems tektų apvali sumelė. Nors... Ar tikrai atsitiktinai šie vaikinai atsirado reikiamu momentu? Žinau aš tokius "atsitiktinumus". Ypač jeigu kvepia stambiu laimikiu.

Klasikinių kūrinių koncertą pakeitė naujienų laida. Aš klausiau jų puse ausies. Staiga krūptelėjau: radijas trumpai

pranešė, kad Džoną Sandersą, pagrindinį įtariamąjį nužudymo byloje Kalver Sityje, aptiko policija Sietle, Vašingtono valstijoje. Vyksta derybos dėl įtariamojo išdavimo.

6 skyrius

Rytiniai laikraščiai jau rėkė apie naujieną. Žurnalistai tvirtino, kad Sanderso kaltė praktiškai įrodyta ir jis suklups dar pirmoje apklausoje. Čako Melonio nužudymo byloje netrūko nei detalių, nei smulkmenų.

Tik kažkoks anonimas vietiniame laikraštyje bandė kritikuoti policiją už tai, kad ji susikoncentravo ties viena vienintele versija, ir priekaištavo įstatymų saugotojams už neprofesionalumą. Bet šis vienintelis balsas taip ir nebuvo išgirstas. Vyko pasiruošimas apklausai Sanderso byloje teisme.

Dieną pradėjau nuo to, kad dvi valandas važinėjau po apylinkes. Aš norėjau sužinoti apie tuos žemės sklypelius, apie kuriuos kalbėjo Simonas Heilis. Teko kai ką užsirašyti į bloknotą, kad, kai susitiksime dar kartą, neapsijuokčiau.

Kai baigiau apžiūrą, buvo beveik dešimt. Turbūt Heilis jau laukia! Grįžęs į miestą, aš nuvažiavau tiesiai į jo kontorą.

Sandėris su manimi seniui Simonui pasirodė gana naudingas. Dėl jo buvo atidėti visi kiti darbai. Jis iškart mane pakvietė į kabinetą ir įsakė mūsų netrukdyti.

- Kuris iš rekomenduotų sklypų jums patiko labiausiai, misteri Banermanai?

- Man patiko du: buvusios Uitvordo valdos ir misterio Hilo žemės. Tiesa, ir ten, ir čia aš radau vieną žymų trūkumą.

- Jūs iškart jį pastebėjote? - pakėlė antakius agentas.

- Jeigu užduodate tokį klausimą, vadinasi, pats suprantate, kokį trūkumą, - palingavau aš galva.

Matote, - atsiduso Simonas Heilis, - man atrodė, kad jums šis trūkumas neturės jokios reikšmės. Jeigu reikia - surasime ką nors kita, kas jums patiks.

- Norėčiau išsakyti kai kurias mintis.

- Aš klausau!

- Reikalas toks: tokio masto pirkinį, žinoma, pastebės laikraščiai. O man asmeniniais sumetimais norėtųsi kol kas laikyti šią informaciją paslaptyje. Todėl prašau jūsų tęsti sklypo paieškas, bet niekam apie tai nesakyti. Mane domina valdos, esančios netoli šio miestelio pasilinksminimų vietos, kurių projektą kuria mano būsimasis giminaitis. Idealus variantas: sklypas, esantis šiame rajone. Pabandykite nupirkti jį man. Aš gerai užmokėsiu.

- Matote, misteri Banermanai...

- Dar kartą kartoju: pastarasis variantas tinkamiausias. Aš turiu kitokių planų dėl šių žemių. Šiuolaikiniai pastatai, restoranai, keliai. Galbūt nedidelės lengvosios pramonės įmonės. Toks kompleksas duos didesnes pajamas, negu įprastinė partija kazino. Jūs sutinkate su manimi?

- Bet...

- Jokių prieštaravimų, misteri Heili! Jeigu jūsų netenkina mano sąlygos - taip ir sakykite. Pasiieškosiu kito maklerio.

Simonas Heilis pasidavė.

- Jeigu jūs taip norite - tebūnie. Bet aš nesu tikras, kad tai realu. Pabandysiu sužinoti, kiek pasistūmėjo projekto darbai. Ir tada...

- Ir tada mes arba konkrečiai aptarsime visas sandėrio detales, arba ieškosime kitų variantų.

- Aš jūsų paslaugom.

- Kiek laiko truks žinių rinkimas?

Mano pašnekovas prabėgomis žvilgtelėjo į laikrodį, stovintį prieš jį.

- Jeigu nekils jokių netikėtumų, antroje dienos pusėje jau žinosiu, kaip klojasi reikalai.

- Puiku! - aš paėmiau kepurę. - Užsuksiu į dienos pabaigą, jeigu neprieštaraujate.

- Iki susitikimo, misteri Banermanai! - pabrėžė mano pavardę Heilis.

Pristabdęs prie "Kalver Sentinel" redakcijos, aš išlindau iš mašinos ir, pastebėjęs už vieno iš langų Henką Fitersą, pamojau jam ranka. Senukas Henkas linktelėjo. Po kelių sekundžių jis jau sėdėjo greta manęs.

- Gal sužinojote ką nors nauja? - pasidomėjau aš.

- Kaip čia pasakius. Pats tiksliai nežinau. Man pavyko kai ką išsiaiškinti apie žmones, kurie tą vakarą linksminosi Čeroki klube, ir, be to, truputėlį paplepėjau su Melonio kaimynais. Vienas mano bendradarbis su savo žmona gyvena tame rajone, greta Čako namo. Tad buvo galimybė išsiaiškinti, apie ką tauškia kūmutės apylinkėje.

- Bobų tauškalai! Kas iš jų!

- Nekalbėk taip! - Henkas prisimerkė. - Šiaip ar taip, asmeniškai aš kai ką nauja išsiaiškinau.

Aš įdėmiai pažvelgiau į jį.

- Apie tai, kad Čako žmona keitė vyrukus vieną po kito? Kad gražuolė mėgsta prabangiai gyventi ir turi visą minią draugų? Tai aš ir pats žinau.

- Galbūt, - palingavo galva Henkas. - Tik šioje minioje esama įdomių žmonių.

- Taip?

- Taip. Tik neskubėk, sūneli, - jis šyptelėjo. - Pirma, vienu metu iš tikrųjų paskui ją bėgiojo tavo Rudis. Juos matė kartu, kai ji, pavyzdžiui, deginosi. Tai daugelis prisimena. Rudis tiesiog alpo dėl šios damos. Tačiau visą laiką spėdavo dingti iki Čako pasirodymo.

- Laimės kūdikis! - išsišiepiau aš.

- Džonas Sandersas - vaikinas, įtariamas nužudymu - taip pat sukosi aplink ją. Kalbama, kad kartais ateidavo į svečius, be to, juos kelis kartus matė kažkokiame bare prie vieno staliuko. Dabar šie keli menki faktai bus panaudoti prieš Sandersą.

- Turbūt! - sutikau aš.

- Žinau dar kai ką įdomaus. Viena gerbiama pagyvenusi ledi labai mėgsta prieš miegą pakvėpuoti tyru oru. Todėl ji vakarais išeina pasivaikščioti gatve - kaip tik ta gatve, kurioje gy-

vena misis Meloni. Apie vieną bendradarbio žmoną aš jau minėjau. Tai štai: dvi moterys, viena apie kitą nieko nežinodamos, pasakoja - kai Čakas paskutiniu metu užtrukdavo budėjime, jo žmoną pastoviai lankydavo tas pats žmogus. Jis elgdavosi labai atsargiai. Šiaip ar taip, niekas nežino, kas jis.

- O kaip jį apibūdina?

- Labai neaiškiai. Apsivilkęs arba striuke, arba švarku, veidą dengia skrybėlė. Pasitikintis savimi, nepriklausomas. Paprastai jis ateidavo tuo pačiu laiku. Retai išlipdavo iš mašinos. Gražuolė laukdavo jo ant namų slenksčio. Ji stryktelėdavo pro duris, įšokdavo į jo mašiną, mašina apsisukdavo - ir pirmyn!

- Mašinos markė?

Henkas gūžtelėjo pečiais.

- Tu pernelyg daug nori iš pagyvenusių ledi, sūneli! Jos ne tik markės - net spalvos neįstengė prisiminti. Sako "tamsi" - ir viskas! Beje... Abi damos mano, kad pas misis Meloni atvažiuodavo Sandersas.

- Puiku! O kaip jums atrodo?..

- Sunku pasakyti. Žmogus, kuris atvažiuodavo naktį, buvo aukštas ir plonas. Sandersas atitinka šiuos požymius. O Rudis Banermanas - kresnas ir apkūnus. Ką nori dar sužinoti?

- Iš pradžių apmąstysiu tai, ką jau išgirdau.

Henkas atidarė dureles ir išlipo iš mano mašinos. Nuėjo du žingsnius šaligatviu, paskui staiga susigriebė ir atsigręžęs pasakė:

- Beje, Ketai, aš visai atsitiktinai sutikau seną tavo tėvo pažįstamą. Jis norėtų su tavimi pasimatyti. Prašė tau tai pasakyti.

- Kas jis?

- Galbūt tu jį prisiminsi. Tai Džordžas N. Uilkinsonas, advokatas.

- Velniai griebtų, Henkai! Juk jam turbūt virš devyniasdešimties!

- Devyniasdešimt treji. Bet atrodo dar šauniai. Aš pasakiau jam, kad su tavim mačiausi, kad Makso Banermano sūnus grįžo. Uilkinsonas labai susijaudino ir pareiškė, kad jam tiesiog būtina su tavim susitikti. Tad nepamiršk. Galbūt jis bus

tau naudingas, - juk daug ką prisimena iš praeities. Be to, ir tavo tėvą mylėjo. Jie kartu žvejodavo.

- Ačiū, drauguži! Būtinai aplankysiu! - pažadėjau aš. - O dabar patarkite, Henkai, kuo iš policijos galima pasitikėti? Reikalingas patikimas, tvarkingas, bešališkas profesionalas.

- Turbūt leitenantas Traversas. Jeigu kreipsiesi į jį - pasisakyk, kad nuo manęs.

Dar pusvalandį pasivažinėjęs po gatves, aš radau policijos nuovadą ir pasiteiravau leitenanto Traverso. Budintis seržantas pakėlė telefono ragelį, kažko paklausė, paskui paaiškino man, kur eiti toliau.

Iš Traverso išvaizdos iškart supratau - profas. Tokioms pareigoms jis atrodė pernelyg jaunas. Protingu, nors ir truputį ironišku žvilgsniu jis nužvelgė mane nuo galvos iki kojų, santūriu gestu pakvietė atsisėsti. Mes paspaudėm vienas kitam ranką. Aš dar pagalvojau, kad, jeigu mano revolveris nebūtų likęs mašinoje, Traversas turbūt mane nuginkluotų - o tik po to pradėtų pokalbį.

- Ar jūs kaip nors susijęs su vietiniais Bannnermanais? - iš pradžių pasidomėjo jis.

- Šiek tiek. Esu šios šeimos narys, bet nesantuokinis. Taip sakant, "netikša Banermanas".

Jis linktelėjo, įsidėmėjęs tai, ką pasakiau, ir ištiesė ranką link cigaretės.

- Kažkada girdėjau šią istoriją, - Traversas užsirūkė. - Tad kuo galiu padėti?

- Matot, aš atsitiktinai Kalver Sityje sutikau du tipus, gerai žinomus Čikagoje. Vienas jų - Popėjus Geidžas, o kitas - Karlas Matas.

Leitenantas, supdamasis kėdėje, pažvelgė į mane ir patylėjęs pasakė:

- Aš žinau, kad šie žmonės dabar čia sukinėjasi. Bet norėčiau, kad jūs pasakytumėt, ką ir iš kur apie juos žinote, misteri Banermanai.

- Man teko su jais susidurti Čikagoje. Jie abu tada buvo "sindikato" atstovai. Manau, to pakanka, kad jūs susidomėtumėte mano informacija?

- Taip taip, - jis lėtai užsitraukė cigaretę. - Patikėkite, aš vertinu jūsų pilietinį sąmoningumą. Bet, nelaimei, mes kol kas negalime jiems pateikti jokių kaltinimų. Nebent jūs atėjote pas mus su oficialiu pareiškimu? Ar nusiskundimu?

- Kol kas ne. Bet aš ketinu čia įsikurti. Ir nenorėčiau, kad po miestą ramiai vaikščiotų potencialūs nusikaltėliai. Nėra jokių garantijų, kad jie nepradės kištis į padorių piliečių gyvenimą.

- Tai jau mūsų rūpestis, misteri Banermanai. Kol kas, manau, jūs neturite pagrindo nerimauti. Mūsų valstijoje, kaip jums žinoma, azartiniai žaidimai neuždrausti. Vadinasi, žmonių su pakankamai marga ir įtartina biografija antplūdis, deja, neišvengiamas. Matas dabar viską daro legaliai, formina licenciją pagal visas taisykles, nors ir mėgina, mano nuomone, kažką supainioti, nustatydamas komercinių interesų sferą. Atsižvelgiant į mūsų vietines sąlygas, aš manau, jis pasieks tai, ko nori, neapeidamas įstatymo. Be to, dabar jam nenaudinga nusižengti įstatymui.

- Ačiū, leitenante. Man viskas aišku. Norėčiau būti tikras tuo, kad mano žemiečiai patikimai saugomi nuo nusikaltėlių.

- Malonu girdėti tokius žodžius, misteri Banermanai, - Traversas kažkaip keistai pažvelgė į mane ir jo veidu nuslydo vos pastebima šypsena.

Aš pakilau, nusišypsojau ir atsisveikinęs išėjau iš kabineto. Man pasirodė, kad mano gimtoji pavardė pareigūnui padarė įspūdį. Nors jis to neparodė.

Po penkiolikos minučių jau buvau prie Banermanų kontoros Mein gatvėje. Pakilęs liftu, prie brolelio Rudžio kabineto netikėtai susidūriau su sekretore, kuri pranešė man, kad misteris Banermanas nieko nelaukia ir pas jį be išankstinio įspėjimo niekas neina. Pareiškęs jai, kad aš taip pat Banermanas, ir

todėl draudimas "nieko neleisti" manęs negąsdina, aš apėjau merginą ir įžengiau į kabinetą.

Mano nuostabai, jis buvo labai mažas. Bet jame tilpo ir antikvarinių baldų komplektas, ir puikiai priderintas baras. Apstatymas turėjo pabrėžti ne tik šeimininko gerovę, bet ir plačius interesus. Kampe stovėjo golfo lazdos, virš minkštos sofos kabėjo paveikslas brangiu rėmu, o sienos nišoje stovėjo stereosistema su televizorium.

Visą šią prabangą papildė pats Rudis Banermanas, sėdintis pusiau gulomis krėsle su šlapiu rankšluosčiu ant galvos. Pastebėjęs mane, jis pašoko, glamžydamas rankšluostį rankose ir iš siaubo mirksėdamas akimis.

- Kaip sekasi, broleli? - linksmai paklausiau aš ir, pristūmęs arčiausiai stovėjusią kėdę, atsisėdau prieš Rudį. - Nelaukei? Tikiuosi, tu jau sukūrei versiją, pasak kurios vietoje tavęs į elektros kėdę pasodins vargšelį Džoną Sandersą? Ar sugalvojai kitus variantus?

- Ketai, - jis trypčiojo, nervingai laižydamas perdžiūvusias lūpas.

- Aš atėjau tau kai ką pasakyti, Rudi. Bet iš pradžių tu man kai ką papasakosi. Tik be staigių judesių! Situacija pasikeitė - aš jau ne tas ankstesnis išdvėsėlis ir galiu tave "išjungti" per minutę. Amžiaus skirtumas dabar man palankus!

Jis tylėdamas atsisėdo į savo krėslą ir vėl užsidėjo rankšluostį ant galvos.

- Tavo kambaryje mačiau misis Meloni fotografiją, - pradėjau aš, įdėmiai žvelgdamas į jį. - Iš kur tu ją gavai?

- Nugvelbiau iš klubo vitrinos.

- Kam ji tau? Tu juk, kalbama, impotentas?

Rudis kilstelėjo. Atrodė, kad jo putliuose skruostuose neliko nė lašo kraujo, veidas buvo baltesnis už kreidą:

- Bjaurybė! Tokie įžeidimai neužmirštami. Tu įsiveržei į mano kabinetą. Tuoj pat skambinu į policiją.

- Skambink! Telefonas čia pat!

Mano pusbrolis sudejavo ir, truktelėjęs nosimi, vėl susmuko į krėslą.

- Tu girdėjai klausimą? Jei nori kviesti policiją - aš neprieštarauju. Galų gale tu turi teisę. Tik policija pradės pokalbį nuo to paties klausimo.

- Bet juk ji... Ji labai graži moteris, - pasidavė Rudis.

- Tu susitikinėjai su ja?

- Aš juk Banermanas. O tokios moterys, kaip ji, pats supranti.

- Kartoju: tu susitikinėjai su ja?

- Du kartus.

- Na ir?..

- Aš ją palikau.

- Keista. Negaliu patikėti.

- Ji... Ji neturėjo teisės manęs šmeižti.

- Kad ją nubaustum, tu ir užmušei Čaką Melonį? Taip? Kaip tai įvyko?

Rudžio galva bejėgiškai nusviro ant krūtinės.

- Neprisimenu. Aš... Aš daug išgėriau tą vakarą. Prisimenu, kad man buvo bloga. Daugiau nieko.

- O kada jie atsirado pas jus?

- Kas jie?

- Geidžas ir Matas, tavo nusikaltimo liudininkai.

- Po dviejų dienų. Jie atvažiavo pas tėvą, viską jam papasakojo ir iškėlė savo sąlygas. Vensas tuo metu taip pat buvo pas mus. Mes... Mes nieko negalėjome padaryti. Visiškai nieko, - paskutinius žodžius jis ištarė tyliu drebančiu balsu.

- Kada baigiasi ultimatumas?

- Šį šeštadienį, - per jėgą išspaudė Rudis, nepakeldamas akių.

Vadinasi, liko trys dienos. Norint per šį laiką surinkti milijoną dolerių grynais, reikia smarkokai suktis! O mano pusbrolis - ištižėlis; tik šniurkščioja, nugrimzdęs į minkštą krėslą! Ne taip jau paprasta greitai nekilnojamą turtą paversti grynaisiais. Banko operacijoms atlikti reikia laiko ir atidumo. Neišvengiamas popierizmas. Be to, viską reikia atlikti be triukšmo. Įdėti reikalaujamą sumą į šantažistų kišenę turbūt taip pat sudėtinga, kaip ir šantažistais atsikratyti. Taigi, kas tada...

- Kas ėmėsi dokumentų įforminimo, Rudi?

- Vensas. Ačiū jam!

- Bet kodėl būtent jis?

- Tėvui visai blogai. Jis serga. Teko visus įgaliojimus per advokatą perduoti Vensui Kolbiui.

Man daugiau nebuvo apie ką kalbėti su tuo ištižėliu.

Pastebėjęs, kad išeinu, Rudis pasuko galvą į mano pusę ir nusivylusiu balsu ištarė:

- O kodėl tu į visa tai kišiesi, Ketai? Ką tu sugalvojai?

- Nieko ypatinga, - burbtelėjau aš. - Noriu pažiūrėti, kaip jūs žlugsite.

Pitas Salvas, kaip išaiškėjo, gyveno tame pačiame name, kaip ir vaikystėje. Aš jį lengvai radau.

Iš pradžių pamačiau vieną berniūkštį, panašų į Pitą mokykliniais metais, paskui pažvelgiau į dar du, kurie tvarkė gėles lysvėje. Kiti, kaip vėliau išaiškėjo, buvo dar mokykloje. Pats Pitas Salvas, padėdamas vaikams darže, tuo pačiu metu barėsi su žmona.

Pamatęs mane, jis nusišypsojo ir nusivedė į namą - supažindinti su savo antrąja puse. Salvai buvo paprasti žmonės ir vieno iš Banermanų apsilankymas buvo neeilinis įvykis - net jeigu Banermanas ir ne visai gryno kraujo. Ne veltui Pito žmona, pasisveikinusi su manimi, iškart puolė į miegamąjį ir grįžo iš ten persirengusi.

Ji su Pitu pasodino mane prie stalo, ant kurio tuoj pat pastatė puodelį kavos ir lėkštutę su sausainiais. Misis Salvo manimi rūpinosi taip, tarsi aš būčiau tikras baronas arba mažų mažiausia teisėtas Banermanų turtų paveldėtojas. Pitas, matyt, niekada - nei dabar, nei anksčiau, - jai nepasakojo, kad aš tik netikša!

Padėkojęs šeimininkams už vaišes ir truputį pasišnekučiavęs apie šį bei tą, aš perėjau prie reikalo.

- Pitai, ar tu galėtum savais kanalais sužinoti, kur apsistojo du niekšeliai, neseniai čia atvažiavę iš Čikagos?

- Pabandysiu.

Aš smulkiai jam apibūdinau Mato ir Geidžo išvaizdą, pasakiau jų pavardes. Pitas pritariamai linktelėjo galva.

- Nesijaudink, rytoj viską sužinosiu.

- Rytoj man per vėlu.

- Na, ką gi. Aš tuoj surasiu ką nors iš vaikinų, turinčių ryšių. Tu, kaip suprantu, turi omeny tuos žaliūkus, kurie primušė tave vakar viešbutyje?

- Būtent.

- Iki šiol nesuprantu, kodėl jie paliko tave gyvą. Galima buvo ir anksčiau prisikasti iki tų bjaurybių.

- Aš kitaip manau, Pitai.

- Na, kaip nori! O kas dabar?

- Kol kas man reikia tik sužinoti, kur juos rasti. Toliau - kapstysiuosi pats.

- Velniop, Ketai! Jeigu šie vaikinai kaip nors susiję su Čako nužudymu, aš - su tavimi!

- Ką gi, ačiū, drauguži, žinojau, kad galiu tavimi pasikliauti! O pagalba, beje, bus reikalinga labai greitai.

- Skambtelėk man telefonu į darbą po dviejų valandų. Tikiuosi, kad tada aš jau žinosiu. O'key?

- O'key! - aš mirktelėjau jam, kaip vaikystėje.

Turbūt Simonas Heilis gimė verslininku! Antroje dienos pusėje jis jau turėjo ne tik mane dominančią informaciją, bet ir nuotraukas, planus ir šūsnį kitų popierių, - kas privertė pajusti nuoširdžią pagarbą jo sumanumui ir profesionalumui.

Heilis pasodino mane į patogų krėslą, pats dalykiškai įsitaisė prie rašomojo stalo ir ėmė vieną po kito demonstruoti planus, nepamiršdamas, beje, priminti, kiek jis pastangų pridėjo, kol visa tai surinko.

- Dabar apibendrinsime viską, ką pasakiau, misteri Banermanai! - tarškėjo jis. - Gaila, bet jūs šiek tiek pavėlavote. Visai neseniai Vensas Kolbis įgijo pirmumo teisę, renkantis žemės sklypus. Ji galios tris mėnesius. Pačių sklypų vertė - apie ketvirtis milijono. O jeigu dar įvertinsime statinius ir vis-

ką, kas ten įruošta, suma padvigubės. Tai dideli pinigai. Ir aš esu beveik tikras, kad Kolbis veikia ne vien savo vardu. Už jo nugaros stovi dar kažkas. Kad ir kaip ten būtų, Vensas niekada anksčiau neturėjo galimybės imtis tokių stambių sandėrių. Aš pabrėžiu - fantastiškai stambių sandėrių! Apie savo konkurentų darbo metodus aš žinau pakankamai daug. Vadinasi...

- Vadinasi, šių sklypų man nepavyks įsigyti! - atsidusau aš.

- Nereikia skubėti su išvadomis! - su apgaulingu žvitrumu balse tarstelėjo Heilis. - Jūs gi žinote: pinigai turi savybę keisti šeimininkus! Be to, sklypų pasirinkimo laikas gali būti pakeistas, arba valdžia gali nuspręsti ką nors kita daryti su šiuo pasilinksminimų miesteliu... Bet, žinoma, jeigu atvirai... Gal jūs geriau susiraskite kitus sklypus, misteri Banermanai?

Aš apgailestaudamas nusibraukiau prakaitą nuo kaktos.

- Turbūt teks pasinaudoti jūsų patarimu, misteri Heili. Rytoj dar kartelį apžiūrėsiu viską, ką jūs man rekomendavote. Galbūt susitarsime! Labai apgailestauju, kad jus taip sutrukdžiau.

- Ką jūs, ką jūs! - subruzdo makleris. - Ką jūs kalbate? Aš tik vykdžiau kliento norą! Rekomenduoju kol kas neskubėti su pasirinkimu. O jeigu reikės mano konsultacijų, misteri Banermanai, - visada jūsų paslaugoms. Jūs gi žinote!

- Būtinai kreipsiuosi į jus, misteri Heili!

Ir aš atsisveikinau.

Už kampo stovėjo telefono būdelė. Aš paskambinau į Banermanų dvarą. Enė pakėlė ragelį. Paprašiau pakviesti Anitą.

- Saulute, tai aš, Ketas.

- Kur tu dabar?

- Mieste. Kas naujo?

Ji truputėlį patylėjo, o paskui nuleido balsą beveik iki šnibždesio:

- Šiandien pas mus sugužėjo daug žmonių. Tėvas su Tedu neišeina iš kabineto ir man liepė niekur nedingti iš namų. Vienas iš tų dviejų tipų taip pat neseniai čia buvo.

- Kuris? Vyresnis? Matas?

- Jis!

Anita vos girdimai sukukčiojo:

- Ketai, kas bus su mumis?

- Dar nežinau. Bet be nemalonumų neapsieisime... O kur Vensas?

- Ką tik išvažiavo su tuo Matu. Siaubas!.. Aš viską girdėjau. Jie nenori nė trupučio nusileisti, Ketai. Reikalauja pinigų iškart ir...

- Anita, prašau tavęs, nusiramink! Nereikia taip jaudintis.

- Matas pasakė Vensui, kad, jeigu kas nors nepavyks, jie eis va bank! Kažkoks siaubas. Aš daugiau negaliu to pakelti. Prašau, Ketai, padėk mums. Prašau. Vensas dirba be poilsio: jis sakė, kad jau pavertė grynaisiais didžiąją savo turto dalį.

- Ramiau, brangioji, laikykis! Turiu idėją. Dar niekas neprarasta. Pakentėk, girdi?

- Daryk ką nors, Ketai! Prašau!

- Pasistengsiu, būtinai.

Aš pakabinau ragelį ir kurį laiką tylėdamas žiūrėjau į telefono aparatą. Anitos balsas skambėjo mano ausyse. Dabar labai daug kas priklausė nuo intuicijos ir nuovokumo. Negalima buvo trypčioti vietoje.

Dar kartą susisiekiau su pakrante ir paprašiau sujungti mane su Marčiu Sinkleriu. Jis sutiko patikrinti kai kurias žinias. Atsakymą man pažadėjo pranešti tiesiai į viešbutį. Jeigu nepaskambins - vadinasi, nepavyko susisiekti su reikalingais žmonėmis. Tada aš pats rytoj ryte jam paskambinsiu.

Po šio skambučio nutariau užsukti į viešbutį. Palikęs mašiną apačioje, aš pakilau į savo kambarį, įėjau, įjungiau šviesą ir... Ant mano lovos ramiai gulėjo apsinuoginusi moteris, paskendusi savo auksinėse garbanose. Tyliai ir neskubėdama ji vartė kažkokį žurnalą, tarsi būtų savo miegamajame. Jos cigaretės dūmai lengvai kilo į viršų.

- Ir kaip jums pavyko patekti į mano kambarį, misis Meloni? - susidomėjau aš.

- Argi tai problema? Pasakiau portjė, kad aš jūsų žmona. - Ji pakėlė į viršų ranką, apmaustytą žiedais. - Kai tik vaikinas

pamatė mano brangenybes, - iškart amo neteko. Kaip jums patinka?

- Gražūs žiedai. Bet, man atrodo, gedulo laikas dar nepasibaigė?

- Ak, atsikabinkite, misteri Banermanai! Kiek galima?

Mano antakiai pakilo aukštyn, ir ji tai pastebėjo.

- Taip taip! Iš tikrųjų jūs esate Ketas Kėjus Banermanas, ar ne? Portjė tai patvirtino. Na, o jūs, kiek prisimenu, sakėte, kad esate tikras vyras? Nors, žinoma, viskas, ką jūs pasakojote apie laivyną ir tarnybą kartu su Čaku - grynas melas. Argi ne taip?

- Taip.

- Vadinasi, pirmą kartą apsilankėte, norėdamas pažiūrėti į mane iš arčiau?

- Žinoma.

- Ir viskas?

- Ne. Aš ieškojau motyvų, dėl kurių nužudė jūsų vyrą.

- Radote?

- Tokia moteris, kaip jūs, - gana tinkamas motyvas. Jums tereikėtų šnibžtelėti - ir net toks mulkis, kaip Rudis Banermanas, griebsis peilio. Štai man ir reikėjo išsiaiškinti, ar labai toli pažengė jūsų santykiai.

- Aš jau aiškinau aną kartą...

- O dabar noriu užduoti kitą klausimą, - grubiai ją pertraukiau. - Pas jus retkarčiais atvažiuoja dar kažkoks vyras. Ne Rudis, ne Sandersas, bet dar kažkas. Kas?

- Ar tik jūs nepavyduliaujat, misteri Banermanai? Kodėl taip domitės? Vyrų aplink mane visada buvo daug.

- Aš kalbu apie tą, su kuriuo pastaruoju metu jus matė dažniau, negu su kitais!

Auksaplaukė gražuolė norėjo nusispjauti į visokias apkalbas, gandus ir išsigalvojimus. Ji išdidžiai pakėlė galvą.

- Tai Arturas Sirsas. Taip, jis buvo mano meilužis!

- Ir kodėl gi jums Sirsas taip patiko?

- Gražus. Žavus. Moka elgtis su moterimis. O dar jis turi "Biuiką" ir storą piniginę. Jis mane mylėjo, - moteris išsirietė gracingai, kaip katė, ir nusišypsojo. - Prašė palikti Čaką ir

išvažiuoti kartu su juo. Žadėjo elgtis su manimi, kaip su deive. Žaviuosi, kai vyrai dėl manęs pameta galvas!

- Kodėl neišvažiavote?

- Pirma, aš bijojau Čako keršto. Šis pavyduolis mane iš po žemių būtų iškasęs. Be to, ir pinigų Sirsas turėjo ne tiek jau daug, kiek norėtųsi. Piniginė stora - bet ne daugiau. Taip, akims apdumti. O man atrodo, jeigu jau būti išlaikomai - tai tik tikro pinigų maišo. Ir kad visa kita jis turėtų. Jūs mane suprantat?

Aš atsisėdau į krėslą. Blondinė priešais gundančiai išsitiesė, demonstruodama visas savo grožybes. Akies krašteliu ji stebėjo mano reakciją.

- Kodėl šiandien nedirbate? - šyptelėjau aš.

- Norėjau jus pradžiuginti. Pitas prasitarė, kur esat apsistojęs. O aš iškart nusprendžiau, kad man tinkat. Manau, neapsirikau.

- Oho!.. O kas, jei aš jus išmesiu iš kambario neapsirengusią?

- Neišmesite!

- Kodėl gi?

- Juk jūs labiau už viską pasaulyje norite pasilikti su manimi. Aš gi jaučiu! Nejaugi jums neįdomu, kuo aš traukiu kitus, - ji aistringai atmetė rankas. - Na, eikš gi, tikrasis vyre!

Neturėjau jėgų įveikti pagundą. Vildamasis, kad kada nors man bus atleistos visos nuodėmės, priartėjau prie lovos ir po akimirkos jau spaudžiau jos aistringą kūną savo glėbyje. Jis buvo stangrus, subrendęs, ir mane užvaldė nepaaiškinama, gyvuliška aistra. Aš pasinėriau į malonumų jūrą, prarasdamas paskutinius santūrumo likučius. Ji darė su manim, ką norėjo, virpėdama ir siekdama pačių šiurkščiausių mano glamonių.

Taip, tai buvo tikra moteris - nenuilstanti, aistringa, sugebanti uždegti kiekvieną - net tokį niekam tikusį liurbį, kaip Rudis Banermanas.

Aistra prarijo mus. Ir man trumpam viskas nustojo egzistuoti: ir Pitas su savo pažadu būtent šiandien sužinoti, kur slepiasi mano skriaudėjai, ir Banermanų problemos, ir mano piktdžiuga dėl juos užgriuvusių nemalonumų, ir siekimas nepai-

sant nieko pamėginti atskleisti šią nešvarią istoriją, ir net mano miela nepasiekiama mergina. Deja - ir ji taip pat!..

Aš nugrimzdau į naktį...

7 skyrius

Rytą aš pabudau pirmas. Atsargiai atsikėliau iš lovos, palindau po dušu, palikau raštelį matomoje vietoje, kad viešnia nelauktų manęs, o eitų namo, - susitiksime vėliau. Paskui išėjau iš kambario, suradau telefoną-automatą ir paskambinau Pitui Salvui.

Pitas neapgavo! Jis iš tikrųjų jau seniai išsiaiškino, kad Geidžas ir Matas apsigyveno Oranž Hause Mein gatvėje. Be to, visą vakar dienos vakarą jie praleido Čeroki klube, stebėdami publiką ir gurkšnodami viskį. Tuoj po vidurnakčio Geidžas nusigėrė ir Matas buvo priverstas draugą išvesti - kaip pastebėjo Pitas; vaikinai įsigeidė įkvėpti tyro oro.

Artimiausiame restorane, kur aš užsukau papusryčiauti, lankytojai tik apie tai ir kalbėjo, kad Džoną Sandersą tuoj atveš į Kalver Sitį su konvojumi. Teisminio bylos nagrinėjimo data taip pat jau buvo žinoma.

Laiko liko nedaug, ir aš nuskubėjau pas Henką Fitersą. Šis dar nebuvo atsibudęs. Aš turėjau gerokai pasistengti, kad pažadinčiau senuką. Pagaliau velniuodamasis ir keikdamas visą pasaulį, jis išsiropštė iš po antklodės. Aš greitai išviriau jam kavos ir po dviejų puodelių, mano dideliam džiaugsmui, jis vėl tapo pats savimi.

Išvakarėse Henkas bendravo su leitenantu Traversu. Jis leitenantui apie mane papasakojo tik tiek, kad aš iš "tų pačių" Banermanų ir kad jis, Henkas, gerai pažinojo mano tėvą - ir viskas. Bet kadangi aš ir pats neskubėjau leitenantui atskleisti visų savo kortų, mane tai tenkino, - apie ką aš ir pasakiau senukui.

- Tu jau spėjai pasivažinėti po miestą, sūneli? - paklausė jis. - Kas girdėti?

- Na, ką galima išgirsti tokį ankstyvą metą?

- Tu neteisus, berniuk. Kai tik mieste pasirodo kas nors iš Banermanų, gali tikėtis naujienų. Tai įstatymas! Štai tu vakar palietei skaudamą leitenanto vietą, rodydamas susidomėjimą dviem perėjūnais iš Čikagos. Kaip jis užsivedė! Tu supranti dėl ko?

- Ne. Paaiškinkite.

- Prieš šešerius metus "sindikatas" jau bandė lošimo verslą mieste paimti į savo rankas. Ir net pasodino savo žmones keliose vietose. Bet valdžiai tada visgi pavyko išprašyti "kontrolierius". Dabar bandoma dar kartą. Matas atvažiavo turbūt kaip rezidentas. Ir, nors aišku, kad jis iš "sindikato", niekas nieko negali įrodyti. Matas laikosi įstatymų, elgiasi atsargiai, ir, be abejo, jam padeda kažkas iš vietinių - kitaip nebūtų toks pasitikintis. Matyt, vaikinas jaučiasi labai gerai. Vadinasi, greitai mūsų miestelį užgrius visokie nemalonumai.

- Geras biznis! - švilptelėjau aš. - Gerai. Apie gangsterius dar pakalbėsim. O kol kas grįžkime prie mūsų istorijos.

- Tu vėl apie Banermanus?

- Žinoma!

- Aš tik reporteris, sūneli. Rengiu skandalingą kroniką. Jeigu kas nors pažeidžia įstatymą arba įklimpsta į kokią nors istoriją, privalau pranešti apie tai skaitytojams. O tu ko nori?

- Aš noriu išsiaiškinti visą šią painiavą su Sandersu. Ir padaryti tai kuo greičiau. Padėsite? Reikalinga svari medžiaga. Visuomeninė apklausa, moralinė problemos pusė - viskas, kaip reikia. Turint spaudos palaikymą, galima kalbėti ir su policija. Gal pavyktų atidėti bylos svarstymą iki galutinio nagrinėjimo, pareikalauti papildomo tyrimo. Su Čako nužudymu kažkas neaišku, prisiekusieji turi tai pajusti. Juk jūs, Henkai, taip pat tikite tuo, kad aš teisus. Tad padėkite man.

- Nežinau, ar sugebėsiu. Juk man greitai į pensiją. Miestelis nedidelis, visi vienas su kitu susiję, pažįstami, Ketai.

- O gal surizikuosite? Kažkada jūs su mano tėvu.

- Oi, nori įtraukti senatvėj mane, sūneli, į avantiūrą.

- O argi visas mūsų gyvenimas - ne avantiūra?

Padedant Pitui Salvui aš įslinkau į Čeroki klubo virtuvę, kai ten nieko nebuvo. Pitas iškraustė dėžes, kuriose buvo laikomi indai, ir išdėliojo ant stalo visus peilius, kuriuos pavyko rasti. Dauguma iš jų buvo įprastiniai, bet vienas patraukė dėmesį. Aš ilgai jį sukiojau, apžiūrinėjau, paskui pasakiau Pitui, kad ketinu peilį pasiimti.

- Kodėl? - paklausė Pitas.

- Noriu parodyti policijos gydytojui, kuris darė Čako Melonio skrodimą.

- Bet juk žinoma, kad Čaką nudūrė stiletu!

- O tu įsižiūrėk į šį peilį atidžiau, - pasiūliau aš. - Ir pagalvok, kaip atrodys juo padaryta žaizda. Jeigu aš teisus - vadinasi, nusikaltimo ginklo neišmetė, o tiesiog grąžino ten, iš kur paėmė. Tegul policija patikrina ir šią versiją.

- Galbūt tu teisus, Ketai, - susimąstęs burbtelėjo Pitas.

Gydytojas Entonis Uemberas be didelio džiaugsmo išklausė pasiūlymą patikrinti mano versiją; bet kadangi aš buvau Banermanas, neprieštaravo. Žvilgtelėjęs į peilį, jis pasakė, kad žaizda Čako krūtinėje padaryta aštriu daiktu, kurio briaunos panašios į mano atvežto peilio. Norint patvirtinti šį faktą, būtina kruopščiai sulyginti žaizdos gylį su peilio ilgiu, žaizdos dydį su ašmenų pločiu, patikrinti kitus parametrus. Gydytojas man pažadėjo kuo greičiau pranešti tyrimo rezultatus.

Mes su Pitu išėjome iš jo ryžtingai nusiteikę ko nors imtis. Iki Oranž Hauso buvo ne taip jau toli, ir Pitas nedraugiškai išsišiepė, kai mes įsukome į Mein gatvę - jis viską suprato teisingai!

Pirmas pasitaikęs berniūkštis - pasiuntinukas su viešbučio tarnautojo uniforma - pasakė mums reikalingo kambario numerį. Priėjęs kambarį, aš pabeldžiau į duris, o Pitas Salvas atsistojo taip, kad jo nesimatytų. Man atidarė Popėjus Geidžas. Jis, matyt, buvo pasiruošęs įvairiems netikėtumams, todėl rankoje laikė revolverį.

- Pažiūrėk, Karlai! - riktelėjo Geidžas, pamatęs mane. - Pažiūrėk, kas mus aplankė! Šitam snargliui vieno karto neužteko. Atėjo antrąkart!

Matas padėjo popierius į šalį, atsistojo iš už stalo ir priėjo arčiau:

- Tau ką, mažai kliuvo, vaikine?

- Juk perspėjau jus, kad žodis "vaikine" man sukelia alergiją. - Aš pažengiau žingsnį link Mato, Geidžas subaubė man už nugaros:

- Stok! Šausiu!

Būtent to aš ir tikėjausi. Aš pasisukau taip, kad jie abu, sekdami mane, nematytų durų. Todėl, kai, tyliai žengdamas, įėjo Pitas, niekas iš jų neatsigręžė. Pitas pagriebė juos už pakarpų ir stuktelėjo galvomis. Jėgos mano draugui buvo galima pavydėti, tad Geidžas ir Matas brinktelėjo ant grindų ir atsijungė.

Atidžiai apieškoję kambarį, mes neradome nieko, kas mus sudomintų (išskyrus, žinoma, ginklus ir keturis tūkstančius dolerių).

Geidžas tuo metu atsimerkė. Pastebėjęs šalia savęs Salvą, jis norėjo vėl apsimesti esąs be sąmonės, bet Pitas tai pastebėjęs čiupo jį ir pakėlė nuo grindų. Geidžo akyse atsispindėjo gyvuliška baimė.

- Mesk jį į krėslą, Pitai. Mes jam esame paruošę kai ką ypatinga, - pasakiau aš.

- Ar galėčiau aš suteikti jam tą "ypatinga", Ketai? - paprašė manęs Pitas.

- Neskubėk! Jis ir pats praskys. Sunkiau bus su Matu.

Pitas vilkte nuvilko Geidžą iki krėslo su atramom ir švystelėjo jį ten. Niekšelis į Pitą Salvą žiūrėjo su neslepiamu siaubu. Jis pagaliau suprato, kad jėgos nelygios ir drebėdamas laukė "kažko ypatinga".

O su Karlu Matu iš tikrųjų teko daugiau paplušėti. Pitas nutempė jį prie krėslo taip pat, kaip jo porininką. Bet Matas netylėjo, ne taip, kaip Geidžas. Tik atsigavęs jis ėmė mus plūsti. Pitas, nesulaukęs mano paliepimo, pats ėmė jį talžyti. Aš nesikišau; tik tada, kai gangsterio smakru jau tekėjo kraujas, o akys beveik užvirto, negarsiai ištariau:

- Mums reikalingas peilis, Karlai! Tas pats, kuriuo šantažuojate Banermanus.

- Patys ieškokit, - suvapėjo Matas.

Šį kartą aš neišlaikiau. Smūgis! - ir Karlas nokautuotas. Palaukiau, kol jis atsimerks, ir perspėjau:

- Tu neišvengsi nemalonumų, vaikine. Jūs abu įkliuvote.

Nusirisdamas ant grindų, Matas visgi mestelėjo man dar kelis mielus žodelius. Pitas, daug negalvodamas, trinktelėjo jam į tarpuakį. Karlas nutilo.

Iš krėslo, kuriame tysojo Geidžas, pasigirdo gailios aimanos. Pitas apsidairęs paklausė manęs:

- Šie niekšai nužudė Čaką?

- Vykdytojai - ne jie. Jie turbūt organizatoriai.

- Kodėl gi mes su jais terliojamės, Ketai? Pribaigiam - ir baigta. Ar tu kitaip galvoji?

- Nereikia kraujo, Pitai! Mes neturime įklimpti. Su jais ir taip susidoros - bet be mūsų.

- Kaip žinai, drauguži.

Jis su neapykanta žiūrėjo į gangsterius.

Galvodamas, ką daryti toliau, aš pažvelgiau į Popėjų Geidžą.

- Pitai, gal žinai kur nors netoliese vietelę, kur būtų galima laikinai paslėpti šį tipą? Tokią vietą, kur jo niekas negirdėtų, net jei jis rėktų.

- Ar seni rūkymo namai už jūsų dvaro tiks?

Puiki idėja! Aš gerai žinojau tą lūšną: Rudis ir Tedas ne kartą ten apkuldavo jaunesnįjį broliuką netikšą. Kaip tik tai, ko mums reikia!

Popėjus suprato, kad jam teks truputį pakeliauti, ir sunkiai judindamas sumuštas lūpas išstenėjo:

- Paklausykite. Aš tiksliai nieko nežinau. Kam aš jums?

- Tam, kad mes viską išsiaiškintume, mažuti. Manau, kad Karlas tave panardino į šį mėšlą, - paaiškinau aš.

Matas taip ir liko tysoti ant grindų Oranž Hause, o mes su Pitu nuvežėme Geidžą į rūkymo namus. Kad Popėjus nesiblaškytų, Pitas atsisveikindamas jam vožtelėjo į žandikaulį. Mes užmetėm Geidžą ant pjuvenų krūvos, surišę jam kojas ir rankas, kad nepabėgtų. Buvo aišku, kad su klientu didelių problemų nekils: truputį atsipeikėjęs, jis supras, kad išeities nėra ir

pats papasakos viską, kas mus domins. Jei dar reikės jo prisipažinimo.

Susidorojęs su Geidžu, Pitas įlipo į mano mašiną, ir mes nuvažiavome į dėdulės sodybą. Įvažiavome pro galinius vartus. Enė iš tolo nusišypsojo, pamačiusi mane, paskui sušnibždėjo, kad Rudis vakar vakare grįžo beveik be sąmonės, šiandien galutinai susirgo, nesikelia iš lovos. Pusbrolis Tedas kažkur išvyko, o dėdulė su būsimu žentu užsidarė bibliotekoje.

Aš perėjau holą ir, prieš įeidamas į biblioteką, dar truputį pastovėjau prie durų, įsiklausydamas į pasitikintį savimi jauną balsą, sklindantį iš vidaus. Bet per ąžuolines duris nieko nebuvo galima suprasti. Tik girdėjosi, kaip Maikas atsakinėja vienskiemeniais žodžiais, pritardamas Vensui Kolbiui.

Ir staiga pokalbis baigėsi. Aš greitai pasitraukiau į šalį ir pasislėpiau už kampo. Nesinorėjo susitikti akis į akį su būsimu giminaičiu, kuriam, deja, nejaučiau jokios simpatijos. Vensas Kolbis išėjo iš namo, ir aš išgirdau, kaip suburzgė jo mašinos motoras. Dabar jau galėjau peržengti bibliotekos slenkstį.

- Laba diena, brangus dėdule!

Senikas stovėjo prie rašomojo stalo. Jo veidas buvo išmuštas raudonomis dėmėmis, tarsi ką tik būtų gavęs porą antausių. Išgirdęs mano žodžius, jis pakėlė galvą ir išdidžiai tarė:

- Mes neturime apie ką kalbėti, tau taip neatrodo?

- Neatrodo, - aš patraukiau pečiais.

Senuko rankos truputį drebėjo, žandikaulis atvipo. Atrodė, kad jį tuoj ištiks širdies smūgis.

- Ko tau iš manęs reikia? - jo balsas gergždė.

Mums, žinoma, būtų buvę geriau pasikalbėti kaip giminaičiams, tik aš nežinojau, kaip tai padaryti.

- Aš daug žinau apie tai, kas atsitiko, - buvau bepradedąs, bet dėdulė atsuko nugarą, leisdamas suprasti, kad manęs klausytis neketina.

Aš numykiau ir išėjau į holą.

Anita lipo laiptais žemyn. Sustojau ir jai nusišypsojau. Ji suskubo nulipti ir, priėjusi arčiau, sučiauškėjo:

- Vienas, du, trys, keturi, penki - išėjo kačiukas palakstyt!

Prieš daugelį metų ji mane erzindavo šiais žodžiais. Ir aš įniršęs ją puldavau. Anita spiegdavo, mes vaikėmės vienas kitą po visą namą. Mėgstamas vaikiškas žaidimas.

- Laba diena, mieloji! Ką šiandien veiksi?

- Nieko. Vensas dar pas tėvą...

- Jau nebe. Jis ką tik išvažiavo.

- Keista, - susiraukė mergina. - Net neužėjo pas mane.

- Pati supranti: reikalai!

- Žinai, dar visai neseniai jis buvo toks atidus, švelnus, paslaugus. O dabar staiga pasikeitė.

- Nesijaudink, viskas bus gerai!

Ji nusišypsojo. Mes kartu atėjome į virtuvę. Aš stipriai apglėbiau pusseserę per taliją. Anita patikliai padėjo galvą man ant peties.

- Gal nori pasivažinėti? - pasiūliau aš.

- O tu kur nors ketini važiuoti, Ketai?

- Na taip. Noriu kai ką patikslinti. Ar važiuosi?

- Žinoma! - linktelėjo ji. - Aš tik pasiimsiu švarkelį.

Pakeliui į miesto centrą mes sustojome prie mano viešbučio. Aš užbėgau sužinoti, ar kas nors neskambino. Budėtojas pranešė, kad skambino du žmonės: Semas Ridas iš Čikagos ir Henkas Fitersas.

Aš tuoj pat paskambinau Semui, ir man pasisekė: pataikiau pačiu laiku, nes jau ketino išeiti iš savo kontoros.

- Paklausyk, Ketai! - riktelėjo jis kitame laido gale. - Pas mane atsitiktinai užėjo senas pažįstamas, kuris kažkada dirbo su Karlu Matu. Tai štai, jis pasakė, kad "sindikatas" net neketina kontroliuoti lošimo verslo Kalver Sityje. Matas pas jus atvažiavo savais tikslais! Kalbama apie kažkokį pelningą sandėrį ir, beje, visiškai teisėtą. Matas į tai investavo daug pinigų, bet, jo paskaičiavimais, tai turėtų greitai atsipirkti, supratai? Na kaip, svarbi informacija?

- Labai! Ačiū, Semai! Tai daug ką paaiškina.

- Gerai, gerai! Ir atmink: tu žadėjai, kad skolingas neliksi!

Mes atsisveikinome, ir aš paskambinau Henkui Fitersui. Redakcijoje jo nebuvo. Man pasakė, kad jis ilgai manęs ieškojo, o dabar išvyko į vieną užmiesčio viešbutį rinkti medžiagos.

Aš paskambinau paliktu telefonu ir greitai išgirdau pažįstamą balsą:

- Labas, Ketai! Turiu naujienų!

- Aš klausau, Henkai!

- Tu prisimeni, kad mano kolega gyvena vienoje gatvėje su Meloni ir kad jo žmona labai plepi?

- Taip, prisimenu.

- Tai štai, moteris pamiršo man papasakoti patį įdomiausią dalyką. Prisiminė tik dabar. Vieną vakarą tas tipas, kuris važinėdavo pas misis Meloni, apsigręždamas netoli jos namų, savo mašinos užpakaliniu buferiu kliudė kitą mašiną, stovėjusią prie šaligatvio. Galbūt ten liko įbrėžimas arba sparno įlenkimas - nežinau, nesiaiškinau. Bet nuo smūgio nukrito kaltininko automobilio numeriai. Ši moteris pakėlė juos ir padėjo ant nukentėjusio automobilio priekinio stiklo - kad šeimininkas, jei panorės, galėtų rasti skriaudėją.

- Ir kada tai įvyko?

- Praėjusią savaitę.

- O kieno mašiną kliudė, ji žino?

- Ne. Tiesiog mano kolegos žmona stebėjosi tokiu nuvažiuojančios mašinos vairuotojo nerūpestingumu.

- Na, ką gi, pagalvosiu, kuo gali būti naudinga jūsų informacija. Ačiū!

- Taip, vos nepamiršau! Man dar kartą skambino advokatas Uilkinsonas. Tu jau pagerbk senuką - užvažiuok pas jį. Jis labai nori tave pamatyti.

- Susitarėm, Henkai. Būtinai!

Anitai atsibodo manęs laukti mašinoje, ir man teko teisintis.

- Ar dar beverta kur nors važiuoti? - su ironija paklausė ji.

- Žinoma! Mes dabar pabūsime detektyvais mėgėjais. Be abejo, aš tikiuosi, kad daugiau nebus jokių nemalonumų.

- Apie ką tu čia?

- Apie tai, kad visas problemas, kurios staiga užgriuvo Banermanų šeimą, manau, galima logiškai paaiškinti.

- O aš galvojau, kad tu džiaugiesi tuo, kas mums nutiko!

- Gal ir džiūgaučiau, velniai griebtų, jeigu ne tu! Tavęs mesti aš negaliu! Visa, kas nors truputį susiję su tavimi, - susiję ir su manimi! Kol tavo pavardė - Banerman, tol ji išliks nesutepta, kad ir kiek man tai kainuotų. Aš jau sakiau, kad nieko nesitikiu iš šios šeimos. Aš - netikras Banermanas. O tik netikša, ir dar kažkada seniai pabėgęs iš namų. Taip, aš nieko neturiu - bet nieko ir nereikia! Man svarbu jaustis nepriklausomam. Būtent todėl aš laimingas, todėl kad nepriklausomas žmogus visada laimingas! Na, o pragyvenimui, norint, visada galima užsidirbti. Nieko. Mano skrandis niekada nebus tuščias. Ir niekada nesiskolinsiu, kad nebūčiau kam nors įsipareigojęs. Tuo aš pranašesnis už Tedą ir Rudį - jie ištižėliai, todėl kad bijo prarasti savo turtą. Taip, aš nekenčiu jų. Bet tik dėlto, kad per juos netekau šeimos ir tos mažos dalelės vaikiškos laimės, į kurią turėjau teisę. Ir viskas. O taip! Aš tiesiog juos niekinu. Gerai, visa tai - praeitis. Kam prisiminti?.. Noriu tik prisipažinti: įsikišau į šią painiavą tik dėl tavęs, sesute. Kitos priežasties nėra.

- Kaip aš tave myliu, Ketai, brangusis! Ir visada mylėjau.

- Žinau, mažute.

- Gaila, bet dabar mes jau nieko negalime pakeisti. Per daug vėlu.

- O gal ne taip ir vėlu?! - sušnibždėjau aš, bet nepratęsiau - pasukau raktelį ir mašina pajudėjo iš vietos.

Mes įsukome į gatvę, kur neseniai gyveno Čakas Melonis, ir aš ėmiau stabčioti prie kiekvieno buto, klausinėdamas apie mašiną, kurią prieš savaitę šiek tiek įlenkė ar įbrėžė. Laikas ėjo veltui, bet Anita kantriai laukė. Maždaug pusę šešių, kai beveik netekau vilties, mane pašaukė nebejauna moteris. Aš neiškart ją pastebėjau. Anita atkreipė mano dėmesį:

- Ketai, tavęs kažko nori paklausti!

- Klausau jūsų, mem!

Aš pažvelgiau į moterį ir prisiminiau, kad jos bute jau buvau.

- Jaunuoli, ką tik namo grįžo mano vyras ir aš papasakojau jam apie jūsų apsilankymą. Jis suprato, apie kokią mašiną jūs kalbate. Mūsų namuose nakvojo senas draugas ir jis savo

mašiną pastatė prie namo. Ryte ji iš tikrųjų buvo truputėlį įbrėžta, o į priekinį stiklą kažkas buvo atrėmęs svetimą numerio ženklą.

- Ačiū, mem, jūs man labai padėjote. Gal galėtumėt pasakyti, kur galėčiau rasti to automobilio šeimininką? Manau, kad tai nedidelė paslaptis.

- Tuoj. Mūsų draugas - Džekas Denneris, jūs jį surasite Trečiojoje Šiaurinėje aveniu. Bet iš pradžių paskambinkite jam telefonu - numeris knygoje.

- Jūs labai mums padėjote, mem. Dar kartą ačiū!

Artimiausioje degalinėje aš radau telefonų knygą ir tuoj pat iš automato paskambinau Denneriui. Jis buvo nustebęs, kai priminiau jam tą įvykį, bet numerio ženklo skaičius padiktavo. Aš, beje, pažadėjau padėti kuo greičiau užglaistyti šį incidentą, padėkojau ir padėjau ragelį.

Taigi pagaliau buvo pastebėtas pirmasis įtrūkimas aklinoje sienoj. Iš patirties žinojau, kad jis gali virsti plyšiu, reikia tik ilgiau stuksenti į silpną vietą.

Kai grįžau į mašiną, Anita paklausė:

- Tikiuosi, radai, ko ieškojai?

- Atrodo, radau... Supranti, jau nedaug trūksta. Dar truputėlį - ir įsižiebs šviesa: viskas bus aišku. O kol kas užvažiuosime į viešbutį dar kartą. Truputį susitvarkysiu, ir pagaliau galėsime pavakarieniauti.

- Žinai, šiandien pažadėjau Vensui su juo susitikti.

- Tavo Vensas palauks. Mūsų brolišką draugystę visgi kažkada sutvirtino bučinys, o tai man suteikia tam tikrų teisių. Argi ne taip?

Anita vos šyptelėjo lūpų kampučiais:

- Sužadėtinis nervinsis!

- Tada jis užsidirbs dar vieną antausį, - išsišiepiau aš.

- Beje! Turėk omeny, brangusis, Vensas tau to nedovanos!

- Pats prisiprašė, - burbtelėjau aš.

Ji patylėjo, nežiūrėdama į mano pusę.

- Žinai, Vensas amžinai įsivelia į muštynes. Nori atrodyti supermenas. Kažkada sportavo, nuo tų laikų ir liko tas jo pasipūtimas.

- Tada suprantu. Ką gi, jei tau papasakočiau savo istoriją, tu...

Kaip tik tuo momentu stabdžiau prie viešbučio. Sustojau, atidariau dureles. Ir staiga priekyje važiavusi mašina su neužd egtais žibintais žaibiškai apsisuko. Jeigu ne šviesos virš aikštelės, kurios akimirkai apšvietė mašinos vidų, aš būčiau patekęs į pasalą.

Šaižiai riktelėjęs Anitai: "Gulkis", išstūmiau ją ant šaligatvio pro antras dureles. Tuoj pat pasigirdo šūviai. Kulka išmušė stiklą virš mano galvos, suskambėjo šukės.

Aš spėjau išsitraukti ginklą ir iššauti į ratus. Bet tie, kurie šaudė, jau švilpė visu greičiu pirmyn ir aš, sprendžiant iš visko, nepataikiau. Daugiau nebuvo prasmės šaudyti.

Žmonės išbėgo iš viešbučio, bet aš, į nieką nekreipdamas dėmesio, pakėliau merginą ir nusivedžiau ją į savo kambarį. Administratorius tuoj pat prisistatė, norėdamas išsiaiškinti, kas įvyko. Teko aiškintis, kad mane kėsinosi nužudyti, bet, laimei, niekas nenukentėjo. O pasikėsintojų aš nespėjau pamatyti, neįsiminiau ir mašinos numerio.

Greitai išaiškėjo, kad budėtojas iškvietė policiją. Leitenantas Traversas kartu su seržantu atvažiavo į viešbutį. Jie abu atėjo į mano kambarį.

- Misteri Banermanai, - pradėjo Traversas, - manau, jog tinkamai pasiaiškinsite, kodėl panaudojote šaunamąjį ginklą.

Policijos pareigūno balsas skambėjo ne tik oficialiai - jis buvo pabrėžtinai sausas.

Aš trumpai ir aiškiai papasakojau, kas atsitiko.

- Klausykite, - pro dantis iškošė Traversas, - pernelyg dažnai man pastaruoju metu tenka susidurti su Banermanų šeimynėle. Jie kažkodėl mano, kad mieste gali daryti viską, kas jiems šauna į galvą. Mano vyresnybė dažnai mini šią pavardę, kai kalbama apie tuos, kurie mėgina įpiršti miestui savo sąlygas ir netgi kišasi į politiką. Anksčiau Banermanai kažkaip išsisukdavo. Bet dabar aš pasistengsiu prigriebti bent vieną iš jų.

Sulig kiekvienu žodžiu Traverso žvilgsnis darėsi vis šaltesnis.

- Išsiaiškinom, kad jūs nešiojatės ginklą. Parodykit jį!

Aš prasisegiau striukę, parodydamas dėklą.

- Konfiskuokite ginklą, Fredai! - įsakė Traversas seržantui.

Žinodamas, kas bus toliau, aš atsistojau.

- Visus savo parodymus jūs turėsite pakartoti policijos nuovadoje, - pranešė leitenantas, o paskui pažvelgė į Anitą:

- Būkite gera ir važiuokite su mumis, mis!

8 skyrius

Policininkai pasodino mus netoli stalo, centre gulėjo mano revolveris. Leitenantas Traversas buvo patenkintas savo veiksmais ir maloningai leido Anitai paskambinti Vensui Kolbiui. Kolbis neatsiliepė, matyt, jos sužadėtinis jau žinojo apie susišaudymą bei mūsų sulaikymą ir dabar važiavo čia, į policijos nuovadą.

Aš pasakiau leitenantui, kad taip pat norėčiau paskambinti. Padvejojęs Traversas įsakė seržantui pajungti dar vieną aparatą. Tuo metu aš jau buvau radęs Uilkinsono numerį telefonų knygoje. Advokatas labai susijaudino, kai jam paaiškinau, iš kur skambinu, ir nieko neklausinėdamas pažadėjo tuoj pat atvažiuoti.

Jis atvyko nepraėjus nė penkiolikai minučių. Aš nemačiau Uilkinsono ketvirtį amžiaus, bet, reikia pasakyti, kad per šį laiką advokatas beveik nepasikeitė. Sulaukęs 93-jų metų jis dar nebuvo susimetęs į kuprą, jo nekankino marazmas, išvaizda buvo tokia pat didinga ir iškilni, tik kupeta plaukų ant galvos visiškai pražilo, bet, deja, neatrodė tokia vešli, kaip kadaise. Uilkinsonas buvo žymus asmuo ne tik mieste - jis buvo vienas iš gerbiamiausių juristų valstijoje.

Mes stipriai paspaudėme vienas kitam ranką. Labai norėjosi pasakyti senukui ką nors malonaus, bet jis, neleidęs man nė prasižioti, paprašė Traverso, kad šis leistų mums kelias minutes pasišnekėti vieniems. Leitenantas neprieštaravo. Iš Traver-

so veido išraiškos aš supratau, apie ką jis galvojo tuo momentu. Patyręs policininkas Traversas, žinoma, numanė, kad pokalbis su manimi bus ilgas ir nelengvas, ypač dalyvaujant Uilkinsonui. Geriau neskubėti ir pasiruošti tam kaip reikiant.

Nedidelis kambarys, skirtas pokalbiams, buvo prisigėręs prakaito ir tabako dūmų. Per savo gyvenimą man ne kartą teko kalbėtis tokiuose kambariuose, ir negaliu pasakyti, kad šis užsiėmimas man labai patiko. Neleisdamas veltui nė sekundės, advokatas ištraukė iš aplanko šūsnį kažkokių popierių ir padėjo juos prieš mane, rodydamas į iš anksto pažymėtas vietas.

- Tikiuosi, jūs manimi pasitikite, Ketai Kėjau Banermanai?

- Visiškai! Juk jūs buvote net mano tėvo ir senelio advokatas, misteri Uilkinsonai.

- Na ir puiku! Tada pasirašykite ten, kur padėti paukščiukai, - jis išsitraukė iš kišenės parkerį.

- Kam jums tai? - susidomėjau aš, pasirašinėdamas ne mažiau, kaip dvidešimtyje vietų.

Advokatas tvarkingai surinko popierius, sudėjo juos į aplanką ir įdėmiai pažvelgė į mane:

- Ar jūs žinote visas savo senelio testamento sąlygas?

Aš suglumęs truktelėjau pečiais:

- Kiek žinau, senelis dalį savo turto padalijo dėdulei Mailsui ir mano tėvui. Taip?

- Taip. Bet ne visai. Testamente buvo gana palankios jums papildomos sąlygos. Po jūsų tėvo arba dėdės mirties pinigai turi atitekti jų vaikams, o mirus vaikams - tuo metu gyvenantiems giminaičiams arba mirusiojo vaikams.

- Įdomu! Aš nieko nežinojau.

- Būtent tokia formuluotė buvo paskutiniame testamento variante. Bet ir tai dar ne viskas. Jūsų senelis, gerai pažinodamas savo sūnus ir jų mokėjimą leisti pinigus, įrašė į testamentą papildomą sąlygą, suteikiančią teisę mirusiojo giminaičiams naudotis turtu tik tuo atveju, jeigu tiesioginiai paveldėtojai to turto nepareikalaus per trisdešimt metų. Rytoj sukanka trisdešimt metų, kai mirė jūsų tėvas!

- Vadinasi, jeigu aš viską teisingai supratau, esu vienintelis teisėtas turto, kurį mano tėvas seniai iššvaistė, paveldėtojas. Kodėl jūs man tada visa tai pasakojate? Ir kam gi buvo reikalinga visa ta rašliava? Juk mano tėvas išleido savo dalį.

- Na taip. Bet jūs nežinote, kad įžvalgusis senelis viską apgalvojo. Jis neleido sūnums visiškai disponuoti jiems tekusiu turtu. Testamento pastaboje rašoma, kad jūsų tėvui, kuris, sakykim, buvo nerūpestingas žmogus, draudžiama parduoti visą jam likusį nekilnojamą turtą. Sumokėjus mokesčius, susikaupusius per visus tuos metus, jums, Ketai Banermanai, dar liks daugiau kaip du milijonai dolerių.

Aš pašokau kaip įgeltas.

- Ką?!

Advokatas pritariamai linktelėjo galva:

- Taip, taip. Būtent taip. Dabar, tikiuosi, jums aišku, kam buvo reikalinga visa ta, kaip jūs išsireiškėte, rašliava?

- Atleiskite man, misteri Uilkinsonai. Ar galiu užduoti dar vieną klausimą? - Man nebuvo viskas aišku. - O kaip dėdulė Mailsas ir jo sūnūs? Kas liks jiems.

- Aš manau - nieko. Jie išleido viską iki paskutinio cento. Iš visų Banermanų liko tik vienas pasiturintis žmogus - jūs.

- Oho!

- Ne viskas taip puiku, Ketai. Aš jaudinuosi dėl dar vieno testamento punkto, kuris, deja, gali viską sugadinti.

- Kokio?

- Jūsų senelis visą gyvenimą mane stebino savo poelgių ekstravagancija. Bet visgi jis gerbė įstatymą, tiesiog iki paskutinio kablelio. Testamente pažymėta, kad jeigu paveldėtojas kuo nors nusikals ir tai įrodys policija, jis automatiškai neteks savo dalies - visi pinigai atiteks tiems, kurie neužsitraukė gėdos.

"Štai kodėl, - supratau aš, - dėdulė Mailsas visomis savo jėgomis stengiasi ištraukti sūnus iš bet kokios painiavos. Net milijono dolerių išpirką pasiryžęs sumokėti".

- O šiandien buvot labai neatsargus, mano berniuk, - tęsė advokatas. - Jus sulaikė policija. Net jeigu jūs ir niekuo ne-

nusikaltote, ginklo nešiojimas be leidimo - taip pat kriminalinis nusikaltimas. Ar suprantat, kad jums gali nepavykti išvengti nemalonumų?

- Manau, kad ši problema kaip nors išsispręs!

Uilkinsonas abejodamas palingavo galva ir užvertė savo aplanką. Iš jo veido buvo matyti, kad jis nuoširdžiai apgailestauja.

- Nedarykite skubotų išvadų, misteri Uilkinsonai. Manau, kad man pasiseks! Beje, būkite malonus, padarykite man nedidelę paslaugą.

- Jeigu tik jėgos leis.

- Prašau, nuvažiuokite pas Pitą Salvą, - aš greitai nupiešiau ant popieriaus lapo, kaip rasti Pitą, - ir perduokite jam, kad jis atvežtų paliktus jo globai du tipelius Geidžą ir Matą - jis supras! - į Banermanų dvarą maždaug... - aš pasižiūrėjau į laikrodį, - maždaug vienuoliktą valandą vakaro. Mes visi tuo laiku, tikiuosi, susitiksime ten.

- Bet... - buvo bepradedąs advokatas.

- Aš jūsų labai prašau, misteri Uilkinsonai, padarykite man šią paslaugą. Prašau!

- O'key, - gūžtelėjo pečiais senukas.

Seržantas užėjo pas mus ir paprašė grįžti į didįjį kambarį, kur, mano nuostabai, jau buvo susirinkę visi Banermanai ir labiau nei įprastai savimi pasitikintis Vensas Kolbis. Anita, kaip man pasirodė, stengėsi laikytis nuo jo atokiau, ir, kai aš įėjau, skausmingai susiraukė. Visi kiti giminaičiai į mane žvelgė pergalingai. Bet aš apsimečiau, kad nepastebiu jų žvilgsnių.

Vensas Kolbis priėjo prie leitenanto Traverso.

- Tikiuosi, jūs leisite, sere, parvežti mis Banerman namo. Ji pernelyg susijaudino dėl to, kas įvyko.

- Prašau, - linktelėjo leitenantas. - Jei ko nors prireiks, aš išsikviesiu ją.

- Nejaugi jūs kuo nors kaltinate mis Banerman? - nusistebėjau aš.

- Žinoma, ne! - šyptelėjo Traversas. - Mis Banerman mus gali dominti tik kaip įvykio liudytoja. Ir visi kiti taip pat gali eiti. Mane domina tik vienas žmogus.

Jis parodė į mane.

Aš žvaliai nusišypsojau Anitai. Ji norėjo nusišypsoti man, bet nepajėgė.

- Nesijaudink! - švelniai pasakiau aš. - Viskas bus gerai, pamatysi. Važiuok namo ramiai.

Kai giminaičiai išėjo, patenkintas Traversas atsisėdo prieš mane ir atsilošė į kėdės atramą.

- Na, ką gi, pradėsim.

Aš greitai išsitraukiau iš kišenės popieriaus lapelį, ant kurio buvau brūkštelėjęs padiktuotą man telefonu numerį mašinos, kuri taip neatsargiai apsigręžė netoli misis Meloni namų prieš savaitę.

- Tai įdomi informacija, - lyg tarp kitko pastebėjau aš.

Leitenantas pažiūrėjo į lapelį.

- Apie ką jūs?

- Jeigu būtų galima išsiaiškinti, kieno ta mašina, mes greitai baigtume pokalbį, leitenante.

Traversas nustebęs pasižiūrėjo į mane, bet išsikvietė seržantą Fredą ir liepė išsiaiškinti dėl numerio.

Mes su leitenantu penkiolika minučių tylėjome. Galų gale grįžo seržantas ir padėjo jam ant stalo lapelį.

Traversas perskaitė jį ir padavė man.

Aš pamačiau tai, ką, beje, ir tikėjausi pamatyti. Dabar buvo galima atsakinėti į visus leitenanto klausimus. Tarp kitko, mes su Traversu kalbėjomės neilgai. O kai viskas išaiškėjo, aš pasiėmiau nuo stalo savo ištikimąjį "keturiasdešimtpenktkalibrį", įsikišau jį į kišenę ir pasiūliau kabineto šeimininkui važiuoti kartu su manimi į Banermanų dvarą.

Jau buvo beveik vienuolika, kai mes su leitenantu išlipome iš mašinos. Dėdulės namas buvo ryškiai apšviestas. Pro bibliotekos langus sklido susijaudinę balsai.

Pusgirčiai Tedas ir Rudis daužėsi taurėmis, kai aš pasirodžiau tarpduryje. Vensas Kolbis šauniai nusiteikęs kažką įrodinėjo dėdulei Mailsui, sėdėjusiam savo įprastoje vietoje.

Tik viena nusiminusi Anita sėdėjo kampe.

Tai kas įvyko vėliau, priimta vadinti nebylia scena. Abu mano pusbroliai mane pamatę akimirksniu prablaivėjo. Dėdulei atvipo apatinė lūpa ir nutįso seilė. Ir tik Kolbis išliko ramus.

- Mes nesitikėjome, kad jūs taip greitai būsite laisvas, - atsainiai burbtelėjo jis.

- Kurgi ne! - burbtelėjau aš ir, priėjęs prie Anitos, atsisėdau ant jos krėslo alkūnramsčio. Mergina tuoj pat pagriebė mano ranką, mėšlungiškai ją suspaudė, prikandusi apatinę lūpą, kad nepravirktų.

Aš leidau sau šiuo momentu truputėlį pasityčioti iš giminaičių. Patyčios buvo tokios, kad aš tiesiog sėdėjau ir tylėjau, nekreipdamas į juos dėmesio. O jie įsitempę tylėjo, nenuleisdami nuo manęs akių.

Laikrodis išmušė vienuoliktą. Hole pasigirdo žingsniai, Pitas Salvas įtempė į biblioteką surištus Geidžą ir Matą.

- Na štai. Visa gauja susirinko, - pranešiau aš.

Geidžas dabar buvo panašus į prisirūkiusį narkomaną. Na, o Matas, matyt, ką tik eilinį kartą gavo antausį.

Rudis nepastovėjo ant kojų ir sudribo į krėslą.

- Stok, niekše! Tai, ką pasakysiu, turi išklausyti stovėdamas.

Aš apžvelgiau visus susirinkusiuosius.

- Pagaliau jūs būsite laimingi, mieli giminaičiai!..

- Kaip jūs galite, - pradėjo Vensas.

Aš nutraukiau jį:

- O jums išvis geriau patylėti!

Kolbis nutilo.

- Kaip jūs jau žinote, mūsų valstijoje azartiniai žaidimai legalizuoti. Vadinasi, daug kam parūpo gauti didelius pinigus be jokio vargo. Ir kai kam iš čia dalyvaujančių ši idėja patiko. Bet norint ją įgyvendinti reikėjo turėti daug pinigų, labai daug - ir iškart. Šis žmogus sugalvojo, kaip juos galima gauti - šantažo būdu! Jam pasisekė - atsirado nevisprotis, deginamas aistros vienai vietinei gražuolei. Visi supranta, apie ką aš kalbu: mūsų pusiau impotentą brolelį Rudį ir misis Meloni. Nežinau, ar ilgai tai tęsėsi, bet net jei pusbroliui ir nieko neišėjo,

pretekstas konfliktui tarp Rudžio ir Čako Melonio buvo aiškus!

Žmogus, sugalvojęs šantažą, dirbo dviem kryptimis: jis įgijo turtingos ir įtakingos mieste Banermanų šeimos pasitikėjimą, o tuo pačiu metu susitiko su "Čikagos sindikatu". Juk organizuojant tai, ką jis sugalvojo, buvo reikalingas didelis pradinis kapitalas. Jis gavo pinigus iš "sindikato" skolon.

Kitas operacijos etapas buvo pats paprasčiausias. Reikėjo sulaukti momento, kai Rudis nusigers ligi žemės graibymo Čeroki klube ir nieko neprisimins. Tokio atvejo ilgai laukti neteko. Žudikas įviliojo Rudį į tualetą, ten paliko, o pats nuėjo į aikštelę ir dūrė Čakui Meloniui peiliu, paimtu iš virtuvės. Jis padėjo peilį į vietą, o su "sindikato" žmonėmis susitarė, kad šie prigąsdins Rudį Banermaną, esą jie matė, kaip Rudis nužudė Čaką, nors iš tikrųjų jie nieko nematė. Žmonės iš "sindikato" savo vaidmenį atliko įtikinamai. Niekšeliai prisistatė vyriausiajam Banermanų šeimos atstovui ir paprašė sumokėti už tylėjimą, grasindami, jog jei jis atsisakys, tai jie perduos policijai neva turimus jų įrodymus prieš Rudį. Pats Rudis išsigandęs tylėjo: juk jis nieko neprisiminė.

Na, o paskui, kaip paprastai, įvyko nesusipratimas: išaiškėjo, kad Banermanų šeima pinigų jau seniai neturi... Tačiau reikėjo kapstytis. Išeitis buvo tokia - pasisavinti mano palikimo dalį. Tai buvo visai įmanoma. Dar kelios dienos ir...

Bet įsivaizduokite, kaip jautėsi žudikas, kai staiga pasirodžiau aš! Juk "sindikato" pinigai jau buvo įdėti į verslą ir juos būtina grąžinti! Man atvažiavus, žudikas pats tapo priklausomas nuo šantažistų - "sindikato" žmonių! Todėl reikėjo atsikratyti manimi. Iš pradžių Geidžas ir Matas bandė mane pagąsdinti: būtų užtekę ir mano išvažiavimo, kad pinigai liktų Banermanų rankose. Bet aš neišsigandau. Ir tada žudikas puolė į paniką. Jis pats šovė į mane prie viešbučio. Bet neturėjo tikslo nužudyti mane, jam tereikėjo įtraukti mane į kriminalinį nusikaltimą ir tai jau būtų buvęs laimėjimas. Tuo atveju, pagal testamento sąlygas, aš netekčiau teisės į pinigus! Žudikas žinojo visas seno dokumento vingrybes! Banermanai

tik ir laukė, kol aš įkliūsiu, ir neslėpė savo triumfo, pamatę mane policijos nuovadoje. Tai pasakykite, kas gi tikrasis "netikša" šioje istorijoje? Manau, kad žudikas dabar vos laikėsi nepuolęs manęs. Ramiau! Aš dar nebaigiau! Tai štai. Žinau kaip gimė jo planas. Anksčiau tas žmogus pats bendravo su dama, dėl kurios tirpo Rudis. Jie turėjo romaną, beje gražuolė savo kavalierių pažinojo Arturo Sirso vardu. Misteris Sirsas būtent iš jos sužinojo apie slaptus Rudžio Banermano ketinimus, apie beprotišką Čako Melonio pavydą ir dar apie vieną misis Meloni garbintoją - Džoną Sandersą. Manau, kad apklausiamas Sandersas policijoje prisimins apie anoniminį skambutį, kurio dėka jis sužinojo apie tai, kas atsitiko su Čaku. Skambinęs asmuo pranešė ir tai, kad būtent jis, Sandersas, - pagrindinis įtariamasis byloje. Aš galvą guldau, kad tą vakarą kažkas specialiai siųstas prigirdė buvusį jūreivį Sandersą iki sąmonės netekimo ir alibi, žinoma, vaikinas neturėjo. Kas jam skambino ir kas jį girdė - tuos vardus netrukus išsiaiškinsime.

Na, o dabar - svarbiausia. Viskas klojosi kaip sviestu patepta, bet Sirsas padarė klaidą. Prieš savaitę, atvažiavęs į pasimatymą, jis savo "Biuiko" buferiu kliudė mašiną, stovėjusią prie misis Meloni namų. Nuo smūgio nukrito lentelė su mašinos numeriu. Sena ledi, atsitiktinai mačiusi įvykį, pakėlė lentelę ir užkišo ją po daužtos mašinos "valikliu". Ir, kaip išaiškėjo, ši lentelė buvo nuo automobilio, užregistruoto pažįstamo visiems susirinkusiems Venso Kolbio vardu!

Taurė su šampanu iškrito iš Kolbio rankų. Jis suklupo ir griebėsi už stalo krašto. Anita prisispaudė prie manęs taip stipriai, kad aš negalėjau pajudinti kairės rankos. Beje, dešinė liko laisva, ir aš išsitraukiau revolverį.

- Pats bjauriausias dalykas šioje istorijoje, - tęsiau aš, - tas, kad jums, Kolbi, visai nerūpėjo Anita. Tai ne jūsų moters tipas. Ji buvo reikalinga tik kaip papildoma priemonė, kad Banermanų kapitalas garantuotai pereitų į jūsų rankas. Bet kai tik taptumėt padėties šeimininku - jums užtektų klastingumo atsikratyti Anita.

Vensą atidžiai stebėjo Karlas Matas. Bet Kolbio veidas priminė sustingusią, be jokios išraiškos kaukę.

- Jūs, Kolbi, dabar turite kelias išeitis - pasirinktinai, - aš šiek tiek paaukštinau balsą. - Pirma, jūs, matyt, tikitės pasinaudoti savo ginklu - nė kiek neabejoju, kad jūs jį turite. Neverta! Aš iššausiu pirmas. Turiu keturiasdešimt penkto kalibro ginklą, tad dėdulę Mailsą jūs aptaškysit savo krauju nuo galvos iki kojų.

Antra išeitis - pasislėpti. Iššokti pro langą ir taip toliau. Neracionalu: net jei policija jūsų nesugaus, kolegos iš "sindikato" iškas iš po žemių. Jūs jų skolininkas, Kolbi, o su tais, kurie skolų negrąžina, šie vaikinai elgiasi žiauriai.

Lieka trečias, pats geriausias variantas: jūs tiesiog dabar einate prie policijos mašinos, kuri stovi prie įėjimo, ir savo noru važiuojate į policijos nuovadą. Galbūt valstijos įstatymuose bus kokia nors spragelė ir vietoj elektros kėdės jus nuteis kalėti iki gyvos galvos.

Tiesa, yra dar viena galimybė: viską neigti, nors faktai nenuginčijami. Tokiu atveju bylos nagrinėjimas iš tikrųjų užsitęstų. Bet pažvelkite į Pitą Salvą. Jis - geriausias Čako draugas. Ir jis ne vienintelis, kuris norėtų su jumis susidoroti. Nieko gero iš tokių vaikinų nesulauksit. Jūs mane supratot, Kolbi? Rinkitės!

Išbalęs Kolbis tylėdamas stovėjo prie stalo. Jo buvusio pasipūtimo neliko nė ženklo. Taip turbūt jaučiasi užspeistas į kampą žvėris, kai supranta, kad jo tyko mirtis ir nėra jokios išeities. Telieka nuolankiai paklusti likimui.

Jis lėtai, net per daug lėtai, apsisuko ir nuėjo prie atvirų durų į holą. Ten jau stovėjo pasiruošęs leitenantas Traversas. Jis turėjo girdėti kiekvieną sklidusį iš bibliotekos žodį.

Visą trijulę - Kolbį, Matą ir Geidžą - pasodino į policijos mašiną. Aš girdėjau, kaip užkaukė motoras ir ėmė staugti sirena. Mašina nuvažiavo plentu.

Paglosčiau Anitos ranką. Ji dar neatsigavo po sukrėtimo, bet man prisilietus grįžo į realybę. Mano mergaitė pagaliau suprato, kad mums niekas nekliudo. Dabar niekas negalėjo sutrukdyti dviejų anksčiau menkų ir likimo nuskriaustų galingos Banermanų šeimos atžalų laimei. Viskas keitėsi mūsų gyvenime. Ir, norėtųsi galvoti, - visam laikui!

- Jūs likote be lėšų pragyvenimui, broleliai, - šyptelėjau aš. - Tai, beje, ne katastrofa. Juk turite namą, žemę. Tik, deja, nesugebate patys užsidirbti pinigų, ir todėl, manau, grimsite vis gilyn į skolas. Bet man jūsų negaila. Be jokios abejonės, jūs norėjote atimti iš manęs tai, į ką, pasirodo, aš turėjau visas teises. Ką gi, viso gero. Aš pasiimu savo palikimo dalį. Kas lieka jums? Nežinau. Turbūt tik nešvari sąžinė. Pamąstykite laisvalaikiu, kas iš Banermanų "netikša" - aš ar jūs? Visgi tikriausiai jūs, gerbiamieji giminaičiai! Jūs ir esate tikrieji netikšos.

Aš apžvelgiau kompaniją nulenktomis galvomis ir pridūriau:

- Anita, žinoma, važiuos su manimi. Aš taip pat pasirūpinsiu ir Ene. Ji, manau, ir pati nepasiliks jūsų namuose.

Mes su Anita jau buvome prie durų, kai atsigręžiau. Rudis bei Tedas taip ir sėdėjo, nepakeldami akių, Mailsas laikėsi už širdies.

- Viso gero, dėdule, viso gero, broliukai! - mestelėjau aš. - Šiandien jums iškilminga diena. Prasideda naujas gyvenimas. Sėkmės!

Nusėtas žvaigždėmis dangus kabėjo virš mėnulio apšviesto kelio. Iš radijo aparato į automobilio saloną liejosi tyli muzika. Anita padėjo galvą man ant peties. Mes ką tik susituokėme ir mano miela mergaitė vis dar negalėjo patikėti, kad visi nemalonumai jau praeity. Mes tylėjome, bet aš žinojau, kad Anita ilgai neištvers ir paklaus: Banermanai visada pasižymėjo smalsumu.

- Pasakyk man, Ketai, o visgi kodėl leitenantas nesulaikė tavęs?

- O kodėl jis turėtų mane sulaikyti? Aš jam pasakiau visą teisybę.

- O kur mes dabar važiuojam?

- Turiu reikalų.

- Aš suprantu. Bet kur? Ar gali man pasakyti?

Aš nusišypsojau:

- Zinoma, galiu. Tiesa, bijau, tu susikrimsi: tai truputį pakeis povestuvinės kelionės maršrutą. Nors galbūt tau pasirodys netgi romantiška. Supranti, Niujorke sulaikė vieną pabėgusį kalinį. Aš turiu palydėti jį atgal.

Ji įsmeigė į mane plačiai atmerktas akis.

- Tai tu... tu...

- Taip, mieloji. Aš tarnauju policijoje, o dabar atostogauju. Kadangi šefas žinojo, kad važiuoju į gimtąsias vietas, tai paprašė, kad grįždamas atlikčiau tarnybinę užduotį. Aš sutikau - juk vykdant užduotį apmokamos kelionės išlaidos.

- O, Ketai!..

- Matai, - nusikvatojau aš, - o dabar, be viso to, pasirodė, kad aš - policininkas milijonierius, visai kaip tas vaikinas, apie kurį neseniai rodė filmą per televizorių. Bet, manau, tu man nepriekaištausi?

- Ne, Ketai! Įsivaizduoju, kaip mes su tavim gyvensim!

Aš švelniai perbraukiau jai delnu per kojų nuo keliuko ir aukščiau, ir ji prigludo prie manęs dar arčiau.

- Kai atliksiu viską, ko iš manęs reikalauja, - pažadėjau aš, - mes praleisime medaus mėnesį kaip reikiant. Ir tada - saugokis, Anita.

- Tai tu saugokis, kačiuk! - atsakė laiminga Anita ir nusijuokė.

KŪNŲ MYLĖTOJAI

1 skyrius

Išgirdęs nakties rūke kažkieno šaižų klyksmą, aš instinktyviai paspaudžiau pedalą. Mašina, staiga pasukusi į šalį, sustojo prie sankryžos. Šiaip jau klyksmai nebuvo tokie jau neįprasti Niujorke, bet šiame miesto rajone jie nuskambėjo netikėtai. Keista buvo todėl, kad miestą čia priminė tik keli sugriauti pastatai, krūvos sudaužytų plytų ir kalnai šiukšlių. Didžiulis sklypas buvo valomas naujo dangoraižio statybai. Riksmai, kuriuos aš girdėjau, buvo ne vien riksmai, o tiesiog isterija. Be to, klykė, atrodo, vaikas.

Pagriebęs žibintuvėlį iš pirštinių skyriaus, aš iššokau iš mašinos ir nubėgau takeliu, vingiuojančiu tarp griuvėsių. Dėl viso pikto stengdamasis laikytis šešėlyje, aš ėjau į tą vietą, iš kur girdėjosi klyksmai. Ten galėjo atsitikti bet kas. Atsitiktinai čia atsidūręs vaikas galėjo užlipti ant supuvusios lentos ir įkristi į kokią nors skylę arba jį galėjo užgriūti pasvirusi siena. Tik keli blausūs žibintai apšvietė kvartalą, ir visa aikštelė skendėjo prieblandoje. Net automobiliai apvažiuodavo šį sklypą aplinkiniu keliu.

Pagaliau aš pamačiau kokių aštuonerių metų berniuką. Jis vilkėjo taukuotus džinsus ir megztinį. Užsidengęs veidą delnais, jis raudojo, drebėdamas visu kūnu. Pribėgęs aš papurčiau jį už pečių, bet vaikas, atrodė, net nepajuto to. Man ir anksčiau teko susidurti su tokiais atvejais. Vaikas buvo ištiktas gilaus šoko ir apimtas isterijos. Jo kūnas tarsi suakmenėjo, akys žibė-

jo tamsoje kaip du balti rutuliukai. Netikėtai aš išvydau vaiko išgąsčio priežastį.

Už šiukšlių krūvos po pusiau nugriauta siena matėsi betoninio luito prispaustas rudaplaukės moters kūnas. Kūną kažkas norėjo paslėpti nuo pašalinių akių, bet jį atsitiktinai pastebėjo vaikas, atbėgęs pažaisti griuvėsiuose. Ši moteris turbūt buvo graži, bet dabar jos kūnas - sudarkytas.

Pakėlęs vaiką, aš prispaudžiau jį prie krūtinės ir pajudėjau link savo automobilio. Berniūkštis ant mano rankų vis dar raudojo, jo kūną tampė konvulsijos. Jis stipriai, tarsi nagais, įsikibo į mane savo rankutėmis. Pagaliau jo akyse atsirado supratimas, kad jis saugus. Klausinėti vaiką šiuo metu buvo beprasmiška. Jis negalėtų suprantamai atsakyti nė į vieną klausimą. Pasodinęs berniuką ant priekinės sėdynės, aš atsisėdau už vairo ir privažiavau prie statybos kompanijos sargo nedidelio namuko. Radijas grojo namelio viduje. Aš atidariau duris.

Prie mažos dujinės viryklės, ant kurios šilo kavinukas, stovėjo kresnas plinkantis žmogus. Jis greitai atsisuko ir įsmeigė į mane išsigandusias akis.

- Ei... - neužtikrintai pradėjo jis.

- Jūs turite telefoną? - šiurkščiai paklausiau aš.

- Bet, misteri, jūs...

- Ramiai, drauguži, aš turiu tam teisę.

Išsitraukiau piniginę ir, atidaręs ją, parodžiau sargui savo licenciją, kurią man išdavė Niujorko policijos valdyba. Prabėgom žvilgtelėjęs į ją, sargas įsistebeilijo į mano 45-o kalibro koltą iš per petį permesto dėklo.

- Jums gresia dideli nemalonumai, - pasakiau aš. - Kur telefonas?

Palikęs kavinuką, jis drebančia ranka parodė į dėžutę ant sienos ir suvapėjo:

- O kas atsitiko? Jeigu jūs...

Nekantriai numojęs ranka, aš priėjau prie telefono ir surinkau Pato numerį.

Budintis seržantas pakėlė ragelį.

- Maikas Hameris, - prisistačiau aš. - Sujunkite mane su kapitonu Čambersu.

- Jungiu, - atsakė seržantas.

Ragelyje greitai nugriaudėjo Pato balsas.

- Žmogžudysčių tyrimo skyrius. Kapitonas Čambersas klauso.

- Labas, Patai, tai Maikas. Aš dabar esu sargo namelyje Leirono statybos aikštelėje. Turbūt tau reikėtų čia atvažiuoti. Atsivežk savo vaikinus ir medicinos ekspertą.

Patas susirūpinęs paklausė:

- Ką nušovei šį kartą?

- Nekalbėk kvailysčių, Patai. Aš radau moters lavoną. Beje, atvežk gydytoją, su manimi - vaikas.

- Gerai, lik ten, kur esi. Aš tuoj atvažiuosiu. Tik nieko neliesk!

- O'key, nemokyk mokyto. Įjungsiu savo mašinos žibintus, pagal juos ir orientuokitės. Galbūt statybos aikštelėje dar liko vaikų. Berniuką paliksiu sargui. Tegul jį iš pradžių apžiūri gydytojas, o paskui, manau, jums pavyks ką nors iš jo išpešti.

Pakabinęs ragelį, išėjau iš namelio, bet greitai grįžau su vaiku ant rankų. Paguldžiau jį ant sudedamos sargo lovelės. Namelio šeimininkas norėjo išklausinėti manęs, kas atsitiko, bet aš pasiunčiau jį po velnių. Užklojęs berniuką, įsakiau jam niekur neiti ir laukti policijos. Vaikinukui tai tikrai nepatiko, tačiau nebuvo kur trauktis.

Aš sėdau į mašiną ir grįžau į tą vietą, kur radau berniuką. Apsigręžęs pastačiau ją taip, kad žibintai apšviestų kaimyninį pastatą ir išsklaidytų tamsą priekyje. Aplinkui dunksojo krūvos šiukšlių, ir aš vos radau aikštelę, kurioje tilptų mano mašina.

Paėmęs į kairę ranką žibintuvėlį, o į dešinę - koltą, atlaužiau gaiduką ir atsargiai slinkau į priekį, apšviesdamas griuvėsius. Vargu ar žudikas slėpėsi kur nors netoli lavono, bet man visgi nesinorėjo papulti į spąstus. Priėjęs prie betoninio luito, aš apmiriau ir įsiklausiau. Kažkur toli girdėjosi silpnas policijos mašinų sirenų kaukimas, kuris sulig kiekviena sekunde vis artėjo. Aplink mane viešpatavo absoliuti tyla - nei garso, nei šnaresio. Nors kokia pelė perbėgtų per nuolaužas arba tiesiog cyptelėtų.

Aš apšviečiau betoninio luito prispaustą lavoną prožektoriaus šviesos srautu. Moteriai buvo apie trisdešimt metų. Dabar jau jai niekas neberūpėjo. Iš jos rūbų buvo telikę tik žalios spalvos apatinių baltinių skiautės ir juostelė aplink juosmenį. Smailios krūtys styrojo, tarsi mesdamos piktą iššūkį dangui, ilgos stangrios kojos buvo išsitempusios nuo priešmirtinių traukulių.

Iš pirmo žvilgsnio buvo aišku, kad moteris mirė kankinama. Jos taisyklingus veido bruožus buvo iškreipusi sustingusi siaubo grimasa. Pusiau atmerktos akys blausiai blyksėjo ir, atrodė, prieš mirtį spėjo pažvelgti į pragaro bedugnę. Lūpas sustingdė nebylus skausmas ir neviltis.

Man nereikėjo apversti kūno, kad suprasčiau, kaip visa tai įvyko. Per moters odą ties šonkauliais ir klubais ėjo raudoni rėžiai. Sudžiūvęs kraujas buvo įsigėręs į jau sukietėjusias apatinių baltinių nailono skiautes. Ilgų plaukų galiukai taip pat buvo sulipę išdžiūvusiu krauju, tarsi kažkas per juos būtų perbraukęs teptuku su dažais. Moterį surišo, o paskui mirtinai užplakė. Aš atsargiai rankos viršumi paliečiau nelaimingosios pilvą. Kūnas buvo šaltas. Mirtis ištiko maždaug prieš parą, vadinasi, žudikas turėjo pakankamai laiko pasislėpti.

Staiga man už nugaros sukaukė sirenos, ir policijos žibintų šviesos, perskrodę tamsą, apšvietė mano figūrą. Kažkieno balsas griežtai pareikalavo, kad sustingčiau ir nejudėčiau. Aš paklusau. Ryškios šviesos apakintas, vos pastebėjau kelias figūras, atsargiai artėjančias prie manęs per griuvėsius. Pirmas prie manęs priėjo seržantas ir nusitaikė į mane 38-o kalibro revolverį. Pasitraukęs į šoną, aš tylėdamas stebėjau policininkų veiksmus.

Medicinos ekspertas, apžiūrėjęs kūną, išvažiavo. Kūną įkėlė į specialų furgoną ir išvežė į lavoninę, kad atliktų skrodimą. Greitai reporteriai ir fotografai užėmė visą aikštelę. Policijos mašinų šviesos sraute žybčiojo akinantys fotokamerų blyksniai. Greitosios pagalbos mašina išvežė berniuką į ligoninę. Davęs paskutinius nurodymus, Patas gestu pakvietė mane prieiti prie vienos mašinos.

Truputį pavažiavę, mes užėjome į naktį dirbančią užkandinę, atsisėdome prie kampe stovinčio staliuko ir užsisakėme po puodelį kavos.

- Ką gi, išsiaiškinkim, Maikai, - subambėjo Patas.

- Tai tavo užduotis, drauguži, - atsakiau aš.

- Žinai, man jau įgriso tokie sutapimai. Tu jau ne pirmą kartą atsirandi šalia lavono.

Gurkštelėjęs karštos kavos, aš truktelėjau pečiais.

- Patikėk, Patai, aš nebandau apginti savo eilinio kliento. Visą dieną blaškiausi po miestą, bandydamas kai ką išsiaiškinti dėl nelaimingo atsitikimo. Tai Krausui Tilmanui iš "Keihardo Bildingo". Žinai tokią kontorą? Ji už penkių kvartalų į šiaurę nuo čia.

- Žinau, - burbtelėjo Patas.

- Patikrink, jeigu nori.

- Aš per daug gerai tave pažįstu, Maikai. Geriau tu į tai nesivelk!

- Ir neketinu. - Aš truktelėjau pečiais. - Kam man to reikia?

- Tu pernelyg smalsus. Visur kiši savo ilgą nosį. Juk pats man vakar apie tai kalbėjai. Velniai tave rautų, Maikai! Vesk geriau tu Veldą, gal ji sugebės tave sulaikyti!

- Ačiū, - šyptelėjau.

Aš pažinojau Patą jau daug metų. Jis visada buvo nekalbus ir mažai pasikeitė nuo to laiko, kai mes susipažinom. Jis, kaip ir anksčiau, buvo panašus į prekiautoją niekučiais. Tačiau pakako pažvelgti jam į akis, norint suprasti, jog tai policininkas. Pato akys matė pernelyg daug mirčių. Prievartos ir žmogžudysčių virtinė paliko jo akyse neišdildomus pėdsakus. Atrodė, kad jo žvilgsnis aprėpia visą žmonijos istoriją - praeitį, dabartį ir net ateitį.

- Na, ir ką tu apie tai galvoji? - paklausiau aš.

Per ilgus metus Patas mane pažinojo kaip nuluptą. Užsiiminėjome, žinoma, kiekvienas savo darbais, bet kartais mūsų interesai susikirsdavo. Mums ne kartą teko kartu stovėti prie kokio nors lavono, mąstant, nuo ko pradėti tyrimą. Todėl Patas iškart suprato mano klausimą.

- Jos apatiniai, - suburbėjo jis.

- Ką tu turi omeny?

- Prisimeni blondinės lavoną, kurį mes ištraukėme iš vandens praėjusį mėnesį? Tai buvo mokytoja iš Nebraskos mokyklos.

- Lyg ir prisimenu. Skaičiau laikraščiuose. Na ir ką?

- Ji vilkėjo tokiais pat apatiniais, tik juodos spalvos.

Aš tylėjau. Pažvelgęs į mane pro puodelio viršų, Patas tęsė:

- Mes galvojome, kad tai savižudybė. Tačiau mūsų dabartinis ekspertas mano, kad mes padarėme klaidą. Beje, įdomus tipas. Jo hobis - keistas, jis kolekcionuoja žmogžudystes, įvykdytas nuodingų chemikalų dėka. Ekspertas įtaria, kad blondinė buvo nunuodyta.

- Ką reiškia "įtaria"? Argi nebuvo atliktas skrodimas?

- Buvo, žinoma. Bet kūnas pernelyg ilgai išgulėjo vandenyje. Maždaug savaitę. Ekspertas nerado jokių nuodingų medžiagų, galėjusių sukelti mirtį.

- Tada kodėl jis nusprendė, kad ją nunuodijo?

- Jis mano, jog charakteringa dantenų deformacija liudija tai, kad moteris buvo nunuodyta. Bet ekspertas nėra dėl to absoliučiai užtikrintas. Kūnas, kaip aš jau sakiau, pernelyg ilgai išgulėjo vandenyje, užterštame netoli stovinčios chemijos gamyklos atliekomis. Ekspertas norėjo atlikti išsamesnį lavono apžiūrėjimą, bet galimybė, kad pavyks ką nors išsiaiškinti, buvo per daug maža. Kūną grąžino mirusiosios tėvams, o šie jį kremavo.

- Man atrodo, kad tu ne viską pasakei, - ištariau aš.

- Taip, - padelsęs sutiko Patas, - ne viską. Mūsų ekspertas įtaria, kad tai buvo lėtai veikiantys nuodai, kurie sukelia ilgą ir kankinančią mirtį. Kai kurios laukinės gentys Pietų Amerikoje naudoja panašius nuodus, jeigu nori nubausti ką nors iš savo gentainių, įvykdžiusių rimtą nusižengimą.

- Kitaip tariant, tai kankinimas?

- Galima ir taip sakyti. - Jis patylėjo ir su abejone ištarė: - Mane nervina reporteriai. Jie, tarsi musės medų, puola viską, kas su tavimi susiję. Ir šiandien jiems labai sėkminga diena. Tu juk visada jiems mesteli įvairių sensacijų.

- Gal tave užgraužė nauja vadovybė? - šyptelėjau aš.

- Po velnių, Makai! - įsikarščiavo Patas. - Tu pats puikiai žinai, kaip mus spaudžia politikai ir teisėjai! Mūsų rankos surištos! Dirbti tokiomis sąlygomis - tai tas pats, kaip bandyti išminuoti minų lauką, neturint minų ieškiklio!

Padėjęs ant stalo monetą, aš užsimaukšlinau kepurę.

- Gerai, Patai, man laikas. - Aš pakilau. - Dėl manęs nesijaudink. Pranešk, jeigu sužinosi ką nors nauja.

- Gerai, - linktelėjo jis, bet jo balse aš neišgirdau tikrumo gaidelės.

Virš Niujorko tvyrojo drėgnas, niūrus rytas, prisisunkęs upės rūku ir suodžiais. Gatvėse pasirodė pirmieji praeiviai, ir netrukus miestas jau ūžė kaip skruzdėlynas. Miesto šurmulyje pakako ir džiaugsmo garsų, ir liūdesio. Atrodė, kad žmonės nekreipė vienas į kitą nė menkiausio dėmesio, judėjo savo įprastais maršrutais ir neturėjo jėgų ištrūkti iš to užburto rato, kurį patys ir sukūrė. Miestas prarydavo žmones ir juos sugromuliuodavo, o jie vis tiek manė esantys čia šeimininkai.

Aš stovėjau prie savo įstaigos lango ir žiūrėjau žemyn. Miestas man atrodė panašus į didžiulį žvėrį, ant kurio ropojo daugybė parazitų, į kuriuos jis nekreipė jokio dėmesio. Bet tai buvo apgaulingas įspūdis. Tereikėjo miestui pajusti skausmingą įkandimą, ir nerangus skriaudiko likimas jau buvo nulemtas.

Man už nugaros atsivėrė durys, ir aš pajutau lengvą pažįstamų kvepalų aromatą, kuris pasiekė mane kartu su silpnu skersvėju.

Atsigręžęs aš pasakiau:

- Labas, katyte.

Velda padovanojo man švelnų žvilgsnį, reiškiantį, kad mūsų santykiai tokie patys, kaip ir anksčiau, ir metė ant stalo krūvą korespondencijos.

Aš žavėjausi Velda. Mano miela, puiki, puošni lėlytė-gražuolė. Jos vešlūs plaukai bangavo ant pečių, drabužiai negalėjo paslėpti moteriškų nuostabaus kūno išlinkimų. Platūs pečiai,

stangrios, iškilios krūtys, įtrauktas pilvas ir nuostabiai dailios šokėjos kojos, kurios, atrodė, juda pagal negirdimą muziką. Tačiau Velda buvo gana pavojinga moteris. Žymaus siuvėjo pasiūtas kostiumėlis, kurį ji vilkėjo po paltu, be puikaus kūno, slėpė dar ir nedidelį brauningą. Veldos kišenėje gulėjo toks pat, kaip ir mano, pažymėjimas.

Žiūrėdamas į Veldą, aš galvojau apie tai, kokia ji nuostabi ir koks ištižėlis esu aš. Man jau seniai reikėjo ją vesti, juk mes tokie artimi. Šios raudonos lūpos jau siurbėsi į mano lūpas, ir aš skendau jos bedugnėse akyse. Tačiau Velda manęs neskubino ir buvo pasiruošusi šį žaidimą tęsti tol, kol man patiks.

- Laikraščius peržiūrėjai? - paklausė ji.

- Kol kas ne, - atsakiau aš.

- Tu vėl pasižymėjai. Tavęs nė sekundei negalima palikti be priežiūros.

Aš paėmiau nuo stalo laikraštį. Mano nuotrauka puikavosi pirmame puslapyje. Policija uždraudė spausdinti vakarykščio įvykio smulkmenas, bet straipsnis išėjo vis tiek gana įtaigus. Apskritai buvo rašoma, kad aš, išgirdęs vaiko verksmą, sustabdžiau mašiną ir aptikau lavoną. Nebuvo nė vienos užuominos apie tai, dėl ko mirė mergina. Buvo rašoma, kaip berniukas, atsitiktinai atsidūręs statybų aikštelėje, žvilgtelėjo už betoninio luito ir pamatė negyvą moterį. Kūnas iki šiol neatpažintas. Taip pat neatsirado ir artimųjų, reikalaujančių grąžinti lavoną. Užtat buvo atkreiptas dėmesys į atsitiktinį mano atsiradimą šalia lavono. Skaitytojai galėjo mėgautis mano biografijos smulkmenomis ir mąstyti, ar tai tik sutapimas, jog toks tipas, kaip aš, atsidūrė netoli statybų aikštelės, kur gulėjo lavonas. Man kilo įtarimas, kad aš kažkada pakenkiau šio straipsnio autoriui. Suglamžęs laikraštį, nusviedžiau jį į šalį ir koja prisitraukiau kėdę.

- Mes vėl įklimpome! - atsisėdęs pareiškiau aš.

Nusivilkusi paltą, Velda pakabino jį ant pakabos. Aš ėmiau pasakoti vakarykštę istoriją. Kai baigiau, Velda truputėlį patylėjo, virškindama informaciją, ir paklausė:

- O tu nemanai, kad tai mums bus naudinga?

- Ne, - susierzinęs burbtelėjau aš.

- Tada, kodėl tu jaudiniesi? Man atrodo, nėra dėl ko jaudintis.

- Aš nesijaudinu.

Ji nusišypsojo, žybtelėjusi baltais dantukais.

- Tikrai?

- Taip.

- Aš taip ir supratau. Bet tu vis tiek paskambink Patui ir paklausk, kaip sekasi.

- Gerai, - sutikau aš ir pakėliau telefono ragelį.

Patas atsakė į mano pasisveikinimą gana šaltai, netardamas mano vardo. Aš supratau, kad jis ne vienas kabinete.

- Minutėlę, - ištarė jis.

Aš girdėjau, kaip Patas atsistojo, žengė kelis žingsnius ir ištraukė stalčių iš kartotekos.

- Klausau, Maikai, - išgirdau ragelyje.

- Aš skambinu iš smalsumo, Patai. Ar ką nors išsiaiškinai dėl vakarykštės žmogžudystės?

- Nieko. Kūnas vis dar neatpažintas. Dabar mes tikriname pirštų antspaudus.

- O dantys?

- Jos burnoje nė vienos plombos! Intuicija man kužda, kad ši mergina yra iš kokio nors šou. Viliuosi, kad ji užregistruota policijoje. O tu kaip? Kalbėjai su reporteriais?

- Ne, aš nuo jų pabėgau. Bet turbūt jie mane suras. Be to, neturiu ką jiems pasakyti. Žinai, man atrodo, jog tu kažkoks nusivylęs. Aš teisus?

- Mitčas Templas iš "Naujienų" pastebėjo, kad abiejų merginų permatomi apatiniai baltiniai panašūs. Jis sulygino etiketes ir pateikė mums šį faktą. Drabužiai pirkti skirtingose vietose. Tai tokios specialios parduotuvėlės, kuriose prekiaujama erotiniais apatiniais. Kabliukas, žinoma, menkas, bet žurnalistai sukels tikrą sąmyšį.

- Bet ką gi jie gali pasakyti?

- Jie gali sukelti ant kojų visus puskvaišius, pamišusius dėl sekso. Pats supranti, kas gali atsitikti.

- Ar galiu kuo nors padėti?

- Galbūt... Jeigu tu pažįsti Mitčą, paprašyk jo sulėtinti tempus.

Aš šyptelėjau į ragelį.

- Taip, linksma dėmelė manęs laukia.

Užuot atsakęs, Patas nusišypsojo ir tarė:

- Aš neprašiau nieko neįmanomo. Tiesiog pakalbėk su juo, vaikuti, ir viskas.

Žodį "vaikuti" jis ištarė ypač aiškiai.

- Ir kada man oficialiai atsiskaityti?

- Kuo greičiau, tuo geriau.

Aš pakabinau ragelį, plekštelėjau Veldai per užpakaliuką ir siekiau savo skrybėlės.

- Maikai, - pašaukė Velda, vylingai pažvelgusi į mane.

- Ką?

- Patas pastebėjo ryšį tarp abiejų merginų apatinių baltinių?

- Apie kokį ryšį tu kalbi?

- Na, blondinė vilkėjo juodais apatiniais baltiniais, o rudaplaukė - žaliais.

- Taip, jis tai pasakė.

- Bet tai juk ne paprasti apatiniai baltiniai, tu supranti? Tai juk specialūs baltiniai, skirti sužadinti vyrų aistrą.

- Patas mano, kad rudaplaukė dalyvavo kažkokiame šou, - linktelėjau aš.

- Bet juk blondinė buvo mokytoja!

- Tu gana originaliai mąstai, mieloji.

- O gal ir tau apie tai pamąstyti?

2 skyrius

Policijos nuovadoje mane sutiko ne itin maloniai. Aš nuėjau į Pato kabinetą ir ten, dalyvaujant stenografistei, daviau išsamius parodymus dėl vakarykščio įvykio. Naujas prokuroro padėjėjas tuojau pat paėmė lapą su mano parodymais ir bandė iš jų išpešti ką nors, kas susietų mane su žmogžudyste.

Galų gale mes vos nepuolėme vienas kito, bet Patas, laiku įsikišęs, mus abu sutramdė. Beje, aš visgi spėjau įsiminti prokuroro padėjėją. Susiraukęs jis atsistojo iš už stalo ir, įsakęs man neišvykti už miesto ribų, išdidžiai išėjo iš kabineto.

- Man susidarė įspūdis, kad jis per daug žavisi detektyviniais romanais, - mečiau aš Patui.

- Spjauk tu į jį, - nepagarbiai atsiliepė Patas. - Jie ten prokuratūroje visada niršta, kai prieš rinkimus laikraščiuose rašoma apie nusikaltimus.

- Neapsimetinėk, Patai, - suniurzgėjau aš. - Prisipažink, tau nekaip sekasi. Tave smarkiai spaudžia, taip?

- Kaip paprastai, - gūžčiojo jis pečiais. - Jie jau seniai nepalieka mūsų ramybėje. Kiek daug gerų vaikinų išėjo iš darbo! Jie negalėjo daugiau tverti!

- O tu neleisk tiems niekšams tau ant sprando joti.

- Drauguži, mano darbas - valstybinis, - atsiduso Patas.

- O mano - ne, - šyptelėjau aš. - Ir apskritai mėgstu pasidarbuoti liežuviu. Ten koridoriuje manęs laukia tuzinas žurnalistų. Tad, jeigu mane įsiutinsit, aš galiu sukelti didelį sąmyšį...

- Net negalvok apie tai!

- Gerai, gerai, aš pajuokavau, nesijaudink.

- O'key. Ar buvai susitikęs su Mitču Templu?

- Dar ne.

- Susitik su juo, Maikai. Padaryk man šią paslaugą. Visa kita padarysime mes patys.

- Patai, aš juk jau sakiau, kad neketinu kištis į šią bylą.

- Puiku. Bet pasakyk tai žurnalistams, kurie laukia tavęs koridoriuje. - Patas atsistojo ir nužingsniavo prie durų. - Eime. Publika nuilso belaukdama mūsų pasirodymo scenoje.

Interviu metu buvo gaila žiūrėti į Patą. Jis liguistai markstėsi, kai aš pozavau fotografams, ir su palengvėjimu atsidusdavo, kai išsisukdavau nuo tiesių atsakymų į klastingus klausimus. Tiesą sakant, man ir nereikėjo gudrauti, visi puikiai suprato, kad aš žinau labai mažai. Kai kurie reporteriai prašė išsakyti savo nuomonę apie žmogžudystę, bet aš atsisakiau. Tik vienas Mitčas Templas bandė rasti ryšį tarp abiejų žmogžudys-

čių. Aš atsakiau, kad jeigu toks ryšys ir egzistuoja, Patas būtinai jį ras.

Kai viskas baigėsi, mes su Patu nusileidome į pirmą aukštą ir užsisakėme po porą puodelių kavos.

- Ačiū, vaikeli, tau puikiai pavyko.

- Nėra už ką. Aš juk iš tikrųjų neturėjau ką pasakyti.

- Taip, bet tu net nemėginai išsakyti savo nuomonės. Jeigu nori, galiu tau kai ką papasakoti.

- Tikiuosi, kad tai bus įdomu, - suniurnėjau aš.

- Atrodo, kad jokio ryšio tarp šių dviejų nužudymų nėra, - susiraukęs rūškanai tarė Patas. - Visai įmanoma, kad pirmasis atvejis - savižudybė. Knibždėte knibžda moteryčių, kurios mėgsta vaikščioti vien tik apatiniais. Nesuprantu, kodėl joms tai patinka. Man atrodo, mūsų ekspertas pernelyg toli nuėjo su išvadomis. Beje, jis spėjo paimti kelis odos gabalėlius ištyrimui prieš išvežant lavoną. Jis kategoriškai netvirtina, bet visai įmanoma, kad pirmoji mergina buvo nunuodyta kažkokiais labai skausmingais ir lėtai veikiančiais nuodais.

- Ir kas iš to?

- Nieko! Mes neturime kūno, vadinasi, nėra ir galimybės įrodyti, kad tie odos gabaliukai paimti būtent iš šio lavono. Po kelių dienų tuose gabalėliuose neliks jokio chemikalų pėdsako. Nuodai suyra.

- O kaip antroji mergina? - paklausiau aš.

- Ant jos kūno - rimbo žymės. Rimbas panašus į cirko atributus, importuojamus iš Australijos.

- Ar sužinojote, kas pirkėjai?

- Kur ten! - mostelėjo ranka Patas. - Šių atributų reklamą galima išvysti visur, net žurnaluose. Rimbus šimtais parduoda, siųsdami paštu. Išaiškinti visų pirkėjų tiesiog neįmanoma.

- Vadinasi, tau lieka tik pirštų atspaudai.

- Ir dar nuotraukos. Mūsų vaikinams iš fotolaboratorijos pavyko atkurti jos veido atvaizdą. - Jis ištraukė iš piniginės 4 prie 5 dydžio nuotrauką ant blizgančio popieriaus ir, pasižiūrėjęs į ją, ištarė: - Tokį veidą lengva prisiminti. Ji buvo gražuolė.

- Ar paliksi man šią nuotrauką?

- Imk. Greitai ji pasirodys laikraščiuose.

- O'key. - Aš paslėpiau nuotrauką. - Paskambinsiu tau tuojau pat, kai tik pakalbėsiu su Templu.

- Manai, sugebėsi jį perkalbėti?

- Beveik įsitikinęs. - Aš šyptelėjau. - Žinau apie jį kai ką tokio, ko jis nenori prisiminti.

Apie pusę pirmos aš susitikau su Mitču Templu "Žydrosios juostos" restorane 44-ojoje gatvėje. Mitčas perkopė ketvirtąją dešimtį ir labai brangino savo dabartinę padėtį. Jis su dideliu vargu išsikovojo teisę spausdinti savo straipsnelius pirmuosiuose laikraščio puslapiuose. Sėkmė pražūtingai veikė Mitčą: jis tapo dar ciniškesnis, negu anksčiau. Man net nereikėjo aiškinti mūsų susitikimo tikslo. Mitčas viską suprato, kai tik jam paskambinau.

- Na, Maikai, klok, pasakok, kaip tu nusiritai iki tokio gyvenimo, - vyptelėjo jis, kai atsisėdome prie staliuko. - Kada tapai pasiuntinuku?

- Gavau šias pareigas dėl savo sunkaus kumščio, - atsakiau aš.

Niūriai pažvelgęs į mane, jis kreivai šyptelėjo ir pasakė:

- Tik nesugalvok manęs šantažuoti tuo vakarėliu jachtoje. Tu jau dukart tuo pasinaudojai. Tai - negarbinga.

- Gerai, - sutikau aš. - O ką tu gali papasakoti apie Liusę Delakor? Kodėl tu neparašei apie ją ir apie tą namą, iš kurio ji pabėgo?

- Kas tau prasitarė apie tai?

- Juk žinai, jog turiu daug draugų, - nusišypsojau aš. - Vadinasi, Liusė, kaip ir anksčiau, tavo rankose. Taip?

- Gerai, baikim šią temą. Ko tau reikia?

- Patas nori tavęs kai ko paprašyti. Nesikišk į dviejų paskutinių žmogžudysčių narpliojimą, gerai?

Mitčo veidas įgavo susimąsčiusią svajojančią išraišką.

- Hm, - numykė jis. - Vadinasi, aš teisus, taip?

- Mitčai, nesikišk į šią bylą, - pavargusiu balsu ištariau aš. - Patas nenori, kad painiotum čia seksą. Žmonėms gali kilti ne-

geros mintys. Tavęs prašo tik patylėti kelias dienas, kad Patas galėtų ramiai padirbėti. Paskui gali daryti viską, kas tau šaus į galvą. Na kaip, susitarėm?

- Aš nusivariau nuo kojų, narpliodamas šią bylą! Man pavyko rasti ryšį tarp drabužių etikečių! Ir viskas veltui, taip?

- Ir ką gi tu išsiaiškinai?

Mitčas sunkiai atsiduso.

- Aš surinkau žinias apie galimus pirkėjus. Pardavėjai tvirtina, kad tai labai paklausi prekė. Apatinius galėjo įsigyti kokie nors provincialai, nusprendę parvežti savo žmonoms dovanų ką nors seksualaus, galėjo nupirkti ir karininkai arba... O gal ir merginos, kurios įsigeidė šių apatinių pagalba užkariauti kokių nors turtingų senukų širdis.

- Ir tai viskas, ką tu išsiaiškinai? - nustebęs paklausiau aš.

- Pats supranti, kad nupasakoti šių pirkėjų išvaizdą labai sunku. Bet aš sužinojau, kad dvi katytės nusipirko tokius pat apatinius ir, sprendžiant iš dydžio, sau. Galėčiau jas aplankyti, bet nesu įsitikinęs, jog tai bus naudinga. O gal tu ką nors sugalvojai šiuo klausimu?

- Galbūt, - linktelėjau aš. - Velda pastebėjo įdomius spalvų derinius. Blondinė vilkėjo juodos spalvos apatiniais, o rudaplaukė - žalios. Galbūt tai ką nors reiškia?

- Betgi tai pačios populiariausios spalvos! Balti ir rausvi apatiniai neturi paklausos, kukluoliai dabar nemadingi. - Mitčas palingavo galva. - Klausyk, o gal pasakyk Patui, kad nesutinku nutraukti šios bylos nagrinėjimo?

- Jis taip pat ją nagrinėja.

- Taip, keista, kad daugiau niekas nepastebėjo tokio akivaizdaus ryšio. Visgi tai kabliukas.

- Turbūt visi mano, kad mokytoja - savižudė, - išsitariau aš. - Todėl ir nemato jokio ryšio tarp šių dviejų nužudymų.

- Dabar aš abejoju savižudybės versija, - suburbėjo Mitčas.

- Ir Patas abejoja, - pasakiau aš. - Beje, jis tvirtina, kad savižudžiai gana dažnai išeina iš namų vienais apatiniais. Ganėtinai paplitęs reiškinys.

- Taip, taip, - išsiblaškęs atsiliepė Mitčas. - Mergina galėjo išeiti iš namų tik apsisiautusi paltu. Jeigu po to ji kur nors paltą

pametė, kas nors galėjo jį rasti ir parduoti pusvelčiui. Net už viskio butelį.

- Tad ką man perduoti Patui? - paklausiau aš.

- Pasakyk jam, kad aš tylėsiu lygiai vieną savaitę. Paskui išsakysiu savo nuomonę dėl šių apatinių. - Jis pažvelgė į mane pro savo bokalo viršų. - O ką tu galvoji, Maikai? Mane visą laiką domino tavo nuomonė. Galbūt pasiūlytum kokią nors versiją?

- Aš nesidomiu šiomis žmogžudystėmis. Štai ir visa mano versija.

- Nepanašu į tave, - abejodamas ištarė Mitčas. - Tu visada buvai smalsus.

- Ir dabar esu smalsus, - šypsodamasis atsakiau aš. - Bet visas versijas su malonumu perskaitysiu "Naujienose".

Išėjęs iš restorano, nuėjau gatve, pasukau į Brodvėjų ir nužingsniavau link savo biuro. Iš debesimis aptraukto dangaus dulkė smulkus lietutis. Upeliai bėgo gatvėmis, šaligatvis virto nenutrūkstamu skėčių srautu.

Aš sustojau prie artimiausio spaudos kiosko. Pirmieji laikraščių puslapiai mirgėjo nuo ryškių antraščių apie rastą rudaplaukės merginos lavoną. Viename iš dieninių leidinių puikavosi mano nuotrauka greta lavono, taip pat ir berniuko nuotrauka. Nusipirkęs kelis laikraščius, įsikišau juos į lietpalčio kišenę ir nukulniavau į "Keihardo Bildingą".

Velda paliko man raštelį, kuriame pranešė, kad išėjo kai ko nusipirkti ir greitai grįš. Aš paskambinau į Krauso Tilmano ofisą. Atsiliepė Uoltas Kenlis. Išklausęs įprastų nurodymų, padėjau ragelį. Paskui paėmiau Veldos raštelį ir apačioje parašiau, kad turiu skubiai išvykti kelioms dienoms. Atsiprašiau ir pridūriau, kad, gaila, bet pasimatymą bei vakarienę teks atidėti vėlesniam laikui.

Žinoma, Velda tai perskaičiusi nuliūs. Šiandien buvo jos gimtadienis, o aš net pamiršau nupirkti jai dovaną.

Užuot užtrukęs dvi dienas, aš negrįžau ištisą savaitę. Įžengiau į biurą be penkiolikos penktą. Velda sėdėjo prie rašomosios mašinėlės. Baigusi spausdinti puslapį, ji galų gale pakėlė į mane akis.

- Su gimtadieniu, - ištariau aš.

- Ačiū, - lediniu tonu atsakė ji.

Nusišypsojęs aš mečiau jai ant kelių paketėlį, kurį nupirkau prieš dešimt minučių. Velda neištvėrė ir nusišypsojo. Išvyniojusi paketėlį, ji nustebusi aiktelėjo - jos rankose žėrėjo perlų vėrinys.

- Nejaugi tikri perlai? - sušnibždėjo Velda.

- Pardavėjas tvirtino, kad tikri, - atsakiau.

- Eikš...

Aš priėjau, pasilenkiau ir pabučiavau tiesiai į jos minkštas kvepiančias lūpas, iškart jusdamas, kaip pradedu virpėti. Visada taip jaučiuosi, kai tik paliečiu Veldą. Atsitraukęs nuo jos, atgavau kvapą.

- Tu labai rizikuoji, mieloji...

- Betgi tu pats to nori.

- Jaučiu, prapulsiu aš su tavim.

- Galbūt, - sumurkė ji. - Tu manęs bijai?

- Neprovokuok manęs! - įpykau aš. - Nes tuoj pratrūksiu!

- Aš galiu tau padėti.

Suvėlęs jai plaukus, prisėdau ant stalo kraštelio, ant kurio gulėjo išskirstyti į tris krūveles laiškai: pranešimai, dalykiniai laiškai, adresuoti biurui, ir asmeniniai laiškai.

Aš ėmiau peržiūrinėti korespondenciją.

- Kas naujo, vaikuti?

- Argi tu neskaitei laikraščių? - nustebo ji.

- Žinai, brangioji, ten, kur buvau, nėra laikraščių. Ten tik kalvos, akmenys ir medžiai.

- Nejaugi? Na, nustatyta nužudytos rudaplaukės merginos asmenybė!

- Kas ji?

- Maksina Delani. Ji šoko striptizą Vakarinėje Pakrantėje ir buvo dukart patraukta baudžiamojon atsakomybėn už tai, kad mergina esą gundė klientus. Bet abu kartus dėl įrodymų stokos buvo paleista. Klientai nesiskundė. Pastaruoju metu ji dirbo kažkokioje reklamos agentūroje Čikagoje. Maksina buvo pozuotoja, ją fotografuodavo visiškai nuogą.

- Taip, įdomi detalė. Gal dar kas nors svarbaus?

- Mano manymu, nieko ypatinga. Nors paštu atėjo kažkoks paketas, pažiūrėk.

Asmeninių laiškų krūvoje radau gana įspūdingo dydžio plokščią paketą su atgaliniu adresu ir gana žinomo miestelio Gudzone, kur gyveno kai kurie buvę Niujorko gyventojai, marke. Atplėšęs paketą, išėmiau iš jo dėžutę ir atidariau ją. Spausdintame laiške buvo teigiama, kad tai, kas guli dėžutėje, padarė kalinys. Apačioje buvo parašyta, kad jeigu aš norėčiau šiek tiek paaukoti, tai turėčiau kreiptis į fondą, užsiimantį kalinių pasilinksminimų organizavimu. Dėžutėje gulėjo pakankamai elegantiška odinė rankų darbo pinginė su auksiniu įspaudu: "Maikas Hameris, draudimo agentas".

Pavartęs piniginę rankose, aš numečiau ją ant stalo.

- Na ir ką tu apie tai galvoji? - paklausiau Veldos.

- Manau, jog tai reiškia, kad tavo reputacija gana stipriai sugadinta, - atsakė ji. - Gal nusiųsti jiems skundą?

- Geriau nusiųsk jiems penkis dolerius. Galbūt tai tiesiog juokai. - Aš įsikišau piniginę į kišenę ir paklausiau: - Tai kaip dėl vakarienės?

- Sutinku, mano brangusis draudimo agente.

Mes jau buvome prie durų, kai staiga suskambėjo telefonas. Aš norėjau nekreipti dėmesio į šį skambutį, bet Velda skubiai prišoko prie stalo ir pakėlė ragelį. Ištiesusi jį man, ji pašnibždom tarė:

- Patas.

- Labas, mažyli, - tariau aš, paėmęs ragelį.

- Klausyk, Maikai, kada tu paskutinį kartą matei Mitčą Templą? - kažkokiu keistu balsu paklausė Patas.

- Prieš savaitę. O kas atsitiko?

- O po to tu su juo nesusitikai?

- Ne.

- Ar tu su juo nesusipykai? Galbūt tu dėl jo turėjai kokių nors nemalonumų?

- Velniai tave griebtų, Patai! - įsiutau aš. - Juk viską tau tada papasakojau! Kas atsitiko?

- E... e... Klausyk, ar tu turi alibi praėjusiai parai?

- Galiu tau išvardyti tris liudytojus, kurie pasakys, kur praleidau visą praėjusią savaitę! Patenkintas? O dabar baik taukšti niekus ir pasakyk, kas atsitiko!

- Kažkas nužudė Mitčą. Jį rado jo paties bute su durklu širdyje. Mitčas gulėjo ant rytietiško kilimo, paplūdęs krauju.

- Kas rado?

- Jo draugužė. Ji turėjo raktą nuo jo buto. Draugė spėjo paskambinti mums, o paskiau apalpo. Atvažiuok, Maikai, mums reikia pasikalbėti.

- O'key, - atsakiau aš, padėjau ragelį ir pažiūrėjau į Veldą, jausdamas, kaip traukia veido odą.

- Kažkas atsitiko? - tyliai paklausė ji.

- Nužudytas Mitčas Templas.

Lėtai linktelėjusi galva, Velda pasidomėjo:

- Jis ir toliau tęsė šių dviejų merginų nužudymų tyrimą, taip?

- Taip, - linktelėjau aš.

- O ko Patas nori iš tavęs?

- Turbūt jis nori sužinoti mūsų pokalbio su Mitču smulkmenas.

- Na, ką gi, eime, - atsisuko Velda.

Mitčo Templo butas buvo naujame name rytiniame miesto rajone. Tai buvo ištaigingas pastatas, kuriame gyveno turtingos įžymybės. Uniformuotas durininkas, matyt, nepratęs prie dide-

lio svečių antplūdžio, šiek tiek suglumo nuo daugybės policijos mašinų ir karininkų, kurie stovėjo prieš masyvias išraižytas duris.

Budėjęs prie įėjimo seržantas pažino mane bei Veldą ir įleido į namą.

Mes įlipome į liftą ir pakilome į šeštą aukštą. Aikštelėje buvo du butai. Vieno iš jų durys buvo atidarytos. Policininkai šio buto viduje atliko įprastinę jo apžiūrą. Pamatęs mus, Patas pamojo ranka. Mes atsargiai apėjome kraujo dėmę ant kilimo ir prisiartinome prie kūno. Vaikinai iš kriminalinės laboratorijos, baigę savo darbą, stovėjo šone ir pusbalsiu aptarinėjo kažkokių beisbolo rungtynių rezultatus.

- Galima apžiūrėti? - paklausiau aš Pato.

- Taip, - linktelėjo jis.

Aš atsiklaupiau ir ėmiau apžiūrinėti lavoną. Mitčas gulėjo ant šono kraujo klane. Viena jo ranka buvo ištiesta ir bandė įsikabinti į kabėjusio ant kėdės atlošo švarko skverną. Mitčo pirštai spaudė batistinę nosinę, kuri paprastai kyšodavo iš švarko kišenės ties krūtine. Atsistojęs pažiūrėjau į kraujo pėdsakus, vedančius nuo durų iki žaizdos Templo krūtinėje. Šie pėdsakai buvo maždaug dvidešimties jardų ilgumo.

- Ar ką nors išsiaiškinai, Patai? - paklausiau aš.

- Iš visko sprendžiant, Mitčas atidarė duris suskambėjus skambučiui ir tuoj pat jam buvo įsmeigtas aštuonių colių durklas į krūtinę. Mitčas griuvo ant nugaros, o žudikas užtrenkė duris ir tyliai pasišalino.

- Žaizda buvo mirtina, taip?

- Taip, - linktelėjo Patas.

- O kodėl jis siekė švarko?

- Turbūt norėjo ką nors pasiekti, kas sustabdytų kraujavimą. Bute, beje, niekas nepaliesta. Aš stebiuosi, kaip Mitčas sugebėjo nusigauti iki kėdės. Ekspertas taip pat to nesupranta. Mitčas visiškai neteko jėgų, jis du kartus krito, o paskutinius colius šliuožė.

- Betgi į butą niekas negali patekti be įspėjamojo durininko skambučio, - pastebėjau aš.

Patas nepatenkintas susiraukė.

- Kol kas mums nepavyko nustatyti tikslaus mirties laiko. Jeigu žudikas buvo profesionalas, tai pasirinko tinkamą momentą. Dabar mes apklausiame gyventojus ir bandome sužinoti, kas dar buvo namie, išskyrus juos. Bet esu beveik tikras, kad mums nieko nepavyks išsiaiškinti. Žmonės, kurie čia gyvena, nenori turėti nieko bendra nei su lavonais, nei su policija. Čia net kaimynai nepažįsta vieni kitų.

- Niujorkas, - atsidusau aš.

- O kaip tu, Maikai? - paklausė Patas, šnairiai žiūrėdamas į mane.

Atsiduseęs aš palingavau galva.

- Mane gali iškart išbraukti iš įtariamųjų sąrašo. Nemačiau Mitčo nuo to laiko, kai mes su juo buvome susitikę restorane. Aš gi tau papasakojau mūsų pokalbio turinį. Mitčas žadėjo nieko neperdavinėti spaudai ištisą savaitę. Bet jis ketino savarankiškai tęsti tyrimą. Galbūt Mitčas ką nors iššniukštinėjo. Jis juk turėjo daugybę informatorių.

Patas nepatenkintas sušniokštė.

- Mes neradome jokių užrašų apie šį tyrimą. Mitčo sekretorė taip pat nieko nežino. Ji tvirtina, kad Mitčas kažkur prapuldavo ištisas dienas, bet reguliariai pateikdavo medžiagą savo skilčiai. Mes peržiūrinėjame visas jo paskutines publikacijas. Galbūt mums pasiseks, ir mes nors ką nors iškapstysime.

- Gal tai atgarsis į jo straipsnius apie mafiją, kurie buvo išspausdinti prieš mėnesį?

- Vargu. Žmonės iš mafijos pernelyg protingi. Jiems neverta medžioti žurnalistų. Kam? Juk tokiu būdu vis tiek nieko nelaimėsi. Mafija vengia viešai rodytis. Čia kažkas kita.

- Manai, kad jis ką nors sužinojo apie tuos prakeiktus apatinius?

- Visai įmanoma. O tu nieko neišsiaiškinai?

Aš įkišau ranką į kišenę, norėdamas išsitraukti cigaretes, bet užčiuopiau piniginę.

- Žiūrėk, Patai, aš esu tik draudimo agentas, - šyptelėjau ir mečiau piniginę Veldai. - Taip, būtent taip mane kažkas įvertino.

Velda sugavo piniginę ir paslėpė ją rankinėje.

- Atleisk, Patai, bet vargu ar galėsiu tau kuo nors padėti, - atsidusau aš. - Nebent jūsų departamentas skubiai iškviestų mane į tarnybą policijoje.

- Aišku, - burbtelėjo jis. - Tikiuosi, kad ši bėda mūsų neužgrius. Gerai, Maikai, kulniuok iš čia, kol neatvyko žurnalistai. Jiems tik tavęs ir tetrūko. Jie ir be to apskelbs apie šią žmogžudystę visam pasauliui.

- Žvelk į tai paprasčiau, brolau.

- Pasistengsiu. Jeigu ką nors sužinosi, pranešk man.

- Būtinai.

- Manau, tau geriau išeiti per užpakalinį išėjimą.

Aš pasukau link išėjimo, bet prie durų atsigręžiau.

- Patai, ar praneši man, kaip einasi byla?

Kreivai šyptelėjęs, Patas linktelėjo.

- O'key, senas sukčiau.

Pavakarieniauti mes nusprendėme Veldos namuose. Ji buvo rūpestingai pasiruošusi pasisėdėjimui, kuris, atrodė, tarsi skirtas vyrui įvilioti į klastingus spąstus. Velda pagamino puikius kepsnius. Ji pati buvo apsisiautusi mėlyno šilko peniuaru. Veldai vaikščiojant po butą, aš negalėjau atplėšti akių nuo jos klubų ir plono audinio glotniai aptempto užpakaliuko. Kai Velda atsisėdo prieš mane, jos peniuaro atlapai susiglaudė, paslėpdami nuo mano žvilgsnio gundantį tarpelį tarp krūtų. Apskritai tereikėjo Veldai tik pajudėti, ir aš gaudavau galimybę įvertinti jos nuostabią krūtinę.

Sušveitęs kepsnį, pastūmiau lėkštę, galvodamas apie tai, kad valgis man pasirodė visai beskonis. Įpylusi į mano puodelį kavos, Velda pastebėjo:

- Dabar supratai, ko tau trūko visą tą laiką?

- Tu mažas ir klastingas velniūkštis su sparneliais, - atsakiau aš ir išsitraukiau cigaretes. - Duok man prisidegti.

Pasiekusi rankinę, Velda išpurtė iš jos viską, kas ten buvo, surado degtukus ir ištiesė juos man. Aš prisidegiau ir grąžinau jai dėžutę. Dėdama viską atgal, ji staiga sulaikė rankoje piniginę, pavartė ją ir pasakė:

- O kodėl tau kalinys atsiuntė šį žaisliuką, kaip manai?

- Nežinau, - truktelėjau aš pečiais. - Turbūt tai vienas iš jų perauklėjimo programos punktų. Tu gi pati skaitei laišką.

- Aš ne tai turėjau galvoje. Kai tokias dovanas siunčia žinomiems žmonėms, paprastai jų pareigas tiksliai nurodo. Tave tai ten tikrai žino. Gaila, kad čia nėra pavardės to žmogaus, kuris padarė šį daikčiuką.

- Imkim ir apžiūrėkim! - įsiaudrinau aš.

Paėmęs piniginę, ją atidariau. Tai buvo paprasta piniginė su skyreliu vizitinėms kortelėms, išpjovimu asmens pažymėjimui įdėti ir kišenėlėmis sąskaitoms.

- Nieko čia nėra, - suburbėjau aš. - Kvaila buvo tikėtis, jog ką nors rasime šioje piniginėje. Visi siuntiniai iš kalėjimo kruopščiai patikrinami, kad nuteistieji negalėtų perduoti jokių žinių į laisvę. Tai tiesiog kažkoks reklaminis triukas.

- Tai paieškok joje slapto skyrelio, - sukikeno Velda.

Netikėtai aš apmiriau, kažką apčiuopęs lenkimo linijoje. Atidžiai apžiūrėjęs piniginę, radau slaptą kišenelę, kuri buvo beveik nepastebima.

Viduje buvo raštelis.

Ant tualetinio popieriaus skiautelės vos matėsi pieštuku parašytos mažutėlytės raidės. Aš dukart perskaičiau raštelį. Jame buvo rašoma:

"Gerbiamas Maikai, per radiją išgirdau apie rudaplaukės merginos, kurios kūną jūs radote, nužudymą. Mano sesuo pažinojo šią merginą, o taip pat ir kitą merginą Peston. Kai aš sužinojau apie Peston mirtį, nekreipiau į tai dėmesio. Tačiau pastaroji mirtis mane labai sujaudino. Aš jau keturis mėnesius negaunu iš Gretos jokios žinutės. Maikai, suraskite ją, prašau, ir paprašykite jos man parašyti. Užmokėsiu jums, kai tik iš čia išeisiu.

Garis Servis"

Paėmusi raštelį iš mano rankų, Velda atidžiai jį perskaitė.

- Peston, - susimąsčiusi burbtelėjo ji. - Elena Peston... Taip, būtent toks buvo mokytojos vardas, kurios lavoną rado vandenyje.

- Matyt, tai ji, - sutikau aš.

- O tas Garis Servis...

- Tai aš jį pasodinau.

- Kodėl gi jis tau parašė?

- Turbūt jis ant manęs nepyksta. Apskritai jis nepasitiki mentais.

- Ir ką tu darysi?

- Supratimo neturiu!

- Gal šį raštelį perduoti Patui?

- Jokiu būdu! Tada visi galvos, kad aš paskutinis niekšas! Garis kaip reikiant pasidarbavo, kad perduotų man šį raštelį. Jis specialiai parašė ant piniginės "draudimo agentas", kad užgautų mano savimeilę.

Velda ištiesė man popieriaus skiautelę.

- Betgi tu neprivalai padėti tam Serviui.

- Žinoma, neprivalau, - suniurnėjau. - Aš pagavau jį vagiant, o jis net nepamėgino manęs užmušti. Turbūt Garis mano, kad aš padorus žmogus ir manimi galima pasikliauti. - Aš dar kartą atidžiai perskaičiau Servio žinutę. - Taip, tai nevilties klyksmas.

- Maikai, tai, ką tu sugalvojai, - visiška nesąmonė!

- Klientas, žinoma, neįprastas.

- Patui nepatiks. - Ji susiraukė. - Tu gi žadėjai jam nesikišti į šią bylą. Patikėk, susilauksi nemalonumų!

- Viešpatie, kas gi čia blogo? Aš tik surasiu tą merginą!

- O, taip, ką čia bešnekėti, tavęs juk neperkalbėsi, tu vis tiek padarysi savaip! Tik prašau, nepradėk tiesiog dabar!

- O'key, - linktelėjau aš.

- O'key, - pakartojo ji ir, šelmiškai nusišypsojusi, prigludo prie manęs. Viena ranka ji glostė man nugarą, o kita ėmė segti mano kelnių diržą.

3 skyrius

Išstudijavęs Gario Servio dosjė, aš išsiaiškinau, kad jo artimiausia giminaitė - sesuo Greta.

Dosjė buvo rašoma, kad prieš pusantrų metų, kai Servis už ginkluotą apiplėšimą buvo pasodintas į kalėjimą, Greta gyveno Grinvič-Vilidže. Aš nesupratau, ar ji buvo teisme ar ne, bet, peržiūrėdamas senų laikraščių komplektą, vienoje iš fotografijų pamačiau stovinčią nugara moterį juodu paltu. Ji laikė už rankos Garį, kuriam ką tik paskelbė nuosprendį.

Pusę trijų Gajus Gardneris įėjo į savo kontorą, linktelėjo man, pasiūlė sėstis, o pats įsitaisė prie rašomosios mašinėlės.

- Kas šį kartą tave domina, Maikai? - paklausė jis.

- Gario Servio byla.

- Kiek aš pamenu, tu padarei jam paslaugą, įkišęs jį už grotų. Tuo pačiu tu jį išgelbėjai nuo elektros kėdės. Nejaugi nori iš naujo peržiūrėti šią seną bylą?

- Žinoma, ne.

- Tada kas?

- Kai jam paskelbė nuosprendį, kažkokia moteris priėjo prie jo ir paėmė už rankos. Ši moteris fotografijoje matosi tik iš nugaros. Aš įtariu, jog tai Servio sesuo. Galbūt kas nors iš jūsų laikraščio fotografų išsaugojo to teismo proceso nuotraukas? Norėčiau gauti šios moters portretą.

- Ji ką nors iškrėtė?

- Ji gali būti svarbi liudytoja vienoje byloje. Man reikia kai ką patikrinti.

- Gerai, tuoj paieškosiu, - pasakė jis. - Truputį palauk.

Tarnautojas iš informacijos skyriaus netrukus man atnešė dvi 4 prie 5 dydžio momentines nuotraukas. Mergina vienoje iš jų buvo nufotografuota profiliu, o kitoje - iš priekio. Antroji nuotrauka buvo labiau vykusi, negu pirmoji. Joje Greta vilkėjo paltą, kuris, beje, neslėpė jos puikių figūros linkių. Iš po skrybėlės su plačiais atvartais žvelgė labai mielas veidukas, kuris net be kosmetikos atrodė gražus. Pasidažiusi Greta turbūt būtų tiesiog nepakartojama. Ši fotografija nepateko į laikraštį, nes pats Garis joje žiūrėjo kažkur į šoną. Kitoje nuotraukos pusėje pieštuku buvo parašyta: "Greta Servis, sesuo". Kiti trys asmenys fotografijoje: Gario advokatas, prokuroras ir parduotuvės savininkas, kurį Garis mėgino apiplėšti.

- Gajau, ar galiu pasiimti šią nuotrauką? - paklausiau aš.

- Žinoma, imk, - burbtelėjo jis, įsikniaubęs į savo popierius. - Paskui papasakosi man apie šią bylą?

- Manau, kad tavęs ji nesudomins. Vieni niekai.

- Nejaugi nori mane apgauti? - Jis pakėlė į mane akis. - Net nemėgink! Tavo žvilgsnis išduoda!

- Taigi, man turbūt neverta žaisti pokerio, kaip galvoji?

- Su manimi neverta. Ir su Patu taip pat.

Aš pakilau, pasiėmiau savo kepurę.

- Vadinasi, nori žinoti, Gajau?

- Žinoma. Bet tik ne dabar. Aš išvažiuoju į Majamį. Laikas padaryti pertrauką. Parašyk man, kai viskas baigsis.

- O'key, - linktelėjau. - Ačiū už foto.

Aš nesunkiai radau man reikalingą namą Grinvič-Vilidže. Tai buvo neišvaizdus trijų aukštų pastatas iš raudonų plytų. Neaišku, kas jame buvo įkurta anksčiau, bet dabar čia veikė dailininkų ir rašytojų studijos. Įėjęs į holą, aš sustojau prie gyventojų sąrašo virš pašto dėžučių. Gretos Servis vardo jame neradau. Tai manęs nenustebino. Po brolio teismo Greta galėjo pasikeisti vardą. Dabar viskas priklausė nuo to, ar mane lydės sėkmė.

Aš priėjau prie pirmųjų durų ir paspaudžiau skambučio mygtuką. Spragtelėjo spyna, durys prasivėrė ir išlindo susivėlęs vaikinas, apsimovęs dažais suteptas kelnes.

- Jūs pas mane? - apsnūdusiu balsu pasitikslino jis.

- Ieškau Gretos Servis, - atsakiau aš.

Nusivaipęs vaikinas palingavo galva.

- Na, tai tikrai ne aš, seni. Šioje blakynėj, aš, ko gero, vienintelis tikras vyras. O tau, kaip supratau, reikalinga dama, teisingai?

- Man pasakė, kad Greta Servis čia gyveno prieš pusantrų metų.

- Ė, ė, seni, tai buvo gerokai iki manęs. Aš čia apsigyvenau tik prieš šešias savaites.

- O kiti gyventojai? - paklausiau.

Pasikasęs savo gaurus, vaikinas susiraukė.

- Kiti? Ta avinų banda antrame aukšte įsikūrė maždaug prieš keturis mėnesius. Trenkti studentai! Susivėlę, siaurais nudrengtais džinsais - ir jokio supratimo apie moralę! Supranti, apie ką kalbu? Aš ir pats, deja, esu panašus tipas, bet jie - tikri niekšeliai. Gyvena iš atsitiktinių uždarbių ir reguliariai gauna čekius iš namų. Mano manymu, jų tėvai siunčia jiems pinigus vien todėl, kad šie nenaudėliai nesugrįžtų. Vietoj jų tėvų aš...

- O kas čia dar gyvena? - įsiterpiau į jo monologą.

Vaikinas nusikvatojo.

- Pakalbėk su Kleo. Ji gyvena trečiame aukšte. Apskritai ji nelinkusi leistis į kalbas, bet gal tau pasiseks. Kalbama, kad ji jau seniai čia gyvena.

- O kokia jos pavardė?

- Nežinau, - patraukė jis pečiais. - Niekad negirdėjau, kad kas nors būtų į ją kreipęsis pavarde.

- Ačiū. Pabandysiu ją surasti.

Liktelėjęs vaikinas dingo už durų. Aš užlipau į antrą aukštą ir sustojau laiptinės aikštelėje. Durys į vieną iš butų buvo pusiau atidarytos, ir už jų girdėjosi kažkoks triukšmas. Aš įsiklausiau. Du balsai ginčijosi dėl kažkokio muzikanto privalumų, o kita pora traukė kažkokią dainelę, akompanuojant nusidėvėjusiai plokštelei. Buvo dar tik dešimta valanda ryto, bet blaivių šiame bute, atrodo, nebuvo.

Nusprendęs paklausyti savo pašnekovo patarimo, užlipau laiptais į trečią aukštą.

Aš radau reikalingas duris ir paskambinau. Paskambinau dar kartą, ir pagaliau pasigirdo kažkieno šiūruojantys žingsniai. Durys vos vos prasivėrė - tik tiek, kiek leido apsauginė grandinėlė. Paprastai taip elgiasi visos moterys. Paskui durys staiga plačiai atsivėrė. Taip elgiasi taip pat dauguma moterų, norėdamos, matyt, apstulbinti lankytoją.

Taip, tai buvo vaizdas, vertas dailininko teptuko. Atsirėmusi ranka į staktą, prieš mane stovėjo mergina. Šviesa, besiliejanti iš prancūziško stiliaus buto langų, kiaurai peršvietė jos

šilkinį peniuarą, paryškinantį jos puikią figūrą. Šukuosena "a lia pudelis" rėmino gražų veidą juodomis skvarbiomis akimis. Aš beveik fiziškai pajutau, kaip buto šeimininkė apčiupinėja mane akimis. Turbūt ji bandė nuspėti, ar aš valgomas, ar ne.

Po tam tikro laiko aš atsigavau, priverstinai nusišypsojau ir paklausiau:

- Jūs Kleo?

- Taip, būtent taip mane vadina, paslaptingasis nepažįstamasis, - atsakė ji, įdėmiai mane apžiūrinėdama. - Man atrodo, kad aš jus kažkur mačiau.

- Mano vardas Maikas Hameris, - prisistačiau aš.

- A, na taip! - šyptelėjo ji. - Jūsų fotografiją dažnokai spausdina pirmuosiuose laikraščių puslapiuose.

Ji paėmė mane už rankovės.

- Nestovėkite kaip stulpas, įeikite.

Aš paklusau ir paslapčia nužvelgiau ją akimis. Kleo nusijuokė.

- Nekreipkite dėmesio į mano aprangą. Piešiu autoportretą. Ar jūs šokiruotas? - Viltingai paklausė ji.

- Turbūt šiek tiek, - sutikau aš.

Prunkštelėjusi ji nepatenkinta palingavo galva.

- Vyrai, panašūs į jus, pernelyg ilgai gyvena pasaulyje. Ir todėl jų niekuo negalima nustebinti. Mano nuomone, tokius, kaip jūs, reikia užmušti nė nemirktelėjus. - Nusišypsojusi ji priglostė plaukų sruogą. - Bet kitos rūšies vyrams tai padaro įspūdį.

- Pirmą kartą girdžiu apie kažkokius kitos rūšies vyrus, - įsiterpiau aš.

- Na, žinoma!

Ji įėjo į kambarį ir atsisėdo prieš molbertą ant medinės sukamosios kėdės.

Aš apsižvalgiau. Palyginus su kitomis panašiomis patalpomis, ši studija buvo puikiai įrengta ir visiškai teisinga būtų ją vadinti profesionalia. Pro didžiulius langus ir įstiklintą stogą sklido pakankamai daug šviesos, todėl galėjo patenkinti kiekvieno dailininko skonį. Visi reikalingi reikmenys buvo sudėti

ant stelažų palei sieną. Kitos sienos buvo nukabinėtos paveikslais. Buvo čia ir originalių, ir spalvotų arba nespalvotų kopijų, ir reprodukcijų. Dauguma iš jų - pasirašyti vienu trumpu žodžiu "Kleo".

- Patinka? - paklausė ji.

- Taip, - linktelėjau aš. - Turbūt turi paklausą.

- Taip, perka neblogai, - atsakė ji. - Aš gana nemažai uždirbu. Išmaldos prašyti nereikia. Beje, esu įsitikinusi, kad jūs mano paveikslų nematėte. Jūs nepanašus į žmogų, kuris skaitytų madingus meno žurnalus. Nežinau kodėl, bet mane laiko viena iš geriausių dailininkių.

Priartėjęs prie molberto, aš sustojau. Taip, nė vienas rimtas žurnalas niekada neišspausdintų šio paveikslo. Kūnas ir veidas, matyt, buvo pačios dailininkės... O kas dėl siužeto... Paveikslas dar nebuvo baigtas, bet sumanymas abejonių nekėlė. Paveikslas vaizdavo patyrusią gundytoją, žadančią kiekvienam vyriškiui viską, ko jis panorės. Ir visai ne dėl pinigų, o tik todėl, kad pati moteris to norėjo. Ji tiesiog alsavo aistra ir noru bet kam padovanoti nežemišką palaimą ir pačiai ją patirti. Jautėsi, kad tas, kas pasiduos jos kerams, negrįžtamai paskęs malonumų gelmėje.

- O kaip jis vadinasi? - paklausiau aš.

- O kaip jūs pavadintumėt?

- Natiurmortas "Malonumų puota".

- Na, ką gi, atspėjote.

- Vargu ar jūs jį parduosite, - abejodamas ištariau aš.

- Jūs taip galvojate? - Ji šyptelėjo. - Įsivaizduoju, kaip nustebtumėt sužinojęs, ką būtent pageidauja įsigyti kai kurie klientai. Nors jūs atspėjote: šio darbo aš neketinu parduoti. Tai sielai. Kartais tarp užsakymų aš visiškai atsiduodu savo hobiui. Gerai, tuo ir baigiam. Jūs, žinoma, atėjote ne tam, kad pasikalbėtumėm apie tapybą.

Aš pasitraukiau nuo molberto ir atsisėdau ant kėdės su aukštu, tiesiu atlošu.

- Ar pažįstate Gretą Servis? - paklausiau aš.

- Žinoma, - tuoj pat atsakė ji. - Tam tikrą laiką ji gyveno čia, apačioje.

- Ar gerai ją pažinojote?

Kleo truktelėjo pečiais.

- Kaip čia pasakius? Tiek gerai, kiek išvis galima ką nors čia pažinoti. Juk dauguma gyvenančių šioje skylėje - provincialai, kurie nuoširdžiai tiki, kad Grinvič-Vilidžas - tiesiog Niujorko rajonas, esantis kairiajame krante. Senbuviams, žinoma, tai netaikoma.

- O kas buvo Greta? Senbuvė ar provincialė?

- Senbuvė. Neprisimenu, iš kur ji pas mus atvažiavo. Atrodo, Greta kažkur dirbo manekene. Čia ji atsikraustė tik todėl, kad, pirma, jai čia patiko, o antra, nedidelis mokestis už butą.

- O ką jūs čia veikiate? - nemandagiai pasiteiravau aš.

Kleo nusišypsojo.

- Aš? O, man čia taip pat patinka! Kažkada seniai prisiklausiau apie šią vietą visokių istorijų. Aš čia jau gyvenu maždaug dešimt metų ir teisėtai vadinuosi senbuve. O apskritai esu ne tokia, kaip visi kiti gyventojai.

- Taip? Ir ką tai reiškia?

- Na, jau pasakojau jums, kad užsidirbu pakankamai. Mėgstu gerai pavalgyti ir galiu sau leisti apsimokėti sąskaitą normaliame bare, o ne kokioje nors užkandinėje. Esu balta varna. Daugelis iš manęs šaiposi. Jie juokiasi ir iš mano darbų, kurių dėka aš pragyvenu. Bet kai nusprendžiu surengti nedidelę vakaronę, jie godžiai puola prie maisto ir gėrimų. - Kleo staiga nutilo ir, rimtai pažvelgusi į mane, paklausė: - O kam jums prireikė Gretos Servis?

- Mano draugas norėtų jai kai ką perduoti žodžiu. Kur galėčiau ją rasti?

Kleo patylėjo ir susimąsčiusi tarė:

- Jūs turbūt žinote apie jos brolį, taip?

Aš linktelėjau.

- Po šio įvykio Greta ir išsikraustė iš čia, - tęsė Kleo. - Ir man atrodo, kad niekas nežino kur. Jos vardu ateidavo laiškai, kuriais buvo užversta visa pašto dėžutė. Turbūt ji niekam nepaliko savo naujojo adreso.

- O draugų ji turėjo?

- Nebuvo labai lengva su ja susidraugauti. Greta buvo pernelyg uždara. Aš mačiau ją kelis kartus vis su kitais vyrais, bet...

- Kas?

- Mano nuomone, ji jiems buvo visiškai abejinga. Man pasirodė, kad Gretą labiau domino pinigai.

- Tai ji storų piniginių medžiotoja?

- Fu, kaip vulgaru! Ne. Ji tiesiog norėjo turėti savų pinigų. Užsidirbti, kitaip sakant. Kelis kartus ji man skundėsi dėl savo neturto.

Nušliuožusi nuo taburetės, Kleo gracingai išsirietė. Šilkinis chalatėlis stipriai prie jos prigludo, išryškindamas apvalias formas.

- Greta buvo labai ryžtinga mergina, - pridūrė Kleo. - Kada nors ji būtinai pasieks savo.

- Įdomu, kaip?

- Jeigu jau moteris ko nors įsigeidžia, tai ir gauna! Kiekvienas žmogus turi savo užslėptus talentus.

- Sutinku, - linktelėjau aš, reikšmingai žvilgtelėjęs į jos šilkinį chalatėlį.

- Taip, jūs greitai suprantate, apie ką kalbama, - šyptelėjo ji.

- Ar kas nors iš jūsų namo gyventojų gali žinoti, kur ieškoti Gretos? - paklausiau aš.

Truputį padelsusi, Kleo truktelėjo pečiais ir atsakė:

- Galbūt. Galiu pabandyti sužinoti.

- Būkite tokia maloni. Iš anksto dėkoju.

- O kaip jūs išreikšite savo dėkingumą? - vėl šyptelėjo ji.

- O ko jūs norėtumėt?

- Ar sutiktumėt man papozuoti?

- Vargu ar aš tinku natiurmortams, kuriuos jūs mėgstate.

- Taip? - žaismingai ištarė ji. - Būtent to aš ir bijojau.

Nusijuokęs pakilau nuo kėdės.

- Žiūrėkit, brangioji, atsargiau su žodžiais! Nes galiu sugalvoti pasiskųsti jūsų namo savininkui!

- Mūsų namo savininkas - moteris. Esu tikra, kad ji jums patiks.

- Tai bent, - sumurmėjau aš, eidamas prie išėjimo. Prie durų sustojau ir atsigręžiau. Kleo stovėjo prieš langą ir saulės spinduliai išryškino jos gundančią figūrą.

- Aš dar pas jus užeisiu, - pažadėjau.

- Lauksiu, - atsakė ji.

Apšiuręs namas, kuriame aš pabuvojau ir kur anksčiau gyveno Greta Servis, priklausė "Marion Rielšn" kompanijai Brodvėjuje. Sekretorius palydėjo mane į nuomojamų užmiesčio patalpų skyriaus viršininko misterio Ričardo Hardžio kabinetą. Tai buvo nedidelio ūgio pliktelėjęs vyriškis. Pasiūlęs prisėsti, jis mandagiai pasiteiravo, kokiu reikalu atėjau į kontorą. Aš trumpai išdėsčiau apsilankymo esmę.

- Greta Servis? - susimąstęs ištarė misteris Hardis. - Taip, taip, aš gerai prisimenu ją. Bet vargu ar galėsiu kuo nors jums padėti.

- Ji nepaliko jums savo naujojo adreso?

- Gaila, bet ne. Mes daugiau kaip mėnesį saugojome korespondenciją, atėjusią jos vardu, o paskui išsiuntėme jos laiškus atgaliniais adresais. Mes tikėjomės, kad mis Servis praneš mums, kokiu adresu išsiųsti jai paštą, bet nesulaukėme iš jos jokių žinių. Beje, mes ir nenustebome. Žinote, tokie nuomininkai - gana keisti žmonės. Jie kažkodėl nenori, kad kas nors žinotų, kur jie išsikrausto.

- Gal jūs ką nors išsaugojote iš jos korespondencijos?

- Gaila, bet ne. Mes viską išsiuntėme. Bet, jeigu kas ir būtų likę, jums tai niekuo nepagelbėtų. Daugiausia ten buvo sąskaitos iš parduotuvių, keli čekiai iš draudimo agentūros ir įvairūs laiškai. Mis Servis už butą sumokėjo į priekį, todėl mes per daug nesukome sau galvos.

Padėkojęs misteriui Hardžiui, atsisveikinau ir išėjau į gatvę. Pilki debesys buvo aptraukę dangų, oras dvelkė drėgna vėsa. Įsiliejęs į pėsčiųjų srautą, aš greitai nusigavau iki savo biuro. Velda kaip tik kalbėjo telefonu. Pabaigusi pokalbį, ji padėjo ragelį ir klausiamai pažvelgė į mane.

- Ką nors sužinojai? - pasidomėjo ji.

Papasakojęs jai apie tai, ką sugebėjau išsiaiškinti, aš linktelėjau stalo pusėn, kur gulėjo du aplankai.

- Kas tai?

- Žinios apie Eleną Peston ir Maksiną Delani. Gal tau prireiks. Beje, čia vien tik laikraščio iškarpos, bet jose parašyta viskas, ką sugebėjo išsiaiškinti policija. Aš nusprendžiau surinkti informaciją ir susisiekiau su keliais žmonėmis iš to miestelio, kuriame gyveno Peston. Būtent su mokyklos direktoriumi, su dviem mokytojom ir su žmogumi, kuris kažkada jai pardavė nenaują automobilį. Mis Peston reputacija - puiki, bet man pasirodė, kad dėstytojavimas mokykloje nebuvo jos vienintelis užsiėmimas.

Atplėšęs žvilgsnį nuo aplanko, aš nieko nesuprasdamas įsispoksojau į Veldą.

- Ką turi omeny?

- Na, nieko konkretaus... Tiesiog susidariau tokią nuomonę. Turbūt tam turėjo įtakos tas automobilių pardavimo agentas. Jis juk nebrendyla, tai jaučiasi.

- Kaip tai?

- Tokie, kaip jis, savo galimybės nepraleis. Pasiruošę lėkti paskui kiekvieną sijoną. Jis leptelėjo, kad norėtų pamatyti mis Peston su bikini. Ji nusipirko iš jo automobilį, pasakiusi, kad nori pakeliauti. Mokytoja atrodė susijaudinusi nuo minties, kad teks pačiai išvykti taip toli nuo namų. Štai tas tipas ir išsakė savo nuomonę, jog kukli mokytoja iš provincijos miestelio nusprendė nuvažiuoti į didelį miestą, kad ten galėtų iki valiai pasilinksminti. Jis galvojo, kad mis Peston norėjo kuo toliau pasislėpti nuo savo mokyklos kolegų akių.

- Kodėl jis taip atvirai su tavim kalbėjosi?

- Aš jam pasakiau, kad noriu parašyti pasakojimą apie šią bylą. Jis labai jaudinosi, ar teisingai užsirašiau jo žodžius.

- O ką sužinojai apie Maksiną Delani?

- Paskambinau Verniui. Jis susisiekė su vienu policijos karininku, kuris kažkada sulaikė Delani. Šis faras mano, kad Delani priklausė tai niekam netinkančiųjų genčiai, kuri gyvena Holivude ir jo apylinkėse. Iš pradžių jie degančiomis iš susiža-

vėjimo akimis veržiasi į garbę ir sėkmę, o paskui greitai viskuo nusivilia ir visiškai nesidomi gyvenimu. Griebiasi visokių abejotinų uždarbių, nesibjauri jokiais ryšiais, girtavimu, narkotikais. Bobas Saiveris susisiekė su viena agentūra, kur Delani dirbo manekene. Ten pasakė, kad ji nepateisino jų vilčių. Be dailaus veiduko ir gražios figūros, Delani daugiau nieko neturėjo. Jiems buvo reikalingas kažkoks perliukas, kaip jie išsireiškė. Be to, mis Delani kažkodėl įsivaizdavo esanti žvaigždė ir atitinkamai elgėsi.

- Vadinasi, abi šios merginos buvo vertos viena kitos, - padariau išvadą.

- Taip, jos turi daug bendra, - sutiko Velda ir, padelsusi, neryžtingai tarė: - Maikai...

- Taip?

- Aš visą laiką galvoju apie tuos apatinius, kuriuos vilkėjo tos merginos. Rudaplaukė žaliais apatiniais - tai suprantama, bet štai juodi apatiniai visai netiko mis Peston.

- Žmonės laikui bėgant keičiasi, brangioji.

- Betgi visi tvirtina, kad Peston buvo labai senamadiška ir konservatyvi.

- Tik savo namuose. Dideliame mieste ji turėjo daug draugų ir pažįstamų.

- Kaip manai, ar yra čia koks nors ryšys?

- Tikiuosi, kad mes greitai išsiaiškinsim. O kol kas patikrink sąskaitas iš parduotuvių, kuriose Greta Servis apsipirkdavo. Pabandyk išsiaiškinti, ar jie ką nors žino apie ją. Gal ji kam nors paliko savo naująjį adresą. Niekaip negaliu įsivaizduoti, kad mergina nusprendė neapmokėti sąskaitų. Juk tokiu būdu ji gali netekti kredito!

- O'key, - šyptelėjo Velda. - O savo adresą tu ketini palikti iki pareikalavimo?

- Taip, - atsakiau. - Aš paliksiu tavo adresą. Užvažiuosiu pas tave vėliau.

- Ačiū.

- Ir vien tik iš meilės tau, mieloji!

- Tu vis dar didelis berniūkštis, - atsiduso ji ir pakėlė telefono ragelį.

Donaldas Harnėjus gyveno "Steiheilo Bildingo" devintame aukšte. Ten buvo jo kontora, kurioje dirbo kartu su trim savo kolegomis advokatais, kol kas neturinčiais turtingos klientūros. Visa ši kompanija turėjo vieną bendrą sekretorių, kuris, sužinojęs, pas ką aš atėjau, tylėdamas parodė man Harnėjaus kabineto duris. Žinodamas, kad Harnėjus negali pakęsti jokių formalumų, aš nepabeldęs stumtelėjau jo būsto duris.

Apsivilkęs marškinius atraitytomis rankovėmis Donaldas oriai sėdėjo už stalo. Jam už ausies styrojo pieštukas. Pamatęs mane, Donaldas atsistojo, nerūpestingai atmetė plaukus nuo kaktos ir ištiesė man ranką.

Paskutinį kartą mes su Donaldu matėmės Gario Servio teisme. Apklausdamas mane kaip liudytoją, advokatas Harnėjus uždavė man kelis klausimus apie arešto smulkmenas, ir tuo apsiribojo. Teismas Servį pripažino kaltu. Donaldas sugebėjo, kiek buvo įmanoma, sušvelninti nuosprendį.

Atsirėmęs į kėdės atlošą, jis paklausė:

- Kas atsitiko, Maikai? Mano klientas prilupo?

- Ne, Garis ne iš tokių, - atsakiau aš. - Manau, jis stengsis anksčiau laiko išeiti į laisvę. Tiesiog man reikia kai ką išsiaiškinti.

- Bet aš neturiu teisės skelbti asmeninės informacijos.

- Žinau. Bet dabar kalbama apie tavo kliento gerovę. Beje, jis taip pat ir mano klientas. - Aš šyptelėjau. - Tau gali pasirodyti neįtikėtina, bet Garis paprašė manęs padaryti jam paslaugą.

Aš išsitraukiau Gario Servio raštelį ir padaviau jį Donaldui. Jis perskaitė jį ir aš paslėpiau popieriaus skiautelę savo piniginėje.

- Kaip jis įsigudrino tau jį atsiųsti? - paklausė Harnėjus.

- Patekęs į padėtį be išeities, žmogus tampa labai išradingas. Tai ar žinai ką nors apie jo seserį?

Pažvelgęs į mane iš padilbų, Harnėjus ėmė suptis kėdėje.

- Teismas pasiūlė man imtis Gario bylos. Vaikinas neturėjo pinigų nusamdyti advokatui. Teismas vyko tik tris dienas. Pro-

kuroras bandė teisiamajam primesti dar kelias neišaiškintas vagystes, bet nesėkmingai. Paskutinę dieną teismo salėje pasirodė Gario sesuo. Ji buvo prislėgta sielvarto. Manau, kad vaikystėje jie buvo labai artimi, bet vėliau beveik nesusitikdavo vienas su kitu.

- Tada vaikinui jau niekuo nebuvo galima padėti, tiesa?

- Taip, - linktelėjo Harnėjus. - Tačiau sesuo save kažkuo kaltino. Tai kažkas panašaus į motinišką instinktą. Vaikystėje jos akyse brolis buvo tikras herojus. Vėliau, kai Greta negalėjo rasti darbo, jis visaip jai padėjo.

- Ką ji tuo metu veikė?

- Ji nesakė. Mergina žadėjo, jog padarys viską, kad jai daugiau su broliu netektų jausti pinigų stygiaus. Ji sakė, kad viskas bus padaryta, kol jis išeis iš kalėjimo. Man pasirodė, kad tai tiesiog stipraus susijaudinimo rezultatas.

- Žinoma, - linktelėjau aš.

Harnėjus suglumęs pažvelgė į mane.

- Žinoma, ji kalbėjo visai rimtai, bet aš ne vieną kartą buvau panašių užtikrinimų liudytojas. Turiu prisipažinti, kad tai skambėjo labai įtikinamai, bet pasakyk man, kaip moteris gali ko nors pasiekti viena?

- Yra daug būdų, - nuolankiai atsakiau aš.

- Ir visi liūdnokai baigiasi, - tarė Harnėjus. - Dėl to tu ir atėjai pas mane, taip?

- Greta dingo. Garis nerimauja dėl jos. Beje, tu lankei jį kalėjime?

- Taip, du kartus. Aš ten važiavau kitais tikslais, bet tuo pačiu užsukau ir pas Garį.

- Apie ką jūs kalbėjote?

- Na, tiesiog šnekėjome bendrom temom. Jis jaučiasi gerai, dirba, tikėdamasis išeiti į laisvę anksčiau laiko, jį dažnai lanko sesuo. Man atrodo, Garis suprato, kad už nusikaltimą reikia brangiai mokėti. Vieną kartą net klausinėjo apie tave.

- Štai kaip?

- Taip. Pasakė kelis "meilius" žodelius tavo adresu, bet paskui pavadino tave neblogu vaikinu. Todėl, kad tu neužmušei jo, nors ir galėjai.

Išsitraukęs cigaretes, aš užsirūkiau. Visa tai gana keista, tau neatrodo?

- Būtent kas?

- Kodėl Garis nusprendė susisiekti su manimi tokiu ekstravagantišku būdu? Juk jis galėjo surasti mane tau padedant.

Šyptelėjęs Harnėjus suburbėjo:

- Na, kaip tik nieko keista. Juk puikiai pažįsti tuos vaikinus, Maikai. Aš esu įstatymo atstovas. O tu... Tu pernelyg savitas, tavo atitinkama reputacija. Tu šiai publikai artimesnis, negu aš, tai akivaizdu! Kuo konkrečiai galiu tau padėti, a?

- Surask Gretą Servis ir pranešk man. - Aš nusišypsojau. - Kai Garis išeis iš kalėjimo, honorarą dalinsimės pusiau.

- Klausyk, o tu nieko neskolingas Gariui?

- Nieko. Jis tik paprašė manęs padėti. Žmonės turi padėti vieni kitiems, argi ne taip?

Harnėjaus veide švystelėjo šypsena.

- Visi jūs vienodi, velniški užsispyrėliai!

- Tai mes susitarėme? - paklausiau aš.

- O'key, - atsakė jis su atodūsiu. - Susitarėm.

Grinvič-Vilidžas - tai tik miražas, kaip ir visas Holivudas. Iš tikrųjų, nieko panašaus tikrovėje neegzistuoja. Šios vietos gyvos tik senukų atminty ir naivioj jaunimo vaizduotėj. Tai, ko dėka kažkada iškilo Holivudas ir Grinvič-Vilidžas, jau seniai išnyko, be pėdsakų ištirpo ore. Tūkstančiai žmonių veltui braido po šias vietas, tikėdamiesi rasti mielą savo širdžiai tikrovę arba nors menkus negrįžtamai prabėgusios praeities šešėlius. Ir visgi kai kurie buvusios garbės ženklai išliko. Čia kaip ir anksčiau labai siauros bei vingiuotos gatvelės, kuriose gyvena visokie keistuoliai, bandantys pavaizduoti savo gyvenimą drobėse arba neišleistuose rankraščiuose. Šie keistuoliai vis dar traukia turistus. Tačiau miestas per daug didelis ir labai greitai auga, todėl ne jo jėgoms išsaugoti šią mažą salelę pirmykštės būklės. Komercijos pasaulis įnešė savo pataisas, ir tūkstančiai varguolių užplūdo Grinvič-Vilidžą, tikėdamiesi ten susirasti

paskutinį savo prieglobstį. Kad ir kaip ten būtų, ankstesnių laikų aromatas ten išliko. Niujorkui tiesiog būtinas kažkoks saldus miražas, kad atsilaikytų prieš nesuvaldomą ir šaltą progreso veržimąsi.

Gyvenantiems čia žmonėms naktis dalijasi į tris dalis. Vakare vadovauja užkietėję realistai ir cinikai. Po to juos keičia dykinėtojai. Paskui galų gale pasirodo tylos ir ramybės mėgėjai. Jie pabunda iš savo svajonių pasaulio, kad vėl panirtų į naujas fantazijas.

Sėdėdamas prirūkytame bare, aš mažais gurkšneliais siurbčiojau savo viskį ir žvelgiau į trečiąjį antplūdį. Po vidurnakčio aš kas pusvalandį užsisakydavau gėrimą, ir galų gale barmenas ėmė mane gerbti. Jo draugiškumas pasireiškė tuo, kad jis ėmė pilti man truputį daugiau, negu įprasta dozė, ir retkarčiais prieidavo prie staliuko, norėdamas pasiguosti man sunkiu savo gyvenimu bei daug triūso reikalaujančia profesija. Kai atsiskaičiau už eilinį užsakymą, jis prisiartino ir atsirėmė į staliuką.

- Klausyk, vaikine, tu juk iš miesto, taip?

- Iš miesto, - patvirtinau aš.

- Mano reikalai eina vis prastyn, - atsiduso jis. - Darbo daug, o pajamų beveik jokių. Gailiuosi, kad nepasilikau sanitarijos skyriuje. Velniai griebtų mano antrąją pusę, jai, matot, nesinorėjo būti šiukšlininko žmona! Bjaurus gyvenimas!

- Taip, dabar visiems nelengva, - sutikau aš.

- Tu ieškai darbo?

- Ne, darbą aš galiu susirasti ir mieste.

Jis įdėmiai įsižiūrėjo į mano veidą.

- Mano manymu, aš kažkur jus jau mačiau. Gal tu iš kovos su neteisėta prekyba alkoholiu skyriaus?

- Ne.

- O gaila. Rastum čia sau darbo. - Jis man šelmiškai mirktelėjo. - Kurgi aš tave mačiau, a?

Išsitraukęs iš vidinės kišenės vizitinę kortelę, ištiesiau ją barmenui.

- Štai kaip! - nutęsė jis. - Juk sakiau, kad esu tave matęs! Tad ko čia ieškai?

- Ieškojau, - pataisiau aš jį. - Visą naktį bandžiau surasti Gretą Servis.

- O kodėl manęs apie ją neklausi?

- O tu ją pažįsti?

Barmenas truktelėjo pečiais.

- Greta čia ateidavo. Turbūt gyveno kur nors netoli. Jai kas nors atsitiko?

- Kol kas nežinau. Brolis jos ieško.

- Tai tas, kuris sėdi kalėjime? Juk būtent tu, atrodo, ten jį pasodinai, a?

- Taip, aš prie to prisidėjau, - sutikau. - O dabar jis paprašė manęs, kad surasčiau seserį.

- Ji jau seniai čia neateina. Atrodo, mergina iš čia kažkur išsikraustė, bet kelis kartus visgi buvo užėjusi su kažkokiu atvažiavusiu pasipūtėliu. Kad būtum matęs jo kepurę! Mergina laikėsi įsikibusi į jį. Pinigėlių jis turėjo, ir jų negailėjo. Paskui, tiesa, Greta ėmė dalytis pinigais ir gėrimais su savo senais draugais, ir tas pasipūtėlis pasiuntė ją po velnių.

- Tu jį pažįsti?

Paėmęs skudurėlį, barmenas ėmė rūpestingai valyti staliuką.

- Argi įmanoma juos atskirti vieną nuo kito? Visi jie vienodi. Dabar jau daugelis už grotų. Aš išvis stengiuosi nieko nepastebėti. Geriau laikytis atokiau nuo šios publikos.

- O su kuo tu ją dar matei?

- Kelis kartus ji čia atėjo su vietiniais vaikinais. Tai įprasta. Jie sėdėjo, gėrė... Apskritai aš atkreipiau dėmesį į tą tipą su skrybėle. Daugiau jokių įsidėmėtinų tipų su ja nebuvo.

Paėmęs mano tuščią stiklinę, jis sumaišė man šviežią kokteilį. Aš gurkštelėjau jo, ir barmenas, pritariamai linktelėjęs, tęsė:

- Beje, kai ką prisiminiau. Vieną kartą uždariau savo barą ir nusprendžiau užeiti pas Lėjų Mičį. Ten ir pamačiau Gretą kažkokio užsieniečio ir dailios merginos kompanijoje. Vaikinas buvo juodukas.

- Kaip tai?

Neapibrėžtai mostelėjęs ranka, barmenas paaiškino:

- Na, toks tamsiaodis, juodaplaukis... Gal indas ar kažkas tokio. Jie gėrė, juokėsi ir be paliovos plepėjo. Ta mergina, kuri sėdėjo šalia Gretos, buvo tiesiog nuostabi. Lėlytė! Ir labai gerai apsirengusi. Turbūt turistė. Daugelis mėgsta čia pasirodyti apsinuoginusios, tarsi pokylyje "Ritce".

- O kada tai buvo? - paklausiau aš.

Susiraukęs barmenas patylėjo kelias sekundes ir pasakė:

- Gana seniai, net neatsimenu. Daugiau aš Gretos nemačiau. Turbūt kažkur išvažiavo.

Ištuštinęs savo stiklinę, mečiau ant staliuko kelis dolerius ir atsistojau.

- Na, ką gi, man jau metas, - pasakiau. - Ačiū už pokalbį.

- Dar ateik. Bet kada. Kartais čia būna smagu.

- O'key, - nusišypsojau aš.

Gatvėje buvo pilna žmonių. Atrodė, kad jie atgijo tik atėjus nakčiai ir tik dėl to, kad nueitų į kokį nors barą ar restoraną, užsisakytų kavos arba alaus ir sėdėtų ten, iki begalybės diskutuodami niekam, išskyrus juos pačius, nesuprantamom temom. Du policijos automobiliai lėtai judėjo gatve. Mentai įdėmiai žiūrėjo į praeivių veidus ir į kiekvieną neapšviestą vietą, kur galėjo kilti koks nors incidentas. Beje, praeiviai nekreipė į policininkus nė menkiausio dėmesio.

Pasiekęs 7-ąją aveniu, pasukau į dešinę, nužingsniavau du kvartalus ir patraukiau į taksi aikštelę. Staiga pamačiau Kleo. Ji sėdėjo bare, esančiame ant kampo. Stumtelėjęs duris, aš įėjau ir atsisėdau šalia merginos.

- Labas, paslaptingasis nepažįstamasai, - pasakė ji, atplėšusi žvilgsnį nuo laikraščio.

- Jūs ką, pakaušyje akis turite?

- Ne, mano platus regėjimo laukas. Juk aš dailininkė, jei nepamiršote.

Sulanksčiusi laikraštį, ji nerūpestingai švystelėjo jį į šoną. Paskui žvilgtelėjo į mane ir nusišypsojo.

- Nusprendėte paslampinėti naktinėmis gatvelėmis?

- Taip. Čia daug kas pasikeitė.

- Pasaulyje viskas keičiasi. Ar ką nors išsiaiškinote dėl Gretos?

- Beveik nieko. Ji paliko labai mažai pėdsakų. - Pakvietęs barmeną, aš užsakiau "Keturias rožes" ir imbierinio alaus bokalą. - Beje, kam ji dirbo?

- Į ją kreipėsi daug agentūrų. Greta beveik visada sutikdavo ir neblogai uždirbdavo. Dažnokai ji dirbdavo modeliu gatavų suknelių parduotuvėje. Prisimenu, vienąkart aš nusiunčiau ją pas Dalsę...

- Kaip jūs pasakėt?

- Dalsė Makiles, mano darbdavė. Žurnalo redaktorė Prektono firmoje. Pinigai, aukštuomenė, naujienos iš aukštosios mados pasaulio. Šis žurnalas leidžiamas specialiai tiems, kurie perka šimtą dolerių kainuojančias sukneles. Greta pasišnekėjo su ja, bet tuo viskas ir baigėsi. Gretos išvaizda per daug prasta, žemiška, jeigu galima taip išsireikšti. Prektono firmoje dirba liesos, plokščiakrūtės ir ilgakojės pempės. Greta jų kompanijoje būtų atrodžiusi tarsi apetitą žadinanti vištelė.

- O kiek uždirba tos pempės? - pasidomėjau aš.

- Tos, kurios patenka į pirmąjį dešimtuką, uždirba iki penkiasdešimties tūkstančių į metus. Kitos gali tegauti vieną ar du šimtus į mėnesį. Bet taip būna tik kelerius metus, kol jų veideliai lygūs, skaistūs, be jokios raukšlelės. Šių vargšelių vienintelė viltis - laimingai ištekėti.

- O kaip jūs?

Trumpai nusikvatojusi, Kleo atsakė:

- Aš pati tvarkau savo gyvenimą. O jei kalbėsime apie vyrus, tai jau dukart buvau ištekėjusi. Beje, abu kartus nesėkmingai. Dabar renkuosi pati ir tik tuos, kurie man patinka.

- Ateis laikas ir jūs apsigalvosite, - tvirtai pareiškiau.

- Galbūt. Jeigu ir apsigalvosiu, tai tik dėl tokio, kaip jūs! - Pasilenkusi ji įžnybo man į ranką. - Atminkite, priklausau agresyvių moterų tipui!

Aš gurkštelėjau alaus ir paklausiau:

- Kaip jums atrodo, ar galėjo Greta išvažiuoti su kokiu nors vyru?

Nutaisiusi paniekinančią grimasą, Kleo neigiamai papurtė galvą.

- Gretą buvo apnikusios svarbesnės mintys. Ji galvojo apie pinigus, o ne apie vyrus. Juk aš jums pasakojau! - Kleo pakėlė savo stiklinę ir pažvelgė į mane. - Jūs pasiryžęs, kad ir kiek tai kainuotų, surasti ją?

- Pabandysiu, bet nežinau, ar pavyks. Greta puikiai sumėtė pėdas.

- Šis miestas pasižymi įdomia savybe, - mįslingai tarė Kleo. - Anksčiau ar vėliau, bet būtinai sutiksi ką nors iš pažįstamų, kurio jau seniai nematei. Galbūt kas nors iš vietinių ir sutiko Gretą. Jeigu tai iš tikrųjų taip svarbu, mes galėtume kartu nueiti į kelias vietas ir su kai kuo pasikalbėti.

- Šiandien daugiau negersiu, - atsakiau aš.

Vienu mauku išgėrusi savo gėrimą, Kleo nušoko nuo taburetės, sušlamėjusi nailonine suknele. Pažvelgusi man į akis, ji klastingai nusišypsojo ir pagrūmojo pirštu.

- Beje, Gretos skonis labai savitas. Labiausiai jai patikdavo kuoktelėję intelektualai.

- Gerai, veskite, - atsidusau aš.

Turbūt net ir pasirodžius šmėklai, niekas čia nekreiptų į ją dėmesio. Pristatyti vėl atvykusiuosius šioje kompanijoje buvo nepriimta. Ore plaukiojo tiršti tabako dūmai, kuriuose buvo juntamas lengvas uždraustos žolelės aromatas. Dauguma dalyvaujančiųjų jau buvo panirę į saldžių svajų pasaulį. Tam tikrą laiką mes su Kleo tylėdami vaikštinėjome tarp šių žmonių, paskui mano palydovė pasilenkusi sušnibždėjo man į ausį:

- Čia vyksta kassavaitiniai jaunimo pasilinksminimai! Greta dažnai čia ateidavo. Daugelis iš čia esančių turėtų pažinoti ją. Pabandykite kieno nors paklausti. Galbūt jums pasiseks. Jeigu su kuo nors bendrauti bus nepakenčiama, duokite man ženklą ir aš jums pagelbėsiu.

Bute buvo maždaug dvidešimt žmonių. Daugelis, gulėdami ant grindų, klausėsi graudaus dviejų gitarų, kuriomis grojo vaikinai, įsitaisę ant palangės, raudojimo. Mergina su trumpais plaukais ir aptemptais džinsais dainavo dainą, kurioje skundė-

si savo nelaimingu gyvenimu. Jos akys buvo užmerktos, rankos suspaustos į kumščius; taip ji išreiškė ir nusivylimą, ir protestą vienu metu. Aš du kartus apėjau visą kompaniją ir galų gale nusprendžiau prisijungti prie dviejų vaikinų virtuvėje. Vaikinai sėdėjo prie improvizuoto baro ir vaišinosi alkoholiu. Už butelių baterijos aš pamačiau didžiulį katilą, iki pusės pripildytą įvairaus dydžio smulkmenų, tarp kurių mėtėsi kelios vienišos dešimties dolerių kupiūros. Išsitraukęs iš kišenės penkis dolerius, aš švystelėjau juos į katilą.

Barzdotas vaikinas nusišaipė ir tarė:

- Tik pažiūrėkit, tarp mūsų atsirado bankininkas.

Jis pakėlė savo bokalą, sveikindamas mane.

- Prisėsk, drauge. Mes retai čia matome tokios vertės banknotus.

Nusišypsojęs aš gurkštelėjau viskio ir pasakiau:

- Nuostabus vakarėlis.

- Mėšlas, - nepagarbiai atšovė barzdočius. - Buvo puiku, kai čia ateidavo viena mažytė, kuri meistriškai atlikdavo pilvo šokį. - Timptelėjęs sau už barzdos, jis išsiviepė. - Ar patinka tokie pokštai?

- Ne.

- Taip aš ir supratau. Tu ne iš tokių.

- Užtai galiu mintinai padeklamuoti pirmąsias dešimt eilučių iš "Gani Din", - pasakiau.

Nusikvatojęs barzdočius prilipo prie alaus butelio.

- Turbūt senstu, drauguži. Tokius, kaip tu, lengva suprasti. Štai man jau greitai trisdešimt ketveri, o aš, tarsi berniūkštis, velkuosi į koledžą. Tiesa, man ėmė darytis nejauku jaunesniųjų kurso draugų kompanijoje. Netgi imu galvoti, kad mano tėtis buvo teisus, kai mane įkalbinėjo pradėti dirbti jo kontoroje. Kai tik pradedu apie tai galvoti, visas mano entuziazmas kažkur dingsta. - Patylėjęs jis mąsliai tarė: - Galbūt iš pradžių man reikia nusiskusti barzdą?

- Ir nusikirpti taip pat nepakenktų, - patariau aš.

- Na, tada studentiška kepuraitė man bus tikrai per didelė! - juokdamasis pasakė jis. - O kaip tu čia patekai, drauguži?

- Kleo atvedė.

- A, ta bandelė su putniu užpakaliuku! Apie ją pasakoja smagių dalykėlių, bet, atrodo, visa tai melas. Bet kuris vaikinas norėtų su ja permiegoti. Tu jau smaguriavai?

- Ne.

- Tai bent! Na ir atsakymas! Bet kuris kitas būtų sumelavęs! Bet, tikiuosi, ketini?

- Aš dar apie tai negalvojau.

- Klausyk, drauge, tavo požiūris į gyvenimą neteisingas. Taip gali prašauti pro šalį. Kleo nemėgsta, jeigu kas nors žiūri į ją abejingai. Beje, kur su ja susipažinai?

- Ieškojau Gretos Servis ir netikėtai susidūriau su Kleo. Greta anksčiau gyveno tame pačiame name.

- Gretos? - Barzdočius nustebęs pažvelgė į mane. - Bet juk ji seniai išvažiavo. Ar jus kas nors siejo?

- Aš jos anksčiau niekada nemačiau.

- Tikiu. Daugelis bandė prie jos prieiti, bet ją nelengva įkalbėti. Vaikinai iki šiol Gretą prisimena. Vieną kartą Solas atsitiktinai sutiko mergytę mieste, bet ji greitai paspruko. Tik pamanykit, nenori pažinti senų draugų!

- O kas tas Solas?

- Štai jis! - Barzdočius parodė į vaikiną, vilkintį raudonus languotus marškinius. Jis tupėjo prie pat durų ir, pasirėmęs rankomis smakrą, klausėsi dainos, pritariant dviem gitaroms. - Palauk, tuoj aš jį atvesiu!

Mano pašnekovas, kažką pasakęs Solui, atvedė jį pas mane. Solas Dekeris versdavosi atsitiktiniais uždarbiais, kurdamas skelbimus ir krintančias į akis antraštes madingiems moterų žurnalams. Vieno iš tokių žurnalų redakcijoje jis ir susipažino su Greta Servis, kuri tuo metu ten dirbo.

- Vienas jos draugas prašė manęs perduoti jai raštelį, - pasakiau aš. - Jis surado Gretai kažkokį darbelį.

Solas išsiviepė.

- Manau, jai dabar nusispjaut ir į senus draugus, ir į darbą. Aš sutikau ją išeinančią su kažkokiu biznieriumi iš prabangaus naktinio klubo. Greta buvo apsisiautusi kailiais ir apsikarsčiusi briliantais. Linktelėjo man, pasisveikino ir paskubėjo dingti. Aš tik spėjau paklausti, ar ji girdėjo apie Eleną Peston. Greta

kažkaip keistai pažiūrėjo į mane, tylėdama linktelėjo ir įlipo į taksi.

- Elena Peston? - perklausiau aš.

- Tai juk ta beprotė, kuri nusiskandino! Ji su Greta vienu metu fotografavosi žurnalui "Sinjora Fešiz". Aš tada taip pat ten uždarbiavau. Reikia pripažinti, šios merginos turėjo gana didelį pasisekimą. Manau, kad jos buvo artimos draugės, labai artimos. O dabar Greta, iš visko sprendžiant, neblogai gyvena.

- Taip? - subumbėjau aš.

- Žinoma! Tas tipas, su kuriuo ji buvo, labai panašus į Čarlį Čapliną. Toks žemas, juodas, su ūsiukais ir drėgnomis akimis. Jis kažkaip labai jau skubiai įsitempė ją į taksi.

- O kur galėčiau rasti Gretą? - paklausiau.

Solas šyptelėjo.

- Niujorke. Kurgi dar?

- Galbūt kas nors žino tiksliau?

- Vargu. Aš vienintelis, matęs ją paskutiniu metu. Mergina, matyt, gavo tai, ko siekė. Ir jai dabar mes nerūpim. Esu tikras, kad ji daugiau nedirba.

Dainininkai kaip tik užtraukė naują dainą. Šį kartą - apie prakeiktą karą. Išgėręs viskio, aš įėjau į kambarį. Kleo sėdėjo ant sofos kažkokių susivėlusių jauniklių apsupta. Gurkšnodami alų, jie mėgino su ja apie kažką rimtai šnekučiuotis. Nusprendžiau jiems padėti: priėjau ir šypsodamasis paėmiau Kleo už rankos. Kad neužgaučiau švelnių jauniklių jausmų, aš seno draugo tonu tariau:

- Mums metas eiti, brangioji.

Vienas iš spuoguotų jos pašnekovų griebė man už rankos ir įniršęs sušnypštė:

- Na, tu, senoli, atsargiau!

Suspaudęs pirštais jo riešą, aš išsišiepiau ir mandagiai pasiteiravau:

- Jūs kažką pasakėte?

- Ne, ne, viskas gerai! - skubiai užtikrino jis.

Aš paleidau jo ranką.

Nusikikenusi Kleo paėmė mane už parankės ir mes pasukome link išėjimo.

- Tu tiesiog genijus! - sužavėta tarė ji. - Gerai, eime pas mane gerti kavos. Noriu tau kai ką parodyti.

Mes išėjome iš buto, aš stumtelėjau duris koja, ir jos užsitrenkė. Kleo tuoj pat pakibo man ant kaklo. Jos karštos lūpos įsisiurbė į manąsias, tarsi ji būtų norėjusi mane praryti. Kleo švelniai paėmė mano ranką ir priglaudė prie savo šilto pilvo. Paskui pakėlė mano ranką prie savo krūtinės. Nuo mano pirštų prisilietimų Kleo kūnas įsitempė ir, rangydamasis bei degdamas aistra ir geismu, prigludo prie manojo. Aš atsargiai atsitraukiau ir paėmiau ją už rankų. Kleo akys degė viską naikinančia meilės ugnimi, drėgnos lūpos drebėjo. Ji žvelgė į mane ilgai bei įdėmiai, po to paklausė:

- Tu nenori kavos?

Aš tylėjau.

Liūdnai nusišypsojusi, Kleo pirštų galiukais palietė mano veidą.

- Gerai, herojau, kitą kartą aš būtinai atsigriebsiu.

- Neaušink veltui burnos, - nusišypsojau.

4 skyrius

Įėjęs į biurą, nusivilkau šlapią lietpaltį, papurčiau jį ir numečiau ant kėdės atlošo. Ant mano stalo stovėjo garuojančios kavos puodelis - Veldos atidumo man ženklas. Aš spėjau išgerti tik pusę puodelio, kai Velda įėjo į kambarį ir padėjo prieš mane savo atspausdinto pranešimo lapus.

- Praleidai audringą naktį? - kandžiai pasidomėjo ji.

Mintyse nusikeikęs, ramiai atsakiau:

- Veltui laiko neleidau. Atrodo, aš aptikau Gretos Servis pėdsakus.

- Aš taip pat.

- Ką? Nagi, nagi! Papasakok man, ir kuo greičiau!

- Greta buvo skolinga šešis šimtus dolerių. Ji atsiskaitydavo nuosekliai, kiekvieną mėnesį. Paskui staiga sumokėjo iškart visą likusią sumą. Nuo to laiko Greta daugiau nieko nepirko

tose parduotuvėse ir dingo, niekam nepalikusi savo adreso. Aš pasikalbėjau su viena moterimi iš kreditų skyriaus parduotuvėje, kur Greta paprastai apsipirkdavo. Ta moteris pasakė, kad Greta dėvėjo daug geresnes sukneles, negu tos, kurios buvo parduodamos parduotuvėje. Tad kurgi tu buvai praėjusią naktį, a?

- Dirbau, - atsidusau aš.

Paskui trumpai papasakojau Veldai tai, ką man pavyko išsiaiškinti. Ypač pabrėžiau tą faktą, kad Greta buvo artima Elenos Peston draugė. Pasižymėjau tai bloknote, Velda dalykiškai pasidomėjo:

- Nori, kad aš tai išsiaiškinčiau?

- Taip, pabandyk. Apklausinėk Peston pažįstamus. Turbūt jie prisimena tą savižudybę. Jeigu reikės ką nors patepti, duok kelis žalius. Prisistatyk jiems reportere, kuriai pavedė išaiškinti kai kurias smulkmenas. Ir, prašau, būk atsargi.

- O kaip tu? - Ji kumštelėjo alkūne man į šoną ir klastingai nusišypsojo. - Gerai, gerai, aš tau nepriekaištausiu. Bet galėjai apsivilkti švarius marškinius. Ant tavo apykaklės lūpų dažų žymės.

- Tiesiog stengiuosi vaidinti savo vaidmenį, - atsakiau aš.

- Kurgi ne! Kartais man tave norisi primušti. - Ji iš kavinuko pripildė mano puodelį ir paklausė: - Tad ką tu apie tai galvoji?

- Manau, kad šis tas aiškėja. Gretą matė mieste. Ant jos puikavosi briliantai ir kailiai. Manau, jog mergina rado turtingą klientą.

- Tokią pat nuomonę girdėjau ir kreditų skyriuje. Galėtum kartu su Patu peržiūrėti skelbimus apie dingimus.

- O kam? Tai beprasmiška. Niekas jos neieškos. Garis kreipėsi tiesiai į mane. Mums su tavimi teks gerokai padirbėti kojomis.

- Kaip manai, ar ją atpažins pagal tą fotografiją, kurią tau davė Gajus? Nuotrauka nelabai vykusi.

- Žinau, kur galima gauti puikią Gretos nuotrauką.

Pasiėmusi savo kavą, Velda prisėdo ant mano krėslo alkūnramsčio.

- Nori pasakyti, kad aš dirbsiu, o tu tuo metu ištvirkausi?

- O kodėl gi aš norėjau, kad tu dirbtum kartu su manimi? - linksmai nusistebėjau aš.

- Oi, na ir klius tau kada nors nuo manęs! - rūsčiai pažadėjo ji.

- Gerai, pažiūrėsim. Patas skambino?

- Ne. Bet skambino Gajus. Prašė tau perduoti, kad jis atidėjo savo kelionę. Nori parašyti kelis straipsnius apie Mitčo Templo nužudymą. Paskambink jam.

- Gerai.

Išgėręs savo kavą, aš ištiesiau ranką link lietpalčio.

- Pasirodysiu po pietų, brangioji.

- Maikai...

- Taip?

- Aš vis prisimenu tuos apatinius...

- Viską atsimenu, nesijaudink. Mitčą Templą nužudė neatsitiktinai. Patas būtinai ką nors suuos. O kai tik jis ras pėdsakus aš apie tai sužinosiu.

Prektono kontora buvo įsikūrusi viršutiniuose keturiasdešimties aukštų dangoraižio, neseniai pastatyto 6-ojoje aveniu, aukštuose. Tai buvo tikras monumentas iš stiklo ir betono, iškilęs komercijos dievo garbei. Visur buvo švaru, kaip ligoninėje. Įėjęs į holą, aš sustojau prie direktorių tarybos sąrašo, kuriame suradau Dalsės Makiles pavardę. Ji vadovavo madų skyriui. Jos ofisas buvo paskutiniame aukšte. Aš įlipau į lifto kabiną, kurioje buvo pilna moterų. Kai paspaudžiau viršutinio aukšto mygtuką, jos supratingai susižvalgė.

Atsidūriau tikroje moterų karalystėje. Ant sienų kabėjo akvarelės darbai, langus dengė skoningai parinktos užuolaidos, o storas blyškiai žalias kilimas, patiestas ant grindų, švelniai sugėrė žingsnių garsus. Priimamojo sienos buvo papuoštos brangiais paveikslais, nutapytais aliejiniais dažais, bet, atrodė, kad čia kažko trūksta. Dvi užguitos vyriškos lyties būtybės, kurios tūnojo priimamajame, buvo panašios į vargšes išsigandusias

pelytes, patekusias į namą, kuriame pilna katinų. Jie vergiškai nuolankiai šypsojosi gražiosios lyties atstovėms, kurių galvas puošė neįtikėtinos skrybėlės, labiau panašios į karūnas. Rūpestingai atlikdami savo niekam nereikalingą darbą, vyriškos lyties padarai buvo dėkingi savo viršininkėms už jų atsainius galvos linktelėjimus, ir be atvangos kartojo: "Ačiū jums". Ši vieta labai priminė haremą, o du tarnautojai - eunuchus. Vienas iš jų, pamatęs mane, pažiūrėjo taip, tarsi aš būčiau smulkus gatvės prekeivis, kuris drįso prisiartinti prie grafo pilies vartų. Jis jau norėjo paklausti, ko man reikia, bet pastebėjęs greitą priimamojo sekretorės žvilgsnį, tuoj pat tylėdamas nuspūdino šalin.

Sekretorė buvo rūsčios išvaizdos moteris, griežtai sučiaupta burna ir įžvalgių akių valdingu žvilgsniu. Apskritai ji buvo labai panaši į dievobaimingų mergaičių pensiono vyresniąją. Jos veido išraiška aiškiai bylojo, jog ji nepermaldaujama ir nesileis į jokius kompromisus. Tai buvo tikras pririštas šuo, kurį čia patupdė tam, kad ne pasveikintų, o aplotų visus lankytojus. Sekretorė vilkėjo pusiau kariško kirpimo kostiumą, o balse skambėjo neslepiamas priešiškumas.

- Kuo galiu padėti? - valdingai pasiteiravo ji.

Aš nustebau, išgirdęs šią frazę. Man pasirodė, kad furija tiesiog paklaus, kurių velnių aš čia šlaistausi.

- Norėčiau susitikti su Dalse Makiles, - pasakiau.

- Jūs susitarę?

- Ne.

- Tada tai neįmanoma.

Atsakymas buvo trumpas ir ryžtingas. Kad man neliktų jokių abejonių, furija tuoj pat įsikniaubė į kažkokius popierius ant savo stalo.

Tačiau aš nebuvau Peliuko Mikio veislės, kurios du atstovai trynėsi po priimamąjį. Apėjęs stalą, pasilenkiau prie sekretorės ausies ir kai ką pašnibždėjau. Furijos akys vos neišvirto. Ji akimirksniu pabalo, paskui paraudo, o iš jos gerklės išsiveržė kažkoks apgailėtinas, prislopintas lyg ir riksmas, lyg ir spiegimas.

- Na! - reikliai tariau aš.

Papurčiusi galvą, furija apsilaižė perdžiūvusias lūpas. Paskui staigiai atsistojo ir skubiai dingo už durų, ant kurių kabėjo lentelė: "Pašaliniams įeiti draudžiama".

Po minutės ji grįžo ir baikščiai prilaikė duris ranka, kad galėčiau įeiti į kabinetą. Kai aš nusišypsojau jai tiesiai į veidą, ji išsigandusi atšoko ir greitai uždarė duris.

Moteris, sėdėjusi ant sofos, buvo visai ne tokia, kokią aš įsivaizdavau. Ji buvo brandaus grožio; tokį grožį dovanoja vidutinis amžius, jeigu gamta, žinoma, sutaria su mados reikalavimais ir mokėjimu save prižiūrėti. Moters pasidabruoti plaukai minkštomis bangomis gaubė švelniai įdegusį veidą. Jos burna buvo jautri su putliomis lūpomis, kuriose žaidė draugiška šypsena.

Padėjusi kažkokius prospektus ant kavos stalelio, moteris gracingai atsistojo. Aš su pasitenkinimu stebėjau, kaip skoningai ir grakščiai juoda suknelė aptempė jos liekną figūrą, iškilią krūtinę ir stangrias šlaunis. Tačiau labiausiai mane pakerėjo akys. Didžiulės, neįtikimai žalios spalvos, jos buvo panašios į du linksmai žaižaruojančius smaragdus.

- Mis Makiles? - mandagiai pasiteiravau aš.

Nusišypsojusi taip, kad suspindėtų balti dantys, ji ištiesė man ranką.

- Ką jūs pasakėte mis Tabor? Niekada nemačiau jos taip išsigandusios.

- Nenorėčiau to pakartoti.

- Ji net nežino jūsų vardo.

Aš atsargiai paspaudžiau tvirtą šiltą delną.

- Maikas Hameris, privatus detektyvas.

- Nejaugi? - nusijuokė ji. - Tai kažkas nauja. Dabar, atrodo, suprantu, kodėl mis Tabor buvo taip išsigandusi. Jūsų vardas man girdėtas. Ar negalėjau jo girdėti kur nors anksčiau?

- Visai įmanoma.

Ji vėl atsisėdo ant sofos, ištiesė man cigarečių pakelį. Aš atsisėdau ant kėdės, stovėjusios prie sofos, po to mes su mis Makiles prisidegėme cigaretes jos inkrustuotu žiebtuvėliu.

- Neslėpsiu, jog man smalsu, misteri Hameri. Sakykite, kam jūs dabar dirbate?

Išleidęs dūmų debesėlį, išsitraukiau iš kišenės nuotrauką.

- Dirbu savo malonumui. Ieškau šios merginos. Jos vardas Greta Servis, ji dirbo manekene.

Paėmusi fotografiją, mis Makiles tam tikrą laiką į ją žiūrėjo.

- Jūs manote, kad turėčiau ją pažinoti?

- Galbūt. Ji kreipėsi į jūsų agentūrą Kleo patarus...

- Kleo? - atgijo mis Makiles. - Aš pažįstu Kleo. Ji viena geriausių mūsų darbuotojų.

- Kaip manote, ar galėtumėt rasti mis Servis nuotraukų? - paklausiau aš.

- Manau, kad taip. Palaukite minutėlę. - Ji pakėlė telefono ragelį ir nuspaudė svirtį. - Marta, pažiūrėkite, ar nėra mūsų kartotekoje Gretos Servis nuotraukų. Tai pozuotoja. Jeigu rasite, atneškite man.

Padėjusi ragelį mis Makiles pažvelgė į mane.

- Ši mergina dirbo mūsų agentūroje?

- Suprantate, e-e... Man atrodo, Greta nelabai tiko šiam darbui. Juk visos jūsų manekenės - pačios aukščiausios klasės.

- Laimei, mus domina moteriškosios žmonijos pusės nuomonė, - su šypsena ištarė mis Makiles. - Jūs, vyrai, į moteris žiūrite tik kaip į lengvabūdišką nuotykį...

Aš pažvelgiau į ją ir prieš savo valią nusišypsojau. Atmetusi galvą ant sofos atramos, mis Makiles skambiai nusikvatojo. Jos akys sužibo.

- Aš, ačiū Dievui, taip pat ne aukščiausios klasės! Ir visai nenorėčiau marinti savęs badu!

- Vargu ar badas ką nors pakeistų, - pasakiau aš. - Viskas priklauso nuo gamtos, jos nepakeisi.

- Tokius žodžius retai galima išgirsti šiame kambaryje, - klastingai nusišypsojo ji, iššaukiančiai pažiūrėjusi į mane. - Manau, jūs didelis panašių dalykų žinovas?

- Kol kas nusiskundimų manimi nebuvo, - kukliai atsakiau aš.

Netikėtai pasigirdo beldimas į duris, ir į kambarį įėjo aukšta plona mergina. Rankose ji laikė aplanką. Atidavusi jį mis

Makiles, mergina tuoj pat išėjo, spėjusi mesti į mane nerimastingą žvilgsnį.

- Taip, jūs, iš visko sprendžiant, padarėte didelį įspūdį priimamajame, - pastebėjo mis Makiles, atversdama aplanką.

Peržiūrėjusi turinį, ji ištiesė jį man.

Viduje radau spausdintą mašinėle tekstą, kuriame buvo smulkiai surašyti visi Gretos Servis išorę apibūdinantys bruožai. Namų adresas buvo nurodytas Grinvič-Vilidže. Taip pat buvo kelios iškarpos iš siuvimo pramonės reklaminių skelbimų. Gulėjo kelios fotografijos, kuriose Greta vilkėjo įvairius kostiumėlius. Jos veidas buvo paslėptas arba po aukštai pakelta apykakle, arba po skrybėle plačiais atvartais. Ant keturių fotografijų kitų pusių buvo uždėtas Prektono firmos antspaudas. Taip, iš tikrųjų, nė viena suknelė Gretos Servis kūnui netiko taip, kaip būtų tikęs bikinis. Pernelyg atviras buvo toks kūnas, o veidas dvelkė aistringu geismingumu, kurio niekaip nebuvo įmanoma paslėpti. Juodi it smala plaukai aiškiai liudijo apie pietietišką merginos temperamentą. Kad ir kokia poza Greta būtų pozavusi, vis tiek buvo aišku, jog jei būtų jos valia, ji vaikščiotų apsinuoginusi.

- Manau, jūs irgi tai pastebėjote? - paklausė mis Makiles.

- Graži mergina. - atsakiau.

- Aš ne apie tai. Ši mergina tiesiog netinka mūsų agentūrai, tokios mūsų biznio sąlygos.

Išsirinkęs vieną iš labiausiai pavykusių fotografijų, aš paklausiau:

- Ar galiu ją pasiimti?

- Žinoma. Tikiuosi, kad tai jums padės. Negatyvai vis tiek liks pas mus. Kartais mes gauname gana specifinius užsakymus iš kai kurių verslininkų. Taip būna retai, bet visgi būna.

Susukęs nuotrauką į vamzdelį, aš paslėpiau ją kišenėje.

- Sakykite, o kas nors iš jūsų darbuotojų ar gali ką nors žinoti apie Gretą?

- Vargu. Ji buvo atėjusi prieš kelis mėnesius. Į mūsų agentūrą naujos merginos kreipiasi kiekvieną dieną. Galų gale mes tiesiog ėmėme jų nebeskirti vienos nuo kitos. Gaila, bet mūsų biznis nuasmenina žmones. Aš prisimenu, kad gavau iš Kleo

raštelį dėl Gretos. Perdaviau šį raštelį kažkam iš personalo. Kleo gana dažnai rekomenduoja mums merginas. Kai kurios iš jų paskui mums dirba. Kleo nuojauta nuostabi, bet štai dėl Gretos ji aiškiai apsiriko. Mano nuomone, ji nesuderino norų su tikrove. Gretos Servis fotografijos labiau tiktų vyrų žurnalams.

- O kiek ten moka?

Patraukusi pečiais, Dalsė pagalvojo ir pasakė:

- Mažiau, negu mes. Mūsų merginos gauna labai didelius honorarus. Kai kurios net įsitaiso Holivude.

Aš pakilau.

- Dėkoju, mis Makiles. Atleiskite, kad sutrukdžiau.

- Man buvo malonu su jumis pasikalbėti. - Jos akyse suspindo valiūkiškos kibirkštėlės. - Šiandien sėkmingas rytas... - Ji truputį suraukė nosytę. - Gal man pranešite, kai rasite tą merginą.

- Būtinai.

- Jums gali pasirodyti juokinga, bet manyje slypi kažkokie motiniški jausmai visoms šioms merginoms. Juk jų labai sunkus darbas.

Mis Makiles ištiesė man ranką, ir aš ją paspaudžiau. Atrodo, kad ranką suspaudžiau per daug stipriai, bet mis Makiles net nesusiraukė. Jos atsakomasis paspaudimas buvo tvirtas ir malonus.

- Pažadu, kad pranešiu, kai tik rasiu Gretą, - pakartojau aš.

- Būsiu jums dėkinga. Nepamirškite, prašau.

Pamačiusi mane, furija priimamajame instinktyviai atšoko, o kai aš ėjau pro šalį, nuraudo, sugavusi mano žvilgsnį. Kitą akimirką ji pasipiktinusi prunkštelėjo ir apsimetė, jog manęs nepastebi. Kiti darbuotojai palydėjo mane nustebusiais žvilgsniais.

Paspaudęs lifto iškvietimo mygtuką, aš ėmiau laukti, klausydamasis oro švilpesio šachtoje už uždarytų durų. Pagaliau švilpesys nutilo ir durys lėtai atsidarė. Iš kabinos išlipo tamsaus gymio vyras su lagaminu, kokius paprastai nešioja diplomatai. Abejingai į mane pasižiūrėjęs, lankytojas praėjo pro

mane į priimamąjį. Aš įlipau į liftą ir paspaudžiau mygtuką "holas". Kartu su keliais darbuotojais ir čia dirbančiomis pozuotojomis nuvažiavau žemyn. Atsidūręs gatvėje, giliai įkvėpiau oro, persismelkusio parfumerijos kvapų mišiniu.

Per paskutinįjį dešimtmetį 6-oji aveniu taip pasikeitė, kad visiškai neteko savo individualumo. Dabar ji virto tipiška gatve, biznio imperijos dalimi. Kai priėjau prie "Mėlynosios rožės" restorano, kur turėjau susitikti su Gajumi Gardneriu, lankytojų, baigiančių valgyti priešpiečius, srautas jau išseko.

Mes atsisėdome prie staliuko kampe, šalia barto. Aš atsisėdau veidu į salę, o Gajus - prieš mane. Jis ėmė traukti iš kišenių kažkokius popierėlius ir dėti juos ant stalo. Gajus atrodė taip, tarsi jį būtų užpuolę niežai, o jis niekaip negalėtų pasikasyti. Galų gale neišlaikęs jis paklausė:

- Maikai, į ką įsipainiojai šį kartą?

- Nereikia taip jaudintis, drauguži, - nusišypsojau aš. - Pabandyk pats atspėti.

- Gerai, pabandysiu. - Jis pasimuistė ant kėdės, stengdamasis patogiau įsitaisyti, paskui atsmaukė akinius ant kaktos. - Iš pradžių tu aptikai Maksinos Delani lavoną, paskui susitikai su Mitču Templu, po ko jį nugalabijo, o paskui su Patu atsidūrei jo namuose. Žurnalistai kažkodėl nebuvo įleidžiami.

- Palauk, Gajau, ne taip greitai.

- Betgi tai tiesa! Mūsų reporteris matė, kaip tu patyliukais sprukai per užpakalinį išėjimą! O dabar ieškai Gretos Servis. Maikai, ką tu rezgi? Man atrodo, tu visiškai kvaištelėjai!

- Gajau, nurimk...

- Nepertrauk manęs! - įpyko jis. - Man teko atidėti savo kelionę į Majamį. Mūsiškį Mitčą Templą nudaigojo, o tu vis dar žaidi su manimi slėpynių! Kada tai baigsis?

- Jeigu nurimsi, pabandysiu tau šį tą paaiškinti.

- Klausyk, Maikai, kuo tu mane laikai? Prisimink, kiek mums kartu teko visko patirti!

- Gerai, klausyk. Bet žinok, aš išsakysiu tik savo nuomonę...

Trumpai jam išdėsčiau viską, ką žinojau. Gajus karštligiškai kažką užsirašinėjo ant popieriaus skiautelės.

Baigęs aš pasidomėjau:

- Na, ir ką tu apie tai galvoji?

- Vadinasi, taip. Garis Servis tvirtina, kad jo sesuo pažinojo abi merginas: ir Eleną Peston, ir Maksiną Delani. Tu išsiaiškinai, kad Greta iš tikrųjų buvo pažįstama su Peston. Tai nesukelia jokios nuostabos žinant, kokiu bizniu jos vertėsi. Apskritai jos turėtų turėti daug bendrų pažįstamų. Daug merginų ieško darbo ir susitinka įvairiose reklamos agentūrose. Tu sužinojai, kad Greta gyvena kažkur mieste. Niekas, išskyrus merginos brolį, jos neieško. Garis jos ieško vien dėl to, kad sužinojo apie tų dviejų merginų mirtį. Šitai turbūt ir viskas.

- Greta dingo, - priminiau aš.

- Visai ne, - paprieštaravo Gajus. - Mes tiesiog nežinome, kur ji šiuo metu gyvena. Argi tai taip jau neįprasta mūsų mieste? Kažkoks vaikinas apvilko ją kailiniais, apkarstė brangiais papuošalais, ir ji tuoj pat pamiršo visus savo ankstesnius draugus! Kas čia tokio? Įprastas reiškinys.

- Taip tai taip, - su atodūsiu sumurmėjau aš, - bet žinai, mane apėmė kažkokia negera nuojauta...

- Atsargiau, drauguži! - pasakė jis. - Man labai nepatinka toks tavo žvilgsnis. Dabar aš beveik tikras, kad tu visa galva pasinersi į šį tyrimą!

- Galbūt, galbūt... Gal sužinojai ką nors nauja apie Templą?

Nusmaukęs antakius ant nosies galiuko, Gajus pažvelgė į mane pro stiklų viršų.

- Aš visada sakiau, kad žurnalistų geriau neįžeidinėti. Templo nužudymas visus sujaudino. O juk tu žinai, kiek daug mes turime informacijos šaltinių. Mes tam tikra prasme taip pat mentai. "Naujienos" visada stengiasi pasiųsti savo darbuotojus ten, kur atsitinka kokie nors nemalonumai. Be to, ir kiti leidiniai elgiasi taip pat. Todėl mus kartais pasiekia tokios žinios, apie kurias mentai nieko nežino.

- Pavyzdžiui?

- Mitčas buvo patyręs žurnalistas ir kiekvieną dieną viską užsirašinėdavo. Bobis Deilas, peržiūrinėdamas redakcijoje as-

meninius Mitčo daiktus, tarp jų rado ir dienoraštį. Vienintelė tema, kurią tyrinėjo Mitčas, - tai ryšys tarp Peston ir Delani. Jis prirašė visą puslapį savo samprotavimų šia tema. Ten pat Mitčas parašė ir apie Pato Čemberso prašymą, kurį šis perdavė jam per tave. Prisimeni? Patas prašė, kad Mitčas kol kas netyrinėtų šios bylos.

- Nereikia kaltinti Pato.

- Niekas jo ir nekaltina. Bet Mitčas nepaklausė šio patarimo. Jis apėjo daug parduotuvių, kuriose buvo pardavinėjami apatiniai, panašūs į tuos, kuriuos dėvėjo merginos. Jis išleido daugiau kaip tris šimtus baksų, pirkdamas šiose parduotuvėse. Tą dieną, kai Mitčą nužudė, į jo ofisą paštu ėmė plaukti paketai.

- Na ir kas iš to?

- Mitčas, be abejonės, kažką aptiko! Todėl jį ir nužudė! Savo mirties dieną jis buvo labai susijaudinęs ir visą valandą prasėdėjo mūsų informacijos biure, peržiūrinėdamas fotografijas. Mitčas nieko neišsinešė iš biuro, kitaip būtų rastas tam tikras įrašas registracijos žurnale. Informacijos biuro darbuotojai net nežino, kokiame skyriuje Mitčas rausėsi.

- Ar Mitčas ką nors užsirašė apie tai?

- Ne. Arba jis buvo pernelyg susijaudinęs, arba nesuspėjo nieko užrašyti.

- M-taip, keista. Mitčui tai nebūdinga.

- Būtent! Deilas tvirtina, kad Mitčas turėjo dar kažkokius užrašus, kuriuos visą laiką nešiojosi su savimi.

- Betgi jo bute nieko nerado.

- Ir ką gi tai reiškia? Juk Mitčas ne veltui iš paskutiniųjų jėgų siekė savo švarko. Jam pavyko iš kišenės ištraukti tik nosinę. O gal jis bandė išgelbėti užrašus? Visai įmanoma, kad žudikas pasiėmė juos, o paskui pasislėpė.

- Bet juk tie, kurie užsakė žmogžudystę, negalėjo nepagalvoti apie tai, kad Mitčas turbūt turi savo užrašų kopiją.

- Gal ir taip. Bet jie turėjo vieną vienintelę galimybę, kuria ir pasinaudojo. Ir, reikia pripažinti, neapsiriko... Beje, anksčiau ar vėliau, kas nors būtinai išaiškės. Mitčo pėdomis dabar eina ir farai, ir reporteriai. Mes jau nustatėme, kad Mitčas Templas

keturis kartus skambino Normanui Garisonui, to pačio laikraščio politikos apžvalgininkui. Normano nebuvo namie, ir Mitčas prašė, kad Normanas tuoj pat jam paskambintų, kai tik grįš. Mitčas mirė, taip ir nepasikalbėjęs su Normanu. Apskritai jie susitikdavo labai retai, tad šis skambutis atrodo gana keistas.

Pamatęs, kad noriu kažką pasakyti, Gajus sustabdė mane.

- Palauk, aš dar nebaigiau. Tą dieną, kai Mitčas kapstėsi informacijos skyriuje, jis pasiuntė raštelį kažkokiam Mileriui, kuris dirba inžinieriumi "Perikl Kemiklz" kompanijoje. Jeigu tiksliau, jis dirba jų Egipto filiale Kaire. Mes išsiaiškinome, kad Mitčas norėjo susitikti su Mileriu kažkokiu labai svarbiu klausimu. Tačiau inžinierius kaip tik ruošėsi išvažiuoti į Egiptą ir neturėjo laiko susitikimui. Tas Mileris tvirtina, kad neįsivaizduoja, dėl ko Mitčas norėjo su juo susitikti. Jie kažkada kartu tarnavo armijoje, paskiau atsitiktinai susitiko, ir Mitčas parašė recenzijas kelioms knygoms, kuriose Mileris aprašė savo gyvenimą Artimuosiuose Rytuose. Apskritai jų santykiai įtarimo nekėlė.

- O kokios knygos?

- Aš peržiūrėjau jas. Radau bibliotekoje. Viena iš jų - nuotykinė, o kita - techninio pobūdžio. Jas pirko blogai. Nė vienoje neradau nieko tokio, kas pastūmėtų mūsų tyrimą į priekį.

- O kada Mileris jas parašė?

- Maždaug prieš dešimt metų.

- Ir po to jis daugiau nieko nerašė?

- Bent jau neišleido. O ką?

- Galbūt jis ketino dar ką nors parašyti?

- Gal. O kodėl tu klausi?

- Gali būti, kad jis dabar didelis savo srities autoritetas, - sumurmėjau aš.

- Ką nori pasakyti, Maikai?

- Pats kol kas nežinau. Patas visa tai žino?

- Žinoma. Mes juk bendradarbiaujame su policija.

Aš šyptelėjau.

- Na kaipgi, jūs, žinoma, bendradarbiaujate su policija. Bet tik po to, kai patys apdorojate savo jėgomis gautą informaciją.

- Suprantama, juk mes taip pat tiriame, - be nuoskaudos linktelėjo Gajus. - Be to, žinome įstatymą apie įrodymų pateikimą.

- O būtent kokius įrodymus pateikti, jūs, žinoma, nusprendžiate patys, taip?

Gajaus lūpos pašaipiai virptelėjo.

- Tu viską puikiai supratai, Maikai. Beje, kur dabar žadi traukti?

- Į Gretos Servis paieškas, - atsakiau aš.

- Manai, jog tai teisingas kelias?

- Kito aš tiesiog neturiu.

- O jeigu tuo keliu eidamas tu prisikapstysi iki Mitčo nužudymo?

- Mitčas buvo mano draugas, Gajau, - atsidusau.

- Taip, mums reikia patikrinti visas versijas. Ir tavo keliu, išskyrus tave, nėra kam eiti. Tikiuosi, tau pasiseks.

Išsitraukęs iš kišenės Gretos Servis fotografiją, ištiesiau ją Gajui.

- Manau, kad tavo vaikinai gali man padėti. Paprašyk, kad jie padaugintų šią fotografiją ir visur išsiuntinėtų. Gal kas nors merginą atpažins. Mano nuomone, Greta turėtų būti kažkur Manheteno rajone. Beje, originalą būtinai man grąžink į biurą. Aš turiu atiduoti šią nuotrauką mis Makiles. Nuostabi dingstis dar kartą pamatyti tą lėlytę.

Linktelėjęs Gajus šyptelėjo.

- Nejaugi ko nors iš jos tikiesi, Maikai? Ji priklauso aukštuomenei, o tu ten svetimas. Jeigu tu apsivilksi smokingą, kur kiši savo prakeiktą šautuvą, a? Pagalvok apie tai, drauguži!

Patas sėdėjo už stalo savo kabinete. Jo plaukai styrojo į visas puses, po akimis buvo tamsūs ratilai. Sprendžiant iš visko, Patas nemiegojo visą naktį. Linktelėjęs į mano pasisveikinimą, jis parodė man į kėdę, atsakė į du telefono skambučius, paskui delnu perbraukė per savo pavargusį veidą ir atsidusęs tarė:

- Ir kurių galų aš visu tuo užsiimu?

- Tave kas nors spaudžia? - pasmalsavau.

- Tu ką, tyčiojiesi? Pats žinai, kad greitai rinkimai. Visi tarsi iš proto išsikraustė dėl to Templo nužudymo!

- Ar ką nors išsiaiškinai?

Patas mostelėjo ranka.

- Beveik nieko. Užtat tapau dideliu moteriškų naktinių apatinių žinovu. Mes jau patikrinome visas parduotuves. Pardavėjos prisimena, kad pardavė tokius apatinius, bet neprisimena kam būtent. Mitčas joms sakė, kad nori nupirkti savo draugei tokius pat apatinius, kokius jo draugas nupirko savo žmonai. Mitčas bandė išsiaiškinti, kas pirko juodus arba žalius apatinius. Bet tai tokios populiarios spalvos, kad pardavėjos nieko negalėjo prisiminti. Dabar visi tie skudurai guli pas mus.

- O kodėl Mitčas prisipirko tiek šlamšto?

- Supratimo neturiu. Turbūt jis norėjo pelnyti pardavėjų malonę. Eime, pats pamatysi...

Mes atsistojome ir išėjome į gretimą kambarį. Ten nieko nebuvo. Krūvos tuščių kartoninių dėžučių mėtėsi ant grindų, stalo ir kėdžių, o ilgas stalas prie sienos buvo užverstas permatomais moteriškais apatiniais.

Aš priėjau prie stalo ir ėmiau apžiūrinėti visą šitą gerą, įdėmiai stebėdamas etiketes. Nebrangūs erotiniai apatiniai tikrai nebuvo skirti kuklioms namų šeimininkėms. Pusė jų buvo rausvos, raudonos, žalios spalvos, o kiti - juodos.

- Ar žinote, kokius apatinius jis pirko paskiausiai? - paklausiau aš.

- Ant keturių iš jų įpakavimų buvo parašyta Templo nužudymo data. Visi apatiniai buvo pirkti ryte. Tikslesnio laiko nustatyti nepavyko. Tą dieną parduotuvėse buvo parduota tūkstančiai tokių apatinių komplektų įvairiems vyrams ir moterims. Mūsų vaikinai nuo kojų nusivarė, bandydami ką nors išsiaiškinti, bet iki šiol nėra jokio rezultato. Viešpatie, kaip man visa tai nusibodo! Ir kodėl viskas taip painu?

- Būčiau laimingas, jei galėčiau tau padėti.

- O-o, tik ne tai! - suvaitojo Patas. - Aš iki šiol krūpčioju prisiminęs, jog būtent tu radai tos merginos Delani lavoną.

- Ar ką nors apie ją išsiaiškinai?

- Kol kas mes žinome tik tiek, kad nei jos, nei Peston neatpažino nė viena moteriškų apatinių drabužių pardavėja. Beje, prieš mėnesį Vaisas užtiko vieną kontorą, kur buvo prekiaujama pornografiniais atvirukais ir atitinkamais filmais šešiolikos milimetrų juostoje. Ir ta Delani visai neblogai ten atrodo. Vienas iš mūsų vaikinų ją atpažino. Šių filmų pardavėjai supratimo neturi, kas filmavo šias erotines scenas. Bet viename kadre matosi langas antrame plane. Šiame lange galima įžvelgti kažkokius pastatus. Apskritai mes radome viešbutį, kur buvo filmuojama ši pornucha. Apklausę viešbučio personalą mes sudarėme žodinius portretus vaikinų, kurie gyveno tame kambaryje ir stebėjo viešbutį tuo atveju, jeigu ten užgriūtų policija. Dabar tame viešbutyje visą laiką budi mūsų vaikinai. Gal kas nors pasirodys?

- Hm, visai neblogai. Vis šioks toks postūmis.

- Taip, bet daugiau mes nieko neišsiaiškinome. Merginos, kurios filmuojasi tokiuose filmuose, prisistato, žinoma, išgalvotais vardais. Kol kas Delani lavoną mes laikome šaldytuve. Ji turi kažkokį tolimą giminaitį Oregone, bet jis apie tai nenori nieko girdėti. Apskritai mes trypčiojame vietoje.

- O apie Peston ką nors sužinojote?

- Nieko. Tu žinai tiek pat, kiek ir mes.

- Nejaugi jūs nemėginate nustatyti, kokiais nuodais ji buvo nunuodyta?

Patas šyptelėjo.

- Nuovokumo tau galima pavydėti, Maikai, - pasakė jis. - Žinoma, mes bandome tai nustatyti. Todėl ir kreipėmės į Vašingtoną, bet, atvirai kalbant, netikiu sėkme. Mūsų pedantiškas medicinos ekspertas pranešė apie tai savo kolegoms, kurių hobis toks pat, kaip ir jo. Ekspertas nepraranda vilties, kad kas nors iš jų galės mums padėti. Galbūt ir pavyks išsiaiškinti, iš kur į miestą atkeliauja tie nuodai.

- Visa ši byla kvepia seksu, - pasakiau.

- Taip, truputį, - atsiduso Patas. - Bus baisus skandalas, jei ši istorija pateks į laikraščius. Jau jie tai mokės ją išpūsti!

- Tai tiesa, - linktelėjau aš.

- Tu, tikiuosi, su jais palaikai ryšį? Ar viskas gerai?

- Taip.

- Tada nesuprantu, kodėl atėjai pas mane? Prisipažįstu, jog tai man kelia nerimą.

- Prisimeni Garį Servį? - paklausiau aš.

- Žinoma; prisimenu, - atsakė Patas.

- Tai štai, Garis nori, kad aš surasčiau jo seserį. Jis jau daugiau kaip mėnesį nieko apie ją negirdėjo...

- Ką-ą! - Patas apstulbęs įsispoksojo į mane. - Jis nori, kad būtent tu jos ieškotum?

- Betgi pats žinai, kad Garis nė už ką nesikreiptų pagalbos į policiją.

- O kaip jis susisiekė su tavimi?

- Įsivaizduok, kad aš tavo klausimo negirdėjau.

Patas nepatenkintas susiraukė.

- Gerai, tebūnie. O ko tu nori iš manęs?

- Aš noriu aplankyti Garį. Ar gali kas nors iš tavo bosų išrašyti man leidimą?

- Dėl tavęs niekas ir piršto nepajudins.

- Betgi tu žinai, kad aš ir pats galiu susiorganizuoti tą leidimą.

- Žinau, - burbtelėjo Patas. - Bet geriau tau taip nedaryti. Gerai, pabandysiu padėti.

- Ačiū.

Susimąstęs jis pažvelgė į mane ir susikišo rankas į kišenes.

- Maikai, pasakyk man tiesą: Garis pats tave susirado?

- Jeigu tu manim netiki, aš galiu papasakoti, kaip Garis su manim susisiekė. Tik duok žodį, jog viską tuoj pat pamirši.

- Geriau nereikia.

- Kodėl?

- Jeigu iniciatorius buvai tu, tai turėsiu tave apkaltinti kišimusi į policijos reikalus.

Aš nusijuokiau, bet, atrodo, nelabai nuoširdžiai. Beje, Patas, sprendžiant iš jo fizionomijos, patikėjo manimi.

- Drauguži, juk pažįsti mane ne pirmus metus, - pasakiau.

- Būtent, - atsiduso jis. - Todėl ir nerimauju.

Susirietęs seneliukas, laikraščio informacijos skyriaus vedėjas, kažkada buvo neblogas reporteris. Paskui atėjo senatvė, ir jis tenkinosi tuo, kad leido laiką tarp žurnalistikos atributų, guosdamasis, jog jaunimas pernelyg viską lengvai pasiekia šiame neteisingame gyvenime.

- Labas, Bifai, - pasisveikinau.

Šlubčiodamas senukas prisiartino prie manęs ir pasitaisė akinius.

- Kad mane kur griausmas, jeigu tai ne Maikas Hameris! - Mes paspaudėme vienas kitam rankas. - Gerai, kad nusprendei mane aplankyti! - Jis nusišypsojo. - Atsimenu, aš dažnokai tave keiksnodavau savo straipsniuose!

- Buvo, buvo...

- Betgi žinai, kad visa tai dariau ne iš pykčio, - sukikeno jis, - o grynai strateginiais sumetimais. Tu visada buvai nutrūktgalvis ir ir tau visada sekėsi. Iki šiol nesuprantu, kaip tau visada pavykdavo išlipti sausam iš vandens.

- Tokia mano strategija, - atsakiau aš.

Eidamas aplink stalelį, jis užsirūkė sumankytą cigaretės galelį.

- Taigi, kuo galiu tau padėti, Maikai?

- Mitčas Templas neseniai buvo pas tave užėjęs, taip?

Senukas užspringo ir nustebęs pažvelgė į mane.

- Nejaugi ir tu įsivėlei į šią bylą?

- Teko, - atsidusau aš. - Bifai, ar moki saugoti paslaptis?

- Taip. Tu gi žinai, aš ne plepys.

Trumpai papasakojau senukui apie savo susitikimą su Mitču Templu ir padariau prielaidą, kad jo nužudymas kažkaip susijęs su ta byla, kurią aš tiriu. Bifas puikiai suprato, kad jam papasakojau toli gražu ne viską, ką žinau. Bet senukas žinojo žaidimo taisykles ir ant manęs nepyko. Man išėjus, jis, be abejo, pats susidėlios visus įvykius į grandinę.

- Vargu, Maikai, ar galėsiu pasakyti tau ką nors nauja, - tarė jis. - Aš jau pasakojau apie tai kitiems. Mitčas atėjo čia ir išbuvo kelias valandas. Jis peržiūrinėjo kartoteką. Aš buvau užsiėmęs ir nekreipiau į jį jokio dėmesio. Mitčas nieko manęs neklausinėjo, nieko nesitikslino ir nesiaiškino.

- Kiek žinau, Mitčas labai retai rašydavo reportažus su nuotraukomis.

- Taip, - linktelėjo Bifas. - Jeigu jis naudodavo nuotraukas, tai tik pačias šviežiausias, iš kokios nors spaudos agentūros. Jas po to atsiųsdavo čia.

- O kokioje sekcijoje jis rausėsi?

- Maikai, iš savo vietos aš matau tik pirmą stelažų eilę. Mitčas visą laiką buvo ne mano matymo lauke. Man jau uždavė šį klausimą. Bet aš nieko nemačiau, tik girdėjau, kaip jis atidarinėjo kažkokius stalčius.

- Gal buvo kas nors užėjęs, kai Mitčas žiūrinėjo kartoteką?

Pagalvojęs Bifas truktelėjo pečiais.

- Neatsimenu. Žinai, galiu tau tiksliai pasakyti, kur Mitčas nesirausė. Kartotekoje apie kabarė ir šou, o taip pat nežiūrėjo medžiagos apie Brodvėjų ten, kairėje. Mitčas buvo kažkur gale, kur yra bendroji kartoteka. Kortelės ten išdėliotos abėcėlės tvarka. Klausyk, Maikai, tu gi pažįsti Elą Keisį! Jis rašo detektyvus. Elas net bandė surasti ant stelažų Mitčo pirštų atspaudus, bet ir jį ištiko nesėkmė. Niekas nežino, kur būtent Mitčas rausėsi.

Visą šį laiką netoli mūsų kažkoks senukas šlavė grindis. Aš nekreipiau į jį dėmesio, bet staiga jis pakėlė galvą ir pasakė:

- Aš žinau, kur buvo Mitčas.

Lėtai atsigręžę, mes su Bifu įsmeigėme akis į senuką, kuris vėl įniko šluoti. Aš atsikrenkščiau ir paklausiau:

- Kur?

- Sekcijoje "R-T". Jis išmėtė korteles, ir man teko jas surinkti.

- Kodėl jūs anksčiau nieko apie tai nesakėte? - paklausiau.

- O manęs niekas neklausė, - suburbėjo senukas.

- Prašau parodyti man tą vietą, - paprašiau aš Bifo.

Bifas nuvedė mane prie sienos, kur nuo grindų iki lubų riogsojo stelažai. Sekcijoje "R-T" buvo keturiasdešimt stalčių. Kiekvienas iš jų buvo iki viršaus užverstas popieriais.

- Ar tu bent įsivaizduoji, kiek čia fotografijų, - paklausė manęs Bifas.

- Ne, - atsakiau aš.

- Kiekviename stalčiuje maždaug po šimtą vokų. O kiekviename voke apie dvidešimt fotografijų. Tau teks paprakaituoti. Ar galiu kuo nors padėti?

- O kaip jūs pasiekiate viršutinius stalčius? - paklausiau aš.

- Turime kopėčias.

Pakvietęs Bifą eiti kartu, aš nuėjau pas valytoją, kuris kaip tik sėmė šiukšles į savo semtuvėlį.

- Sakykit, ar Mitčas Templas naudojosi kopėčiomis? - paklausiau.

- Taip, - burbtelėjo senukas, supylė šiukšles į šiukšlių dėžę ir, uždaręs ją dangčiu, išėjo iš kambario.

- Velnias, - sumurmėjo Bifas. - Tik pamanykit, jo niekas neklausė! Gerai, kas toliau?

- Vadinasi, apatinės sekcijos dalies galima netikrinti, - tariau. - Lieka viršutinė dalis. Kaip manai, ar galėtų Elas Keisis apžiūrėti šiuos stalčius?

- Manau, kad taip.

- Tada užsimink jam apie šią idėją. Tik nepasakyk, kad idėja mano, gerai?

Bifas nustebęs pažvelgė į mane.

- Tai turėsiu sakyti, kad aš pats tai sugalvojau?

- O kodėl gi ir ne? - Truktelėjau pečiais. - Argi anksčiau taip neatsitikdavo?

- Atsitikdavo, bet gana seniai.

- Vadinasi, vėl atsitiko.

Išėjęs iš redakcijos, susistabdžiau taksi 42-ojoje gatvėje ir paprašiau vairuotojo nuvežti mane į "Keihardo Bildingą".

Piko valanda jau buvo praėjusi, ir mieste viešpatavo ta neaiški, apgaulinga tyla, kuri įspėja artėjančią naktį.

Aš įlipau į liftą, pakilau į aštuntą aukštą ir nuėjau per tuščią koridorių link savo biuro. Mano žingsniai aidėjo visame aukšte.

Išsitraukęs raktų ryšulėlį, jau ketinau atrakinti duris, kai staiga apmiriau. Prie durų stiklo buvo priklijuota popieriaus skiautelė su atspausdintu tekstu: "Išėjau. Greitai grįšiu". Išsitraukęs iš dėklo koltą, nuėmiau saugiklį ir atsistojau taip, kad mano šešėlis nekristų ant stiklo. Prie mano durų gana dažnai

prilipdo raštelius. Šis, be abejonės, buvo atspausdintas mano mašinėle ir ant mano popieriaus. Tačiau nei aš, nei Velda niekada nerašydavome vienas kitam panašių raštelių. Mes neturėjome tokio įpročio.

Aš nuplėšiau popierėlį. Po juo, durų stikle, žiojėjo kumščio dydžio kiaurymė. Raštelis buvo užklijuotas taip, kad niekas nepastebėtų tos skylės ir apie ją nepraneštų budinčiam sargui.

Pasukęs rankeną, stumtelėjau duris, ir jos atsidarė. Aš įėjau į patalpą, apčiuopiau sienoje jungiklį ir uždegiau šviesą. Paskui koja uždariau duris.

Iš pirmo žvilgsnio tapo aišku, kad mano biuras buvo kruopščiai apieškotas. Kažkas labai profesionaliai išrausė viską nuo viršaus iki apačios, nepraleisdamas nė vienos detalės.

Viskas, kas gulėjo rašomojo stalo stalčiuose ir kartotekoje, buvo išversta ant grindų. Prieš tai visi popieriai, žinoma, buvo kruopščiai peržiūrėti. Pagalvėlės ant krėslų liko sveikos, bet visos jos buvo išvartytos, turbūt norėta patikrinti ar nėra šviežių siūlių. Baldai taip pat stovėjo ne savo vietose - kažkas labai domėjosi, ar nieko už jų neslepiu.

Aš net jaučiausi pamalonintas. Kažkam šiame didžiuliame mieste labai rūpėjo, ką aš veikiu.

Atsisėdęs ant sukamosios kėdės, pasisukau į langą ir susimąstęs įsistebeilijau į vakarinio Niujorko šviesas.

Mintyse perkračiau visus šio įvykio paaiškinimo variantus. Matyt, kažkas nusprendė, kad aš neatsitiktinai aptikau Maksinos Delani lavoną. Atsižvelgiant į merginos praeitį, buvo galima spėtį, kad ji įsitraukė į kažką nepadoraus ir prieštaraujančio įstatymams. Kažkam nepatiko privatus tyrimas - juk būtent aš pirmas suradau Delani kūną. Galbūt visa tai buvo susiję su Greta Servis. Kalėjimo prižiūrėtojai galėjo sužinoti, kad Garis, jaudindamasis dėl savo sesers, susisiekė su manimi. Jeigu Greta kaip nors susijusi su įtartinais žmonėmis, jiems galėjo nepatikti pati mintis, kad į šią bylą įsikišau aš. Ir dar. Mitčas Templas. Jis iš tikrųjų galėjo iššniukštinėti kažką tokio, dėl ko buvo nužudytas. O aš kaip tik išvakarėse buvau susitikęs su Mitču. Kažkas nusprendė patikrinti, kiek žinau apie šiuos nužudymus, nors beveik nieko nežinojau. Bet šis nepažįstamasis taip pat

nežinojo, kad aš jau spėjau nustatyti: visi tie žmonės tarpusavyje susiję.

Aš pakėliau telefono ragelį ir surinkau Veldos numerį. Po keturių signalų kažkas atsiliepė. Prisistačiau ir paprašiau pakviesti ją prie telefono. Tas kažkas man atsakė, kad Velda dar negrįžo. Padėkojęs, paprašiau perduoti, kad ji su manim susisiektų, kai tik sugrįš.

Aš puikiai supratau, kad nėra jokios prasmės biure ieškoti nekviestų svečių pirštų atspaudų. Tikriausiai dirbo profesionalai su pirštinėmis. Apžiūrėjęs kambarį, aš nusprendžiau, kad niekas neprapuolė. Duomenys, kuriuos man surinko Velda, gulėjo, matyt, Leklado seife. Mes visada imdavomės tokios saugumo priemonės.

Kai kada tyla, mūsų nuostabai, būna su garsais. Pavyzdžiui, jūs einate per džiungles ir staiga girdite spengiančią tylą. Viskas aplinkui apmiršta, paukščiai bei žvėrys nutyla, ir jūs suprantate, kad kažkur už medžių slepiasi žmogus, nutaikęs į jus ginklą. Tokia pat iškalbinga tyla gali įsivyrauti kambaryje, pilname įsilinksminusių žmonių, kai jūs netikėtai išdygstate ant slenksčio. Jūs jaučiate visų priešiškumą ir atsargumą...

Pavojų pajutau anksčiau, negu būtų pasigirdęs išgąsdintos papūgos čirškimas džiunglėse ar šokinėjančių į visas puses beždžionių šaižus riksmas. Atsistūmęs rankomis ir kojomis nuo lango, aš dribtelėjau ant grindų ir tuojau pat nusiritau į šoną, atsisukęs veidu į pusiau praviras duris, kur staiga išdygo juodai apsirengusi figūra. Ši figūra iškart ėmė pyškinti į mane iš automatinio pistoleto. Po akimirkos mano rankoje atsirado maniškis 45-o kalibro revolveris. Neprašytas svečias taip ir nesugebėjo į mane pataikyti. Jo kulkos suvarpė mano biuro grindis, o aš trimis kulkomis peršoviau įsibrovėlio krūtinę.

5 skyrius

Vyriškis gulėjo veidu į grindis. Staiga užklupusi mirtis net nespėjo nuo veido nutrinti nustebusios išraiškos.

Durys prieš mano biurą buvo truputį pravertos. Aš jas atidariau, įjungiau šviesą ir apžvelgiau patalpą. "Keihardo Bildinge" nuomojami visi kambariai, ir tai nieko blogo.

Šiame kambaryje baldų buvo mažai: medinis rašomasis stalas, du krėslai ir pakaba paltui. Viską dengė storas dulkių sluoksnis, langų stiklai buvo apsinešę nešvarumais, ant grindų matėsi begalinių baldų perstatymų žymės, atsiradusios baldus stumdant, įnešant ir išnešant.

Vienas krėslas stovėjo prie pat durų. Vaikinas, kurį aš nušoviau, matyt, ilgai jame sėdėjo, įdėmiai klausydamasis garsų, sklindančių iš holo. Gal būtent jis iškniso mano biurą, nieko nerado, pasislėpė čia ir ramiai laukė mano pasirodymo. Jeigu šio kambario durys atsidarytų į kitą pusę, aš turbūt net nebūčiau spėjęs įeiti į savo biurą. Ir tada Patas būtų įrašęs mano vardą į savo statistikos ataskaitą.

Apieškojęs lavoną, radau šešiasdešimt du dolerius ir kelias monetas, porą guminių pirštinių, kurios parduodamos pigiose parduotuvėlėse, ir dvi kietas plastmasines plokšteles. Aš įsikišau jas į savo kišenę.

Vaikino drabužiai buvo gerokai panešioti. Jis pirko kostiumą gatavų drabužių parduotuvėje ne mažiau kaip prieš metus. Ir visa kita buvo nebenauja. Jeigu tas tipas nebuvo anksčiau pakliuvęs į policijos akiratį ir jeigu laboratorijoje nesugebės nustatyti kokių nors konkrečių žymių, nusikaltėlio asmenybę nustatyti bus nelengva. Jam buvo apie penkiasdešimt metų, liesas, maždaug penkių pėdų ūgio. Beje, dėl amžiaus galėjau ir apsirikti. Tamsūs plaukai jau ėmę retėti, bet žilų plaukų nepastebėjau. Aš įdėmiai įsižiūrėjau į jo veidą, bandydamas įsiminti ryškius bruožus ir keistą spalvą. Veidas jau pradėjo blykšti, bet dar buvo galima įžvelgti bruožus, būdingus kai kuriems europiečiams arba lotynų amerikiečiams.

Aš nė kiek neabejoju, jog tai - ne atsitiktinis pasikėsinimas į mano gyvybę. Tokie tipai, kaip šis, yra vienos siauros srities "specialistai" ir bet ko nesiima. Galbūt pasikėsinime dalyvavo du žmonės. O gal šis veikėjas turėjo tiesiog išsiaiškinti, ką aš spėjau sužinoti, arba įsitikinti, kad nieko konkretaus nežinau.

Bet ką gi tokio aš sužinojau, velniai griebtų?

Išėjau į koridorių. Liftas vis dar stovėjo aštuntame aukšte. Matyt, niekas negirdėjo šūvių garso ir neskubėjo aiškintis, kas čia atsitiko. Senas pastatas turėjo storas patvarias sienas, sugeriančias bet kokį triukšmą.

Pamąstęs, aš radau neblogą išeitį iš susidariusios situacijos. Ta išeitis buvo rizikinga, bet galėjo mane išgelbėti nuo nuobodžių procedūrų policijoje. Žinojau, kad tris gretimus kambarius nuomoja kažkokie smulkūs verslininkai. Jie tikrai galėjo ten laikyti ką nors vertinga. Išmušęs trijų durų stikluose skylutes, atrakinau spynas ir iš eilės įlindau į kiekvieną patalpą, tikėdamasis, kad jose nepajungtos apsaugos signalizacijos. Visus kambarius šiek tiek sujaukiau, stengdamasis nepalikti pirštų atspaudų. Guminės pirštinės nužudytojo kišenėje, be abejonės, paaiškins atspaudų nebuvimą. Paskutiniame kambaryje ant stalo radau auksinį laikrodį su apyranke. Jį paėmęs, aš grįžau prie lavono ir įkišau laikrodį į jo kišenę, tuo pačiu pateikdamas įvykdytos vagystės tiesioginį įkaltį. Nusprendęs, kad viską padariau taip, kaip reikia, aš įėjau į savo biurą ir paskambinau Patui.

Pusę dešimtos visi jau žinojo apie tai, kas atsitiko. Vaikinas iš spaudos kiosko, stovinčio ant kampo, prisiminė, kad matė kažkokį žmogų, kuris įėjo į pastatą tuo metu, kai visi jau buvo iš jo išėję. Kioskininkas kaip tik uždarinėjo savo kioskelį. Du žmonės, kurie nuomojo patalpas šalia maniškių, sakė, kad gana dažnai atsiskaitinėja grynaisiais, kurių, tiesa, niekada nepalieka biure, bet piktadarys galėjo to ir nežinoti. Laikrodis, rastas nužudytojo kišenėje, įtikino policiją, jog tai buvo vagystė.

Mano pasakojimas buvo toks: pamatęs išdaužtą stiklą, aš įėjau į savo biurą ir aptikau didžiulę netvarką. Norėdamas patikrinti, ar nėra pašalinių žmonių aukšte, aš išlindau į koridorių, ir tą pačią akimirką manęs vos nenušovė.

Valdytojas patvirtino, jog pastate pilna tuščių kambarių. Išgirdęs, kad liftas kyla, vagis galėjo pasislėpti viename iš jų,

vildamasis, kad niekas jo nepastebės. Kai jau ketino iš ten nešdintis, tai pamatė mane ir išsigandęs ėmė šaudyti.

Iš tikrųjų viskas buvo kitaip. Žudikas iš anksto buvo pasiruošęs dvi plastmasines plokšteles, tikėdamasis jų pagalba atidaryti mano biuro spyną. Bet jam nepavyko, nes spyna buvo su patikimu slaptu mechanizmu. Tada jis išdaužė stiklą, įlindo į mano kambarį, apieškojo jį ir, plokštelių pagalba atidaręs kaimyninės patalpos duris, ten pasislėpė.

Patas nuvežė mane į policijos nuovadą, kur aš pasirašiau ant visų būtinų popierių. Vienas detektyvas pranešė, kad nužudytojo asmenybė nenustatyta, o štai kam priklauso 38-o kalibro koltas, iš kurio į mane šovė, pavyko išaiškinti. Licencija koltui kažkada buvo išduota vienam juvelyrui, kurį vėliau apvogė, kartu išsinešdami ir ginklą. Ekspertai iš laboratorijos nerado nė vienos etiketės ant nužudytojo drabužių. Tiesa, jie tvirtino, kad batai pagaminti ir pirkti Ispanijoje. Turbūt ten pat nevykėlis įsigijo ir kitus drabužius. Jo pirštų atspaudus išsiuntė į Vašingtoną, o fotografiją - teletaipu į Interpolą. Gali būti, kad nužudytasis buvo užsienietis ir buvo ieškomas.

Įdėmiai perskaitęs mano pareiškimą, Patas nemandagiai švystelėjo jį ant stalo.

- Gana įtikinama, - suburbėjo jis. - Velniai griebtų, tu beveik mane įtikinai!

- Tu visada pasižymėjai dideliu įtarumu, - pastebėjau aš.

- Toks mano darbas, drauguži. O dabar privalau dar labiau nepasitikėti. Iš pradžių tu randi Delani lavoną, paskui tave bando nušauti!

- Na, su šiuo nepažįstamuoju viskas aišku ir suprantama.

- Nejaugi? - išsišiepė Patas. - Argi tu nemanai, kad kažkam parūpo tavo skalpas?

Sukryžiavęs rankų pirštus, jis nusišypsojo, bet jo žvilgsnis buvo šaltas, kaip ledas.

- Bet tu gi žinai, Patai, kad mano skalpą ne taip lengva gauti, - su šypsena atsakiau aš.

- Nesuk man galvos, Maikai!

- Klausyk, be mano, tu turi dar keturių liudytojų parodymus. Viskas sutampa ir verčia galvoti, jog tai - bandymas ap-

vogti. Pavogtas koltas, laikrodis, guminės pirštinės! Galų gale juk aišku, jog tas tipas slėpėsi tuščiame kambaryje! Ko tu dar nori?

- Aš galėčiau tau išdėstyti visai kitą požiūrį į šį incidentą, - ištarė Patas. - Bet to nedarysiu. Ir žinai, kodėl? Aš turiu valdytojo parodymus, kurių paneigti negalima. Jis tvirtina, kad kai kurie kambariai buvo tušti ir neužrakinti. Vienas toks kambarys buvo kaip tik tavo aukšte. Bet kiti juk buvo užrakinti!

- Man tiesiog pasisekė, kad turėjau ginklą. Bet kuris kitas vietoj manęs jau būtų lavonas, o tave slėgtų dar viena neišaiškinta žmogžudystė.

- Aš kol kas dar ir vagystės neišaiškinau.

- Tikiuosi, greitai išaiškinsi. Labai įdomu, kas per tipas šaudė į mane.

- Sužinosi. Kaip manai, ar tai kaip nors susiję su tuo, kuo dabar užsiimi?

Atsistojęs aš išsitiesiau ir užsimaukšlinau kepurę.

- Su kuo, Patai? Aš dabar paprasčiausiai bandau surasti Gretą Servis.

- Galbūt man pavyks tau padėti. - Atidaręs stalčių, jis ištraukė iš ten voką ir ištiesė jį man. - Čia leidimas pasimatymui su Gariu Serviu. Jūsų pokalbis bus įrašinėjamas. Turbūt rytoj gausi šaukimą iš prokuroro padėjėjo. Tave kvies į teismą, tad niekur nedink.

- O'key, Patai. Ačiū.

- Nėra už ką. Man tiesiog įdomu, ar toli tu nueisi, kol įsodins tau kulką į užpakalį.

Tai gali pasirodyti keista, bet kai kuriems žmonėms sėdėjimas kalėjime išeina į naudą. Garis Servis buvo kaip tik šios retos kategorijos atstovas. Jis sublogo, jo veidas truputį sulyso ir neteko ankstesnės priešiškumo išraiškos, kuri jį lydėjo teismo proceso metu.

Garis nuoširdžiai apsidžiaugė, kad atėjau. Iš pradžių jis sutriko, bet paskui greitai atsigavo. Garis buvo gerai susipažinęs

su kalėjimo tvarka bei jo gudrybėmis ir buvo tikras, kad aš taip pat apie jas žinau. Todėl supratome vienas kitą iš žvilgsnių ir nekalbėjome nieko tokio, kas vėliau galėtų pakenkti Gariui. Mūsų pokalbį, įrašinėjamą į juostelę, be abejonės, vėliau labai kruopščiai išnagrinės policija.

- Ar seniai nematėte sesers? - pasidomėjau aš.

- Jau seniai. Aš dėl jos jaudinuosi.

- Betgi ji jau pakankamai suaugusi ir gali pati savimi pasirūpinti.

- Taip, žinoma. Bet Greta per daug jaudinasi dėl manęs. Stengiasi visaip man padėti. Aš bandžiau ją įtikinti, jog išsikapstysiu pats. Kai iš čia išeisiu, gyvensiu dorai, galite manim patikėti.

- Džiaugiuosi tai girdėdamas. - Atsidusau. - Norėčiau jus kuo nors nudžiuginti, bet aš nežinau, kur jūsų sesuo. Ji išsikraustė iš savo ankstesnio buto. Vienas jos senas pažįstamas atsitiktinai susidūrė su ja mieste, bet rimtai pasišnekėti nepavyko. Man atrodo, kad jos ieškoti nėra prasmės.

- Bet sesuo vienintelis artimas man žmogus.

- Gal jūs pažįstate ką nors iš jos draugų?

Daugiareikšmiškai žvilgtelėjęs į mane, jis pasakė:

- Daugiau nieko nepažįstu.

- Aišku, - linktelėjau aš. - O kaip ji elgėsi, kai buvo čia paskutinį kartą?

Pasimuistęs kėdėje, Garis paniuro.

- Kaip čia pasakius... Ne visai įprastai.

- O kaip?

- Tiesiog nežinau, kaip tai paaiškinti... Ji nieko nenorėjo aiškinti. Tik pasakė, kad greitai viskas susitvarkys, kad ji turės krūvą pinigų. Sesuo dažnai taip kalbėdavo, todėl į jos žodžius nekreipiau dėmesio. Ji pasakė, kad ir dabar jau turi pinigų, bet nutylėjo, iš kur juos gavo. Man labai nepatiko jos veido išraiška. Greta buvo tokia pati, kaip ir vaikystėje, kai iškrėsdavo ką nors neleistina.

- Ji nieko nekalbėjo apie savo draugus? - paklausiau aš.

- Kalbėjo, bet dar anksčiau, - atsakė Garis. - Jie ten kažką šventė, tačiau Greta nesileido į smulkmenas. Tik supratau, kad

sesuo nusprendė kažkur dalyvauti. Man tai pasirodė keista, nes Greta ne taip jau lengvai užmezga pažintis su žmonėmis. Daugelis jos pažįstamų - kažkokie keistuoliai.

- Keistuoliai? - perklausiau aš. - Ką jūs turite omeny?

Garis truktelėjo pečiais.

- Galbūt aš nelabai tinkamai išsireiškiau. Apskritai tai tokie žmonės, kuriems į viską nusispjauti. Tai daugiausiai Grinvič-Vilidžo gyventojai.

- M-taip, nedaug žinių, - suburbėjau.

- Suprantu, - linktelėjo Garis. - Kai Greta buvo čia paskutinį kartą, ji atsivertė užrašų knygelę, ir aš pastebėjau ten voką su štampu... - Jis reikšmingai žvilgtelėjo į mane ir pirštu ant stalo paviršiaus užrašė žodį "Bredberis". - Aš buvau ten vieną kartą savais reikalais. Pasakiau apie tai Gretai, bet ji tuoj pat užvertė knygelę ir pasakė, kad visa tai niekai. Man pasirodė, kad ji kažko nepasakė.

- Ta vietelė Ailende?

- Taip. - Garis apsilaižė lūpas ir pridūrė: - Vokas buvo šviesiai žalios spalvos ir toks pailgas. Paprastai tokiuose vokuose siunčiami dalykiniai laiškai.

Aš pažiūrėjau į laikrodį. Laikas, skirtas pokalbiui, ėjo į pabaigą.

- Gerai, drauguži, pabandysiu ką nors išsiaiškinti.

- Aš jumis tikiu, Maikai.

- Padarysiu viską, ką galėsiu.

Garis pakilo ir atidžiai įsižiūrėjo į mano veidą.

- Maikai... - Jis sumišo. - Aš neturiu jums pretenzijų už tai, kad atsidūriau čia. Tai mano kaltė. Ir esu laimingas, kad tada jūsų nenušoviau.

- Jūs net nebandėte, - linktelėjau aš. - Todėl jums pasisekė labiau, negu kitiems. - Turėjau omeny vakarykštį įvykį, apie kurį Garis, žinoma, negirdėjo.

Pakeliui į miestą degalinėje nusipirkau laikraštį ir jį peržiūrėjau. Pirmieji puslapiai buvo skirti reportažams apie būsimus atominės bombos bandymus. Pasitikintys savimi kvėšos iš JTO visuomenę užtikrino, kad imsis visų būtinų saugumo priemonių. JAV-jas, kaip visada, bandė paversti atpirkimo ožiu.

Nusikeikęs aš nusispjoviau ir perskaičiau trumputį reportažą apie naktinį įvykį "Keihardo Bildinge". Žurnalistas, parašęs šią žinutę, lyg tarp kitko paminėjo mano vardą. Jis atkreipė dėmesį į faktą, kad esu būtent tas žmogus, kuris neseniai aptiko Maksinos Delani lavoną. Toliau buvo rašoma, kad aš atsitiktinai užklupau įsilaužėlį nusikaltimo vietoje ir šaltakraujiškai jį nušoviau, kai šis, bėgdamas, mėgino šauti į mane. Nužudytojo asmenybės kol kas nustatyti nepavyko.

Pakilau liftu ir įėjau į biurą. Kambaryje buvo Velda ir Gajus Gardneris. Sėdėdami skirtinguose kampuose, jie gurkšnojo kavutę ir taikiai šnekučiavosi pašalinėmis temomis. Matėsi, kad jie vengia temos, kuri juos iš tikrųjų domino. Atmosfera patalpoje buvo įtempta ir pilna kažkokio jaudulio.

Peštelėjęs cigarą, Gajus išsitraukė jį iš burnos ir paklausė:

- Tu, girdėjau, vėl pasižymėjai?

Aš pasikabinau kepurę ant kabliuko sienoje.

- Ką turi omeny?

Su palengvėjimu atsidususi, Velda tarė:

- Galėjai bent man pranešti, kur esi.

- Ir kodėl gi jūs visi taip dėl manęs jaudinatės?

Išgėręs kavą, Gajus padėjo tuščią puodelį ant stalo.

- Supranti, Maikai... - Jis atsiduso. - Patas dabar tiria tą bylą, į kurią esi įsipainiojęs tu. Mes taip pat kai ką žinom. Tu gana įtikinamai viską paaiškinai, bet juk mes irgi ne kvaili.

Įsiterpė Velda:

- Maikai, skambino prokuroro padėjėjas. Pirmadienį esi kviečiamas į teismą. Ir dar jis domėjosi tavo licencija.

- O kas, beje, atsitiko? - paklausiau.

Velda nusišypsojo ir įpylė man kavos.

- Paklausk Gajaus, Maikai.

Aš atsigręžiau į Gardnerį.

- Na, ką pasakysi?

- Tu kažką žinai, Maikai. Senukas Bifas iš informacijos skyriaus paprašė Elo Keisio pagalbos. Dviese jie peržiūrėjo maždaug trisdešimt aplankų, kuriuose knaisiojosi Mitčas tą dieną, kai buvo nužudytas. Velniškai keista kolekcija, Maikai,

aš niekada anksčiau tokios nemačiau. Joje surinkti visi atstovai, pradedant polo žaidėjais ir baigiant politikais. Keisis mano, kad tu ne viską sakai. Jis nori, kad išaiškintum, ko būtent ieškojo Mitčas.

- Bet juk Bifas tvirtina, kad Mitčas nieko nerado.

- Iš kur Bifas gali tai žinoti? Mitčas paprasčiausiai galėjo įsikišti sau į kišenę tai, ką rado!

- O kodėl? Jeigu jam būtų kažko reikėję, jis galėjo tiesiog tai persirašyti.

Gajus tiriančiai pažvelgė į mane.

- Ar tu žinai, kas tai buvo, Maikai?

- Supratimo neturiu, - gūžtelėjau pečiais.

- Kodėl gi tada tave mėgino nužudyti?

- Ir šito taip pat nežinau.

Gajus susimąstė. Įsikišęs į burną cigaro galiuką, jis atsistojo.

- Teks man pačiam asmeniškai viso to imtis. - Išsitraukęs iš kišenės kažkokį voką, jis metė jį ant stalo. - Čia Gretos Servis fotografijos, kurių tu prašei. Tokias pat išdalinau savo vaikinams. Jie stebės.

- Ačiū, Gajau.

Pasičiupęs lietpaltį, jis pasuko link išėjimo, bet prie durų sustojo.

- Gerai, Maikai, pasakyk man tik vieną dalyką. Tai ne reportažui, o tiesiog noriu patenkinti savo smalsumą. Tas vaikinas, kurį tu nušovei, jis... Juk viskas buvo visai kitaip, ar ne? Tu sumelavai policijoje?

- Ne, - nusišypsojęs atsakiau aš.

- Velniai tave griebtų, - prakošė Gajus ir išėjo.

Velda priėjo prie durų, jas užrakino ir grįžo prie stalo.

- Viskas pernelyg painu, taip?

- Ir visgi mes kai ką turime, - pasakiau aš. - Galbūt tai ne per daug didelė vertybė, bet kažkas dėl jos labai nervinasi.

Paskui aš papasakojau Veldai mūsų pokalbio su Gariu Serviu smulkmenas ir išklojau tiesą apie susišaudymą koridoriuje.

Velda paniuro.

- Aš apklausiau Elenos Peston kaimynus. Kai kas nupasakojo man Elenos draugės išvaizdą, kuri labai panaši į Gretos. O viena pastabi senutė pasidalijo su manimi savo samprotavimais. Ji mano, kad Elena Peston buvo labai nelaiminga ir vos vos sudurdavo galą su galu, kol nesusipažino su Greta Servis. Netrukus po jų pažinties Peston ėmė vilkėti brangiais drabužiais ir kiekvieną savaitgalį kažkur išvažiuodavo automobiliu. Tai buvo Gretos automobilis. Senutė neskiria mašinų markių. Bet kiekvieną penktadienį draugės išvažiuodavo su lagaminais. Paprastai jos grįždavo pirmadienį. Vieną kartą Peston negrįžo. Greitai ją rado negyvą.

- Hm, - sumurmėjau aš. - Vadinasi, Greta turėjo automobilį?

- Gal jinai jį nuomodavosi. Vienas berniūkštis man pasakė, kad tai buvo nedidelis juodas automobilis. Ar man apskambinėti garažus, nuomojančius mašinas?

- Taip... Ir išsiaiškink, jeigu pavyks, kokį kilometražą rodė spidometras. O ta mergina, kuri panaši į Gretą, ar ten pasirodė po Peston nužudymo?

- Turbūt ne. Kai policija baigė tyrimą, Peston tėvai surinko iš namų jos daiktus. Po trijų dienų jos kambaryje apsigyveno kitas žmogus.

- Gal kas nors jos teiravosi?

- To nepavyko išsiaiškinti.

- Galbūt tau nenorėjo sakyti tiesos.

- Nesijaudink, aš elgiausi labai atsargiai. Manęs niekas niekuo neįtarė.

- Ir visgi aš manau, kad turiu priežastį jaudintis, - tariau. - Galvoju, kad mums reikia būti kuo toliau nuo mūsų biuro. Pagyvensime viešbutyje "Karteris Leilandas". Užsakyk du kambarius vieną šalia kito.

- O'key, vaikinuk, - šyptelėjo Velda.

Lengvai plekštelėjęs jai per užpakaliuką, pasižiūrėjau į laikrodį, kuris rodė pusę keturių.

- Mums metas, eime, - pasakiau aš.

Patui pavyko nustatyti tipo, ketinusio mane nušauti, asmenybę. Mes su Patu sėdėjome baro kampe prieš lėkštes su sumuštiniais ir alaus bokalus. Iki vakarienės buvo dar toli, ir žmonių bare buvo nedaug. Patas parodė man raportą, kurį prieš valandą gavo policijoje. Interpolas, kreipęsis į savo skyrių Paryžiuje, persiuntė į Niujorką pirštų atspaudus ir fotografijas. Nužudytojo vardas Orelas Bucheris. Alžyrietis, dezertyras, smulkus nusikaltėlis, triskart teistas. Prieš trejus metus jis pabėgo iš kalėjimo ir iki šiol ieškomas. Raporte taip pat buvo rašoma, kad Orelas nesikreipė dėl paso į policiją nė vienoje šalyje, kurią aptarnavo Interpolas.

- Vadinasi, nelegalus įvažiavimas? - paklausiau aš.

- Pas mus kiekvienais metais atvažiuoja šimtai, o gal tūkstančiai tokių, kaip šis tipas. Jie patenka čia per Meksiką ir nuo Floridos pakrantės.

- O kodėl būtent pas mus?

- Vašingtone mano, kad jiems būtinas politinis prieglobstis. Kitose šalyse jų nepriima. Pas juos ten apstu vagių. Įvažiuoti gi pas mus legaliai jie negali dėl savo nusikalstamos praeities.

- O kuo konkrečiai kaltinamas tas tipelis?

Truktelėjęs pečiais, Patas atsikando sumuštinio.

- Kol kas nežinau. Mes radome jo nuomojamą kambarį Bronkse. Jis gyveno ten apie pusantrų metų iš atsitiktinių uždarbių. Iš visko sprendžiant, pinigų jam pakako, bet per daug neišlaidavo. Draugų jis neturėjo, jeigu neminėsime sugėrovų iš artimiausio baro. Kartą į dvi savaites jis atsivesdavo prostitutę, su kuria beveik nesikalbėdavo. Mes ją apklausėme. Viskas, ką ji sugebėjo prisiminti, tai, kad per paskutinį jų susitikimą jis pareikalavo iš jos grąžos iš penkiasdešimties dolerių kupiūros. Anksčiau jis mokėdavo jai smulkiais banknotais.

- Ar pinigai buvo nauji? - paklausiau aš.

Supratingai šyptelėjęs, Patas pasakė:

- Jeigu jis ir būtų jų turėjęs, mes to nežinome, nes nieko neradome. Jeigu darytume prielaidą, jog Orelą pasamdė tam, kad nužudytų tave, jis turėtų turėti daug daugiau pinigų. Be to, ir

šaulys jis niekam tikęs tokiems sumanymams. Todėl tavo istorija vis dar pakankamai įtikinanti.

Sumykęs gukštelėjau alaus.

- Jis panašus į kariškį. Be to, jo ir pistoletas buvo automatinis.

- O kas gi dabar ne kariškis? Su tokia savo praeitimi jis galėjo įsigyti bet kokį ginklą. Galėjo išsirinkti tokį, kokio tik širdis geidė.

Patylėjęs Patas atsikando sumuštinio kąsnį, sukramtė jį ir tarė:

- Mes kai ką radome jo kambaryje. Daiktus, pavogtus ankstesnio nusikaltimo metu, ir įsilaužimo įrankius.

Aš pritardamas linktelėjau. Padarius išvadą iš to, ką Patas spėjo iššniukštinėti, tas tipas iš tikrųjų galėjo pamėginti apvogti mano biurą. Jis visai nenorėjo manęs nušauti. Susišaudymas įvyko atsitiktinai. Mano kaltė buvo tik ta, kad aš išdaužiau stiklus kituose kambariuose.

- Tikiuosi, kad byla baigta? - pasitikslinau aš.

Išgėręs alų, Patas pastatė tuščią bokalą ant stalo. Paskui jis atidžiai į mane pažiūrėjo ir, gudriai šyptelėjęs, paklausė:

- Tu taip manai?

Kelias sekundes tylėdamas žiūrėjau į jį.

- Patai, nereikia manęs erzinti.

- Žinai, vakar man buvo sunkus vakaras. Prisimeni prieš keturis mėnesius įvykusią automobilių katastrofą, kurioje žuvo mergina? Tai štai vakar mes atlikome lavono ekshumaciją. Jis taip apdegė, kad tiesiog neįmanoma buvo jos atpažinti. Bet mes visgi nustatėme jos asmenybę, naudodamiesi dantų tyrimų duomenimis. Analizė parodė didelį girtumo laipsnį. Niekas negalėtų vairuoti automobilio tokios būklės, juk mergina buvo tarsi išmirkusi alkoholyje. Kad ir kaip ten būtų, manykim, kad ji visgi šiaip taip susikaupė ir kažkaip vairavo mašiną. Paaiškėjo, kad ši mergina išgerdavo saikingai. Paskutinį kartą ją matė Grinvič-Vilidže. Ji sakė, kad ketina važiuoti į kažkokį vakarėlį, bet smulkmenų neaiškino. Žmonės, su kuriais ji buvo tą vakarą Grinvič-Vilidže, turi tvirtą alibi. Jų nuomone, nieko stebėtina, kad taip atsitiko. Tai dėsninga.

- Tai dėl ko tu nerimauji, Patai?

- Medicinos ekspertai aptiko ant jos kūno tokias žaizdas, kurios negalėjo atsirasti avarijos metu. Ji negalėjo taip susižeisti, net jei būtų kilęs gaisras automobilio viduje.

- Man atrodo, tu ne per daug giliniesi į smulkmenas.

- Ar girdėjai apie šią bylą, Maikai?

- Liaukis, Patai!

- Gerai, pažiūrėk čia, - atsiduso jis ir ištiesė man fotografiją.

Nuotraukoje, darytoje ateljė, buvo nufotografuota simpatiška dvidešimties metų mergina. Ji vilkėjo neįprasto kirpimo graikiško stiliaus suknelę. Atsirėmusi į koloną, mergina šypsodamasi žiūrėjo kažkaip iššaukiančiai. Kas ji?

- Policijos nuovadoje parašyta, kad ji dirbo dainininke naktiniame klube. Išvaizda - dešimt balų, bet balsas silpnokas. Apskritai karjeros padaryti jai nepavyko. Jos agentui nebuvo lengva aprūpinti ją darbu. Jis tvirtina, kad ji lupte išlupdavo pinigus iš tų vietų, kuriose dirbo, lankytojų. Atrodo, jai tai neblogai sekėsi. Šešiolikos metų ji liko našlaite ir gyveno su invalidu broliu De-Moine. Brolis gaudavo pensiją už dalyvavimą Antrajame pasauliniame kare ir turėjo kuklią parduotuvėlę krantinėje. Būtent jis ir atsiuntė pinigų laidotuvėms.

Patylėjęs Patas staiga tarė:

- Pabandyk palyginti šią bylą su dviem kitomis. Ką manai?

- Atrodo, jog kažkas labai mėgsta gražius kūnus, - atsakiau aš.

- Yra ir dar kai kas.

- Būtent?

- Ši mergina pažinojo Gretą Servis. Jos vienu metu dirbo toje pačioje agentūroje. Pozavo tam pačiam fotografui. Filas Silvestras fotografavo jas reklaminiam prospektui.

- Jūs merginos ieškote?

- Paskelbėme paiešką penkiose valstijose. - Patas šnairomis dėbtelėjo į mane. - Maikai, mūsų keliai susikirto, bet kol kas dar niekuo nepadėjai policijai. Kaip klojasi tavo reikalai?

- Neturiu kuo pasigirti.

- Garis Servis taip pat nenori kalbėti.

- Na tai pasodinkite jį už grotų.

- Negudrauk, Maikai! Garis juk kalbėjo apie kažkokį laišką, mes perklausėme juostelę! Kas tai per laiškas?

- Man Garis nieko daugiau nepasakė.

- Maikai, nelabai gerai slėpti informaciją nuo policijos.

- Apie kokią informaciją kalbi? Aš turiu tik asmeninę informaciją. O gal užmiršai, kad esu privatus detektyvas?

- Po velnių! - pro dantis iškošė Patas. - Suprask, Maikai, aš neketinu tave spausti prie sienos. Tiesiog noriu sužinoti tavo nuomonę. Kaip manai, ar yra koks nors ryšys tarp šių merginų?

Aš mostelėjau ranka Edui, ir jis atnešė man dar bokalą alaus. Neskubėdamas jį ištuštinau ir tariau:

- Vadinasi, taip, Patai, turime tos pačios profesijos tris merginas. Visai įmanoma, kad jos buvo pažįstamos. Reklamos pasaulyje sukasi tie patys žmonės, todėl mūsų merginos galėjo viena kitą sutikti. Mes turime teisę taip galvoti. Dvi iš jų mirusios, o trečioji dingusi.

- O kaip ketvirtoji? Tu ją pamiršai?

- Kol kas tai tik spėlionės. Peržvelk savo statistiką ir pamatysi, kiek daug žmonių žūsta autoavarijų metu.

- O ką galvoji apie Gretą Servis? Ji gyva?

- Manau, kad gyva. Kai kas ją matė visai neseniai mieste.

- Maikai, visos šios merginos dirbo reklamos agentūrose. Jos neturėjo tėvų, neturėjo pinigų. Už nemenką sumelę kiekvieną jų buvo galima įkalbėti bet kokiam darbui!

- Patai, mes su tavimi ne naujokai šioje srityje. Ką tu turi omeny? Džeką Skerdiką?

- Neatmetu ir tokio varianto! Nė viena mergina prieš mirtį nebuvo išprievartauta.

- Jeigu visa tai vieno žmogaus rankų darbas, tai jis, reikia pripažinti, dirba labai švariai. Ir visiškai neįprastai, beje. Pats pagalvok, kodėl gi jam prireikė nuodyti Peston kažkokiais retais egzotiškais nuodais? Kaip jis juos gavo? Tau neatrodo, kad visa tai pernelyg jau keista? Ši mirtis niekaip netelpa į bendrus rėmus!

- Bet juk paveikslo visuma nupiešta! - irzliai paprieštaravo Patas.

- Taip, žinoma, paveikslo visumą galima įžvelgti. Labai norint.

Patas įdėmiai pažvelgė į mane.

- Maikai, visi keliai veda į tave.

- Tai visgi nusprendei mane paspausti?

- Ne. Galbūt truputį vėliau ir pamėginsiu, bet ne dabar. Dabar mane domina Orelas Bucheris. Maikai, atsakyk sąžiningai, ar tu parašei teisybę savo pasiaiškinime?

- Žinai, jūs su Gajum esat kai kuo labai panašūs, - pasakiau aš.

- Būtent kuo?

- Jis manęs klausė to paties.

- Ir ką tu jam atsakei?

- Tą patį.

Patas susiraukė ir, išsitraukęs iš kišenės pinigus, metė juos ant barto stalo.

- Maikai, nenervink. Vienišiai šiame pasaulyje pasmerkti. Mes visada su tavimi dirbome kartu. Ir toliau nesiskirkim. Aš tave gerai pažįstu, todėl kol kas dirbu su tavimi. Bet turi suprasti, kad mane spaudžia šefai. Be to, atsirado žmonių, kuriems kažkodėl prireikė tavo galvos. Mes abu galime būti pasiųsti velniop! Pasistenk nedaryti klaidų!

- Pasistengsiu, - atsidusau.

- Maikai... Dar vienas klausimas. Tas susišaudymas su Orelu Bucheriu... Nejaugi viskas taip ir buvo, kaip parašei pasiaiškinime?

- Ne, Patai. - Neigiamai palingavau galva.

- Viešpatie, ar tu bent supranti, ką darai?

- Patai, daug žmonių manęs pastoviai apie tai klausinėja.

Aš žinojau tą rajoną, kuriame gyveno Orelas Bucheris. Jis ribojosi su lindynėmis, kur perkeldavo butų nuomininkus iš rekonstruojamų kvartalų. Čia visur tvyrojo liūdesys, panašus į

smogą, kabantį virš Londono. Tarp namų, ant ištemptų virvių, džiūvo skalbiniai, o visi šių niūrių būstų gyventojai buvo priešiškai nusiteikę. Kvartalas gyvavo merijos dotacijų dėka, tačiau visi barakai buvo perpildyti, o šaligatviai užgriozdinti padėvėtais automobiliais.

Aš prisiminiau, kaip prieš kelerius metus čia aptiko nelegalų spiritinių gėrimų gamybos cechą. Vieno vakarėlio metu nuo šio gėralo pakratė kojas iškart dvidešimt žmonių. Turbūt kas nors iš vietinių gyventojų būtinai mane prisimins, juk aš, rinkdamas faktus, palikau vietinėse užeigose daug pinigėlių.

Policija buvo bejėgė. Net apmokami informatoriai mažai kuo galėjo padėti farams. Tačiau gerokai spirite išmirkusios vietinių gyventojų lūpos čia pat išduodavo vertingą informaciją, tereikėdavo tik jų godžioms akims pamatyti keletą žalių popierėlių. Tuo labiau, jei tuos popierėlius gniaužė mano ranka. Čia visi žinojo, kad aš nerašysiu oficialių pranešimų ir neišduosiu savanorių pagalbininkų.

Maksas Kjudis dirbo naktiniu barmenu "Sevilijos" užeigoje. Kai įėjau į šią pigią įstaigą, Maksas kaip tik pradėjo darbą ir valė purvinu skudurėliu barą. Sugavęs jo žvilgsnį, iškart supratau, kad Maksas mane pažino. Nė žodžio neištaręs, jis pastatė prieš mane alaus bokalą ir tuoj pat atidavė grąžą iš dvidešimtinės, kurią jam numečiau ant prekystalio.

- Orelas Bucheris, - tariau aš, tiesdamas Maksui dešimtinę.

Greitai paslėpęs kupiūrą, Maksas pasilenkė ir paklausė:

- Tai, vadinasi, tu jį nukepei?

- Aha, - burbtelėjau.

- Taip ir žinojau! Jis pats kaltas, kvailys nelaimingas!

- Kodėl tu taip nusprendei?

- Jis amžinai įsiveldavo į visokius tamsius dalykėlius.

- Vienas?

- Taip, - linktelėjo Maksas. - Čia jis draugų neturėjo. Atstumiantis tipas, su juo niekas nenorėjo turėti reikalų. Kelis kartus aš išvilkau jį iš baro už pakarpos. Jis prisigerdavo iki žemės graibymo ir, atrodė, tuoj mane užmuš.

- Triukšmaudavo, ar ne?

- Ne, nelabai. Manau, kad jis ginklą pavogė iš Arnio prieš keletą mėnesių. Kai paskutinį kartą jį iš čia vilkau, tai pajutau, kad jo kišenėje pūpso pistoletas.

- Kas man gali apie jį papasakoti?

- Turbūt niekas. Paprastai jis prie staliuko sėdėdavo vienas. Čia buvo jo nuolatinė vieta. Bucheris niekam nebuvo reikalingas, ir jam taip pat ant visų buvo nusispjaut. - Maksas atsiduso ir patrynė tarpuakį. - Žinai, vieną kartą Orelas mane nustebino. Mačiau, kaip jis įlipo į didžiulį prašmatnų automobilį. Tai buvo Lentis aveniu. Orelas įsirangė ant užpakalinės sėdynės, o už vairo sėdėjo vairuotojas su skrybėle plačiais atvartais. Buvo matyti, kad jis gerai pažinojo Orelą. Aš dar pagalvojau, kad pasaulis visai išsikraustė iš proto. Bucheris - ir tokioje mašinoje!

- Tu įsitikinęs, jog tai buvo Bucheris?

- Absoliučiai tikras! - Barmenas susiraukė ir pirštais palietė mano ranką. - Senasis Gripis irgi sakė, kad taip pat matė panašią sceną. Tiesa, Gripis visada girtas, ir juo tikėti negalima. Bet jis tvirtina, kad matė, kaip Orelas įlipo į prabangų automobilį.

- Gal galėčiau šnektelėti su Gripiu?

- Tu? - Maksas šyptelėjo. - Tau reikėtų nusileisti šešias pėdas po žeme. Prieš porą mėnesių Gripis papuolė po sunkvežimiu ir pakratė kojas Belvyje.

Aš supratau, kad skubinti įvykių neverta. Jeigu jau Maksas nesugebėjo atsakyti į mano klausimus, tai į juos neatsakys niekas iš vietinių gyventojų.

- Kalbama, kad Bucheris valkiojosi su kažkokia kekše? - paklausiau aš.

- Valkiojosi, - linktelėjo Maksas. - Tai Rozė. Bet ji žino dar mažiau, negu aš. Ji atsigultų su kiekvienu, pasiūliusiu jai bokalą alaus ar dolerį. Ir Rozė laiminga, jei jai pavyksta nors truputį užsidirbti. Tik ji viena ir sugebėjo įtikti Bucheriui. Liusė Dig ir Dolė pasiuntė jį velniop. Atsitraukęs nuo jų, Bucheris susidėjo su Roze. Nelabai jį čia mėgo. Ir, žinai, niekas jo nepasiges. Kai kada Orelą prisimenam tik todėl, kad mentai įkyri su savo klausimais apie jį.

- O'key. Ačiū už informaciją.

- Maikai, papasakojau viską, ką žinojau. Daugiau niekuo padėti negaliu. Jeigu ką nors prisiminsiu, kur man tave rasti?

Aš išsitraukiau iš kišenės vizitinę kortelę ir parašiau ant jos viešbučio pavadinimą.

- Jeigu ką nors sužinosi, paskambink man į viešbutį. Čekį atsiųsiu paštu.

Aš prisiskambinau Gajui, kai jis jau ketino išeiti. Ištisą valandą Gajus manęs ieškojo, apskambinėdamas visas vietas, kur galėčiau būti, ir jau neteko vilties mane surasti. Dabar aplink jį buvo daug žmonių, ir mes susitarėme susitikti "Pas Tedą" ir pasikalbėti. Pėsčiomis nužingsniavau kvartalą, sustabdžiau taksi ir pasakiau vairuotojui restorano adresą.

Gajus jau buvo ten ir sėdėjo atskirame kabinete, šalia aukšto lieso vaikino.

- Labas, Maikai! Ar pažįsti Elą Keisį? - Gajus linktelėjo galva į savo kaimyną.

- Teko susitikti, - atsakiau aš.

Mes su Elu paspaudėme vienas kitam rankas, ir aš tariau:

- Bifas man pasakojo, kad jūs žiūrinėjote dosjė informacijos skyriuje. Ar radote ką nors įdomaus?

- Sėsk, Maikai, - pasakė Gajus. - Būtent apie tai mes ir norėjome su tavimi pakalbėti.

Aš atsisėdau, ir Gajus linktelėjo Elui.

- Nagi, klok.

Gurkštelėjęs kavos, Elas atsilošė į kėdės atramą.

- Na ką gi, pradėsime nuo to, kad mes, atrodo, išsiaiškinome, kur buvo Mitčas tą dieną, kai jį nužudė jo paties namuose. Jis buvo užėjęs į moteriškų drabužių parduotuvę ir klausinėjo ten apie tuos prakeiktus apatinius. Paskui nusipirko vieną komplektą. Jis pasakė pardavėjai savo pavardę ir davė savo biuro adresą. Komplektas kainavo dvylika dolerių, bet Mitčas užmokėjo dvidešimt. Mergina nuėjo paskambinti į realizavimo

skyrių, o kai grįžo, Mitčo jau nerado. Ji gerai įsiminė šį atvejį, nes pirkėjai Brodvėjuje retai palieka tokius arbatpinigius. Iš pradžių pardavėja nenorėjo apie tai pasakoti, nes bijojo, kad savininkas sužinos apie tuos arbatpinigius. Paskui ji dar prisiminė, kad, kol išrašinėjo čekį, Mitčas visą laiką stebėjo kažkokį pirkėją, kuris apžiūrinėjo drabužius. Mitčas žvelgė į jį taip įdėmiai, kad pardavėjai teko pasitikslinti Mitčo adresą net du kartus. Mergina anksčiau niekada nematė to tipo.

- O ką Mitčas nupirko?

- Gana iššaukiančius trumpučius nailoninius marškinius juodos spalvos. Gal Mitčas pažino tą tipą, kurį įdėmiai stebėjo, o paskui jį pasekė. Tą pačią dieną Mitčas užsuko į informacijos skyrių ir kažko ten ieškojo.

- Gal kokia nors kita pardavėja pažino tą žmogų?

- Ne. Pardavėja, turėjusi jį aptarnauti, buvo naujokė. Tačiau nepažįstamasis nieko nepirko. Tik paklausė, ar skyriuje yra kokių nors kitų atspalvių apatinių. Pardavėja atsakė neigiamai, ir jis išėjo. Beje, tą patį rytą parduotuvėje buvo išstatytas visų atspalvių asortimentas. Bet turbūt vyriškio kažkas netenkino.

Pažvelgęs į savo pašnekovus, aš staiga pajutau, kaip visos pakrikos detalės išsidėliojo mano galvoje į logišką grandinę. Trūko tik vienos grandies.

- Vadinasi, tame asortimente trūko vienos spalvos, - susimąstęs tariau aš.

- Ne, visos spalvos buvo, - atsiduso Elas Keisis. - Aš net specialiai patikrinau jų registracijos knygas.

- Ten nebuvo baltos spalvos, - tvirtai tariau aš.

Gajus ir Elas tylėdami susižvalgė.

- Teisingai, - sumurmėjo Keisis, suraukęs tarpuakį. - O kaip jūs įspėjote?

- Mitčas Templas pasufleravo. Juk jis siekė baltos nosinės, kuri kyšojo iš jo švarko kišenės. Taip, jis siekė būtent nosinės, kad mums parodytų spalvą.

Pastūmęs akinius ant kaktos, Gajus nustebęs pažvelgė į mane.

- Manau, kad tavęs nesuprantu, Maikai.

- Velda pirmoji įtarė, kad čia egzistuoja kažkoks ryšys, - pasakiau aš. - Žali apatiniai rudaplaukei merginai, juodi - blondinei. Kokiai merginai tiktų balti apatiniai?

- Brunetei, - išstenėjo Gajus.

- Būtent, - linktelėjau aš. - Tokiai, kaip Greta Servis.

6 skyrius

Paini istorija ėmė palaipsniui aiškėti. Trūkstama grandis, uždariusi grandinę, viską sudėliojo į savo vietas. Anksčiau ar vėliau Patas vis tiek būtų tai išsiaiškinęs. Policija ėmė analizuoti visų psichinių ligonių, kurie dėl savo keistenybių ir ligotų polinkių patenkinimo, buvo pasiruošę įvairiems kraštutinumams, sąrašus. Tie psichai buvo gudrūs, kaip gyvatės, ir sugauti juos buvo labai sunku. Jie mezgė savo tinklus su tokiu sudėtingu fantastiniu piešiniu, kad jame susigaudyti buvo praktiškai neįmanoma. Tikriausiai mūsų spėjimas buvo teisingas, bet tai buvo viso labo tik prielaida.

- Patas apie tai žino? - paklausiau aš.

- Jis eina tomis pačiomis pėdomis, kaip ir mes. Manau, kad jo vaikinai į savo klausimus gaus tokius pačius atsakymus. Kito varianto aš tiesiog bematau.

- Ir kiek dar laiko jūs ketinate slėpti šią informaciją?

- Tol, kol nepasistūmėsime nors per žingsnį į priekį, - pasakė Elas. - Šiandien iš Vašingtono grįžo Normanas Garisonas. Jis ten peržiūrinėjo paskutines komisijos senato ataskaitas ir ketino pasirausti savo popieriuose bei išsiaiškinti, ar nepaliko jam Mitčas raštelio. Juk Mitčui nepavyko susisiekti su Normanu telefonu, o jis savo namuose turi pneumatinį paštą.

Prisidegęs cigaretę, Gajus tarė:

- Vakare aš susitariau susitikti su Normanu. Jis dabar rengia politinį susitikimą, kurį turi pravesti vienas iš JTO narių su naujai priimtos šalies atstovais. Kažkokiais afrikiečiais... Eisi su manimi?

- O kodėl kvieti būtent mane?

- Juk tu įklimpai į šią bylą iki ausų. Mes taip pat. Tik visi kartu mes galime išsiaiškinti, kas nužudė Mitčą.

- Na ką gi, sutinku, - šyptelėjau aš ir pažvelgiau į Elą Keisį. - O jūs?

- Grįšiu į informacijos skyrių. Regis, supratau, kokios sistemos laikėsi Mitčas, kai ten dirbo. Bent jau nesiknaisiojo iš eilės abėcėlės tvarka. Jeigu aš surasiu tą paskutinį aplanką, kurį jis užtiko, mes galėsime susiaurinti paieškų ratą. Jeigu aplanke ko nors ir trūks, mes atstatysime tai su negatyvų pagalba.

Atsistūmęs nuo stalo, aš pakilau.

- O'key, aš su jumis.

Džeraldo Juto namas buvo naujas trijų aukštų pastatas 5-ojoje aveniu, kaip tik priešais Centrinį parką. Apie Džeraldą Jutą aš girdėjau, bet nelabai daug ir tik iš laikraščių. Pakeliui Gajus papasakojo apie jį.

Jutas buvo kelių stambių korporacijų savininkas ir jau 1930 metais tapo multimilijonieriumi. Iš pradžių jis nesikišo į politiką. Po to jo žmona nusprendė, kad Čikaga pernelyg mažas ir menkas miestas jų dabartinei padėčiai ir pareikalavo persikraustyti į Niujorką. Po metų ji mirė, bet Jutas jau pamėgo gyvenimą aukštuomenėje. Truputį vėliau jis išplėtė savo veiklą ir ėmėsi įvairių menų globėjo vaidmens. Be to, jis buvo neoficialus priėmimų, rengiamų svarbioms personoms, atvykusioms į Niujorką su vizitais, šeimininkas.

Jutas nelindo į politiką, bet kartais jo įtaką panaudodavo kiti, norėdami paveikti vieną ar kitą JTO atstovą.

Visuomeninė veikla nė trupučio nepakenkė Juto verslui. Jo įmonių akcijos biržoje buvo vertinamos gana aukštai, ir sulaukęs šešiasdešimt dvejų metų jis nebuvo įsivėlęs į jokią skandalingą istoriją.

Tylūs pašnekesiai kambariuose susiliejo su styginio kvarteto muzika. Tarnas, pagarbiai nusilenkęs, paėmė mūsų kepures. Už jo nugaros mes pamatėme svečius, stovinčius nedidelėmis grupėmis. Tarp jų zujo oficiantai su padėklais, apstatytais tau-

rėmis su šampanu. Nepaisant neoficialios aplinkos, vyrai dėvėjo smokingus, o moterys, pasipuošusios briliantais, atrodė tarsi būtų ką tik nužengusios iš Paryžiaus madų žurnalų puslapių.

Taip, Džeraldas Jutas mokėjo vertinti gerus ryšius. Aš pamačiau tarp svečių Ričį Solsberį, daugelio Vašingtono sensacingų straipsnių autorių, Polą Gregorį, kurio politinės apžvalgos buvo spausdinamos didžiausiuose žurnaluose, ir Džiną Sigldoną, kuris vadovavo tarptautinių naujienų skyriui.

Jutas kaip tik šnekučiavosi su Normanu Garisonu. Pamatęs mus, Jutas pasisveikino su Gajumi, o šis jam pristatė mane.

Nepaisant jo amžiaus, Jutas atrodė tiesiog puikiai, nors jau išryškėjo nedidelis pilvukas. Jis turėjo įžvalgaus stebėtojo pastabų žvilgsnį, ir jo akys, reikalui esant, galėjo pasijuokti iš pavykusio pokšto, o galėjo ir įgauti ledinę išraišką. Kai Jutas pažvelgė į mane, pasijutau tarsi būčiau kiaurai peršviestas rentgeno spinduliais.

- Misteris Hameris? Labai malonu. Neseniai visi laikraščiai rašė reportažus apie jus.

- Tai tik atsitiktinumas, - pasakiau aš.

- Bet gana naudingas jūsų verslui, - nusišypsojo jis.

- Taip, galbūt.

- Dėl tokių, kaip Maikas, aš negaliu rašyti visko, ką žinau, - tarė Gajus.

- Kodėl?

Gajus šyptelėjo.

- Jeigu Maikas sugalvotų parašyti savo autobiografiją, jis būtinai paminėtų mane bei parašytų apie mano gyvenimą visą teisybę. Kaip sekasi?

- Puikiai. Šiandien priimam Paką El-Amborą ir jį lydinčius asmenis. Rodome jam miestą ir visa kita. Svečiai viešės visą vakarą. Eime, aš jus kam nors pristatysiu.

- Nesivarginkit, - mostelėjo Gajus. - Aš čia beveik visus pažįstu. O jeigu ko nors ir nepažįstu, tai pats susipažinsiu.

- Tada gal misterį Hamerį?

- Nesijaudinkite, Džeraldai. Maikas visur jaučiasi kaip namie. Greitis, kuriuo jis užmezga pažintis, ir ryšių gausa tiesiog stulbinantys.

Jutas nuvedė mus prie artimiausios poros. Moteris juoda atvira suknele, kuri puikiai išryškino jos nepriekaištingą figūrą, šnekėjosi su kažkokiu rytietiško tipo vyriškiu.

- Mieloji... - pradėjo Džeraldas. - Leiskite jus minutėlę patrukdyti.

Moteris atsigręžė. Jos saikingai padažytos akys atrodė truputį įkypos ir švytėjo. Plaukai žėrėjo sidabro spalva. Pamačiusi mane, Dalsė Makiles iš nuostabos išpūtė akis ir tarė:

- O, Maikai, malonu jus matyti!

Stuktelėjęs Džeraldą alkūne, Gajus sušnibždėjo:

- O ką aš sakiau!

Nusijuokęs Džeraldas pristatė mums Džeimsą Lusotą, jos pašnekovą. Minutėlę paplepėję, visi nuėjo į šalį, palikę mus su Dalse vienu du su šampano taurėmis.

- Puikus madų žurnalo redaktorės virtimas priėmimo šeimininke, - pasakiau aš.

- Mūsų klientams patinka tokios metamorfozės, - nusišypsojo ji ir, paėmusi mane už parankės, yrėsi per minią, linkčiodama ir sveikindamasi su pažįstamais.

Aš pastebėjau, kad Gajus kalbasi su Normanu Garisonu. Apie ką jie kalbėjosi, negirdėjau.

- Tokie vakarai mūsų publikacijoms suteikia ypatingo rafinuotumo, - pastebėjo Dalsė.

- Ar nebijote, kad galiu pakenkti jūsų reputacijai?

- O, ne! Jūs viskam suteikiate pikantiškumo.

- Bet tai nepadeda užmegzti reikalingų pažinčių.

Ji suspaudė mano ranką ir nusišypsojo.

- Galbūt. Bet man su jumis įdomu. Žinot, kokia sumaištis kilo mūsų agentūroje, kai jūs išėjote? Aš nustebau sužinojusi, kad mano tarnautojai skaito laikraščius! Anksčiau buvau įsitikinusi, kad jie labiau vertina subtilesnę literatūrą. Sužinojau apie jus daug įdomaus.

- Tada stebiuosi, kad jūs, mis Makiles, dar iki šiol šnekatės su manim.

- Turiu pripažinti, kad neblogai pažįstate moteris... - tarė ji. - Beje, mano vardas Dalsė. Maikai, jūs turite patenkinti mano

smalsumą! Juk jūsų nebuvo kviestųjų sąraše. Kaip čia patekote?

- Visagalės spaudos dėka. Mane čia atsitempė mano senas draugas Gajus Gardneris, kurio pavardė kaip tik ir įtraukta į kviestųjų sąrašą. Negaliu pasakyti, kad man labai įdomu, bet mes su Gajumi susitarėme čia susitikti.

- Spaudos draugas yra ir Džeraldo draugas. Tad aš džiaugiuosi dėl jūsų. Ar čia yra koks nors žmogus, su kuriuo norėtumėt susitikti?

Aš pastebėjau skirtinguose salės kampuose kelias vyriškių kompanijas. Su savo juodais smokingais jie buvo panašūs į solidžius varnus, apsupusius ryškų paukščiuką kolibrį. Kartais pasigirsdavo juoko protrūkiai. Pokalbiai staiga pagyvėdavo, kai prie vyriškos kompanijos prieidavo graži mergina.

- Galbūt su Prektono mergaitėmis, - pasakiau aš.

Dalsė juokais pagrūmojo man pirštu.

- Ai-ai, misteri! Juk jos tiesiog pučia miglą į akis. Be to, jos jums turbūt per jaunos.

- O jiems? - Aš parodžiau į vyrus, susispietusius aplink merginas. Visiems jiems jau buvo gerokai virš penkiasdešimties.

Dalsė linksmai nusikvatojo.

- Tikrai! Kiekvienos asamblėjos sesijos metu jie pasiruošę perkąsti vienas kitam gerkles arba bendromis pastangomis kuria planus, kaip radikaliai pertvarkyti pasaulį. Dabar gi jie rėžia sparną aplink dvidešimtmetes merginas, tarsi mokinukai. Šios merginos tokiuose pobūviuose tiesiog nepakeičiamos, nes kitaip jau seniai visi būtų susirieję. Meilūs veideliai atitraukia juos nuo politikos.

- Kodėl gi JTO posėdžiuose nenaudojamas toks patikimas metodas? Mano nuomone, tai kaip tik tai, ko reikia.

- Aš tą patį sakiau ir Džeraldui. Iš pradžių jam ši idėja nepatiko, bet dabar jis, atrodo, persigalvojo ir pats rūpinasi, kad būtų pakviestos šios merginos. Apskritai tai Juto žmonos idėja.

- O kodėl jūs esate šio priėmimo šeimininkė?

- Aš tiesiog darau karjerą, argi jūs to nežinojot?

- Sklando tokie gandai, - linktelėjau.

- Tiesą sakant, mane tam ruošė nuo pat gimimo. Aš gimiau geroje šeimoje Vidurio Vakaruose. Lankiau aristokratų mokyklą ir užmegzdavau naudingas pažintis. Tad viskas išėjo tarsi savaime. Tačiau, prisipažįstu, kad toks gyvenimas man nelabai patinka... - Gurkštelėjusi šampano, ji pridūrė: - Visos šios Prektono mergaitės, kurias čia matote, iš padorių šeimų. Viena susižadėjusi su kongreso nariu, kita - su turtingu verslininku, dvi pakviestos į Holivudą.

- Taip, kai kam sekasi! - pastebėjau aš.

- Ne, tai ne sėkmė. Merginos nusipelnė tokio likimo. Joms keliami labai dideli reikalavimai. Jeigu merginos jų neatitiktų, mes tiesiog nebūtume jų čia pakvietę.

Pastačiusi tuščią taurę ant einančio pro šalį oficianto padėklo, ji paėmė naują.

- Beje, ar radote tą merginą, kurios ieškojote?

- Dar ne. Miestas per daug didelis, sunku jame rasti reikalingą žmogų.

- Ir mūsų fotografijos jums nepadėjo?

Aš neigiamai palingavau galva.

- Šios merginos niekas nematė. O juk tokį veidą lengva įsiminti.

Pasisukusi Dalsė pakėlė smakrą ir susimąsčiusi pažvelgė į mane.

- Žinote, man atėjo į galvą viena mintis...

- Kokia?

- Šią merginą fotografavo Tedis Geitsas. Kartais jis sudaro nepriklausomas nuo mūsų agentūros sutartis ir pasikviečia modelius, kurių mes atsisakome. Visai įmanoma, kad Tedis turi šios merginos registracijos kortelę. Beveik visas merginas jis užregistruoja.

- Kaip man jį surasti?

- Jums nereikia jo ieškoti. Geitso biuras įsikūręs mūsų pastate, o aš turiu raktus. - Ji pažiūrėjo į laikrodį. - Dabar aštuonios valandos. Priėmimas tęsis iki vidurnakčio. Ar ketinate čia būti iki pabaigos?

- Ne.

- Tada gal susitikime mano agentūros vestibiulyje? Pusę pirmos. Pažiūrėsime, kas yra Tedžio kartotekoje.

- Ar jūsų neapsunkinsiu?

- Kaip čia pasakius... Na, man patinka balti medžiotojai. Gerai, jau turiu eiti ir atlikti priėmimo šeimininkės vaidmenį. Maloniai praleiskite laiką!

Aš palydėjau ją žvilgsniu, deramai įvertinęs jos aristokratišką laikyseną ir eiseną, orią ir tuo pačiu labai moterišką. Pastebėjau, kad buvau ne vienintelis, žiūrintis Dalsei įkandin. Kai ji dingo iš akiračio, aš apgailestaudamas atsidusau.

Normanas Garisonas neaptiko nieko, kas padėtų pasistūmėti Mitčo Templo byloje. Jis peržiūrėjo visus įrašus ir dosjė Mitčo kabinete, bet nerado nė vieno verto dėmesio užrašo. Vaikinukas, dirbantis Normano sekretoriumi, atsiminė Mitčą, bet pasakė, kad jų pokalbis buvo labai trumpas. Mitčas prašė perduoti Normanui, kad šis jam paskambintų tuoj pat, kai tik grįš. Daugiau vaikinas nieko negalėjo prisiminti.

Visi kartu sėdėdami bibliotekoje bandėme įsivaizduoti, kas galėjo priversti Mitčą paskambinti Normanui. Nė viena protinga mintis neatėjo į galvą. Paskui Normanas prisiminė, kad vienąkart jie su Mitču buvo kažkokiame priėmime. Mitčas domėjosi politinių Normano straipsnių apie mafiją užkulisiais. Tuo metu Normanas kūrė reportažus apie politinę situaciją JTO ir apie būsimus rinkimus Valstijose. Tuo Mitčas tikrai negalėjo domėtis, nes dirbo visai kitoje srityje.

Įėjo kambarinė ir pasakė, kad Gajų kviečia prie telefono. Jis išėjo ir grįžo po kelių minučių, bet labai susijaudinęs. Palaukęs, kol bibliotekoje likome trise, Gajus tarė:

- Elas Keisis mano, kad rado vairuotoją, kuris matė Mitčą paskutinis. Mitčas įlipo į taksi 21-ojoje gatvėje ir paprašė vairuotojo sekti paskui kažkokią mašiną su keleiviais. Paskui Mitčas penkiolika minučių laukė, kol vienas iš keleivių išeis iš parduotuvės. Šis išėjo, pasikišęs po pažastimi ryšulėlį, ir nužingsniavo į kvartalo galą. Ten vyriškio laukė mašina, kurią,

matyt, jis išsikvietė telefonu parduotuvėje. Mitčas sekė tą mašiną iki Belt Parkvelo, bet paskui ji smarkiai padidino greitį. Taksistas visgi pabandė ją vytis, bet susidūrė su kelių policija. Jį nubaudė už greičio viršijimą, ir Mitčas paprašė, kad vairuotojas parvežtų jį namo.

- Vairuotojas įsitikinęs, jog tai buvo Mitčas?

- Taip, jis atpažino žurnalistą iš fotografijos. Mitčas jam paliko didelius arbatpinigius, padengdamas ir nuostolius dėl greičio viršijimo. Tad vairuotojas jį gerai įsiminė.

- Ar pavyko ką nors išsiaiškinti apie tą kitą mašiną? - paklausiau aš.

- Gaila, bet ne. Jie taip ir nepriartėjo prie jo pakankamai arti. Jau temo, o eismas buvo labai intensyvus. Taksi vairuotojas sako, kad tai buvo tamsiai mėlynas automobilis. Markės neprisimena.

- Velniškai gaila. Na, o kaip parduotuvė?

- Elas apklausė visas pardavėjas. Nė viena iš jų neįsiminė nieko neįprasto. Tiesa, vienas baltas apatinių komplektas tą dieną buvo parduotas. Elas patikrino visas čekių šakneles. Bet už pirkinį buvo sumokėta grynaisiais, tad nei pirkėjo vardo, nei jo adreso Elas nerado.

Aš susimąsčiau. Kažkas man šioje istorijoje kėlė įtarimą, bet niekaip negalėjau suprasti, kas būtent.

- Reikia apie tai pranešti Patui, - pagaliau prabilau aš.

- Jau pranešė, - pasakė Gajus. - Bet nesuprantu, kokia iš to nauda, mes juk vis tiek nežinome, ko ieškoti.

- Mitčas jį pažino, - susimąstęs tariau aš.

- Na ir ką? - paklausė Gajus. - Mitčas pažinojo daugelį.

- Įdomu, kodėl jis sekė būtent tą tipą? - nenurimau aš. - Juk daugybė vyriškių perka apatinius savo katytėms. Ką tokio ypatingo Mitčas įžvelgė tame vyriškyje?

- Galbūt šis tipas ir anksčiau pirko apatinius? - paklausė Normanas ir pats atsakė: - Štai Mitčas ir įtarė, kad jis įsivėlęs į šią istoriją.

- Galima pabandyti išsiaiškinti, - pagyvėjo Gajus. - Padėsime Patui raustis kartotekoje, a? Maikai, eini su manim?

- Ne, eikite be manęs. Aš vykdysiu paieškas kita linkme. Vėliau tau paskambinsiu.

Gajus susirūpinęs paniuro.

- Žinai, Maikai, kai kurios tavo idėjos...

- Viskas gerai, - nuraminau aš jį. - Turiu kai ką patikrinti. Kol kas turime mažai faktų, todėl reikia apgalvoti visus galimus ėjimus.

Pakilę mes išėjome iš bibliotekos. Džeraldas Jutas, sužinojęs, kad išeiname, nuoširdžiai apgailestavo, bet, beje, ir primygtinai neprašė mūsų pasilikti. Atsisveikinome su kai kuriais svečiais ir pasukome link išėjimo. Dalsė Makiles palydėjo mus iki durų. Aš šnibžtelėjau jai, kad turiu dar kai ką pasitikslinti, o po to, kaip mes ir tarėmės, susitiksim "Prektono Bildinge".

Išsikvietęs taksi, Gajus pavežė mane iki "Njuso Bildingo" ir ten išlaipino. Nieko manęs neklausinėdamas, jis paspaudė man ranką, palinkėjo sėkmės ir nuvažiavo.

Aš nužingsniavau į nedidelį barą prie kampo, kur pietų metu mėgo rinktis žurnalistai. Timas Reilis buvo ten. Jis sėdėjo savo mėgstamoje vietoje ir apie kažką plepėjo su barmenu. Anksčiau Timas dirbo sporto apžvalgininku, dabar perėjo į korektūros skyrių, bet pirmai progai pasitaikius prisimindavo savo mėgstamą temą - beisbolą.

Kai atsisėdau greta, Timas plačiai nusišypsojo ir jau buvo beišsižiojąs, bet aš nesileidau įtraukiamas į diskusiją apie sportą.

- Timai, tu man reikalingas, - tariau.

- Maikai, garbės žodis, neliko nė vieno bilieto. Supranti...

- Aš ne apie tai, Timai. Mane domina Mitčas Templas.

Staiga surimtėjęs, Timas pastūmė savo bokalą ir linktelėjo.

- Klausau tavęs, Maikai.

- Pasakyk, ar Mitčas saugojo savo reportažų juodraščius?

- Žinoma, - tvirtai pareiškė Timas. - Taip visi daro. O jeigu paskui reikėtų ką nors atstatyti?

- Ar galėčiau žvilgtelėti į juos?

- O kam? Tu gali peržiūrėti senus laikraščius.

- Tai užims pernelyg daug laiko. Juodraščius aš peržiūrėsiu greičiau.

Vienu mauku išgėręs savo martinį, Timas numetė ant baro susiglamžiusį popierėlį ir pakilo.

- Eime, - pasakė jis.

Netrukus mes jau buvome redakcijoje. Kampe, kur dirbo Mitčas, tvyrojo kažkoks priplėkęs, negyvenamos patalpos oras. Ant pakabos už durų vis dar kabėjo senas Mitčo lietpaltis, peleninėje buvo daug nuorūkų. Kažkas kaip reikiant pasirausė po stalčius, ir stalas dabar buvo užverstas popierių krūva. Šalia stovėjo kartoteka su trimis stalčiais. Du buvo dalinai tušti. Kadangi ten gulėjo tik spausdinti mašinėle Mitčo juodraščiai, suskirstyti atitinkamomis temomis, tai niekas tų stalčių kruopščiai ir neapžiūrėjo.

Aplankuose gulėjo mėnesiniai darbų planai, iš kurių pirmieji buvo dvejų metų senumo. Kituose aplankuose gulėjo kortelės, kuriose buvo surašyti įvairūs dar nepatvirtinti gandai, faktai, kurie patvirtino arba paneigė tuos gandus, įvairūs įdomūs pastebėjimai apie kai kuriuos asmenis. Visa tai vėliau buvo panaudojama reportažuose.

Prisitraukęs kėdę, aš įsitaisiau prieš kartoteką.

- Tau reikalinga mano pagalba? - paklausė Timas.

- Turbūt ne. Tiesą sakant, aš dar ir pats nežinau, ko ieškau.

- O'key. Tada gali čia sėdėti, kiek tau reikės. Niekas netrukdys. Jeigu rasi ką nors įdomaus, pakviesk mane, gerai?

- Žinoma, Timai, pakviesiu. Ačiū.

- Nėra už ką, Maikai, - linktelėjo jis ir išėjo.

Mitčas Templas nebuvo paprastas Brodvėjaus reporteris. Jo užrašuose aš aptikau daugybę tikrų perliukų, kurie vėliau virsdavo aštriais ir glaudžiais reportažais. Kai kurie iš jų nuolatos iškildavo mano atminty.

Mitčas važinėjo po visą Niujorką, stengdamasis sužvejoti naujausią informaciją. Pagrindinė jo tema buvo Brodvėjus, bet Mitčas dažnokai nuklysdavo nuo temos ir, reikia pripažinti, jam pavykdavo išknisti įdomius ir karštus faktus. Užuodęs grobį, Mitčas virsdavo negailestingu medžiokliniu šunimi. Jo straipsniai apie mafiją buvo pretekstas pradėti specialų tyrimą apie kai kurių mafijos vadeivų veiklą. Tas tyrimas, kiek aš prisimenu, baigėsi didžiuliu teismo procesu. Mitčas kelis kartus

buvo įlindęs į politines sferas ir atskleidė kai kurias miesto valdžios machinacijas.

Mitčo užrašuose taip pat radau Dalsės Makiles ir Džeraldo Juto pavardes. Jie dažnai rengdavo priėmimus arba dalyvaudavo juose kaip svečiai. Aristokratiški Dalsės kavalieriai iš esmės buvo tarptautinio lygio asmenybės, tiesiogiai įtakojančios politiką ir finansus. Atstovaudama Prektono firmai, Dalsė apvažiavo visą pasaulį ir buvo labai šiltai priimta geriausiuose Europos ir Amerikos namuose. Mitčas pažymėjo, kad Dalsė Makiles buvo susijusi su kai kuriais dideliais politiniais įvykiais ir visada dalyvaudavo JTO atstovų aukštuomenės pasilinksminimuose. Tačiau jokio ypatingo potraukio politikai ji nejautė, be to, ir su jokiais politiniais veikėjais ji artimai nebendravo.

Mitčas apie Džeraldą Jutą buvo surinkęs daug žinių. Džeraldas, turėdamas savų ketinimų, ne kartą finansiškai rėmė kokios nors pakraipos politines akcijas ir dažnai įsipainiodavo į dalykus, susijusius su žvalgyba ir tarptautiniais santykiais. Kelis kartus Džeraldas turėjo romanus su gana žymiomis damomis, bet smulkmenos nebuvo paminėtos. Viename savo reportažų Mitčas užsiminė, kad Jutas pasinaudojo savo įtaka vienos Pietų Afrikos šalies delegatui, kad būtų sudaryta naudinga mineralinių išteklių apdirbimo sutartis. Šią sutartį pasirašė kompanija, priklausanti, žinoma, Jutui. Beje, jokios sensacijos čia nebuvo. Dabartiniais laikais toks reikalų tvarkymo būdas buvo beveik visuotinai pripažintas.

Užrašuose buvo daugybė ir kitų vardų, tiek žinomų, tiek ir nežinomų. Tris savaites Mitčas savo reportažuose kritikavo JAV vyriausybę už neva savo pareigų nevykdymą. Ten buvo paminėta Belaro Riso pavardė, kuris tarptautinėje arenoje iškilo iškart po Antrojo pasaulinio karo. Jis suorganizavo perversmą savo šalyje, po kurio iš kolonijos ji virto nepriklausoma valstybe, paskyrusia Belarą Risą atstovu į JTO. Vėliau jis siekė savo šalies arabų koalicijos, vadovaujamos Pako El-Amboro, pripažinimo.

Aš pagalvojau, kad čia Mitčas smarkiai apsiriko: visgi šalis įėjo į arabų koaliciją, o Pakui El-Amborui šiandien rodė pagar-

bą priėmime. Mitčas iš kailio nėrėsi, norėdamas prigriebti šią kompaniją, bet jam nieko neišdegė. Nepaisant Templo atlikto tyrimo ir reportažų, dvi tos šalies darbininkų sąjungos laimėjo, ten įsiliepsnojo sukilimas, dėl ko buvo dalinai sugriauta sostinė ir perrinkta valstybės vadovybė, glaudžiai susijusi su komunistais.

Žvilgtelėjęs į laikrodį, aš sau skyriau dar dešimtį minučių ir ėmiau studijuoti paskutinįjį aplanką stalčiuje. Aš jau beveik praradau viltį ir varčiau juodraščius tik dėl to, kad negraužtų sąžinė.

Reikia pripažinti, kad vartydamas užrašus jaučiau malonumą. Skaityti buvo įdomu, bet nieko ypatinga neaptikau. Vėl šmėstelėjo Belaro Riso pavardė. Vienoje pastaboje buvo užsimenama, kad jį sumušė kažkoks plevėsa, kitoje - kad italų vyriausybė apkaltino jį ryšiais su spekuliantais, prekiavusiais juodojoje rinkoje vaistais beprotiškomis kainomis. Buvo dar keletas reportažų apie skandalingas istorijas šou verslo pasaulyje, bet ir jose neradau nieko, už ko būtų galima užsikabinti.

Peržiūrėjęs maždaug trečdalį užrašų, pagalvojau, kad turbūt veltui švaistau laiką. Aš neradau nieko tokio, kas galėtų būti Mitčo mirties priežastimi. Jis turėjo smarkiai ką nors įžeisti, kad kažkas ryžtųsi jį nužudyti. Nė vienas normalus žmogus nebūtų kėsinęsis į Mitčo gyvybę dėl tokių niekų, kuriuos jis parašė. Beje, galbūt žudikas ir nebuvo normalus. Gali būti, kad tai buvo psichas...

Lygiai dvidešimt penkios minutės po dvyliktos aš jau stovėjau prie "Prektono Bildingo". Naktinis budėtojas neramiai į mane žvalgėsi. Kai pasirodė mis Makiles ir su manimi pasisveikino, jis tuoj pat nurimo. Delsė spėjo persirengti. Dabar ji vilkėjo megztinį, sijoną ir trumpą švarkelį. Dalsė buvo panaši į mergiūkštę, kuri slapta pabėgo iš namų į naktinį pasimatymą.

- Ar seniai laukiate? - paklausė ji šypsodamasi.

- Penkias minutes, ne daugiau, - atsakiau aš. - Kaip pavyko priėmimas?

- Puikiai. Labai gaila, kad taip anksti išėjote. Jūs galėjot pamatyti tuos pasaulio galinguosius, žmonijos likimo lėmėjus.

Pusbalsiu aš pasakiau, ką galvoju apie visus tuos žmonijos likimo lėmėjus, ir Dalsė, prisidengusi delnu burną, ėmė kvatoti.

Ji turėjo raktą nuo asmeninio lifto. Kabina akimirksniu nusileido, o paskui pakėlė mus į dešimtą aukštą, fotografų karalystę. Apčiuopusi jungiklį, Dalsė uždegė šviesą ir nusivedė mane koridoriumi pro fotolaboratorijas, kuriose ryškinami negatyvai, pro stendus, kuriuose kabėjo pusnuogių gražuolių egzotiškos augmenijos fone fotografijos. Mes sustojome prie vienų durų, ant kurių aš pamačiau lentelę su Teodoro Geitso pavarde.

- Atėjome, - sušnibždėjo Dalsė.

Atidariusi duris, ji įėjo, įjungė šviesą ir nužingsniavo prie katalogo.

- Tad kokia gi, sakėte, tos merginos pavardė?

- Servis, - atsakiau aš. - Greta Servis.

Atidariusi stalčių, Dalsė pirštais perbėgo vokus ir vieną ištraukė. Iš voko ji išėmė Gretos fotografijas ir jų sąrašą. Ant voko buvo atspausdintas Gretos Servis adresas Grinvič-Vilidže.

- Tai jos senas adresas, - pasakiau aš. - Reikalingas kitas.

Dalsė įkišo voką atgal į stalčių ir jį uždarė.

- Palaukite, regis, aš žinau, kur dar galima pažiūrėti, - tarė ji, eidama prie Geitso stalo.

Ant stalo stovėjo besisukantis būgnas su kortelėmis. Dalsė jį pasuko ir paklausė:

- Gal šitas?

Aš priėjau ir pažvelgiau į kortelę. Ten buvo parašytas Gretos vardas. Jos senas adresas nubrauktas ir užrašytas naujas: "Sandloro" viešbutis. Žinojau tą vietą - tai buvo pigūs nakvynės namai 8-ojoje aveniu. Žemiau, po adresu, vos įžiūrėjau kabliukus, kurių reikšmės, deja, nesupratau. Kampe buvo parašytas dar vienas vardas: Chauel.

- Na, ką pasakysite? - paklausė Dalsė.

- Kol kas tai viskas, ką aš turiu. Reikia patikrinti šį adresą.

- Gal geriau paskambinti?

- Jokiu būdu! Taip galima Gretą išgąsdinti. - Aš paėmiau Dalsę už rankos ir ją paspaudžiau. - Labai ačiū. Jūs labai man padėjote. Niekada to nepamiršiu.

Jos akyse šmėstelėjo liūdesio šešėlis.

- Maikai, aš... Žinote, labai norėčiau eiti kartu su jumis. Jūs man leisite? Ar manote, kad esu pernelyg smalsi?

- Ką gi, tada mums reikia paskubėti. - Aš nusišypsojau. - Jūs iš tikrųjų smalsi.

Taksi vairuotojas sustojo prie "Sandloro" viešbučio, ir mes įėjome į holą. Šiame viešbutyje gyveno pernelyg neturtingi žmonės, kad galėtų susirasti ką nors geresnio. Oras hole buvo tvankus, pridvisęs, sumišęs su pigiu tabaku. Atrodė, jis čia tvyrojo jau daugelį dienų.

Kilimas tarp apgailėtinų krėslų vietomis buvo nusitrynęs, holo kampuose stovėjo nykios palmės, o kažkokie du augalai - prie lifto, ant kurio durelių kabėjo lentelė, pranešanti, jog liftas sugedęs.

Krėsle už pertvaros snaudė portjė, kurio išvaizda kėlė begalinį liūdesį. Greta jo, kaip našlaitėliai, kėpsojo trys tušti alaus buteliai.

Aš priėjau prie pertvaros ir paklausiau:

- Kur gyvena Greta Servis?

Apsimiegojęs portjė linktelėjo galva ir burbtelėjo:

- Tokia negyvena.

- Jūs įsitikinęs?

- Žinoma, - tingiai atsakė jis. - Aš gi jums jau sakiau...

Prisiminęs vardą, parašytą kortelės kampe, aš pasidomėjau:

- O Chauel? Kuriame kambaryje ji gyvena?

Portjė sunkiai pasisuko, žvilgtelėjo į priklijuotą prie sienos gyventojų sąrašą ir tarė:

- Du šimtai devintas. Antras aukštas. - Ir ištiesė ranką prie telefono.

- Nereikia, - tvirtai tariau aš.

Portjė staiga pasipūtė, paraudo, paskui veriančiai pažvelgė į mane, ir jo žvilgsnis akimirksniu prablaivėjo.

- Kaip norit, - burbtelėjo portjė ir, truktelėjęs pečiais, vėl išsidrėbė krėsle.

Paėmęs Dalsę už rankos, nukulniavau prie laiptų.

Mes užlipome į antrą aukštą, suradome du šimtai devintą numerį, ir aš pabeldžiau. Po kelių sekundžių pabeldžiau dar kartą. Už durų pasigirdo prislopinti garsai, ir aš pabeldžiau trečią kartą.

- Einu, einu, - pasigirdo balsas. - Nelaužykite durų... Velnias, ir ką gi ten atnešė?

Pasigirdo virstančios kėdės trinktelėjimas, pusbalsiu tariami keiksmai, ir pagaliau po durimis pasirodė šviesos ruoželis. Sužvangėjo grandinėlė, trekštelėjo spyna, ir durys atsidarė.

- Labas, Greta! - pasisveikinau.

Taip, tai buvo tikrai ji. Tiesa, ne tokia, kaip fotografijose, bet visgi Greta Servis. Jos veidas atrodė pavytęs, oda netekusi skaistumo, juodi plaukai susivėlę ir netvarkingai pasklidę ant pečių. Apskritai, Gretos grožis nebuvo toks ryškus kaip anksčiau.

Ji vilkėjo paprastutį maudymosi chalatėlį, kurį prilaikė ties kaklu, kad neišsiskirtų.

Stumtelėjęs ją atgal į kambarį, aš įėjau pats, įsitempiau Dalsę ir uždariau duris. Iš visko sprendžiant, Greta sulaukė ne pačių geriausių laikų. Kambarys buvo beveik tuščias - toks, kad nesukeltų įtarimų policijai, retkarčiais užsukančiai į panašaus tipo viešbučius. Spintoje kabėjo kelios suknelės, ant naktinio staliuko stovėjo tuščias džino butelis, ant grindų mėtėsi taurės šukės.

Greta sunerimusi mus apžiūrinėjo.

- Ko jums reikia? - pagaliau paklausė ji.

- Jūs esat Greta, taip? - pakartojau aš.

Įdėmiai į mane pažvelgusi, ji tarė:

- Atrodo, aš jus kažkur mačiau.

- Maikas Hameris, - prisistačiau.

Greta iškart mane pažino.

- Gyvulys! - piktai sušnypštė ji.

- Ramiau, mergaite, nereikia taip nervintis. Nereikia kaltinti tik mane, kad įkišau į kalėjimą tavo nekaltą brolelį. Beje, būtent jis ir paprašė manęs surasti tave.

Greta suglumusi nunarino akis ir žengė žingsnį atgal.

- Štai mane ir radote, - tarė ji, mėgindama nusukti akis į šoną. - Patenkintas? O dabar galit iš čia nešdintis.

- Kas tau atsitiko? - paklausiau aš.

Ji pakėlė galvą. Gretos lūpos buvo stipriai suspaustos.

- Ne jūsų reikalas. Palikite mane.

- Garis nori tave pamatyti.

Greitai nusigręžusi, ji įsmeigė žvilgsnį į purviną langą.

- Jam bus nemalonu mane tokią matyti, - sušnibždėjo ji.

- O mano nuomone, tai jam nesvarbu.

- Gerai, aš jį aplankysiu, kai tik galėsiu. Taip jam ir perduokit.

- Greta, nebūk užsispyrusi, pasakyk, kas tau atsitiko?

Mūsų žvilgsniai susitiko atsispindėję lango stikle.

- Tiesiog man nepasisekė. Turėjau daug puikių idėjų, bet jos nepasiteisino.

- Ką pasakyti Gariui?

- Pasakykite, kad dirbu. - Ji truktelėjo pečiais. - Aš nedaug uždirbau įvairiose vietose. Bet esu tikra, kad dar ateis mano eilė. - Paskutinę frazę ji ištarė gergždžiančiu balsu.

Greta staiga atsisuko. Jos chalatėlis atsilapojo, ir po permatomais naktiniais marškiniais ryškiai matėsi nuostabus nuogas kūnas.

- Tegul Garis kol kas palieka mane ramybėje! Kai pagerės mano reikalai, tai jį ir aplankysiu. Ir daugiau manęs neieškokit! Turiu teisę daryti viską, ką noriu. Brolis ir pats ne per geriausiai susitvarkė savo gyvenimą, ar ne? Aš nors laisvėje, o jis? O dabar palikite mane ramybėje. Nešdinkitės!

- Greta, - draugiškai tariau aš. - Jūs nenorite su manimi pasikalbėti apie Eleną Peston?

Truktelėjusi pečiais, Greta abejingai atsakė:

- Nėra apie ką kalbėti. Elena nusižudė.

- Kodėl?

- Nežinau. Turbūt pametė galvą dėl kokio nors vaikino.

- O jūs įsitikinusi, jog tai buvo savižudybė? - paklausiau, įdėmiai žiūrėdamas jai į veidą.

Ji suvirpėjo ir suspaudė kumštelius.

- Ji mirė. Koks dabar skirtumas, kaip tai atsitiko?

- Elenai, žinoma, jau jokio skirtumo, - atsakiau aš. - Bet tai svarbu kai kam kitam. Tad gal vis dėlto pasikalbėkim.

Greta pasisuko, priėjo prie spintos ir ėmė traukti iš ten sukneles, kurias metė tiesiai į lagaminą.

- Velniai griebtų jus visus, - burbėjo ji. - Dabar man vėl teks kraustytis iš čia į kitą vietą, kad niekas manęs nerastų. - Greta staiga atsigręžė ir pažvelgė į mus degančiomis akimis. - Ar kada nors jūs iš čia išsinešdinsit?

- Gal mes galėtume kuo nors jums padėti? - paklausė Dalsė.

- Tai nieko nepakeis, - įsiterpiau aš. - Mes veltui atėjome. Mums laikas. Eime!

Mes su Dalse išėjome iš viešbučio. Aikštelėje stovėjo keli taksi. Aš įsodinau Dalsę į pirmą automobilį ir paprašiau vairuotojo truputį palaukti, o pats nužingsniavau prie antros mašinos. Išsitraukęs iš kišenės savo vizitinę kortelę, aš suvyniojau ją į penkių dolerių kupiūrą ir ištiesiau vairuotojui. Atsargiai paėmęs pinigus, jis klausiamai įsistebeilijo į mane.

Aš paaiškinau jam savo gestą:

- Iš viešbučio tuoj išeis moteris su lagaminu. Jeigu jai reikės taksi, pasodink ją į savo mašiną. Paskui paskambink man ir pasakyk, kur tą moterį nuvežei. Užtikrinu, nepasigailėsi...

Apžiūrėjęs mano kortelę blausioje žibinto šviesoje, vairuotojas šyptelėjo ir pažvelgė į mane.

- O'key, Maikai, - pasakė jis. - Viską padarysiu kaip reikia. Neabejok, drauguži.

Namas, kuriame gyveno Dalsė Makiles, buvo didingai iškilęs senovinio parko viduryje. Tokiame jaukiame ir ištaigingame name galėjo gyventi tik pasiturintys žmonės. Aš žinojau kelis garsius asmenis, kurie nuomojo čia apartamentus, ir nustebau, jog ir Dalsė taip prabangiai gyvena. Pamačiusi nuostabą mano veide, Dalsė pasakė:

- Neverta stebėtis, Maikai. Prektono firmos Direktorių taryba nori, kad aš gyvenčiau būtent čia. Tai savotiška firmos

prestižo reklama. Beje, jie namo savininkai, tad su džiaugsmu priėmiau jų pasiūlymą.

- M-taip, neblogai, - sumurmėjau aš. - Ir sekasi gi kai kam su darbu.

- Jeigu norit, galite nors laikinai pasidžiaugti šia prabanga. Tai dėkingumo ženklas už tai, kad šiandien pasiėmėte mane į naktinį žygį.

- Bet juk jau labai vėlu, - papriešta ravau.

- O mano manymu, pats laikas gerti kavą. O gal jūs labai senamadiškas ir atsisakysite?

Kažką neaiškaus numykęs, aš nusekiau jai iš paskos prie lifto.

Lifto kabina tyliai švilpdama kilo į viršų. Tas švilpesys man priminė iš toli atsklindančių balsų šnabždesį. Balsai man mėgino kažką pasakyti, bet niekaip negalėjau suprasti ką. Pagalvojau, kad senstu. Anksčiau susivokdavau daug greičiau. Dabar gi beviltiškai vėlavau, kaip šiandien "Sandrole". Aš išpildžiau Gario prašymą ir pasimačiau su jo seseria. Pasakysiu jam, kad ji gyva ir sveika, bet atrodo nekaip. Negalima jos kaltinti už tai, kad nenori aplankyti brolio. Gal ji ir pažinojo žuvusias merginas, bet tai nieko nereiškia. Greta gyva ir tai svarbiausia. Ji nenori, kad kištųsi į jos gyvenimą ir, žinoma, turi tam teisę.

Liftas sustojo, aš nieko negalvodamas nusekiau iš paskos Dalsei, kuri nusivedė mane į nedidelį prieškambarį, o po to į didžiulę svetainę, kurios viena siena buvo visiškai permatoma. Už šio milžiniško lango žėrėjo naktinis Niujorkas visu savo didingumu.

- Na, jūs jau atsipeikėjote? - nusišypsojo Dalsė. - Mes namie. - Ji paėmė mane už rankos. - Kavos ar ko nors stipresnio?

- Kavos, - atsakiau aš. - Sakykit, ar esat įsitikinusi, kad jūsų draugai nepriešta raus dėl mano apsilankymo?

- Mano draugai? - nustebo ji.

- Na tie, su kuriais jūs dažnai susitinkate. Juk jie, atrodo, užima labai aukštus postus?

Dalsė ėmė kikenti ir vėl tapo panaši į išdykusią mergaitę.

- Taip, daugelis iš jų tikrai nemalonūs tipai. Gerai, sėskitės, aš tuoj paruošiu kavą.

Ji nuėjo į virtuvę, iš kur po akimirkos pasigirdo indų skambėjimas ir pasklido kavos aromatas.

Aš girdėjau, kaip Dalsė tyliai niūniuoja kažkokią melodiją. Priėjau prie Patefono ir išrinkau plokštelę su Vagnerio muzika. Uždėjau plokštelę, įjungiau minimalų garsą ir mėgavausi gera, veržlia muzika, kuri skambėjo labai tyliai.

Netrukus į kambarį įėjo Dalsė. Pastačiusi padėklą ant marmurinio staliuko prie sofos, ji atsisėdo šalia manęs.

- Kodėl jūs toks susimąstęs, Maikai? Ar aš jus taip veikiu?

Aš pažiūrėjau jai į akis. Taip arti jai sėdint matėsi, kad moteriška branda tik sušvelnino klasikinį Dalsės grožį. Jos krūtinė buvo iškili, puikios kojos uždėtos viena ant kitos, o nuostabi talija gundė bei viliojo.

- Tik ne jūs, - nusišypsojau.

- Jūs tebegalvojate apie Gretą Servis? - paklausė ji.

- Taip.

Paėmusi puodelį su kava, ji gurkštelėjo karšto gėrimo.

- Argi nepatenkintas tuo, ką sužinojote, Maikai?

- Patenkintas, bet ne visiškai. Ir pats nežinau kodėl.

Pastačiusi puodelį ant stalo, Dalsė atsirėmė į sofos atlošą ir susimąsčiusi tarė:

- Manau, kad aš žinau. Gaila, bet taip atsitinka labai dažnai ir daugeliui merginų. Jos niekaip negali suprasti, kad mūsų pasaulis labai žiaurus. Juk aplinkui daug nuostabių veidų ir kūnų, kurių savininkės įsitikinusios, kad būtent joms turi tekti viskas, kas geriausia. Ir jeigu merginoms nepasiseka, jos niekaip nenori su tuo susitaikyti. Kelias į viršų neįsivaizduojamai sunkus. Nuslysti daug lengviau. Jūs, Maikai, tai puikiai suprantate.

- Gretai ir anksčiau nesisekė, - paprieštaravau. - Čia kažkas kita. Aš visada galvojau, kad ji stipri.

- Nesėkmės sugniuždo daugelį, - atsiduso Dalsė. - Ir nieko čia nepadarysi.

- Nieko, - kaip aidas pakartojau aš. - Ir jos broliui, matyt, teks su tuo sutikti.

- Ir daugiau jūs neturėsit priežasčių įsiveržti į mano vienišą gyvenimą, - su švelniu liūdesiu tarė ji. - Vienišą ir monotonišką.

- Galbūt aš rasiu kokią nors kitą priežastį.

Dalsė įdėmiai į mane pažiūrėjo ir jos akyse sužibo ugnelės. Tai buvo mokinukės akys - tamsūs bedugniai ežerai po riestomis ilgomis blakstienomis. Dalsė šiek tiek prasižiojo, aplaižė savo lūpas rausvu liežuvėliu ir visai atvirai pasiūlė:

- Tad raskite ją dabar, tą priežastį.

Paskui ji ištiesė ranką prie jungiklio ir išjungė šviesą.

Dalsę buvo galima palyginti su nuostabiu, švelniu pumpuru, kuris iš lėto skleidėsi ir tuoj pat pražydo. Jos rankos švelniai apsivijo mano kaklą, ir mūsų lūpos susiliejo į bučinį. Paskui Dalsė paėmė mano delnus ir ėmė juos vedžioti po visą savo kūną, tarsi pasakinėdama, kokių glamonių ji trokšta. Įsitikinusi, jog aš viską supratau teisingai, ji aistringai prigludo prie manęs. Kai ją bučiavau, iš jos lūpų sklido nuostabios dejonės. Visas Dalsės kūnas buvo tarsi tikras meno kūrinys.

Aš išėjau iš Dalsės namų švintant. Susistabdęs taksi, paprašiau nuvežti mane į "Karterio Leilando" viešbutį. Pakilau į savo kambarį ir nusiaviau batus. Kaimyninio kambario durys buvo užrakintos. Nugriuvęs į lovą, atsiguliau ant nugaros ir įrėmiau žvilgsnį į lubas.

Tik viena mintis sukosi mano galvoje: tai pradžia ar pabaiga?

7 skyrius

Kai atsibudau, jau buvo po pusiaudienio. Pažiūrėjęs į laikrodį ir pamatęs, kad rodyklės artėja prie keturių valandų, tyliai nusikeikiau. Beveik visą dieną pradrybsojau lovoje. Aš atsikėliau ir nuo mano krūtinės ant grindų nukrito raštelis. Jame buvo parašyta:

"Susitiksime "Mėlynojoje juostoje" šeštą, nelaimingas girtuokli".

Raštelio apačioje buvo tik viena raidė "V.". Aš pažinau Veldos rašyseną.

Palindau po dušu ir iškart pasijutau geriau. Lagamine, kurį čia atnešė Velda, radau savo drabužius ir apsirengiau. Patikrinau savo 45-o kalibro revolverį, įsikišau jį į dėklą ir apsivilkau lietpaltį.

Prisiminęs praėjusią audringą naktį, patenkintas šyptelėjau ir, prisitraukęs telefoną, surinkau Dalsės darbo telefono numerį. Atsiliepė ta pati mis Tabor, senmergė, kuriai aš sukėliau siaubą, pirmąsyk pasirodęs "Prektono Bildinge". Mis Tabor maloniu sausu balsu pasakė, kad mis Makiles dešimtą ryto išskrido į Vašingtoną. Ji grįš turbūt po kelių dienų. Paskui mis Tabor pasidomėjo, kas kalba, aš prisistačiau, ir ragelyje iškart įsivyravo tyla. Po akimirkos mis Tabor kimiu balsu patikino, kad perduos mis Makiles, jog skambinau.

Padėjęs ragelį jau ketinau eiti, kai staiga suskambėjo telefonas.

- Alio! - atsiliepiau aš.

- Maikas Hameris?

- Taip, tai aš.

- Tai Rėjus Tekeris. Prisimenat, vakar prašėte, kad pasekčiau tą merginą?

Reikia pripažinti, aš visai apie tai pamiršau.

- Taip, Rėjau, žinoma, prisimenu. Tai kur ji išvyko?

- Sunku atsakyti, Maikai. Ji išėjo iš viešbučio ir įlipo į mano mašiną. Nuvežiau ją prie penkiaaukštės stovėjimo aikštelės, kuri yra 8-osios ir 46-osios gatvių sankirtoje, žinote? Ji su manim atsiskaitė ir įėjo į pastatą. Aš pavažiavau truputį į šoną, sustojau ir ėmiau laukti. Netrukus iš ten išvažiavo automobilis. Man pasirodė, kad už vairo sėdėjo būtent ta mergina. Norėjau ją pasekti, bet pasitaikė klientas. Paskui mergina privažiavo 7-ąją aveniu ir pasuko į kvartalą, kur yra pietinis įėjimas į Vestsaido Haivėjaus metro stotį. Čia aš ją ir pamečiau iš akių.

- O kokia buvo jos mašina?

- Šviesiai mėlynas sedanas "Ševrolė". Naujutėlaitis. Numerio, deja, neįžiūrėjau. Ach, taip, vos neužmiršau! Dešiniajame užpakaliniame sparne buvo nedidelis įlenkimas!

- Ačiū, Rėjau. Kur jums pasiųsti čekį?

- Tai nebūtina, Maikai. Man buvo malonu.

Ir padėjo ragelį.

Taigi čia kažkas buvo ne taip. Iš kur ta mergina, gyvenanti tokiame bjauriame viešbutyje, gali turėti naujutėlę mašiną? Beje, taksistas galėjo ir apsirikti, juk jis nebuvo įsitikinęs, jog už vairo sėdėjo Greta Servis. Jeigu tai iš tikrųjų buvo Greta, tai galbūt ji pasinaudojo šia apmokama aikštele tiesiog atsargumo dėlei, kad jos nesusektų.

Aš žinojau šią penkių aukštų aikštelę. Vartai automobiliams ten buvo iš vienos pusės, o įėjimas, skirtas tik klientams, - iš kitos. Jeigu Greta bijojo, kad aš ją seksiu, tai ši aikštelė buvo kaip tik ta vieta, kur ji galėjo prasmukti nepastebėta.

Užmaukšlinęs kepurę, nusileidau liftu į holą, sužinojau, ar nėra man laiškų, ir išėjau į gatvę. Po penkių minučių aš jau sėdėjau taksi. Vairuotojui pasakiau "Sandloro" viešbučio adresą.

Dar nė karto Niujorke manęs niekas nepalaikė svetimšaliu, bet šis taksistas kažkodėl nusprendė, kad esu turistas. Pažvelgęs į mane pro veidrodėlį, jis pasakė:

- Jeigu ketinate ten susirasti sau mergytę, drauguži, tai jums nepavyks.

- Nepavyks? - sumišęs pakartojau aš. - Kodėl?

- Todėl kad tai visiškai ne ta vieta, kur jų reikia ieškoti, - atsakė vairuotojas.

Aš šyptelėjau.

- Iš tikrųjų?

- Taip.

- Ką gi, turėsiu omeny. Bet ten važiuoju ne dėl damos. Viešbutyje gyvena mano draugas.

- Užjaučiu jūsų draugą, - atsiduso vairuotojas. - Bjauri vieta. Vienu žodžiu, dvokianti skylė.

Įėjęs į viešbutį, aš pamačiau, kad prie stalelio jau sėdi kitas portjė. Tai buvo aukštas, gunktelėjęs ir labai liesas vaikinas panešiotu mėlynu kostiumu. Atrodė, kad jo, tarsi šeško, nejudrios akys turėjo savybę matyti viską aplinkui. Kai ėjau pro šalį, vaikinas tyliai sušnibždėjo:

- Misteri...

Aš sustojau, grįžau ir tylėdamas įsistebeilijau į jį. Kurį laiką portjė žiūrėjo į mane užguitu žvilgsniu, paskui tarė:

- Gal galiu, e-e... Kuo nors jums padėti?

- Galite, - linktelėjau. - Jeigu ramiai sėdėsit savo vietoje ir tylėsite. Aišku?

Jo mažos akys susiaurėjo ir įgavo gyvatišką išraišką. Truktelėjęs pečiais, portjė įsikniaubė į kažkokią knygą.

Užlipęs laiptais, aš nužingsniavau per koridorių ir sustojau prie kambario, kuriame pabuvojau praėjusią naktį, durų. Kambaryje degė šviesa. Iš vidaus prikimęs vyriškas balsas svaidėsi keiksmais. Moteriškas balsas bandė prieštarauti ir taip pat keikėsi. Staiga pasigirdo smūgis. Aš ryžtingai atlapojau duris.

Ant grindų prie sienos gulėjo gyvenimo iškamuota murzina blondinė. Ranka ji laikėsi už skruosto. Šalia stovėjo tvirtai sudėtas, milžiniško ūgio vyras. Jis vilkėjo sportinę striukę ir džinsus. Jo išvaizda kalbėjo apie nelabai vykusią boksininko karjerą: persikreipusi nosis, sulamdyta ausis, randas ant skruosto prie pat burnos.

Pažvelgęs į mane, jis išsiviepė ir pasakė:

- Tu apsirikai, branguti.

- Ne, neapsirikau, - paprieštaravau.

Vyras nustebęs pažiūrėjo į mane, ir jo skruostas ėmė trūkčioti.

- Nešdinkis iš čia, vaikine, aišku? Ir greitai!

Aš likau stovėti kaip stovėjęs. Nenaudėlis susiraukė, truputį susikūprino ir, išskėtęs rankas su galingais kumščiais, grėsmingai ėmė artėti prie manęs. Tuo momentu, kai jis užsimojo, taikydamasis man į žandikaulį, aš pašokau ir iš visų jėgų trenkiau jam į pasmarkę iš šono. Vyrukas nulėkė prie sienos. Neleidęs smarkuoliui atsikvošėti, smogiau jam dešine ranka tiesiai į pilvą ir užtvirtinimui - kairiąja į ausį. Jis susvyravo, bet ant kojų išsilaikė. Tada aš, nepaisydamas bokso taisyklių, vožiau jam skiausčiu delnu per kaklą, ir jis žnektelėjo tartum pakirstas. Krisdamas užkliudė spintą ir numetė ant jos stalinę lempą.

Blondinė žiūrėjo į mane išpūtusi pilnas siaubo akis.

- Kodėl jūs taip padarėte? - sušnibždėjo ji.

- Nesijaudink, vaikeli. Juk jis tau smogė, argi ne taip?

Mergina sukrutėjo, bandydama atsistoti. Aš jai padėjau ir pasodinau ant lovos.

- Velnias... - tyliai keikėsi ji. - Aš gi jam dirbu. Jis dabar mane primuš! Jūs ką, psichas? Kurių galų kišatės ne į savo reikalus? Kas prašė? Ir ką jūs apskritai čia darote?

Išsitraukęs piniginę, atidariau ją taip, kad blondinė pamatytų mano metalinį žetoną. Kaip ir tikėjausi, ji jo atidžiai neapžiūrinėjo. Nutaisiusi rūgščią miną, blondinė neramiai pažvelgė į savo drugelį, kuris vis dar ilsėjosi prie sienos.

- Koks jūsų vardas?! - pareikalavau aš.

- Bet paklausykite, misteri... - netvirtai sumurmėjo ji.

- Tavo vardas? - pro sukąstus dantis iškošiau aš. - Kas tu tokia?

Nuleidusi galvą, ji mėšlungiškai įsikibo į paklodę.

- Virdžinija Chauel.

- Kur Greta Servis? - paklausiau.

Ji sudrebėjo, paskui paniuro ir pažvelgė į mane.

- Aš nepažįstu jokios Gretos.

Kadangi man nemažai teko bendrauti su prostitutėmis, aš išmokau įspėti, ar jos meluoja ar ne. Ši, atrodo, sakė tiesą. Taigi grįžau ten, nuo ko buvau pradėjęs.

- Kur buvai praėjusią naktį, Virdžinija?

- Aš... - Ji užsikirto. - Aš dirbau.

- Na ir?..

- Tai buvo viešbutyje 45-ojoje gatvėje. Buvau su vaikinu iš provincijos. Bent man taip pasirodė. O gal jis jūreivis, kas jį žino... Vaikinas buvo šiaip sau, bet davė man šimtinę, ir aš pasilikau su juo per visą naktį.

- Kur tu jį susimedžiojai?

Virdžinija linktelėjo į gulintį ant žemės smarkuolį.

- Jis paskyrė pasimatymą. Visada taip daro. Nemėgsta, jei dirbu viena. - Blondinė nelinksmai šyptelėjo. - Jeigu jums reikalingi pinigai, tai aš jų neturiu. Jis atėmė iš manęs visus bak-

sus. Galit patikrinti jo kišenes. Net procentų man nedavė, tikras galvijas!

- Ar leidai kam nors naudotis šiuo kambariu?

- Kam gi reikalinga ši bjauri skylė?

- Tu neatsakei į mano klausimą.

- Ne, niekam neleidau.

Aš pasilenkiau prie vaikino. Jis sunkiai kvėpavo, iš burnos kampučio tekėjo kraujo srovelė. Priėjau prie spintos ir atidariau duris. Viduje buvo tos pačios suknelės ir lagaminas, kuriuos mačiau praėjusią naktį.

- Misteri, geriau išeikit iš čia, jis nekenčia farų...

- Kas jis?

- Lorencas Džonsas, buvęs boksininkas.

- Matyt, šiandien jis nekokios formos, - šyptelėjau.

- Jis labai pavojingas, misteri. Tikrai žinau, jis jūsų ieškos.

Aš ištraukiau piniginę iš boksininko striukės kišenės. Piniginėj aptikau penkis šimtus trisdešimt dolerių, vairuotojo pažymėjimą, kuriame buvo parašyta, kad šis viešbutis - jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ir du bilietus į boksą Gardene kitai savaitei.

- Kuriame kambaryje jis gyvena?

Virdžinija paniekinančiai išsiviepė.

- O kas jį žino! Džonsui dirba šešios merginos, ir jis nakvoja tame kambaryje, kuris tuo metu būna tuščias. Jis niekada už nieką nemoka. Sako, kad čia gyvena, bet, žinoma, meluoja. Gal kada nors ir gyveno, bet tol, kol susirado šias merginas.

- Gerai, pasikalbėkim apie praėjusią naktį, - paliepiau aš.

Atsidususi ji užsimerkė ir pasakė viešbučio pavadinimą, kambario numerį ir vyriškio, su kuriuo ji buvo, vardą - Badas. Vidutinio amžiaus, tamsiaplaukis, ant smakro randas, kalba su lengvu akcentu. Papasakojo, kad Lorencas Džonsas susitiko su ja vienuoliktą valandą įprastoje vietoje, pasakė, kur reikia eiti, ir ji nuėjo.

- Dabartiniais laikais, - pridūrė Virdžinija, - taip visi ir dirba. O juk prieš dvejus metus aš gaudavau už naktį du šimtus baksų, - atsiduso ji.

- Visada yra kelios galimybės, - pastebėjau. - Tik nereikia delsti.

- Visa tai tik žodžiai! Kur man eiti?

Numetęs ant lovos Lorenco piniginę, aš pasilenkiau, norėdamas pakelti boksininką, kai staiga sau už nugaros išgirdau:

- Nė iš vietos, vaikine!

Pasukęs galvą pamačiau, kad tarpdury stovi dviese. Vienas savo kūnu buvo užstojęs išėjimą, kitas žaidė su lazda. Iš pirmo žvilgsnio buvo aišku, kad tai užkietėję banditai, užsigrūdinę žiauriuose gatvės susirėmimuose. Abiems buvo po trisdešimt metų. Iš patirties žinojau, kad tokie tipai labai pavojingi. Jiems patiko tai, kuo jie užsiima, be to, jie buvo neblogai apsiginklavę.

Pirmasis, matyt, pajutęs, ką noriu padaryti, staiga puolė mane. Aš nesuspėjau išsitraukti savo ginklo, kai tas bjaurybė pakibo ant manęs ir užsimojo lazda. Vos spėjau nutverti jo ranką, bet nuo smūgio maniškė ranka akimirksniu nutirpo. Jis aukštai pakėlė lazdą, taikydamasis man į galvą, bet aš vožiau jam į saulės rezginį. Atšokęs ir sudejavęs, jis vis dėlto vėl metėsi ant manęs. Turbūt mano smūgis nebuvo pakankamai tikslus ir stiprus.

Antrasis tipas prišoko prie manęs iš tarpdurio ir iškart trenkė kumščiais į šonkaulius. Aš nulėkiau ant lovos, nustumdamas Virdžiniją ant grindų. Iš esmės šis smūgis mane išgelbėjo. Lazda pralėkė pro mano ausį. Tiesa, tai suvokiau gerokai vėliau.

Šioms padugnėms atėjo laikas sužinoti, kad man taip pat ne kartą teko dalyvauti grumtynėse. Staiga išsitiesęs, aš iš visų jėgų spyriau savo batų kulnais į veidą antrajam užpuolikui. Paskui persiverčiau per galvą, pašokau ir stryktelėjau prie sienos.

Įsilaužėlis su lazda metėsi ant manęs. Jo bjaurioj fizionomijoj buvo sustingusi pikta ir tuo pačiu įžūli šypsena. Jis užsimojo lazda, bet aš nėriau niekšeliui po ranka, ją sučiupau ir su tokia jėga užlaužiau jam už nugaros, jog kaulas tuoj pat trekštelėjo. Išmetęs savo ginklą, vaikinas plačiai išsižiojo, ir jau buvo berėkiąs iš nepakeliamo skausmo, bet, netekęs sąmonės, kaip

stulpas griuvo ant grindų. Antrasis tipas vis dar gulėjo ir trūkčiojo. Aš prišokau prie jo ir atsargumo dėlei bato galu spyriau jam į veidą. Jis sujudėjo, tarsi skudurinė lėlė, ir nurimo.

Sėdėdama kambario kampe, Virdžinija Chauel, užsidengusi burną ranka, žiūrėjo į mane plačiai atmerktomis, sustingusiomis iš siaubo akimis. Kalbėti su ja buvo beprasmiška. Pakėlęs padėtį, aš apsidairiau.

Lorencas Džonsas buvo dingęs.

Aš išėjau iš kambario ir nulipau į holą. Portjė, pamatęs mane, pabalo kaip drobė. Priėjau prie jo, sugriebiau į glėbį, ir skėliau vieną po kito tris antausius. Portjė užsimerkė ir nepratarė nė žodžio. Jis gavo pagal nuopelnus ir, matyt, tikėjosi, kad likę viršuje ką tik įvykusios dramos dalyviai pasielgs su juo ne ką geriau. Susmukęs savo kėdėje, portjė tylėdamas stebėjo, kaip pakėliau telefono ragelį, paskambinau Patui ir papasakojau jam apie tai, kas įvyko.

Situacija susiklostė taip, kad turėjau kuo greičiau surasti Gretą Servis. Tam turėjau sugalvoti kokią nors priežastį. Reikėjo surasti ir Lorencą Džonsą. Priežastis jo paieškoms jau buvo.

Patas liepė man pasilikti tol, kol atvažiuos jo siųsta brigada. Jo žodžiais tariant, vaikinai buvo sumanūs ir dviem viršuje gulintiems banditams tai neišeis į sveikatą.

Aš pažvelgiau į laikrodį. Po penkiolikos minučių turėjau susitikti su Velda. Teks jai manęs palaukti.

Lauke lijo. Bandydamas susistabdyti taksi, nupėdinau du kvartalus. Pagaliau sustabdžiau mašiną, skubiai įsiropščiau į ją ir paprašiau vairuotojo nuvežti mane į "Prektono Bildingą".

Pamatęs mane, budėtojas hole pranešė, kad jau visi išsiskirstė. Tai buvo tas pats vaikinas, kuris budėjo praėjusią naktį, kai mes su Dalse čia atėjome. Aš priminiau jam apie tai ir jis iškart mane atpažino. Pasakiau, kad mis Makiles prašė manęs iš Teodoro Geitso biuro paimti kai kuriuos dokumentus. Tai esą labai skubu ir, jeigu neįvykdysiu mis Makiles pavedimo, kai kas gali netekti galvos.

Po tokios įžangos budėtojas pasišovė man tuoj pat padėti. Jis išsikvietė savo padėjėją, o pats palydėjo mane į viršų. Mes

įėjome į Geitso kambarį. Priėjau prie stalo ir ėmiau sukti būgną su kortelėmis. Norėjau dar kartą pažvelgti į hieroglifus, kurie buvo išraityti Gretos Servis kortelėje.

Tris kartus peržiūrėjęs korteles, aš taip ir neradau tos, kuri buvo man reikalinga. Budėtojas nenuleido nuo manęs akių.

- Ar radote tai, ko ieškojote, sere?

- Ar misteris Geitsas turi sekretorę? - pasidomėjau.

Truputį pagalvojęs budėtojas linktelėjo.

- Taip. Atrodo, jos pavardė mis Vald.

- Kur galėčiau rasti jos telefoną?

- Pažiūrėkite stalčiuje. Gal ten rasite telefonų knygą?

Jis pats priėjo prie stalo, atidarė stalčių, ištraukė storą žinyną ir ėmė jį vartyti.

- Štai, - pasakė budėtojas ir garsiai perskaitė numerį.

Pakėlęs telefono ragelį, paskambinau mis Vald į namus.

- Alio? - atsiliepė malonus balsas.

- Mis Vald? - pasitikslinau aš.

- Ta-aip...

- Mis Vald, aš ieškau misterio Geitso. Ar jis buvo šiandien darbe?

- Taip, atėjo apie dešimtą valandą, atidėjo visus susitikimus ir išėjo.

- Gal žinote, kur galėčiau jį surasti?

- Turbūt jis namie, - netvirtai tarė mis Vald. - Ar skambinote jam į namus?

- Dar ne.

- Paskambinkite. Jeigu jo nebus namie, tai aš turbūt negalėsiu niekuo jums padėti. Supratimo neturiu, kur jis galėtų būti. Tada teks palaukti iki ryto.

- Ačiū, - mandagiai padėkojau ir, nuspaudęs telefono svirtelę, surinkau Geitso numerį.

Ragelyje pasigirdo ilgi signalai. Šiek tiek palaukęs, supratau, kad namie nieko nėra, padėjau ragelį ir užsirašiau adresą bei telefono numerį.

- Ar viską išsiaiškinote, sere? - paslaugiai pasiteiravo budėtojas.

- Taip, - linktelėjau. - Kol kas viską. Ačiū.

Aš gana greitai radau namą, kur gyveno Geitsas. Tai buvo rekonstruotas rudų plytų pastatas, stovintis 50-ojoje gatvėje. Geitso butas buvo kartu ir studija. Kiti fotografai buvo įsikūrę kitose namo patalpose. Pirmajame aukšte dar degė šviesa. Turbūt ten iki šiol kažkas dirbo.

Duris į holą radau atidarytas. Aš įėjau, užlipau laiptais į antrą aukštą ir paskambinau į Geitso duris. Niekas neatidarė, paskambinau dar kartą ir įsiklausiau. Už durų buvo tylu. Išsitraukęs iš kišenės visrakčių rinkinį, aš pabandžiau šešis raktus ir pagaliau atrakinau spyną.

Suspaudęs rankoje revolverį, kita ranka suradau jungiklį ir uždegiau šviesą. Geitso studija atrodė taip, kaip ir turi atrodyti fotografo studija. Jautėsi chemikalų kvapas. Apėjęs visus kambarius įsitikinau, kad šeimininko niekur nėra.

Dvi sieninės spintos buvo užverstos drabužiais, drabužių spintos stalčiuose gulėjo marškiniai ir apatinis trikotažas. Buvo ideali tvarka, ir nebuvo įmanoma įspėti, ar Geitsas pasiėmė ką nors ar ne.

Ant rašomojo stalo gulėjo firmų, prekiaujančių fotoaparatais, katalogai, matėsi atplėšti vokai su laiškais, o viduryje stovėjo toks pat būgnas su kortelėmis, kaip ir biure. Greitai peržvelgęs visas korteles, aš įsitikinau, jog kortelės su Gretos vardu čia nėra. Prie sienos stovėjo metalinių katalogų eilė. Aš priėjau, ištraukiau stalčiuką su raide "S". Jame radau aplanką su bandomosiomis Gretos nuotraukomis, kurių dublikatus mačiau "Prektono Bildinge". Uždaręs šį stalčių, perbėgau akimis ir kitus; po to vien tik iš smalsumo ištraukiau pažymėtąjį "P" raide.

Aš aptikau Elenos Peston kortelę.

Aplanke gulėjo keturios bandomosios nuotraukos, bet ir jų pakako, kad būtų galima susidaryti bendrą vaizdą. Tedis Geitsas atliko savo darbą profesionaliai. Kiekvieną putnaus Elenos kūno colį buvo galima aiškiai pamatyti pro peršviečiamą graikiško stiliaus tuniką. Kaip ir Greta, Elena, žinoma, netiko po-

zuotojos darbui Prektono firmoje. Tokių apvalių formų moterų fone visos kitos merginos atrodytų tarsi nendrelės.

Įkišęs fotografijas atgal į voką, aš ištraukiau stalčių su raide "D", kur aptikau Maksinos Delani nuotraukas. Ji taip pat netiko Prektono kolekcijai. Delani turėjo pernelyg apvalius klubus, per daug aukštą krūtinę, per daug jausmingą veido išraišką ir per daug putlias lūpas. Neturėjo nė vienos nežemiškos būtybės savybės, kurios tokios populiarios dabartiniuose madų žurnaluose.

Uždaręs stalčių, aš vėl pasukau būgną, bet neradau ten nei Elenos Peston, nei Maksinos Delani vardų. Tuo nė kiek nesistebėjau. Abi merginos buvo mirusios, ir Geitsas, dėl visai suprantamų priežasčių, galėjo jų korteles išimti iš katalogo. Kėlė rūpestį tai, kad Gretos Servis kortelės čia taip pat nebuvo.

Nuvalęs visus savo pirštų atspaudus, aš nulipau laiptais į pirmą aukštą, išėjau į lauką ir, susistabdęs taksi, pasakiau vairuotojui "Mėlynosios juostos" restorano adresą.

Iš visko sprendžiant, Velda jau ir nesitikėjo manęs šiandien pamatyti. Ji gėrė kavą, Edžinas bandė ją kaip nors pralinksminti, bet netikėtai priėjau aš. Piktai žybtelėjusi akimis į mano pusę, Velda pastūmė puodelį ir klausiamai įsmeigė į mane akis. Pajutau, jog ji su malonumu būtų sviedusi į mane kokį nors sunkų daiktą, jeigu tik toks pasimaišytų dabar jai po ranka. Tačiau gerai į mane įsižiūrėjusi, Velda pastebėjo ant mano veido įdrėskimus ir kraujosrūvas. Griežta jos veido išraiška akimirksniu sušvelnėjo.

Edžinas atnešė man kavos ir sumuštinių. Aš tuo metu papasakojau Veldai apie savo negandas. Gurkštelėjęs kavos, pagalvojau, kad kai kurias savo nutikimų detales geriau nutylėti. Mano galvoje knibždėjo daugybė įmanomų versijų, bet reikėjo laiko, kad jos susiformuotų į kažką konkretaus ir išbaigto. Šnekant žmonėms suprantama kalba, idėjos buvo brendimo stadijoje.

Išaiškėjo, jog Velda taip pat neleido laiko veltui. Pajungusi mūsų telefoną prie aptarnavimo tarnybos, ji išsiaiškino, kad mums skambino Gajus ir Patas. Patas išsakė savo abejones dėl dviejų tipų, teistų už seksualinius iškrypimus, ir, jo nuomone, įsivėlusių į šią bjaurią istoriją. Jiems buvo suteikta amnestija ir jie, išėję iš kalėjimo, turėjo reguliariai registruotis vietiniame policijos skyriuje, bet nepasirodė laiku ir dabar buvo ieškomi.

Du mane užpuolę banditai jau sėdėjo kardomojo sulaikymo kameroje. Jie tvirtino, kad juos portjė pasamdė tam, kad mane išvarytų iš viešbučio. Patui buvau reikalingas, nes jis norėjo išsiaiškinti šio įvykio smulkmenas. Buvo paskelbta Lorenco Džonso paieška. Mano manymu, tai užsiėmimas be perspektyvos. Tokie tipai, kaip jis, galėjo ilgam dingti Niujorko platybėse. Virdžinija Chauel nurodė Lorencui dirbančių merginų koordinates, bet pačio Džonso kol kas aptikti nepavyko.

Gajus troško pamatyti mane kuo greičiau. Pasak jo, Elas Keisis iššniukštinėjo kažką labai svarbaus, ir aš būtinai turiu tai sužinoti. Jis prašė, kad ateičiau į jo biurą dešimtą vakaro.

Visa tai papasakojusi, Velda pasidomėjo:

- Na ir kaip tau? Į ką tai, tavo manymu, panašu?

- Gryni paistalai. - Aš truktelėjau pečiais. - Bet, žinai, kartais ir iš nešvaraus vandens išplaukia gana stambi žuvis. Negalima praleisti nė vieno šanso.

- Noriu dar kai ką pasakyti, - pareiškė Velda. - Radau mašiną, kurią Greta buvo išsinuomojusi. Ji nuomojo mašiną dukart ir abu kartus ją registravo savo vardu. Beje, pirmą kartą spidometras užfiksavo šimto aštuoniolikos mylių kelią, o antrą - šimto dvylikos. Atstumai beveik lygūs.

Velda atidarė rankinę, pasirausė joje ir ištraukė Niujorko ir jo apylinkių - Džersio ir Long Ailendo - žemėlapį.

- Visai įmanoma, kad abu kartus ji važiavo tuo pačiu maršrutu. Aš čia nubrėžiau ratą šešiasdešimties mylių spinduliu. Pažiūrėk...

Ji ištiesė man žemėlapį.

Žvilgtelėjęs į flomasteriu nubrėžtą ratą, suburbėjau:

- Taigi čia velniškai daug kvadratinių mylių. Kita vertus, mus domina tik perimetras...

- Tik tokiu atveju, jeigu Greta važiavo tiesiai į savo kelionės tikslą, - protingai pastebėjo Velda.

- Manau, kad su ja gana dažnai važiuodavo ir Elena Peston, - tariau aš. - Moterys, kaip rodo praktika, nemėgsta keisti iš anksto suplanuoto maršruto.

Atidžiai išstudijavęs žemėlapį, pasižymėjau visus miestus, per kuriuos, mano manymu, turėjo eiti Gretos kelias. Tokių miestų, kaip išaiškėjo, buvo nedaug. Jeigu tikėtume schema, Greta turėjo pasiekti atokiausią vietą už miesto. Ta vieta galėjo būti Bredberio kaimelis Long Ailende. Veldos nupiešta linija lietė tą tašką.

Išsitraukęs parkerį, apvedžiau Bredberio miestelį ir pasakiau:

- Manau, kad reikia pradėti nuo čia.

Pažvelgusi į žemėlapį, Velda linktelėjo.

- Taip, turbūt tu teisus. Laiškas, kurį Garis matė pas Gretą, buvo siųstas kaip tik iš tos vietos.

- Būtent, - linktelėjau aš. - O kai Garis paklausė jos apie tą laišką, ji tuoj pat pakeitė pokalbio temą. Kažkas čia ne taip.

- Maikai, man pažįstamos tos vietos. Kai buvau visai maža, tame miestelyje gyveno tik labai turtingi žmonės. Nežinau, kaip dabar, bet svarbių asmenų, manau, ten pakanka.

- Pas ką galėjo važiuoti Greta? - paklausiau aš.

- Maikai, simpatiška moteris galėjo važiuoti pas bet kurį, - su šypsena ištarė Velda. - Visgi atsirado nors šioks toks siūlo galas. Aš galiu užsukti į kelis viešbučius pakeliui į Bredberį ir kai ką ten išsiaiškinti. Kaip tu manai?

- Tik būk atsargi, prašau, - pasakiau aš. - Paskambink man jei galėsi. Ir nepamiršk, jog daugeliui tu - labai gardus kąsnelis.

- Būtent, - tęsė mintį Velda. - Ir tau jau būtų laikas tai suprasti. - Ji nusišypsojo man švelnia, viską suprantančia šypsena.

- Taip, taip... - išsiblaškęs sumurmėjau. - Bet vien tik pagalvojus apie šeimos galvos pareigas, kūnas pagaugais eina...

- Velniai tave griebtų, Maikai, - nepiktai atšovė ji, pažvelgusi į žiedą, kurį jai kažkada padovanojau. - Pati nesuprantu ir ką tokio ypatingo radau tavyje? Juk aš dėl tavęs aukoju savo gyvenimą!

- Turbūt toks likimas, - atsidusau. - Mums lemta žingsniuoti per gyvenimą kartu... Na ką, eisim?

Taip, įsiutęs Patas galėjo bet kam padaryti stiprų įspūdį. Nužvelgęs mane lediniu žvilgsniu, tarsi būčiau įtariamasis, jis oficialiu tonu pasiteiravo:

- Tad kodėl gi tu nesulaikei tos Gretos Servis?

- O kuo remdamasis? - nusprendžiau pasitikslinti aš.

- Galų gale galėjai remtis manimi.

- Na taip, kurgi ne! Jeigu Greta iš tikrųjų įsipainiojusi į šią istoriją, ji tuoj pat būtų panaikinusi pėdsakus! Nejaugi nesupranti?

- Puikiai suprantu tavo minčių eigą, Maikai! Su manim tokie fokusai neišdegs!

- Ką tu kalbi? Suprask, bet kuris Gretos pasamdytas advokatas paguldys tave ant menčių. Aš ir pats įklimpęs į šį mėšlą. Gal ką nors žinai apie Lorencą Džonsą ir Geitsą?

- Gaila, bet ne. Džonsas kažkur slapstosi, o apie Geitsą žinome tiek, kiek papasakojo "Prektono Bildingo" liftininkas. Jis sako, kad Geitsas kažkur išėjo pusę vienuoliktos. Geitsas neturėjo bagažo ir labai skubėjo. Valytoja, kuri tvarko Geitso butą, tvirtina, kad ten viskas gerai. Beje, ji beveik įsitikinusi, kad Geitsas turi meilužę. Būtent jos namuose Geitsas laiko savo drabužių pakaitą. Dabar mes bandome ją surasti. Gaila, bet viešbučio "Sandloras" portjė nepranešė mums nieko svarbaus. Jis matė tą merginą Chauel, bet Gretos nepažino. Man atrodo, portjė kažką nutyli. Mes jį spaudžiame, bet kol kas be rezultatų.

- O Dalsė Makiles?

- Šiandien ryte ji sakė kalbą per televiziją, Vašingtono kanalu, kuris transliavo madas kažkokiai didelei moterų organizacijai. Vašingtone mis Makiles apsistojo pas savo draugę, vieno politinio veikėjo žmoną. Makiles tvirtina, kad ji nieko nežino apie Geitsą. Ji mano, kad jis kažkur išvažiavo savais

reikalais. Mūsų vaikinai taip negalvoja, juk visa Geitso įranga liko studijoje.

Atsilošęs kėdėje, susidėjau rankas sau už galvos.

- Ne tiek jau ir daug parašyta laikraščiuose apie Mitčą Templą.

- Taip, reporteriai neką daugiau už mus iššniukštinėjo.

Pažvelgęs į sieninį laikrodį, Patas tarė:

- Pagaliau mūsų medicinos ekspertas gavo atsakymą į savo užklausimą apie nuodus, kuriais buvo nunuodyta Peston. Pasirodo, nuodai ne tokie jau reti ir egzotiški, kaip iš pradžių manė ekspertas. Yra daug šių nuodų darinių, kuriuos jau daug metų naudoja Rytuose. Kai kažkokioj Rytų šaly nuvertė karalių dinastiją, šiuos nuodus nustojo naudoti. Bet jų vis tiek galima gauti. Interpole mes išsiaiškinome, kad tokie nuodai paskutiniu metu buvo naudojami Turkijoje. Kraujo kerštо tikslais...

- Kur link lenki? - paklausiau aš.

- Šiaip sau, tiesiog garsiai mąstau.

- A, tada suprantu! Atleisk, jog įsiterpiau į tavo gilius apmąstymus.

- Mes niekaip negalim išsiaiškinti, kodėl buvo nužudyta Delani.

- Bet juk jūs turite šansą. Pabandykit išsiaiškinti, kas jos šeimininkas?

Suniurzgęs Patas metė į mane pasipiktinimo kupiną žvilgsnį.

- Turbūt tas tipas, Maikai, - Patas numetė pieštuką ant stalo, - tvirtas riešutėlis! Supratimo neturiu, kaip iki jo prisikasti! Manau, jog ir tu nežinai.

Truktelėjęs pečiais aš tylėjau.

- Po velnių, Maikai, pasakyk nors žodį!

- Jaučiu, kad čia kažkas ne taip. Pernelyg daug faktų, kurių niekaip negalima susieti. Mano manymu, į šią istoriją įsipainiojęs žmonės, kurie, atrodytų, čia niekuo dėti. Paprastai tokių žmogžudysčių objektai būna tam tikros asmenybės, ir... - Aš pasisupau kėdėje. - Žinai, nemanau, jog visa tai vieno maniako rankų darbas. Per daug jau viskas tiksliai suorganizuota. Jei būtų veikęs vienas žmogus, mes jau seniai būtume radę siūlo

galą. Juk visos šios žmogžudystės yra susijusios. Vadinasi, jos nėra atsitiktinės.

- Matyt, tu teisus, - atsiduso Patas.

- Visai įmanoma, kad Teodoras Geitsas irgi kažkaip su visu tuo susijęs. Jo kartotekoje buvo visų trijų merginų fotografijos. Aš mačiau ten ir Gretos vardą, bet vėliau jos kortelė dingo. Geitsas galėjo ją išimti ir sunaikinti. Greta juk galėjo jam paskambinti ir pasakyti, jog ją radau. Truputį pagalvojęs, Geitsas galėjo suprasti, kas ir kaip, sunaikinti Gretos kortelę ir pasislėpti.

- O kodėl? - paklausė Patas.

- Geras klausimas, - atsidusau aš. - Kaip tik tai ir neaišku. Galbūt jį ir Gretą kažkas sieja. Gali būti, kad kažkas užmokėjo Lorencui Džonsui už tai, jog šis pernakvotų Virdžinijos Chauel kambaryje. Aš beveik įsitikinęs, kad Virdžinija už tai nieko negavo.

- Mes rasime tą Lorencą Džonsą!

- O ką tai duos? Jis tik paprastas suteneris. Niekas net neprašytų tokio tipo dalyvauti tokiame reikale, žadančiame didelius pinigus. Lorencas būtų viską sužlugdęs. Turbūt juo pasinaudodavo tik konkrečiose situacijose. Ir visai įmanoma, kad žmogus, davęs nurodymus Lorencui, buvo Geitsas. Arba kažkas prašė Geitso, jog šis susisiektų su Lorencu, arba jis pats anksčiau yra naudojęsis Lorenco paslaugomis. Tik gaila, kad turime nedaug laiko...

Pakilęs iš už stalo Patas priėjo prie lango.

- Mitčas Templas žuvo dėl to, jog, bandydamas sulipdyti visas detales į vieną krūvą, kažką atpažino. - Atsigręžęs Patas įsmeigė į mane įdėmų žvilgsnį. - O dar tas tipas, kuris šaudė į tave... Ir čia mes nieko nesugebėjome išsiaiškinti. Po velnių, ar tau neatrodo, kad mes kaunamės su šmėklomis?!

- Šios šmėklos materialios.

- Būtent! Maikai, mes įklimpome į bėdą! Laikraščiai mus išdės į šuns dienas, jeigu nieko neišaiškinsime!

- Taip, turbūt, - sutikau aš. - Visi reporteriai mieste neriasi iš kailio. Bėda ta, kad negalime jų padaryti atpirkimo ožiais... Beje!

- Kas? - sukluso Patas.

- Ką tu žinai apie Bredberį?

- O kodėl tave tai domina?

- Taip sau, tiesiog smalsu.

Patas šaltai nusišypsojo ir aš paaiškinau:

- Kai buvau pas Garį Servį, jis pasakė, kad matė, jog Greta turėjo voką su Bredberio štampu. Pats Garis laiško neskaitė.

Pato veido išraiška truputį sušvelnėjo.

- Kada jis matė tą laišką?

- Kai Greta buvo atėjusi paskutinį kartą jo aplankyti.

Šiek tiek patylėjęs, Patas tarė:

- Tai kurortinis miestelis pakrantėje. Viena iš mėgstamiausių turtuolių vietelių. Aš ten jau nebuvau penkerius metus.

- Ir tai viskas, ką gali man pasakyti?

- Maikai, tu ką nors iššniukštinėjai?

- Ne. Šiaip sau klausinėju, dėl viso pikto.

- Manau, kad Greta galėjo ten nuvažiuoti. Bredberyje daug paplūdimių, jachtų uostų. Paskutiniu metu miestelį užplūdo dailininkai ir pozuotojos. Jų ten dabar gyva galybė. Vietiniai gyventojai net ėmė skųstis: jie mano, jog dykinėtojų minios gadina peizažą. Tačiau tai nedavė jokių rezultatų. Beje, neseniai kelios atstovybės ten įsigijo žemės.

- O kokios?

- Prancūzų ir dar kažkokia iš Artimųjų Rytų. Jos ten įsikūrė maždaug prieš dvejus metus.

Palingavęs galva aš šyptelėjau.

- Na, na, Patai! O aš galvojau, kad tu nesidomi, kas vyksta už miesto ribų.

- Aš visai atsitiktinai visa tai sužinojau. Keli mūsų darbuotojai išėjo į atsargą ir neblogai įsikūrė Bredberyje. Gauna dvigubą algą.

- Jie dirba ambasadose?

- Ne, jie atidarė savo biurą. Bredberyje kiekvienais metais vyksta džiazo festivalis. Todėl ten ir susirenka visokie pašlemėkai. Vietiniai gyventojai pareikalavo, kad valdžia pasirūpintų viešąja tvarka ir prigrasė, jog priešingu atveju sukels tarptautinį skandalą. Kiekvienais metais situacija vis blogėja. Ge-

riau jau Džeraldas Jutas užsiimtų labdaringa veikla kitoje vietoje.

- Džeraldas Jutas?

- Taip, tai tas pats tipas, su kuriuo tave supažindino užvakar vakare.

- Jis turi ten vilą?

- Tai ne jo vila. Jis finansuoja džiazo festivalius ir išnuomoja vilą JTO narių linksmybėms. Miesto valdžia taip pat įneša savo indėlį, bet labai kuklų. Jutas pademonstravo dosnumą ir susikūrė gerą reputaciją. Tuo pačiu jis pasiekė, kad jam sumažintų mokesčius.

Išsidrėbęs kėdėje, Patas įsispoksojo į mane.

- Velda dabar ten, - pasakiau aš.

- Bredberyje dabar daugybė agentų iš Vašingtono. Jie rūpinasi svarbių JTO asmenų saugumu. Vyriausybė labai jaudinasi dėl jų brangių gyvybių. Velniai griebtų tą diplomatinį imunitetą! Mes jau net bijome tuos tipus nubausti už ne vietoje pastatytas mašinas!

Pato žodžiai daug ką paaiškino ir padėjo sudėlioti visas grandis į vieną logišką grandinę. Bandydamas paslėpti savo susijaudinimą, pakilau nuo kėdės ir ištiesiau Patui sulankstytą raštelį.

- Gal galėtum kaip nors jį perduoti Gariui? - paklausiau aš.

- Gerai, - linktelėjo Patas. - Beje, ar ketini pareikšti kaltinimą tiems niekšams, kuriuos suėmėm?

- O kaipgi!

- Tada tau teks daug ką papasakoti teisme...

8 skyrius

Kai aš atėjau į biurą, Elas Keisis, Gajus ir dar du senyvi ponai iš informacijos skyriaus sėdėjo prie stalo, vartė kažkokius dokumentus ir gyvai šnekučiavosi.

Numetęs ant kėdės lietpaltį ir skrybėlę, įsipyliau kavos ir priėjau prie stalo.

- Kas naujo? - paklausiau aš.

Gajus stumtelėjo petimi Elą.

- Papasakok jam!

Elas išdėliojo prieš mane maždaug dešimtį nuotraukų.

- Mitčas Templas peržiūrėjo čia daug aplankų. Mes aptikome jo pirštų atspaudų ant lapų kampučių, kai jis juos čiupinėjo. Bet du aplankus Mitčas ypač nuodugniai peržiūrėjo. Tiksliau, jį sudomino fotografijos. Ant jų pilna Mitčo atspaudų.

- Ar tai tos pačios nuotraukos? - paklausiau aš.

- Taip, tos pačios. Šešiasdešimt aštuonių nuotraukų serija, pavadinta "Bendra politika". Fotografijos labai įvairios. Mes atpažinome jose visus, stovinčiuosius priekyje. Dabar turime susirašę apie tris šimtus pavardžių, ir beveik pusė iš jų pasikartoja. Tai labai žinomi žmonės. Tačiau kodėl Mitčas susidomėjo būtent šiomis fotografijomis, mes taip ir nesupratom.

- Ir kiek iš šių nuotraukų buvo atspausdinta laikraščiuose?

- Maždaug trečdalis. Kitose fotografijų pusėse uždėtas antspaudas su publikacijos data.

- O gal kitose nuotraukų pusėse yra dar kas nors užrašyta?

- Taip, yra, - linktelėjo Gajus. - Mes viską patikrinome ir išsiaiškinome, kad nuotraukos darytos praėjusiais metais Niujorke. Pažiūrėk, gal tau pavyks sulipdyti viską į vieną kūną.

Paėmęs kelias fotografijas, ėmiau jas atidžiai apžiūrinėti. Kai kurias aš jau anksčiau buvau matęs laikraščiuose. Jas darė skirtingi fotografai.

Daugelį žmonių, užfiksuotų fotografijose, aš pažinojau, apie kitus tik girdėjau, bet buvo ir visai man nepažįstamų. Neturėjau supratimo, koks ryšys gali būti tarp šių žmonių ir Mitčo mirties. Mes siuntėme fotografijas ratu, apsikeisdami nereikšmingomis replikomis. Pamatęs vienoje nuotraukoje Dalsę Makiles, šyptelėjau. Ji buvo nufotografuota kažkokiame labdaros vakarėlyje. Antroje nuotraukoje Dalsė šoko su kažkokiu įtakingu senuku, vilkinčiu apdovanojimais nusagstytu munduru tarsi kalėdinė eglutė. Tai vyko vienam iš viešbučių Parko aveniu.

Greitai aš nebekreipiau dėmesio į veidus, o skaičiau vien tik vardus, atspausdintus kitose nuotraukų pusėse. Perskaitęs

Belaro Riso vardą, apverčiau nuotrauką ir ėmiau nagrinėti atvaizdą. Risas sveikino kažkokį diplomatą, atvykusį pas mus iš už geležinės uždangos. Diplomatas buvo ką tik išlipęs iš lėktuvo. Risas visiškai nekreipė dėmėsio į tai, kad jį fotografuoja. Jis buvo aukštas, masyvus ir, sprendžiant iš visko, pasižymėjo didžiule fizine jėga. To negalėjo paslėpti net puikaus siuvėjo pasiūtas kostiumas. Iš Riso veido buvo neįmanoma nuspėti jo tautybės. Veidas buvo tamsus, o akys - griežtos. Ranka, ištiesta pasisveikinimui, buvo be pirštinės, todėl gerai matėsi, koks storas Riso riešas. Apskritai Belaras Risas - vienas iš tų žmonių, kurie, ilgai negalvoję, atsiraitoja rankoves ir šluoja nuo savo kelio visas kliūtis.

Pastebėjęs, kaip įdėmiai žiūriu į šią nuotrauką, Elas susidomėjo:

- Tu jį pažįsti?

- Mitčas rašė apie šį žmogų, - pasakiau aš, mesdamas nuotrauką ant stalo.

Paėmęs fotografiją, Elas pažiūrėjo į ją ir tarė:

- Apie jį daug kas rašė. Tai Belaras Risas, atstovas į JTO. Šiandienos laikraščiuose taip pat apie Risą rašoma, nes jis kažkuo pasižymėjo asamblėjos posėdyje.

- Ar žinai apie jį ką nors įdomaus?

- Turbūt ne. Jis nemėgsta reklamos. Tokių tipų, kaip Risas, JTO pakanka. Belaras pasiryžęs dirbti bet kam, kad tik pasiektų savo tikslą. Gaila, kad tokius žmones skiria atstovais.

- Kartais tai tenka daryti.

Pasirausęs fotografijų krūvoje, Elas ištraukė dar vieną.

- Čia vėl Risas. Ši nuotrauka padaryta iškart po perversmo Artimuosiuose Rytuose. O tipas, kuris kalbasi su Risu, buvo nužudytas praėjus savaitei po pučo.

Aš žvilgtelėjau į nuotrauką. Žmogus, kuris šnekėjosi su Risu, pasirodė man pažįstamas, bet niekaip negalėjau prisiminti, kur aš jį mačiau.

- Kas jis? - paklausiau.

- Supratimo neturiu, - atsakė Elas. - Kitoje pusėje nėra jo vardo.

- Aš jį kažkur mačiau.

- Gali būti. Gal tai kažkas iš diplomatinio korpuso.

Žmogus nuotraukoje buvo įsitempęs ir kažko laukė. Nors, iš tikrųjų, sunku buvo pasakyti. Niekaip negalėjau atsikratyti jausmo, kad kažkur jau jį mačiau. Jo veidas buvo įsimintinas: vienąkart pamatęs, jo nepamirši. Aš mintyse perkračiau visas galimas vietas, kur galėjau jį sutikti, bet taip nieko ir neprisiminiau. Padėjęs fotografiją į šalį, pasėdėjau dar dvidešimt minučių, paskiau atsistojau ir išėjau į koridorių. Įėjęs į informacijos skyrių, pamačiau Bifą, kuris skaitė laikraštį. Mes pasisveikinome, ir aš paklausiau:

- Ar galiu peržiūrėti kai kuriuos aplankus?

- Žinoma, - linktelėjo Bifas.

Aš nužingsniavau prie lentynos su raide "R" ir išsitraukiau reikalingą stalčių. Jame buvo aplankas, skirtas Belarui Risui. Ten radau tris fotografijas, kurios nepateko į laikraščius. Vienoj nuotraukoj Riso veidą slėpė skrybėlė plačiais atvartais. Antrojoje - Risas tarsi atsitiktinai veidą prisidengė ranka, o trečiojoje jis buvo nufotografuotas pusiau nusisukęs, todėl jį atpažinti buvo gana sunku. Žmonės, kurie stovėjo šalia, matėsi pakankamai aiškiai, bet aš jų nepažinojau. Buvo galima justi, kad šie žmonės svarbios personos. Tam tikri drabužiai ir plokšti diplomatų lagaminėliai komentarų nereikalavo. Bendras fonas, kuriame buvo fotografuojama, tik patvirtino mano spėjimus.

Užvertęs aplanką, grįžau prie stalo. Bifas įdėmiai į mane pasižiūrėjo.

- Jaučiu, Maikai, jog kažką užčiuopei, - pasakė jis.

- Belaras Risas, - atsakiau, truktelėjęs pečiais. - Tačiau aplankuose neradau nieko ypatinga.

- Kodėl tu juo susidomėjai?

- Nežinau. Gal tai tiesiog intuicija. Juk Mitčas apie jį rašė.

- Sakyk tiesiai, Maikai. Aš gi matau, kad tu kažką iškapstei.

- Man susidarė įspūdis, kad Belaras Risas nemėgsta fotografuotis.

- Daug kas to nemėgsta.

- Nesutinku. Diplomatinio korpuso nariai visada stengiasi patekti į pirmus laikraščio puslapius. Tai jiems lyg reklama.

- O ką tu žinai apie šį tipą, Maikai?

- Tik tai, ką apie jį parašė Mitčas.

- Tada aš galbūt papasakosiu tau ką nors nauja. Belaro Riso praeitis - gana tamsi. Jis buvo įsipainiojęs į spekuliacijas juodojoje rinkoje, dabar susijęs su prekyba ginklais, bet šiais darbeliais užsiima daugelis JTO atstovų. Riso stengiasi neliesti, nes jis gali suardyti pusiausvyrą JT organizacijoj. Maikai, esu tikras: tu kažką žinai. Tiesiog nujaučiu, tad nebandyk manęs apgauti.

- Garbės žodis, nežinau nieko ypatingo. Veikiu, pasikliaudamas tik intuicija.

Aš grįžau pas vaikinus, kurie vis dar žiūrinėjo nuotraukas, išmėtytas ant stalo. Po tam tikro laiko į kambarį įėjo Bifas, padėjo ant stalo laikraštį ir paklausė:

- Jūs apie šitą žmogų kalbate?

Pirmame puslapyje buvo Belaro Riso nuotrauka. Jis kalbėjosi su dviem mūsiškiais ir dviem prancūzų diplomatais pertraukos metu tarp posėdžių. Riso veido išraiška buvo rūsti, o jo pirštas rodė į vieną iš mūsiškių, kuris, tiesą sakant, atrodė gana pasimetęs. Tekste buvo parašyta, kad nuotraukoje įamžintas debatų momentas Pako El-Amboro vyriausybės atstovo įvedimo į JTO proga.

- Argi atrodo, kad šis veikėjas nemėgtų fotografuotis? - paklausė Gajus.

- Taip, iš nuotraukos sprendžiant, to nepasakysi, - pripažinau aš.

- Nekvailiokite, - šyptelėjo Bifas. - Čarlis Forbsas nufotografavo jį slapta kamera.

- Štai kaip? - nustebau aš ir pasisukau į Gajų. - Na, dabar supranti, ką turėjau omeny?

- O'key, Maikai, bandysim išsiaiškinti, kur šuo pakastas. O kaip dėl viso kito.

- Žinai, vaikinai iš policijos viską girdi ir mato net kiaurai sienas, - burbtelėjau.

- Taip, turbūt, - sutiko Gajus. - Ypač, jei tarp tų sienų esi tu.

Aš trumpai jam papasakojau apie Gretos Servis paieškas, nė žodeliu neužsimindamas apie tai, kad Dalsė Makiles pasiūlė man patikrinti Tedžio Geitso kartoteką, kur ir aptikau naują

Gretos adresą. Gajus puikiai suprato, kad pasakoju ne viską, bet manė, kad taip elgiuosi, siekdamas išsaugoti savo kliento interesus.

Atsisveikinęs aš išėjau į gatvę. Laikrodis rodė jau gana vėlyvą laiką, bet mano sumanymo įgyvendinimui ir reikėjo nakties, kuri buvo ką tik beprasidedanti.

Merginos, kurias eksploatavo Lorencas Džonsas, dirbo pigiuose viešbučiuose. Daugelis jų, pakliuvusios teisman, po to pasikeisdavo vardus ir persikeldavo į kitą rajoną, o ten vėl versdavosi senu amatu, kaip ir visos žemos klasės prostitutės, jos tiesiog neturėjo iš ko rinktis. Lorencas Džonsas buvo griežtas bei nepalenkiamas ir niekas negalėjo jam prieštarauti. Jo prostitučių brigados klientūrą sudarė jūreiviai ir vietiniai girtuokliai.

Pirmosios trys, kurias aš aplankiau, pasakė, kad nematė Lorenco ir nežino, kur jis. Jos elgėsi truputį keistokai, tarsi būtų atsidūrusios vakuume ir neturėjusios supratimo, ką daryti toliau: ar eiti į gatvę, ar laukti savo šeimininko, kuris viską sutvarkytų. Dvi prostitutės iš įpratimo atsivedė senus klientus, o viena pasigavo net du. Mergina nekantriai laukė Džonso pasirodymo, nes bijojo, kad gali negauti pinigų. Paprastai Džonsas visada imdavo mokestį į priekį, o tik po to klientus nuvesdavo pas savo kekšes, visai nesirūpindamas, ar jie bus patenkinti. Prostitutės jau negalėdavo savarankiškai tartis su klientais, nes labai ilgai dirbo po Džonso sparneliu.

Ketvirtoji prostitutė buvo visiškai kitokia. Jos vardas - Roberta Slaid, ir Džonsas ją surado visai neseniai. Aš ją pamačiau bare "Bilio urvas". Mergina sėdėjo prie stalo, gurkšnojo martinį ir žiūrėjo į savo atvaizdą veidrodyje. Aš prisėdau šalia, mūsų žvilgsniai susitiko veidrodyje, ir mergina prikimusiu bei pavargusiu balsu tarė:

- Dink iš čia, misteri.

Ji pasisuko į mane, ir aš supratau, kad kažkada mergina iš tikrųjų buvo graži. Ji buvo smarkiai pasidažiusi, o akyse spindėjo nuobodulys ir nuovargis. Roberta turėjo puikius plaukus ir geidulingas lūpas, kurių dar neiškreipė beviltiška grimasa.

- Ar mes pažįstami, misteri?

Užsisakęs alaus, numečiau ant stalo pinigus ir atsakiau.

- Ne.

- Vadinasi, šiandien man išeiginė.

Ji nusisuko ir ėmė apžiūrinėti bokalą, kurį laikė rankoje.

- Na ir puiku, - burbtelėjau aš ir gurkštelėjau alaus.

- Aš gi sakiau, nešdinkis, - pavargusi atsiliepė ji.

Išsitraukęs iš kšenės dvidešimtinę, padėjau ją ant stalo šalia merginos.

- Ar tiek užteks, kad pasikalbėtum su manim kelias minutes? - paklausiau aš.

Ji šyptelėjo ir nustebusi pažvelgė į mane.

- Labai jau esate nepanašus į tuos tipus, misteri.

- Į kokius tipus?

- Į tuos, kuriems jau daug kartų pasakojau savo graudžias istorijas, pagražintas įvairiomis tragiškomis smulkmenomis. Jūs nepanašus į tokius. Jaučiu tai.

- Aš jums siūlau pinigus už pokalbį visai kita tema, - pasakiau.

Ji susidomėjusi žiūrėjo į mane.

- Tai jūs faras, taip? Apskritai tai jūs velniškai panašus į jį, bet dabar niekuo negali būti tikras, nes policijoje dirba berniukai, ką tik baigę koledžą. Juos galima laikyti kuo tik nori, nors ir mokytojais, bet tik ne farais! Siaubingi laikai atėjo, tiesa?

- Aš tik privatus detektyvas, - pareiškiau.

- Ach, štai kaip! - Ji prajuko. - Koks nors nelaimingas vyras jūsų dėka gaus skyrybų dokumentėlį, taip? - Palingavusi galva, ji vėl prapliupo juoktis. - Vargu ar jums galėsiu kuo nors padėti. Vardų nežinau, o veidus labai sunkiai įsimenu. Tad pasiimkite savo dvidešimtinę, misteri. Bergždžias sumanymas.

- Man reikalingas Lorencas Džonsas, - pasakiau aš.

Ji atsigėrė ir padėjo bokalą ant stalo.

- O kam jums jo reikia? - paklausė mergina, žiūrėdama kažkur į šoną.

- Noriu jam vožtelėti.

- Jau kažkas vožtelėjo.

- Žinau. - Ranką ant staliuko padėjau taip, kad matytųsi apdaužyti pirštų krumpliai. - Noriu pakartoti.

Ji lėtai atsigręžė į mane. Jos veide sustingo išraiška, būdinga benamiams šuneliams, visuose praeiviuose įžvelgiantiems draugus.

- Vadinasi, jūs čempionas? - paklausė ji.

- Vargu ar galima mane taip vadinti.

- Betgi jūs primušėte jį! Gandas apie tai jau pasklido po visą miestą. Surengėte tikras kautynes Virdžinijos kambaryje, ar ne taip...

- Toks mano darbas...

Šyptelėjusi mergina gestu pakvietė barmeną ir parodė į savo tuščią bokalą.

- Gaila, kad aš nemačiau, - pasakė ji, kai barmenas, pripylęs bokalą, nuėjo. - Lorencas - tikras niekšas. Jis jau porą kartų bjauriai mane apgavo. Aš jo nekenčiu! Juk kažkada dirbau parduotuvėje, skrybėlių skyriuje. Lorencas ten mane ir surado. Ėmė kabinėtis, bet aš jį pavariau, o paskiau... Na gerai, tai ilga istorija.

Tam tikrą laiką Roberta susimąsčiusi dantų krapštuku gaudė alyvuogę savo bokale. Paskui persmeigė ją, atsikando ir mestelėjo akį į veidrodį.

- Jau buvau beveik atsikračiusi Džonsu. Susiradau gerų draugų ir pagaliau sutikau žmogų, kurį pamilau. - Ji atsiduso. - Jis taip pat mane pamilo. Toks mielas, geras berniukas iš turtingos šeimos. Gerai išauklėtas, išsimokslinęs... Ir staiga vėl pasirodė Džonsas. Jis turėjo mano nuotraukų, kuriose buvau nufotografuota kompromituojančiomis pozomis. Džonsas parodė šias nuotraukas mano vaikinui. Aš vos neišprotėjau iš liūdesio. Džonsas pasičiupo mane ir privertė jam dirbti. Jis specialiai padarė taip, kad dukart atsidurčiau policijoje. Mane įrašė įskaiton, ir po to jau nebegalėjau aikštytis. Džonsui tik to ir tereikėjo. - Roberta nurijo didelį gurkšnį ir liūdnai ištarė: - Turbūt toks mano likimas.

- Kur jis dabar? - paklausiau.

- Tikiuosi, jog pakratė kojas.

- Jis gyvas.

Mergina pasitaisė plaukus, paskui perbraukė pirštais per skruostą.

- Mentai, beje, jo taip pat ieško.

- Žinau, - atsakiau aš.

- O kam jiems jo reikia?

- Gali būti, jog Džonsas žino apie dvi merginas, kurios buvo nužudytos.

- Vargu. Lorencas nesidomi negyvomis merginomis. Jos negali uždirbti jam pinigų. Jam reikalingos tik gyvos.

- Roberta, jis man reikalingas, - kantriai pakartojau aš.

- O ką jūs su juo darysit, jei rasite?

- Pasistengsiu suknežinti jam galvą.

- Pažadat?

Šyptelėjęs aš patvirtinančiai linktelėjau.

- Pažadu.

- Ar galėsiu į tai pažiūrėti?

- Žiūrėkit, kiek tik norit.

Paėmusi bokalą ji turbūt minutę susimąsčiusi žvelgė į mane, paskiau padėjo jį atgal ant stalo. Prie mano dvidešimtinės ji taip ir neprisilietė.

- Pagaliau ir man bus šventė, - tyliai ištarė ji.

Iš baro mes išėjome kartu. Lauke purškė smulkus lietutis, ir gatvės žibintų šviesa vos prasimušė pro tirštą miglą. Aš norėjau sustabdyti taksi, bet Roberta atsisakė ir mes nukulniavome pėsčiomis. Nuėjęs du kvartalus, pasidomėjau:

- O kur mes einam?

- Pas mane, - tyliai atsakė ji.

- Lorencas ten?

- Ne, - ištarė Roberta, nežiūrėdama į mano pusę. - Bet ten gyvenu aš.

Mes tylėdami nužingsniavome dar du kvartalus, kelis kartus pasukome ir pagaliau sustojome prie durų tarp dviejų parduotuvių.

- Čia, - linktelėjo Roberta durų link ir ėmė raustis rankinėje.

Išsitraukusi raktą, ji atrakino duris, stumtelėjo jas, įėjo ir įsitempė mane už rankos. Mes užlipome laiptais į antrą aukštą. Roberta atrakino savo buto duris ir uždegė šviesą. Aš ne kartą

lankiausi tokio tipo namuose ir visada stebėdavausi juose vyraujančia pasibjaurėtina netvarka, purvu.

Priešingai mano lūkesčiams, čia buvo viskas kitaip. Roberta labai kruopščiai tvarkė savo butą. Viduje buvo švaru ir gana jauku. Tai buvo kukliai apstatytas dviejų kambarių butas. Žvilgtelėjusi į mane, Roberta nusišypsojo ir paaiškino:

- Visa tai - mano ankstesnio auklėjimo rezultatas.

Ji priėjo prie spintos ir, pasiraususi lentynoje, ištraukė kažkokį aplanką, perrištą gumute.

- Imkite, - tarė Roberta, tiesdama man aplanką. - Vienąkart naktį Lorencas jį čia pamiršo. Šiame aplanke surinkti visi duomenys apie merginas, dirbančias Lorencui. Bet yra ir dar kai kas. Mes visada įtarėme, kad Lorencas Džonsas kažkur turi savo lindynę, kur kartais slepiasi. Niekas iš mūsų nežinojo, kur būtent, o paskui aš radau šį aplanką ir perskaičiau. Iš jo galėsite sužinoti, kur Džonsas tūno. Tačiau iš pradžių, tikiuosi, leisite man atgauti savo išvaizdą.

Nieko nesuprasdamas pažvelgiau į ją, bet ji, nieko nepaaiškinusi, nusisuko ir išėjo iš kambario. Truktelėjęs pečiais, aš atsisėdau į krėslą ir atsiverčiau aplanką. Taip, jame buvo sudėta informacija apie daugybę merginų, dirbančių Lorencui Džonsui. Bet dabar mane domino ne tai. Aš aptikau trijų nedidelių viešbučių apmokėtas sąskaitas. Kiekviena sąskaita apėmė maždaug trijų mėnesių laikotarpį. Paskutinioji buvo tik mėnesio senumo. Gal būtent ten Džonsas dabar ir lindėjo. Sąskaitoje buvo parašyta: "Dž. Lorencas, 614 numeris, viešbutis "Midujai".

Tuo momentu į kambarį įėjo Roberta. Dabar ji atrodė visai kitaip, ir aš supratau, ką turėjo omeny, kai sakė, kad nori atgauti savo išvaizdą. Roberta palindo po dušu, nusiplovė kosmetiką ir pasikvėpino kažkokiais lengvais, maloniais kvepalais. Ji vilkėjo tamsiai žaliu lietpalčiu ir buvo užsidėjusi mažą, labai simpatišką kepuraitę. Pažvelgusi į mane, Roberta nusišypsojo ir pasakė:

- Būna momentų, kai savęs nekenčiu. Tada man norisi būti tokia, kokia, kaip man atrodo, buvau visada.

- Dabar jūs man labiau patinkate negu bare, - pastebėjau aš.

Supratingai šyptelėjusi, ji ironiškai tarė:

- Tai nelabai pelninga.

- Galėtumėt nors pabandyti.

- Gal ir pabandysiu. Bet tai priklauso nuo jūsų ir Lorenco Džonso. Juk jis turi labai gerą atmintį.

- Pabandysim jam ją sutrumpinti.

Prieš įeidamas į viešbutį "Midujai", apžiūrėjau jį iš išorės. Apžiūra buvau patenkintas. Kambariai viešbutyje buvo išnuomojami valandai arba parai. Tereikėjo užmokėti šiek tiek daugiau, ir personalas net neužsimindavo apie jūsų bagažą. Kainos buvo gerokai didesnės, negu to buvo verta ši niūri įstaiga. Užtat administracija tylėjo ir nekreipė jokio dėmesio į gausybę Smitų registracijos žurnale. Tam, kad truputį paįvairinčiau šią monotoniją, aš save ir Robertą užregistravau kaip misterį ir misis Tompsonus iš Toledo, Ohajaus valstijos. Sumokėjęs portjė, aš gavau iš jo raktą nuo 410 kambario. Tarnautojas net nepažvelgė į mano parašą ir nepadėkojo už paliktą jam grąžą.

Senu girgždančiu liftu mes pakilome į ketvirtą aukštą. Suradau mūsų kambarį, atidariau duris ir gestu pakviečiau Robertą užeiti. Kažkaip keistai į mane pažvelgusi, ji nusišypsojo, truktelėjo pečiais ir peržengė slenkstį. Aš taip pat nusišypsojau, bet mano šypsena išėjo nenuoširdi.

- Nesijaudink, vaikeli, - nuraminau ją. - Būtina imtis tam tikrų atsargumo priemonių. Aš negaliu išlaužti Lorenco kambario durų, o į mano beldimą jis, žinoma, nereaguos.

- Aš ir nesijaudinu. Viskas gerai.

Priėjau prie lango, pakėliau rėmą ir apsižvalgiau. Šio viešbučio, kaip ir visų, panašių į jį, išorėje buvo pritvirtintos priešgaisrinės kopėčios. Nusivilkau lietpaltį ir padaviau jį Robertai.

- Po penkiolikos minučių gali užeiti pas mus į svečius.

- O tu be manęs nepradėsi? - susirūpino ji.

- Ne. Pažadu tavęs palaukti.

Danguje plykstelėjo žaibas ir po to dusliai nugriaudėjo. Aš išlindau laukan, koją padėjau ant kopėčių skersinio ir iškart

uždariau langą. Man pasirodė, kad lietus minutėlei liovėsi, o paskui prapliupo su nauja jėga. Įsikabinęs rankomis į turėklus, bandžiau koja apčiuopti kitą laiptelį. Lietaus lašai be paliovos čaižė mano veidą. Vėl tvykstelėjo žaibas ir jo ryškioje šviesoje pamačiau tą nelemtą laiptelį. Aš neatsargiai sujudėjau ir jau kitą akimirką paslydęs pakibau ant rankų. Nusikeikęs prisitraukiau ir sugriebiau ranka kitą skersinį. Užsiropštęs ant jo, patogiai įsitaisiau ir įsiklausiau. Rodos, niekas manęs nepastebėjo. Kita vertus, tokiu oru visi langai buvo sandariai uždaryti ir triukšmo, kurį sukėliau, niekas negalėjo išgirsti.

614 kambarys buvo truputį aukščiau - per du žingsnius nuo manęs. Iš jo lango švietė gelsvas stačiakampis tamsios sienos fone. Išsitraukęs revolverį iš dėklo, pradėjau lipti kopėčiomis. Pasiekęs šviečiantį langą, pabandžiau pakelti rėmus, bet man nepavyko. Langas buvo uždarytas iš vidaus. Tada aš lengvai stuktelėjau per stiklą. Žmogus, gulėjęs ant lovos, išsigandęs pašoko ir keikdamasis iš po pagalvės pasičiupo ilgavamzdį pistoletą. Pažvelgęs į langą, jis dar kartą nusikeikė, įsikišo pistoletą į dėklą ant juosmens ir prisiartino, matyt, ketindamas užtraukti užuolaidas. Ir čia jis pamatė mano 45-o kalibro koltą, nutaikytą tiesiai jam į kaktą.

- Atidaryk langą, - įsakiau aš.

Žmogus pabalo, jo rankos ėmė drebėti, bet visgi jis pakluso ir pakėlė rėmą. Jo lūpos virpėjo iš baimės, kakta suprakaitavo.

Aš įlipau pro langą, ištraukiau iš apstulbusio Lorenco dėklo pistoletą ir rankena trenkiau jam per fizionomiją. Sumosavęs rankomis, Lorencas nulėkė prie lovos.

Pasigirdo beldimas į duris. Atidariau jas ir įleidau į kambarį Robertą. Ji priekaištingai pažvelgė į mane ir įsižeidusi tarė.

- Betgi tu žadėjai...

- Tai tik mankšta. Visos linksmybės tik prasideda.

Mėšlungiškai nurijęs seilę, Lorencas Džonsas užsikirsdamas sumurmėjo:

- Prašau, misteri... Ką aš jums padariau? Aš gi nieko tokio...

- Užčiaupk žabtus! - įsakiau.

Aš rūpestingai užrakinau duris, užtraukiau užuolaidas ir labai garsiai įjungiau radijo imtuvą.

Lorenco akyse pasirodė užguito žmogaus išraiška. Jis suprato, kad atsidūrė spąstuose. Jo akys maldaujančiai žiūrėjo į Robertą, bet pagaliau jis ją pažino.

- Misteri... - Džonsas pasisuko į mane. - Jeigu ji jums sumokėjo, aš galiu duoti dukart daugiau. Ši kekšė...

- Ji nieko man nemokėjo, Lorencai, - sausai ištariau.

- Tai kodėl..?

- Užtilk ir įdėmiai klausyk. Dukart nekartosiu. Užduosiu tau kelis klausimus ir jei nors į vieną iš jų neatsakysi, tau blogai baigsis.

Žvilgtelėjęs į Robertą, paprašiau:

- Atnešk man pagalvę.

Ji priėjo prie lovos, paėmė pagalvę ir padavė man. Aš pridengiau ja revolverį, kurį laikiau rankoje, ir priėjau prie Lorenco. Jis išsigandęs įsmeigė akis į mane, ir aš paklausiau:

- Kas tau sumokėjo už tai, kad galėtum naudotis Virdžinijos Chauel kambariu?

- Viena mergina... Ji...

- Nemeluok! Tai buvo ne mergina.

Jis pradėjo purtyti galvą.

- Bet aš tiesą sakau. Tai ji davė man pinigų...

Aš įrėmiau revolverio vamzdį į jo kelio girnelę.

- Nešaukit, prašau! Aš jūsų neapgaudinėju. Man sumokėjo mergina, kaip Alis ir žadėjo. Taip darau ne pirmą kartą. Kai jam ar jo draugams reikalingas kambarys, aš visada išprašau iš jo Virdžiniją. Svečiai, gyvenantys jos kambaryje, nenorėdavo registruotis žurnale. Kelis kartus jis tokiu būdu slėpė vaikinus, kurių ieškojo policija.

Aš niūriai pažiūrėjau į Džonsą.

- Ir kiek laiko Greta ten gyveno?

Jis nervingai truktelėjo pečiais.

- Nežinau. Alis niekada man to nesakydavo. Ta mergina buvo ką tik įsikrausčiusi į kambarį, bet netikėtai grįžo ta kalė Virdžinija. Aš gi jai buvau uždraudęs ten rodytis be mano leidimo. Todėl ir pamokiau ją. Jai mat nepatinka, kad kažkas gy-

vena jos kambaryje! Ta mergšė iškniso visas jos sukneles, išpurvino jas ir sumetė į lagaminą...

- Ji tai specialiai padarė, kad mane įtikintų, jog nuolat ten gyvena, - pastebėjau aš ir patylėjęs pridūriau: - O anksčiau ji ten gyvendavo?

- Supratimo neturiu. Gal ir gyvendavo. Aš Alio tokių dalykų neklausinėju.

- O kas toks tas Alis?

- Nežinau. Tiesiog Alis, ir viskas!

- Džonsai, neerzink manęs! - išsišiepiau. - Susilauksi nemalonumų. - Aš bakstelėjau į jo kelį revolveriu.

Lorencas išgastingai sudrebėjo. Kvėpavimas pagreitėjo. Mačiau, kaip jis save drąsino, bet veltui.

- Tai kas gi toks tas Alis? - pakartojau aš.

Lorencas apsilaižė perdžiūvusias lūpas.

- Jis... Jis dirba laive... Atrodo, stiuardu. Jis parsiplukdo kažkokias prekes, o paskui jomis pasirūpina.

- Kokias prekes?

- Man atrodo, kad narkotikus... Heroiną... Bet Alis man nieko nesako. Jis turi savo klientūrą, savo nuolatinius pirkėjus.

- Turbūt jis užkala nemenkus pinigėlius, - padariau išvadą.

Lorencas nuolankiai linktelėjo.

- Tai kokių velnių jis susidėjo su tokiu šlamštu, kaip tu? - paklausiau aš.

- Vienąkart atvedžiau pas jį kelias kekšes... - Lorencas užsikirto. - Jis... Apskritai jis nelabai kaip elgėsi su jomis. Mano manymu, Alis tiesiog pamišęs. Bet visada gerai mokėdavo.

- Ką gi jis tokio ypatingo su jomis darė?

Nurijęs seilę, Lorencas garsiai sušnopavo ir atsakė:

- Jis degino jas cigaretėmis, kandžiojo. O kartą...

Roberta, su neapykanta žiūrėdama į jį, prisiartino prie jo.

- Niekšas! - sušnypštė ji. - Taip, aš pažinojau kelias tokias merginas. Jos nieko ir niekam apie tai nepasakojo, bet mačiau randus ant jų kūnų. Viena iš jų dabar beprotnamy. Kita prisigėrė ir papuolė po žemkasės ratais.

- Džonsai, kaip atrodo tas Alis? - paklausiau aš.

Jis visiškai suakmenėjo iš siaubo. Džonsas virpėjo ir negalėjo atplėšti žvilgsnio nuo pagalvės, kuri dengė revolverį mano rankoje. Aš niūriai išsiviepiau ir tai galutinai pribaigė Lorencą. Sunkiai tardamas žodžius, jis skubiai pradėjo veblenti:

- Neaukšto ūgio, nestambus... Kažkaip juokingai kalba. Jis labai atsargus ir įtarus. Slidus tipas. Kelis kartus norėjau jį sučiupti, bet nepasisekė. Mačiau jį Grinvič-Vilidže. Garbės žodis, nieko apie jį nežinau. Jis nepasakoja apie save...

- Gerai, Lorencai. Tarkime, tu nemeluoji. Bet sakei, kad kelis kartus norėjai jį sučiupti, taip? Vadinasi, tu jį sekei ir turėtumei žinoti, kokiame laive jis dirba.

Lorencas tylėjo, žiūrėdamas į grindis.

- Tad koks tai laivas? - paklausiau aš, bakstelėjęs revolveriu Džonsui į pilvą.

- "Pinela", - tuoj pat atsakė jis.

- Aišku, - linktelėjau. - O dabar pasakyk man, Lorencai, kodėl tu slepiesi?

Jis papurtė galvą, bet neištarė nė garso.

- Galbūt tu ką nors iššniukštinėjai? - pasidomėjau aš. - Bijai, kad Alis tave nudės, kai tik išsiaiškins, ką būtent sužinojai?

Džonsas vos išspaudė:

- O'key, aš pasakysiu viską, kaip per išpažintį. Jis baisus žmogus. Mačiau tas kekšes. Alis pats man sakė, kad užmuš, jei aš jį apvilsiu...

Jis nutilo, jo pečiai drebėjo.

- Roberta? - Aš klausiamai pažvelgiau į merginą.

- Taip, - linktelėjo ji.

Ir aš ėmiausi Džonso. Garsi muzika iš radijo imtuvo nustelbė jo riksmus ir gailias dejones. Smūgiuodamas be perstojo tyliai šnekėjausi su Lorencu, stengdamasis, kad jis visą laiką matytų Robertą. Aš trinktelėdavau taip, kad liktų mėlynės ir kraujosrūvos, kurios, kaip tikėjausi, dar ilgai primins Džonsui apie šiandieninę naktį. Norėjau, kad jis kai ką suprastų ir ilgai tai prisimintų. Aš kalbėjau jam apie tai, ką jis padarė su Roberta ir kitomis merginomis. Jis puikiai suprato, kad nemalonumai tik prasideda. Aš pažadėjau Džonsui, kad dabar visi sužinos, kur jis slepiasi ir kuo užsiima. Kalbėjau, jog nuo šiol, kad ir kur

benuvyktų, visur jam bus atseikėta pagal nuopelnus. Lorencas Džonsas puikiai suvokė, kad aš nė kiek neperdedu.

Baigęs auklėjamąją paskaitą, ištraukiau iš Džonso kišenės piniginę, o iš jos - tris tūkstančius dolerių ir ištiesiau juos Robertai. Dabar ji galės pasidalinti tuos pinigus su kitomis merginomis. Gal tai padės pradėti naują gyvenimą. Tam joms prireiks atkaklumo ir tvirtybės, bent Roberta aš neabejojau.

Įsikišęs savo 45-o kalibro revolverį į dėklą, Džonso pistoletą įsigrūdau į kišenę, paėmiau Robertą už parankės ir mes išėjome iš kambario. Nusileidęs į holą, numečiau kambario raktus ant portjė, net nežvilgtelėjusio į mūsų pusę, stalelio. Jis mechaniškai sugriebė raktus ir pakabino juos į vietą.

Mes išėjome į gatvę. Kaip ir anksčiau vis dar krapnojo, tad sustabdžiau taksi Robertai. Išlindusi pro langą, ji paėmė mane už rankos ir ją suspaudė.

- Ačiū, - sušnibždėjo ji.

- Nėra už ką, - nusišypsojau aš jai.

- Aš net nežinau, koks tavo vardas.

- Koks skirtumas?

- Iš tikrųjų... Aš niekada tavęs nepamiršiu. Tu nuostabus vaikinas!

9 skyrius

Labai sunkiai, bet visgi radau tą prakeiktą "Pinelą". Tai buvo laivas su Panamos vėliava, kuris be krovinio galėjo dar paimti apie dešimtį žmonių. Uoste jis jau stovėjo vienuolika dienų ir į jį buvo kraunami kažkokie pramoniniai įrengimai, kuriuos reikėjo nugabenti į Lisaboną. Iki laivo išplaukimo liko dar penkios dienos. Komandą sudarė užsieniečiai, o kapitonas buvo ispanas. Šiuo momentu laive nieko nebuvo - jūreiviai turėjo laisvadienį. Sužinoti ką nors apie stiuardą pasirodė praktiškai neįmanoma. Jo vardas Alis Diuvalis. Jis aptarnaudavo komandos narius, o taip pat keleivius, kurių dauguma buvo inžinieriai, lydintys techniką. Laive Alis laikėsi nuošaliai. Tik

atplaukęs į uostą iškart išlipdavo į krantą ir į laivą sugrįždavo prieš pat jam išplaukiant. Muitinė laivui niekada neturėjo jokių pretenzijų. Komandos nariai nebuvo nusižengę įstatymams, jokių nusiskundimų dėl laivo taip pat nebuvo gauta.

Buvo priešpiečių metas, ir aš nusprendžiau pasisukioti tarp dokininkų: gal pavyks iš jų ką nors sužinoti. Man pavyko išsiaiškinti, kad formaliai "Pinela" - dviejų kompanijų nuosavybė, bet norint sužinoti, kas tikrasis laivo šeimininkas, reikėtų sugaišti paieškoms ne vieną mėnesį. Užkandęs nedideliame bare, aš jau ketinau susistabdyti taksi ir važiuoti iš čia, kai netikėtai susidūriau su naktiniu sargu. Nusprendžiau su juo pasišnekėti.

Netrukus paaiškėjo, kad sargas - buvęs policininkas, ištarnavęs Niujorko policijoje dešimt metų. Jis džiaugėsi kiekvienu pašnekovu, juk naktys ilgos, o bendravimas - vienintelis jam likęs džiaugsmas.

Jis girdėjo apie Alį Diuvalį. Bent jau žinojo, kad Alis dirba stiuardu "Pineloje". Laive Alis dėvėjo uniformą, o išlipęs į krantą vilkėjo brangų kostiumą, kas, turint galvoje jo menkai apmokamą darbą, atrodė keista ir nesuprantama. Paprastai po pažastimi jis nešdavosi popierinį paketą, o kelis kartus į prieplauką atvažiavo su juoda ištaiginga mašina. Kartais ant jo galvos kėpsodavo gana juokinga čiabuvio kepurė. Lipdamas iš automobilio, Alis slėpdavo kepurę portfelyje ir po to jau eidavo į laivą.

- O kas dar su juo būdavo toje mašinoje? - paklausiau aš.

- Nežinau, - gūžtelėjo pečiais sargas. - Bet ten sėdėdavo jo draugai, tas tai aišku. Prieš išlipdamas, Alis visada truputį pasilikdavo mašinoje ir apie kažką kalbėdavosi su jį atvežusiais žmonėmis. Galbūt tai jo giminaičiai? Čia daugelis jūreivių turi artimuosius, bet, žinoma, ne tokius turtingus.

- O pačioje "Pineloje" jūs buvote?

- Taip, buvau. Kelis kartus. Geras laivas.

- Ar lankytojų pasitaiko?

- Nė karto nemačiau. O ir į ką ten žiūrėti? Tai juk krovininis laivas. Žinoma, vienas iš geriausių, bet visgi krovininis.

- O kaip galėčiau pažinti Diuvalį? - pasidomėjau aš.

- Jei jis neturės savo įžymiosios kepurės, tai... Apskritai jis vidutinio ūgio, panašus į užsienietį ir kalba su kažkokiu akcentu. Alio fizionomija gana bjauri. Nors, velniai jį žino, gal visi užsieniečiai tokie? Suprantate, jo tokia išvaizda, tarsi jis... Na, kažką slėptų, suprantate?

- Suprantu, - linktelėjau. - O kur jį galėčiau rasti?

- Supratimo neturiu. Bocmanas porą kartų jo ieškojo, bet nerado. Alis kažkur slepiasi. Gal pas mergšes? Visi jūreiviai tiesiog iš proto dėl bobų kraustosi. Bocmanas kartą jį aprėkė, klausinėjo, kur buvo, bet Alis tik pažvelgė į jį, kaip į tuščią vietą, ir tylėdamas nužingsniavo į savo kajutę. Atrodo, Alis mano, jog turi teisę praleisti laiką krante taip, kaip nori. Jis niekur neina nė su vienu komandos nariu. Šie trinasi kur nors netoli uosto ir po kelis kartus sugrįžta pasiimti pinigų. Visada, beje, girti kaip lapai. Bet Diuvalis išlipa iškart, kai tik atplaukia į uostą, ir grįžta prieš pat laivo išplaukimą. Visiškai blaivus ir apsirengęs, kaip sosto įpėdinis.

Paplepėjęs su senuku dar kelias minutes, aš nieko naujo iš jo taip ir neišgirdau. Perėjau gatvę, priėjau prie telefono automato ir surinkau Pato numerį. Pasakęs, kad tuoj pas jį atvyksiu, paprašiau jo paruošti man stiprią kavą.

Netrukus aš jau sėdėjau pas Patą jo viengungiško buto virtuvėje. Gurkšnodamas kavą, papasakojau jam viską, ką spėjau išsiaiškinti. Informavau apie įvykį viešbutyje "Midujai" ir apie krovininį laivą "Pinela". Kai baigiau, įniršęs Patas sviedė šaukštą į virtuvės kampą.

- Kad tave kur velniai, Maikai! - rėkė jis. - Kada tu pagaliau pasielgsi teisingai?

- O kas tau nepatinka? Vis tiek Džonsas nebūtų papasakojęs tau daugiau, negu man.

- Mes būtume privertę jį kalbėti!

- Nesąmonė! Nė viena prostitutė nebūtų išdrįsusi juo skųstis.

- Nusispjaut man į tas prostitutes! Mes būtume radę kitus liudininkus!

- Ir kas toliau? Džonsą uždarytumėt į kalėjimą mėnesiui, o po to jis išeitų į laisvę ir vėl ramiai užsiiminėtų savo nešvariais darbeliais. Užtat dabar jis neišdrįs dirbti mūsų mieste...

- Ir tu taip pat, jeigu rajono prokuroras sužinos apie tavo žygius!

- O tu jam nepasakok, - šyptelėjau aš. - Beje, norėčiau išsiaiškinti, ar Interpolas turi kokių nors duomenų apie Alį.

- Kam tau reikia?

Išgėręs kavą, aš išsidrėbiau kėdėje.

- Patai, pabandykim viską sudėlioti kartu. Turime tris mirusias moteris, kurios, būdamos gyvos, viena kitą pažinojo. Yra dar viena gyva, kuri, atrodo, tinka šiai schemai. Taip pat yra Tedis Geitsas, kuris pažinojo visas šias tris merginas. Ieškodamas Gretos Servis, aš aptikau Prektono grupę. Mano pasirodymas ten, anot Dalsės, sukėlė tikrą sumaištį. Turbūt gandai apie tai pasiekė Geitso ausis.

- Galbūt, - linktelėjo Patas. - Na ir ką?

- Geitsas iškart prisiminė apie Gretos Servis kortelę, kurioje buvo parašytas jos naujas adresas, o taip pat Chauel vardas. Mes gi nežinom, kokias fotografijas darė Geitsas. Nors didžioji dauguma pornografinių nuotraukų gimsta iš tokių štai šaltinių. Geitsas nuskubėjo į savo biurą, bet aš jį aplenkiau. Jis to nežinojo ir išėmė iš būgno Gretos kortelę, nes mergina nenorėjo, kad kas nors žinotų, kur ji slepiasi. Geitsas taip pat to nenorėjo. Todėl, kai aš visgi radau Gretą, ji pasiskubino dingti. Turbūt ji apie tai pranešė Geitsui, kuris taip pat pasislėpė.

- Maikai, turiu prisipažinti, aš nedaug ką supratau iš tavo pasakojimo.

- Klausyk toliau. Grįžkime prie Mitčo Templo. Jis domėjosi Delani ir Peston bylomis. Pažinęs kažkokį žmogų, pirkusį baltos spalvos apatinius, Mitčas nusekė paskui jį...

- Stop! - Patas protestuodamas pakėlė ranką. - Tai dar neįrodyta.

- O tu paieškok įrodymų. Aš tikras, kad jų atsiras. Manau, kad tas žmogus, kurį Mitčas nusprendė pasekti, arba jį pažino ir išsiaiškino adresą, arba pats Mitčas padarė didelę klaidą. Taip pat žinom, kad Mitčas bandė susisiekti su Normanu Gari-

sonu. Žinom, kad jis kažko ieškojo informacijos skyriaus kartotekoje. Mitčas galėjo ir pats kreiptis į tą žmogų, kurį sekė, tokiu būdu tikėdamasis jį demaskuoti.

- Betgi tai visiškai kvaila!

- Nekalbėk taip, Patai. Tarkim, kad Mitčas negalėjo pats susisiekti su kažkokiu žmogumi, nes šis užėmė pernelyg aukštas pareigas. Gal Mitčas tikėjosi, kad jam padės Normanas Garisonas?

- Maikai, kalbėk be užuolankų, ką tu žinai?

- Kol kas bandau susieti visus šiuos faktus į vieną visumą. Pradėjęs nuo merginų einu prie Mitčo, Gretos, Geitso, Džonso ir Alio Diuvalio. Grandinė, žinoma, plona, bet joje yra viena visus siejanti grandis, kuria abejoti neverta. Tai tie patys apatiniai. Jeigu ne jie, jei merginos būtų vilkėjusios kaip nors kitaip, mes apskritai būtume neturėję už ko užsikabinti. Tol, žinoma, kol nebūtų išplaukusi istorija su Gariu Serviu.

- Maikai, bet juk mes neturim jokių konkrečių faktų. Netgi tas tipas, kurį prikūlei, nesuteikia aiškumo.

- O tu truputėlį pagalvok. Tas tipas turėjo kažkokių reikalų su žmogumi iš didelio juodo automobilio. Alis Diuvalis taip pat atvažiuodavo į uostą dideliu juodos spalvos automobiliu. Ar toks sutapimas tau neatrodo keistas? Mes nuolat susiduriame su kažkokiu nepažįstamuoju, važinėjančiu juoda didele mašina. Kai kas iš Grinvič-Vilidžo matė jį su Greta. Ir Džonsas panašiai apibūdino Alį. Ir su Orelu Bucheriu - ta pati istorija. Dabar uoste stovi kitos šalies laivas. Džonsas galvoja, kad Alis įsitraukęs į prekybą narkotikais. Patai, jei čia nebūtų įsipainiojusios merginos, aš manyčiau, jog kalbama apie stambią tarptautinę intrigą.

- Velniai tave griebtų, - sumurmėjo Patas. - Tu galutinai viską supainiojai.

- Gerai, tada man pasakyk, ką galvoji apie šių trijų merginų mirtį. Ar turi kokią nors versiją?

- Bent jau mano versija apie sekso maniaką gerokai įtikinamesnė, negu tavo.

- Nejaugi? - su pašaipėle paklausiau aš.

Patas susiraukė ir vėl pripylė kavos į puodelius.

- Žinai, Maikai, mes neseniai kai ką išsiaiškinom. Ar prisimeni prieš trejus metus tirtą Karningo bylą?

- Nelabai.

- Jis įvykdė šešias žmogžudystes iš seksualinių paskatų. Policija surado tuos kūnus. Visi jie buvo sudarkyti. Karningą sulaikė ir uždarė į beprotnamį. Ekspertizė parodė, kad vaikinas nepakaltinamas. Tačiau po dvejų su puse metų jis atsigavo ir pabėgo. Karningą aptiko kažkokiame atkampiame name, bet jis namą padegė, o pats susidegino. Karningas pasirinko mirtį, bet nepasidavė policijai. Apskritai mes laikėme jį mirusiu, nors pelenuose neradome nieko tokio, kas leistų identifikuoti lavoną. Tai štai šiandien mums paskambino ir pasakė, kad Karningą matė mieste. Supranti, kur link aš lenkiu. Štai kodėl mano versija apie sekso maniaką man atrodo visai įtikinama.

- Tikiuosi, jūs vis dar ieškote Geitso?

- Taip.

- O kokios naujienos dėl nuodų, kuriais buvo nunuodyta Peston?

- Mūsų ekspertas mano, kad reikia tęsti tyrimus. Mes taip ir darom. Gerai, kad tu negalvotum, jog mes ignoruojame tavo versiją, kreipsiuosi į Interpolą. Visaip gali būti, o jeigu jie iš tiesų turi kokių nors duomenų apie Alį Diuvalį? Pabandysime prispausti tą vaikiną čiabuvio kepure.

Nusišypsojęs aš pakilau iš už stalo ir palinkėjau Patui labos nakties. Šiandien jam buvo sunki diena.

Kai grįžau į savo viešbutį, tai radau keturis raštelius, kuriuose Velda prašė, kad paskambinčiau jos duotu telefono numeriu į Bredberį. Aš surinkau tą numerį ir pataikiau į kažkokį nedidelį užmiesčio motelį. Veldos ten nebuvo. Perdaviau budėtojui, kad paskambinsiu vėliau, ir padėjau ragelį. Po valandos vėl paskambinau, bet Veldos vis tiek neradau. Aš išjungiau šviesą ir nuėjau miegoti.

Trečią valandą nakties mane pažadino telefono skambutis.

- Maikai?

- Taip, mieloji, tai aš. Kas girdėti?

- Žinai, šiandien ryte autobusų stotyje su kai kuo susipažinau. Man pasirodė, jog tai svarbu.

- Ir kas tai buvo?

- Mergina. Ji verkė tualete ir aš bandžiau ją nuraminti. Paskui ji man pasakė, kad neturi pinigų ir negali grįžti į Niujorką.

- Vargšelė, - nusižiovavau. - Turbūt jai labai liūdna...

- Nepertraukinėk manęs, Maikai. Išklausyk iki galo. Aš ją pavaišinau kava ir ji man viską papasakojo. Vakar merginą čia atvežė kažkoks tipas, kurį ji pasigavo viename miesto bare. Ji buvo išgėrusi, ir tas tipas pažadėjo nuvežti ją į prašmatnų vakarėlį. Pakeliui jis jai papasakojo, kad dirba kažkokioje atstovybėje. Tačiau mergina palaipsniui ėmė blaivėti, ir naujasis pažįstamas vis mažiau jai patiko. Iš pradžių jo kalbos ėmė ją erzinti, o paskui gerokai išgąsdino. Jis kelis kartus stabdė savo mašiną, bandė prie merginos lįsti, bet jam trukdė atvažiuojančių mašinų žibintų šviesa. Mergina su juo kovojo, kiek jėgos leido, bet pabėgti nesugebėjo. Jis pastoviai tvirtino, kad jo šeimininkas moka priversti moterį daryti viską, ko tik jis užsigeidžia. Tam tereikia primušti ją arba sukelti didelį skausmą, po ko moteris tampa paklusni ir daro viską, ką jai įsako. Merginą jau beveik buvo apėmusi isterija. Kai jie pasiekė Bredberį, šis tipas sustojo, norėdamas prisipilti degalų. Jam nepakako pinigų užsimokėti, ir jis užstatė savo laikrodį pasakęs, kad vakare atvažiuos ir pasiims jį. Tai viskas, ką mano naujoji pažįstama išgirdo. Kai tik tas tipas nusisuko, ji pabėgo. Merginos piniginė liko mašinoje, todėl ji negalėjo grįžti į Niujorką.

- O kodėl ji nesikreipė į Pagalbos turistams draugiją?

- Nežinau, - atšovė Velda. - Galbūt ji net nežino apie tokios egzistavimą. Galiausiai merginai daviau penkiolika dolerių, kad ji galėtų susitvarkyti. Mes susitarėme, kad vakare ji ateis į autobusų stotį ir parodys tą tipą, kuris turi atsiimti savo laikrodį.

- Tu jos laukei stotyje, bet ji nepasirodė, taip.

- Vadinasi, prapuolė tavo pinigėliai.

- Tuščia jų. Aš suradau tą degalinę, kur jie buvo sustoję. Tas tipas jau atsiėmė savo laikrodį. Darbuotojas jo nepažįsta, bet sako, kad jis dažnai pas juos pilasi degalų. Turbūt tas veikėjas iš tikrųjų dirba atstovybėje, nes kartais naudojasi jos mašina.

Pagaliau supratau, kad Velda aptiko tikrai kažką svarbaus.

- Kokiu transportu galima iš ten išvažiuoti?

- Kiekvieną dieną atvažiuoja trys autobusai ir du traukiniai. Apskambinėjau visas stotis, bet, atrodo, mergina nepirko bilieto.

- Ji galėjo susistabdyti autobusą kelyje, - pastebėjau aš.

- Ir tai išsiaiškinau. Autobusai stoja tik griežtai nustatytose vietose. Manau, kad ta mergina vis dar čia. Noriu patikrinti artimiausius motelius už kurortinės zonos. Galbūt mergina dar neatsitokėjo ir kur nors ilsisi. Mano pinigų jai pakaks ir bilietui, ir tam, kad susimokėtų už kambarį.

- Ar jos vardą žinai?

- Taip. Džulija Pelchem. Skambinau jai į namus, bet šeimininkė pasakė, kad mergina dar negrįžo.

- O'key, pasistenk ją surasti. Gal tau ir pavyks susigrąžinti savo pinigus.

- Taip, Maikai, dar šis tas. Apžiūrėjau kelias parduotuves. Vienoje iš jų dabar parduodama viskas, ką paprastai perka atstovybės, kai ruošiasi priėmimams. Ši parduotuvė prekiauja būtent tokiomis prekėmis. Apie tai nekalbama, bet šiokie tokie gandai sklando. Tai yra, parduotuvė turėjo didelį užsakymą.

- Kokioje atstovybėje priėmimas?

- Nežinau. Iki jų neprisikasi. Be jų asmeninės apsaugos, dar visur aplink zuja kažkokie tipai su mašinomis be numerių.

- Tai vaikinai iš Vašingtono. Gerai, eik ieškoti tos merginos. Rytoj tau paskambinsiu. Arba tu pati paskambink. Man, Patui arba Gajui. Bučiuoju tavo aistringas lūpytes, mažyte.

- Eik velniop, - atsakė Velda ir padėjo ragelį.

Paėmęs nuo stalo rytinį laikraštį, ėmiau atsainiai jį peržiūrinėti. Politines naujienas keitė pranešimai apie krizės smulkmenas užsienyje. Gajaus reportaže buvo kalbama apie Dalsės Makiles sugrįžimą iš sėkmingos kelionės į Vašingtoną. Buvo pranešama, kad mis Makiles vėl ėmėsi neoficialios šeimininkės pareigų aukštuomenės priėmimuose.

Aš paskambinau Gajui ir sužinojau, kad jis pasirodys tik po valandos. Tada paskambinau Elui Keisiui ir pasiūliau jam susitikti. Jis pasikvietė mane pas save.

Sužinojęs, jog domiuosi Juto dosnumu, kuris pasireiškia tuo, kad Jutas išnuomotose valdose Bredberyje leidžia linksmintis atstovybių nariams, Elas nustebo, bet nieko manęs neklausinėjo. Jis tiesiog tylėdamas padavė man aplanką su dominančiais mane dokumentais.

Tame aplanke neradau nieko įdomaus. Labdaringas Juto gestas neatnešė jam jokios materialinės naudos, tik jį išreklamavo.

- Elai, ar tu kada nors buvai Bredberyje, - paklausiau.

- Taip, aš ten lankiausi, kai Jutas buvo ką tik įkūręs savo įstaigas. Vėliau pašaliniai žmonės į daugumą įstaigų nebuvo įleidžiami. Tu gi žinai, užsieniečiai nemėgsta, kai netoliese kas nors iš nepažįstamų šlaistosi. Mano žiniomis, dabar ten tylu ir ramu. Tik džiazo festivalis vietiniams gyventojams sukelia tam tikrų nepatogumų, bet juk jis vyksta paplūdimiuose.

- Gal sklando kokie nors gandai?

- Jokių. Jeigu sklandytų, sužinotume pirmieji.

- O Belaras Risas? - paklausiau aš. - Juk jis, atrodo, dirba vienoje iš atstovybių, kurios naudojasi Juto valdomis?

- Maikai, tu jau antrą kartą mini tą Risą. Kodėl?

- Juo domėjosi Mitčas.

- Taip, žinau. Tas Belaras Risas - šiuolaikinis piratas. Na ir kas iš to, kad juo domėjosi Mitčas? Dabar daug tokių, kaip Risas. Tie, kas turi pinigų, nori turėti jų dar daugiau. Mitčas daug metų rašė apie jį ir panašius į jį. Žinai, jei Belaras Risas būtų norėjęs atsikratyti Mitču, jis būtų tiesiog nupirkęs "laikraštį" ir Mitčą atleidęs. Man atrodo, jog Risui apskritai į viską nusispjaut. Juk jis turi diplomato pasą.

- Aš kažkodėl kiekvieną kartą sudrebu, kai išgirstu tokius žodžius, - prisipažinau.

Pasirausęs popieriuose, Elas ištraukė kažkokią nuotrauką.

- Štai šį namą ir sklypą Jutas nupirko iš senojo Devio maždaug prieš dešimtį metų. Paskui Jutas pardavė apie tūkstantį

akrų žemės, o likusia žeme leido naudotis atstovybėms, nes nerado pirkėjo.

- Aišku, - linktelėjau. - Vargu ar tai mus domina. Ką gi, Elai, labai ačiū. Man metas.

Aš išėjau į gatvę ir iš telefono automato paskambinau Dalsei.

- O, Maikai, džiugu tave girdėti. Tikrai nesitikėjau sulaukti tavo skambučio!

- Taip?

- Tavo dėka, Maikai, mano gyvenimas tapo daug įdomesnis. - Ji staiga nutilo ir rimtu tonu paklausė: - Maikai, o kaip su ta mergina?..

- Apie viską papasakojau jos broliui, - atsakiau. - Juk jam buvo svarbu žinoti, ar ji gyva ar ne.

- Maikai, policija ieško Tedžio Geitso.

- Na ir ką?

- Niekas nežino, kur jis. Geitso nėra nei namie, nei darbe. - Atsidususi ji pasidomėjo: - Kaip manai, Maikai, ar nepakenks ši istorija Prektono firmos reputacijai?

- Vargu. Jeigu Geitsas į ką nors įsivėlęs, tai visu tuo užsiiminėjo ne savo studijoje.

- Aš tikiuosi. Labai norėčiau, kad mano vardą laikraščiai susietų su kokiu nors sensacingo įvykio demaskavimu. Direktorių tarybai tai nepatiktų.

- Stengsimės, jog taip neatsitiktų. Dalse, gal galėtume susitikti?

- Su malonumu! Kada?

- Kuo anksčiau, tuo geriau. Neslėpsiu: noriu pasinaudoti tavo įtaka.

- Taip?! Įdomu!

- Noriu susitikti su Belaru Risu.

Ji nusikvatojo.

- Maikai, buvau geresnės nuomonės apie tave.

- Aš kalbu labai rimtai. Dalse, ar tai įmanoma?

Turbūt iš mano balso tono ji suprato, kad nejuokauju.

- Maikai, ar turi juodą kaklaraištį?

- Rasiu.

- Šiandien vakare Flamingo Dume įvyks diplomatinis priėmimas. Misteris Risas ten bus. Aš esu pakviesta ir būsiu laiminga, jeigu sutiksi mane lydėti. Susitiksime hole pusę aštuonių, gerai?

- O'key.

- Beje, Maikai, o kam tau to reikia.

- Vėliau paaiškinsiu.

- Gerai. Ir dar, Maikai. Jeigu ką nors sužinosi apie Geitsą...

- Aš supratau.

- Ačiū, Maikai. Iki pasimatymo.

- Iki.

Padėjęs ragelį susimąsčiau. Paskui paskambinau į Bredberį, bet Veldos motelyje nebuvo. Surinkau Pato numerį ir susitariau su juo susitikti restorane "Mėlynoji juosta" lygiai po valandos.

Į restoraną ėjau pėsčiomis, nusprendęs išnaudoti laisvą laiką pasivaikščiojimui. Atsisėdęs prie staliuko "Mėlynojoje juostoje", spėjau išgerti kavos puodelį prieš Patui pasirodant.

Patas atrodė labai pavargęs. Po akimis buvo juodi ratilai, o burnos kampučiuose - ryškiai įsirėžusios raukšlelės.

Patas palaukė, kol jam atneš kavą, tada tarė:

- Apie Karningą viską išsiaiškinome. Įvyko klaida. Tiesiog apsirikome. Tas tipas švarus kaip stiklas. Penkiolika metų nepriekaištingai dirba Uoll gatvėje.

- Vadinasi, tavo versija nepasitvirtino?

- Išaiškėjo šis tas nauja, - tarė Patas, nekreipdamas dėmesio į mano kandų klausimą. - Mūsų medicinos ekspertas pagaliau įminė mįslę. Atsimeni, aš tau pasakojau apie nuodingas medžiagas, sukeliančias tokius pačius simptomus, kokius aptiko Elenos kūne?

- Prisimenu, - linktelėjau.

- Štai šios medžiagos formulė.

Patas išsitraukė iš kišenės popieriaus lapelį ir ištiesė man.

- Žinai, Maikai, šios medžiagos pas mus net negamina. Ją labai mažais kiekiais gamina viena prancūzų firma. Ji išsiunčia ją išrinktiesiems užsakovams, kurie atlieka kažkokias sudėtin-

gas analizes, naudodami retus elementus. Tai štai, vienas iš šios medžiagos pirkėjų - "Perikl Kemiklz".

Aš susikaupiau, mano akys susiaurėjo.

- Ar prisimeni, jog šioje firmoje dirba Ronaldas Mileris, Mitčo Templo draugas? - paklausė Patas.

- Taip, prisimenu, tai Mitčo draugas iš tarnybos armijoje laikų, rašytojas.

- Šiandien ryte su juo kalbėjausi. Jis patvirtino, jog jie naudoja tokią medžiagą. Ji vadinasi S-130. Jie taip pat perspėti ir dėl šalutinio jos poveikio. Apie šios medžiagos pavojingas savybes įspėja užrašas ant konteinerių. Apskritai jų firmoje žuvo keli žmonės, nes neatsargiai elgėsi. Ši medžiaga organizmą užnuodija per odą. Beje, ši medžiaga gaminama nuo 1949 metų. Firma gamintoja griežtai registruoja visas išvežamas medžiagas. Tai štai, maždaug prieš metus šių medžiagų partijos dalis buvo pavogta iškrovimo metu. Pirkėjas - "Perikl Kemiklz". Aptikti, kur nuodingos medžiagos dingo, taip ir nepavyko. Firma išsiuntinėjo įspėjimus, kad medžiaga mirtinai pavojinga, buvo imtasi visų atsargumo priemonių, bet viskas veltui. Mes atlikome tyrimą ir nustatėme, kad kompanija gamintoja dukart gavo užsakymą šiai medžiagai iš pašalinių asmenų. Kompanija atsisakė šių užsakymų, nes šią medžiagą, kaip jau sakiau, ji parduoda tik tam tikroms firmoms ir tam tikriems tikslams. Abu kartus užsakymai buvo priimti telefonu. O dabar, Maikai, svarbiausias dalykas. - Patas truputį patylėjo ir tarė: - S-130 parplukdė iš Marselio į Tanžerą "Pinelos" laivu.

- Alis Diuvalis, - iškvėpiau aš.

- Taip, tada jis taip pat dirbo stiuardu tame laive.

- Patai, bet čia yra viena silpna grandis.

- Žinoma, - linktelėjo Patas. - Žinoma, Mitčas Templas negalėjo žinoti, nuo ko mirė mergina. Ir jis negalėjo susisiekti su Mileriu dėl tos priežasties.

- Tačiau jis visgi ieškojo Milerio.

- Taip, - linktelėjo Patas. - Dabar mes imsimės tos nuodingos medžiagos vagystės tyrimo. Jaučiu, čia egzistuoja kažkoks ryšys.

- Kiek kainuoja tie nuodai?

- Tūkstantį du šimtus dolerių už unciją.

- Hm, tai net brangiau, negu heroinas.

- Būtent. Pavogė pusę litro.

- Oho! Tai labai daug. Tokiu kiekiu galima nunuodyti visą krūvą žmonių!

- Būtent. O pakuotė visai nedidelė, ją lengva slaptai prasinešti. Ta šlykštynė, Maikai, lengvai tirpsta vandeny. Toj medžiagoj galima išmirkyti audinį, o paskui vėl išgauti iš jo tą medžiagą.

- Ar radote Alį Diuvalį?

- Ne. Mes išsiaiškinom, kad jis prancūzo ir egiptietės sūnus. Ieškom visur, kur tik galėtų slėptis. Išsiuntinėjom jo fotografiją. Surasim, būk tuo tikras.

- O kokį kaltinimą jūs jam pateiksite?

- Nesirūpink, ką nors sugalvosim. Gali būti, jog kokia nors šalis pareikalaus jį išduoti. Kreipiausi dėl to į Interpolą. Tikiuosi, jog greitai gausiu atsakymą.

Pastūmęs puodelį į šoną, Patas įdėmiai į mane pažiūrėjo.

- Maikai, gal turi ką pridurti?

- Kol kas ne.

Pamatęs, kad nemeluoju, Patas linktelėjo ir tarė:

- Aš šiandien ketinu aplankyti kelias įdomias vieteles, kur skamba čiabuvių muzika... Kalbama, jog ten puikiai atliekamas pilvo šokis. Būtent taip, kaip reikia. Nenori prisijungti?

- Ne, ačiū. Šiandien paskyriau pasimatymą.

- Nejaugi yra kas nors geriau už šokėjas?

- Daug geriau, - nusišypsojau aš.

- O'key, - linktelėjo Patas ir, pasirausęs kišenėse, ištraukė kažkokią nuotrauką. - Štai tau tavojo Diuvalio fotografija. Pasigrožėk juo.

Mes atsisveikinome, ir Patas išėjo. Aš pažvelgiau į fotografiją. Tai buvo mėgėjiška nuotrauka, bet Diuvalio veidą buvo galima įžiūrėti. Jis buvo tamsaus gymio ir iš pirmo žvilgsnio niekuo neišsiskiriantis. Tik gerai įsižiūrėjus, buvo galima pastebėti žiaurią ir nepermaldaujamą išraišką, sustingusią jo akyse.

10 skyrius

Visa laisva erdvė prieš viešbutį Parko aveniu buvo užstatyta automobiliais. Ant šaligatvio stumdėsi fotografai, kurie spragsėjo fotoaparatais, nušviesdami šviesos blyksniais viską aplinkui. Kai kurie automobiliai, už kurių vairo sėdėjo uniformuoti vairuotojai, išleisdavo keleivius ir tuoj pat nuvažiuodavo. Kiti, su diplomatiniais numeriais, stojo, kur papuolė. Jų savininkai nekreipė jokio dėmesio į ženklus, draudžiančius sustoti.

Užmokėjęs taksistui, nukulniavau į holą. Atsistojęs eilėje, aš atidaviau savo kepurę bei lietpaltį rūbininkui ir ėmiau laukti Dalsės. Ji, kaip ir žadėjo, pasirodė lygiai pusę aštuonių, lydima didelio būrio pažįstamų. Šypsodamasi ir atsakydama į pasveikinimus, ji žvilgsniu ieškojo manęs. Aš pamojavau Dalsei ranka, ir ji tarsi pražydo. Palaukęs, kol Dalsė atiduos savo apsiaustą rūbininkui ir atsikratys įkyrių gerbėjų, aš priėjau prie jos, kvailai šypsodamasis lyg laimingas mokinukas.

Dalsė vilkėjo juodą aptemptą suknelę, kuri buvo stipriai prigludusi prie kūno, jog atrodė, tarsi po suknele nieko nebūtų... Plaukai buvo įmantriai sugarbanoti ir žėrėjo sidabru. Dalsės kaklą puošė briliantų vėrinys, ant kairės rankos riešo spindėjo mažas laikrodėlis su apyranke, nusėta briliantų. Palyginus su kitomis damomis, Dalsė apsirengė neryškiai, be iššaukiančios prabangos, bet atrodė daug geriau už visas kitas. Bent jau tokia mano nuomonė.

- Labas, gražuole, - pasakiau aš.

Užvertusi galvą ji nusikvatojo.

- Nelabai tinkamas pasveikinimas tokiame aukštuomenės priėmime.

- Daugiau man niekas neatėjo į galvą, - prisipažinau.

- Na ir gerai, man patinka. - Ji paėmė mane už alkūnės. - Eisim į Flamingo Dumą?

- Žinoma. Todėl čia ir atėjau.

Mes priėjome liftą, ir aš paklausiau:

- Ar apie Geitsą ką nors girdėjai?

- Kol kas nieko. Vienas iš mūsų darbuotojų jį pakeitė. Kas jam galėjo nutikti, Maikai?

- Nežinau. - Truktelėjau pečiais. - Galbūt jis įsipainiojo į kokią nors istoriją ir dabar slepiasi.

- Aš skambinau į visas agentūras, kurioms kažkada jis atliko užsakymus, ir išsiaiškinau, kad pastaruoju metu Geitsas joms nedirbo. Vadinasi, jis dirbo tik mums ir galbūt dar sau. Vienas Geitso draugas turi jo buto raktus. Geitsas nieko iš buto nepasiėmė.

- Tokiu atveju jis negalėjo toli nueiti.

- Nežinau, nežinau, - abejodama burbėjo Dalsė. - Jo draugas Metis Prinsas sako, kad Geitso rašomojo stalo stalčiuje buvo daug pinigų. Dabar jų ten nėra.

- Kiek ten buvo?

- Daugiau kaip tūkstantis dolerių.

- O kodėl jis juos laikė stalčiuje? - nusistebėjau aš.

- Jis visada pats pirkdavo naujas fotokameras.

- Ką gi, turėdamas tiek pinigų, jis galėjo toli nusigauti.

Lifto durys atsidarė. Mes įlipome į kabiną ir pakilome į Flamingo Dumą. Atsidūrėme spalvų ir triukšmo karalystėje. Prie lubų buvo pritvirtintos visų nacijų vėliavos, salės gilumoje grojo orkestras, sugebantis patenkinti pačio reikliausio melomano skonį. Stalai lūžo nuo valgių, paruoštų pagal visų pasaulio šalių receptus. Atidaromų šampano butelių pokšėjimas ir taurių skambesys papildė garsų visumą.

- O kaip kovos su skurdu programa? - paklausiau Dalsės.

Užuot atsakiusi ji lengvai stuktelėjo man į šoną. Dalsė turėjo puikią atmintį vardams ir veidams. Atrodė, jog ji visus pažįsta, o visi pažįsta ją. Daug vyrų pamatę, kas laiko mane už alkūnės, žiūrėjo į mane su neslepiamu pavydu. Kad ir kaip ten būtų, bet šiame priėmime aš buvau Dalsės kavalierius.

Pamačiusi, jog nervinuosi, Dalsė pasiūlė nueiti į barą ir išgerti po kokteilį. Pakeliui į barą ji atsainiu tonu tarė:

- Štai ir Belaras Risas.

Ir beveik nepastebimai parodė į kambario kampą, kur šnekučiavosi du vyriškiai.

Belaras stovėjo, priglaudęs nugarą prie sienos. Žvelgiant iš šono atrodė, lyg jis būtų nevaržomai kalbėjęsis, bet aš pajutau, jog tai netiesa. Jis net nepasuko galvos į mūsų pusę, nors puikiai supratau, kad Risas mus pastebėjo. Aš nevalingai įsitempiau ir buvau įsitikinęs, jog ir Belaras panašiai jaučiasi.

Jis buvo aukštesnis, negu maniau. Nuo jo iš tikrųjų dvelkė didžiule jėga, kurią pajutau, žiūrėdamas į jo fotografiją. Jis vos pasisuko ir aš pajutau, kiek jame slypi laukinės jėgos ir grakštumo. Iš tiesų Risas galėjo atsisukti daug greičiau. Be jokios abejonės, jis buvo labai pavojingas priešininkas.

Kai mes priartėjome per dešimtį pėdų, jis pagaliau apsimetė, jog mus pastebėjo. Plačiai nusišypsojęs, Risas priėjo prie Dalsės ir ištiesė jai abi rankas. Jis žiūrėjo tiesiai į ją, bet aš žinojau, jog Risas stebi ir mane. Jis jautė, kad esu iš tos pačios medžiotojų genties. Manęs negalima užliūliuoti arba sužavėti gražia didinga kalba. Aš, kaip ir jis, mokėjau greitai judėti, ir taip pat, kaip jis, mokėjau šaudyti.

Iš visų dalyvaujančiųjų priėmime tik aš vienas buvau potencialus jo priešininkas. Puikiai supratau Belarą, nes ir pats tą patį jaučiau. Jis buvo taip smarkiai įdegęs, kaip ir tie, kurie gyvena Viduržemio jūros pakrantėje. Juodos akys, tankūs antakiai ir nosis su kuprele kalbėjo apie arabišką Belaro kilmę. Plaukai buvo sutepti briliantinu, o plati šypsena demonstravo nuostabius baltus dantis.

- Aš taip džiaugiuosi jus matydama, misteri Risai, - šypsodamasi išdainavo Dalsė. - Leiskite jums pristatyti misterį Hamerį.

Jis pažvelgė tiesiai man į akis ir ištiesė ranką.

- Labai malonu, misteri Hameri, - su nežymiu akcentu ištarė jis giliu, žemu balsu.

Beje, jokio džiaugsmo jo balse aš nepajutau, bet vis tiek mandagiai atsakiau:

- Man taip pat, misteri Risai.

Vienas kitam ranką mes paspaudėme trumpai ir stipriai.

- Ar jūs JAV atstovų grupės narys į JTO? - paklausė Risas. - Atrodo, anksčiau aš jūsų nemačiau...

- Ką jūs, žinoma, ne, - nuoširdžiai atsakiau. - Aš viso labo privatus detektyvas.

Man pasirodė, kad jo akyse kažkas suvirpėjo. Turbūt Risą nustebino tai, kad net nebandau apsimetinėti. Tačiau jis tuoj pat nusišypsojo ir tarė:

- O, taip! Tokiai moteriai, kaip Dalsė, be abejo, reikia patikimos apsaugos. Beje, brangioji Dalse, kas gi jums gali čia grėsti? - Jis pažvelgė į mus nustebęs. - Mes gi labai taikūs žmonės. Jūs sutinkate su manimi?

Aš gūžtelėjau pečiais.

- Iš visko sprendžiant, misteri Hameri, jūs nelabai pasitikite JTO. O be reikalo. Mūsų organizacija tarnauja taikos labui.

- Turbūt apie tai reikėtų pasiteirauti vaikinų, kurie kariauja Vietname ir Korėjoje, - atsakiau.

Nusijuokęs Belaras Risas palingavo galvą.

- Gaila, bet šiuo klausimu jūs teisus, misteri Hameri. Bet, norint išspręsti net pačią menkiausią užduotį, reikia pravesti daugybę posėdžių ir diskusijų. - Jis vėl ištiesė man ranką. - Malonaus poilsio, misteri Hameri.

Truputį linktelėjęs, jis europietiškai nusilenkė Dalsei.

- Mano pagarba, mis Makiles.

Nusisukęs jis pasitraukė į šoną. Risas dvelkė ramybe ir pasitikėjimu.

Palydėjusi jį žvilgsniu, Dalsė pasisuko į mane.

- Maikai, tu čia atėjai tam, kad jį suglumintum?

- Argi jis suglumo?

Prisidengusi burną delnu Dalsė nusikikeno.

- Buvo įdomu jus abu stebėti. Bet, Maikai, tu man taip ir nepasakei, kodėl jis tau reikalingas.

- Tai ilga istorija, brangioji.

- Ar tu bent jau patenkintas?

- Žinoma, brangioji. - Aš nusivedžiau ją prie baro. - Viskas buvo puiku, esu tau labai dėkingas.

- Na ir gerai. O dabar truputį išgerkime, po to parveši mane namo. Artimiausias dvi dienas būsiu labai užsiėmusi. Reikia išleisti naują žurnalo numerį, todėl turiu eiti anksti miegoti. Iš pradžių reikia baigti darbą, o po to galima ir linksmintis.

- Gaila, - tyliai ištariau aš.

Dalsė švelniai suspaudė mano ranką.

- Žinoma, mielasis. - Ji prisiglaudė prie manęs. - Bet mes dar susitiksim, tiesa?

Aš išlaipinau Dalsę prie pat jos namų, po to paprašiau vairuotojo parvežti mane į viešbutį. Numeryje susimaišiau kokteilį, įsitaisiau krėsle, užkėliau kojas ant palangės ir įsmeigiau akis į tamsų dangų už lango.

Pakriki faktai ėmė rikiuotis mano galvoje į loginę grandinę, bet trūko kažkokios siejančios smulkmenos. Kad viskas susidėliotų į savo vietas, tetrūko vieno žodžio ar kokio nors įvykio. Aš tikėjausi, jog galbūt Patas su savo vaikinais apčiuops tą detalę. Kas nors būtinai turėjo tai padaryti.

Išgėręs kokteilį, jau norėjau susimaišyti dar vieną, kai staiga suskambo telefonas.

Viešbučio informacinės tarnybos telefonistė pranešė, kad kažkas jau keturis kartus man skambino ir kiekvienąkart palikdavo tą patį telefono numerį su prašymu man paskambinti.

Aš surinkau tą numerį.

- Alio? - pasigirdo ragelyje.

- Tai Maikas Hameris, - prisistačiau.

- Labas, Maikai, - pasisveikino Kleo.

- Labas, Kleo.

- O tu taip ir negrįžai pas mane.

- Kada nors aš būtinai pas tave grįšiu.

- Tada grįžk dabar.

- Kur taip skubi?

- Aš žinau kai ką tokio, ką tu labai norėtum išgirsti.

Pagaliau supratau, jog ji girta.

- Tai pasakyk man apie tai telefonu, - paprašiau.

- Ne. Pasakysiu, jei tu pas mane atvažiuosi.

Kleo nusikvatojo ir padėjo ragelį. Nusikeikęs aš vėl surinkau jos numerį. Suskaičiavęs dvylika šaukimo signalų, susinervinęs nusviedžiau ragelį ant svirtelės. Pakilęs iš krėslo, ėmiau

rengtis, keikdamas visą pasaulį. Laikrodis rodė pusę dvylikos. Nėra ką ir kalbėti, pats tinkamiausias laikas pasivaikščiojimui.

Man pasisekė. Išėjęs iš viešbučio, beveik tuoj pat sustabdžiau taksi. Dvyliktą jau spaudžiau Kleo namo durų skambučio mygtuką. Kažkada šiame name gyveno ir Greta Servis. Kai durys atsidarė, užlipau į viršų. Kleo žinojo, kad atėjau aš, ir atidarė savo buto duris, nelaukdama mano beldimo.

Ji stovėjo apsisiautusi permatomu peniuaru.

- Labas, Maikai.

Aš peržengiau slenkstį, o Kleo paėmė mano lietpaltį ir kepurę. Paskui ji ištiesė man ant stalo stovėjusią taurę. Kleo užtraukė užuolaidas, įjungė patefoną. Kambarys prisipildė Čaikovskio Aistringosios simfonijos garsų.

- Puiki muzika, tiesa? - paklausė atsigręžusi Kleo.

Gurkštelėjęs iš taurės pastebėjau, kad gėrimas labai skanus, ir pritariamai linktelėjau.

- Kleo, ką tu norėjai man pasakyti? - paklausiau aš.

Nieko neatsakiusi, ji prisiartino prie manęs ir paėmė iš mano rankų taurę, kuri kažkodėl jau buvo tuščia. Kleo vėl pripylė ją ir ištiesė man.

- Ar prisimeni, ko aš tavęs prašiau, kai buvai čia praėjusį kartą? - paklausė ji.

- Ne.

- Sakiau, kad noriu tave nutapyti.

- Bet, Kleo, paklausyk...

- O dabar aš dar labiau noriu tave nutapyti. - Ji kažkaip keistai pažiūrėjo į mane. - Paskutiniu metu tau kažkas atsitiko. Dabar tu dar geriau atrodai. Šią akimirką tavyje neliko nė kruopelytės nereikalingo švelnumo.

Aš pastačiau savo taurę, norėdamas jai kai ką pasakyti, bet ji perspėjančiai pakėlė ranką.

- Maikai, tu juk nori sužinoti mano naujieną. Bet nieko nesužinosi tol, kol nepadarysi to, ko tavęs prašau.

- Gretą jau radau, - pasakiau aš.

- Na ir puiku, - nusišypsojo Kleo. - Bet dabar vien to jau nepakanka, ar ne?

- Kleo, kur link tu suki?

Ji priėjo prie manęs, atsuko nugarą ir apglėbė rankomis savo taliją. Aš užuodžiau sklindantį nuo jos lengvą gėlių aromatą, o jos plaukai kuteno mano veidą.

- Maikai, aš taip pat kažkada dirbau Prektono firmoje. Atsimeni, tau apie tai sakiau? Mane pasiekė gandai, kad tu buvai pas Dalsę Makiles. Aš žinau, ką būtent pasakei mis Tabor, jos sekretorei.

- Taip, aš ten buvau, - prisipažinau.

Ji pasisuko ir prigludo prie manęs savo šiltu, stangriu kūnu.

- Aš tavęs pavydėjau, Maikai, - nusišypsojusi tyliai ištarė ji. - Juk aš pirmoji tave sutikau.

- Prašau, neužgulk manęs taip. Man skauda.

- Apie Tedį Geitsą ir anksčiau kalbėjo visokius keistus dalykus. O po tavo antrojo apsilankymo jis dingo. Žmonės pliauškia apie tai, bet niekas nieko iš tikrųjų nežino.

- O tu žinai?

- O aš žinau, - linktelėjo ji. - Kas iš to, jog tu radai Gretą Servis? Padėtis tik pasunkėjo, ar ne tiesa? Dabar atėjai pas mane, jog dar kai ką išsiaiškintum...

Braukdamas delnu jai per nugarą, pajutau, kaip ji išsirietė.

- Ko nori mainais, Kleo?

- Man reikalingas tu! - atsakė ji. - Bet iš pradžių aš tave nutapysiu. Tada tu visą laiką liksi su manimi, ir kalbėsiuosi su tavimi, kai tik panorėsiu. Be to, būsiu tikra, jog niekur nedingsi.

Pasistiebusi ji mane pabučiavo ir pasitraukė. Jos akyse sužibo valiūkiškos kibirkštėlės.

- Aš gana patraukli moteris, Maikai. Esu jauna ir tuo pačiu metu sena. Labai daug visko mačiau, daug patyriau. Niekada negausiu to, ko man iš tikrųjų norisi, bet man užtenka proto tai pripažinti. Tu mane supranti?

- Taip.

- Čia mano namai. - Ji parodė ranka į kambarį. - Čia gyvenu, slepiuosi nuo gyvenimo. Tave, Maikai, aš padarysiu savo gyvenimo dalimi. Tavęs niekam neatiduosiu ir neparduosiu. Tu priklausysi tik man. Visas visutėlis. Tu tapsi mano nuosavybe.

- Bet, Kleo...

- Tylėk, Maikai. Ir nesugalvok atsisakyti. Kitaip niekada nesužinosi to, dėl ko atėjai.

- Gerai, - atsidusau aš ir padėjau taurę ant stalo. - Tu laimėjai. Galiu nusirišti kaklaraištį?

- Žinoma. Ir visa kita nusivilk, Maikai...

Tą naktį ji mane nutapė. Kleo matė mane savaip, užfiksavo tai, ką įžvelgė tik ji viena.

Aš pažvelgiau į drobę. Neįžengiamų džiunglių fone stovėjo nuogas vyriškis. Tai buvau aš. Maniškis 45-o kalibro koltas buvo mano rankoje.

Kleo leido į paveikslą žiūrėti tik kelias sekundes. Paskui ji drobę pastatė prie sienos taip, kad nesimatytų piešinio, ir tarė:

- Viskas. Dabar tu priklausai tik man.

Ji priėjo prie sienos, spragtelėjo jungiklį, ir kambarys paskendo tamsoje. Iki aušros teliko dvi valandos ir, visą tą laiką paskyrėme vienas kitam. Mes buvome vieni didžiuliame, begaliniame pasaulyje. Mes mėgavomės meile, ir nebuvo nieko, su kuo būtų galima palyginti tas valandas...

Kai atsimerkiau, kambaryje jau buvo šviesu, bet už lango vis dar taip pat lynojo. Aš apsirengiau, ir užuodęs kavą, pašaukiau Kleo. Niekas neatsiliepė. Tada nupėdinau į virtuvę ir pamačiau kunkuliuojantį kavinuką. Įsipylęs kavos, godžiai ją išgėriau ir tik po to pamačiau prie sienos priklijuotą raštelį. Jis buvo parašytas anglimi ant lapo, išplėšto iš eskizų albumo. Jame buvo tik kelios eilutės:

"Mielas Maikai... Po šiuo rašteliu tu rasi žmogaus, kurį Solas Reneris matė su Greta, atvaizdą. Ačiū tau už viską, brangusis, man su tavimi buvo labai gera. Nuo šiol tu visada būsi su manimi.

Bučiuoju, Kleo".

Nuplėšęs lapą, pamačiau po juo fotografiją. Tą pačią nuotrauką man vakar rodė Bifas. Joje buvo užfiksuotas Belaras Risas.

Aš supratau, kad artėju prie voratinklio centro, bet paties voro vis dar nematyti.

Užsivilkęs lietpaltį ir užsimaukšlinęs kepurę, aš perėjau per studiją. Molbertas stovėjo įprastoje vietoje, bet paveikslo ne-

buvo. Kambaryje vis dar jautėsi švelnus gėlių aromatas. Ant kėdės atlošo kabėjo permatomas nailoninis peniuaras, gramofonas, kaip ir anksčiau, grojo Aistringąją simfoniją. Kleo pasirinkimas nuostabus. Šeštoji simfonija, si minor, kūrinys Nr. 74. Geriausia, ką parašė Čaikovskis.

11 skyrius

Grįžęs į savo viešbutį, palindau po dušu, apsivilkau naujus marškinius, pakeičiau kostiumą. Paskambinęs viešbučio budinčiai telefonistei, išsiaiškinau, kad man niekas neskambino ir neperdavė jokių žinučių. Po to paskambinau į Bredberį, bet, neradęs Veldos, paprašiau jai perduoti, kad laukiu jos skambučio. Tik po to paskambinau Patui. Budintis seržantas man pasakė, kad Patas išėjo prieš valandą. Tada surinkau Gajaus numerį, bet ir ten niekas neatsiliepė. Nusikeikęs paskambinau Dalsei. Jos telefonas taip pat tylėjo. Pagaliau aš prisiminiau, kad šiandien šeštadienis. Turbūt Dalsė išvažiavo už miesto.

Susinervinęs, kad niekam nepavyko prisiskambinti, nusileidau į holą ir pasiėmiau rytinį laikraštį. Bandžiau įsigilinti į straipsnio turinį, bet tai man pavyko padaryti tik jį įpusėjus. Paskui mano akys užkliuvo už labai įdomios fotografijos. Kažkas nufotografavo mane, Belarą Risą ir Dalsę priėmime. Meiliai šypsodamiesi, mes šnekučiavomės ir, atrodė, nuoširdžiai džiaugėmės šiuo bendravimu. Suglamžęs laikraštį, įmečiau jį į šiukšlių dėžę, atsistojau ir tuo metu mane pašaukė portjė.

Viešbutyje užsiregistravau išgalvotu vardu, bet portjė žinojo mano kambario numerį. Jis parodė man į telefono kabinas prie sienos. Aš priėjau ir pakėliau ragelį.

- Alio?

- Maikai, tai tu?

- Taip.

- Tai Patas. Susitikime "Mėlynojoje juostoje" pusę septynių. Ar skambinai Gajui?

- Skambinau, bet jo neradau namuose. O kas atsitiko?

- Radome Geitsą. Jį atsitiktinai užtiko kažkoks valkata skersgatvyje netoli Belito Parkvėjaus. Geitsas nusišovė. Įsikišo į burną 22-o kalibro vamzdį ir paspaudė gaiduką. Mūsų ekspertas tvirtina, kad Geitsas nusišovė tą pačią dieną, kai tik pastebėjome, jog jis dingo.

- O kam tau reikia Gajaus?

- Paprašyk jo negarsinti šios istorijos.

- Klausyk, kai paskutinį kartą įvykdžiau tavo analogišką prašymą, tai baigėsi Mitčo mirtimi.

- Maikai...

- Gerai, gerai, pabandysiu. Beje, ar Geitsas turėjo pinigų?

- Taip. Maždaug devynis šimtus dolerių grynais.

- Nelabai toli jis tenuėjo, - burbtelėjau.

- Apie ką čia tu?

- Apie nieką. Susitiksime pusę septynių.

Pakabinęs ragelį susimąsčiau. Atėjo Geitso eilė. Voratinklis suvirpėjo, bet tik truputį. Voras vis dar buvo centre, sveikas, gyvas ir pasiruošęs atakai.

Patas pavėlavo beveik valandą. Apie pusę aštuonių jis įžengė į salę kartu su jaunuoliu, kuris pasirodė beesąs rajoninio prokuroro padėjėjas.

- Labas, Maikai, - sugriaudėjo Patas. - Susipažink, tai Edas Uokeris.

Jie atsisėdo prie staliuko, ir Edas Uokeris ėmė mane apžiūrinėti, kaip paauglys zoologijos sode apžiūrinėja gyvą tigrą.

- Ar radai Gajų, - paklausė Patas.

- Aš gi tau sakiau, kad pasikalbėsiu su juo.

- O'key.

- Bet nesuprantu, kam tau to reikia.

- Matai, to rajono policija, kur buvo aptiktas Geitso lavonas, įsitikinusi, jog jis nusižudė. O mes galvojame kitaip. Beje, kaip sužinojai, kad jis su savimi turėjo pinigų?

Paaiškinęs, jog man apie tai pasakė Dalsė, tariau:

- Patai, aš netikiu savižudybe. Geitsas turėjo pasiėmęs tūkstantį dolerių. Kokių velnių jam nusišauti? Jis būtų galėjęs su tais pinigais kur nors išvažiuoti.

- Aš taip pat galvoju, - linktelėjo Patas. - Bet prisiekusiųjų teismo nuomonė bus kitokia. Jie tikriausiai patvirtins versiją apie savižudybę. Šalia Geitso gulėjo jo asmeninis pistoletas, o ant jo visur Geitso pirštų atspaudai. Ir motyvą savižudybei Geitsas turėjo.

Pastūmęs nuo savęs kavos puodelį, aš įsikišau cigaretę ir prisidegiau.

- Vis tiek netikiu!

- Edai, papasakok jam, - pavargusiu balsu tarė Patas.

Atidaręs savo portfelį, Uokeris išsitraukė iš ten kažkokius popierius ir padėjo juos ant stalo.

- Aš susisiekiau su kai kuo Europoje ir išsiaiškinau tam tikras smulkmenas, susijusias su S-130 vagyste. Pasirodo, jog kompanijos, kuri yra laivo "Pinela" savininkė, didžioji akcijų dalis priklauso Belarui Risui.

- Oho! - nusistebėjau aš, bet pajutau, jog mano šūksnis nuskambėjo pernelyg kasdieniškai.

- Ir tai dar ne viskas, - pasakė Patas, įdėmiai pažiūrėjęs į mane. - Aš gavau pranešimą iš Interpolo. Keturiasdešimtųjų metų pabaigoje Alis Diuvalis susitiko su Belaru Risu. Iš pradžių Alis buvo teroristas, kovojo Alžyre prieš Prancūziją, paskiau kažkaip susipažino su Risu ir ėmė naudotis jo globa savo rizikingose avantiūrose. Jį įtaria įvykdžius devynias žmogžudystes ir pasikėsinimą į vieną politinį veikėją Adene. Mes galime Alį areštuoti pagal paskutinįjį kaltinimą. Interpole apie jį surinkta pakankamai daug informacijos.

- O tu įsitikinęs, kad sugebėsi jį sučiupti?

- Jis gi turi išplaukti į reisą "Pinela".

- Kur dabar Alis?

- To mes nežinom.

- O kur Risas?

- Paskutiniąsias dvylika valandų mes klausėmės jo telefoninių pokalbių. Po trijų penkiolika Alis skambino Dalsei Makiles ir patikino, kad atvažiuos jos pasiimti, kaip ir tarėsi. Jie kartu

ketina važiuoti į Bredberį. Šį miestelį mes šiandien įdėmiai stebėsime. Užtversim visus įvažiavimus ir išvažiavimus, ir, jeigu ten pasirodys Diuvalis, tuoj pat jį sučiupsime.

- O kaip su Belaru Risu?

- Mes negalime sutrukdyti tiems niekingiems diplomatams daryti viską, kas tik jiems šauna į galvą. Jie gali netgi nebaudžiami žudyti.

- Kodėl?

- Todėl, kad važinėja mašinomis su diplomatiniais neliečiamybės numeriais. Jie spėja pasprukti iki tol, kol juos paskelbia persona non grata. O paskui jie vėl mėgina patekti į mūsų šalį.

Ir staiga man nušvito protas! Žmogus, kurį sekė Mitčas Templas, paspruko nuo jo mašina su diplomatiniais numeriais. Bėglys išvystė milžinišką greitį, o Mitčo taksi užstrigo sankryžoje. Tai tas pats tipas, kuris buvo susitikęs su Orelu Bucheriu. Ir būtent jis kartais paveždavo Alį Diuvalį savo juodu "Limuzinu"...

Dabar man tapo aišku, kad šioje istorijoje visą laiką figūravo "Limuzinas" diplomatiniais numeriais. Net senasis Gripis man jį minėjo.

Aš tylėdamas pakilau ir nuėjau prie telefono. Surinkau viešbučio telefono numerį, kur apsistojo Velda. Portjė atsakė, kad Veldos šiuo metu nėra, bet ji prašė perduoti, jog atsakymą rasiu Bredberyje. Ji taip pat ketina atsiimti savo penkiolika dolerių. Velda bus G-14 numeryje. Atrodo, portjė buvo nustebęs, kad jo prašė perduoti tokią keistą žinutę.

Vos neišmetęs ragelio aš surikau:

- Ne! Neik ten viena!

Tik paskiau suvokiau, kad Velda vis tiek manęs negirdi.

Aš net nepasiėmiau savo lietpalčio. Džordžas nieko neklausinėdamas ištiesė man savo mašinos raktelius. Pagriebęs juos, nuskubėjau pro Patą ir Uokerį į mašiną, kurią išvairavau iš garažo ir pasileidau užmiesčio kryptimi.

Iki Bredberio reikėjo važiuoti tik dvi valandas. Tačiau ten buvo absoliučiai kitas pasaulis; ten gyvenančių žmonių laikas bėgo tarytum visai kita tėkme. Prieš įvažiuodamas į miestą

sustojau degalinėje, užsipyliau baką ir pasiteiravau tarnautojo, kaip greičiau pasiekti buvusią Džeraldo Juto vilą.

Po dvidešimties minučių aš jau buvau ten.

Kelias driekėsi kalvos viršūne, iš kur atsivėrė nuostabus vaizdas. Mašinos zujo keliu įvairiomis kryptimis. Vienas iš vairuotojų, pažiūrėjęs man į veidą, pasuko į šalutinį keliuką. Aš supratau, jog tai vienas iš Pato vaikinų. Visa vietovė aplinkui dabar buvo pastoviai ir atidžiai kontroliuojama. Kad pasprukčiau nuo stebėtojų, man teko apsukti dar vieną ratą. Aš nesupratau, kaip tai pavyko padaryti Veldai ir kaip dabar jos ieškoti. Visur matėsi statiniai, aptverti aukštomis, nepraleidžiančiomis nė garso sienomis. Neturėjau laiko tikrinti viską iš eilės.

Velda prašė perduoti, jog bus G-14 numeryje. Turbūt ji manė, kad turiu žinoti, kas tai per numeris. Juk Velda ne naujokė tokiuose dalykuose. Vargu ar ji ketino viena susidoroti su tais žmonėmis. Bet ir priversti mane laužyti galvą neįėjo į jos planus. Tai, ką Velda man perdavė, neturėjo būti per daug sudėtinga ir paslaptinga.

Taip ir buvo, bet sugaišau nemažai laiko, kol susiprotėjau. Sustojęs prie artimiausios degalinės, paprašiau šio rajono standartinio kelių žemėlapio. Žvilgtelėjęs į jį, iškart suradau reikalingą tašką: jis buvo vertikalios linijos "G" ir horizontalios linijos "14" sankirtoje. Padėkojęs degalinės tarnautojui, apsigręžiau ir nuvažiavau į priešingą pusę.

Aš privažiavau prie pastato, kurio langai buvo tamsūs, o aikštelė prieš pastatą - užstatyta automobiliais. Iš to buvo galima daryti išvadą, kad name susirinko nemažai žmonių. Pastačiau Džordžo automobilį prie sienos, tad iš kelio pusės jo pastebėti praktiškai buvo neįmanoma.

Užsiropštęs ant automobilio stogo, aš nusitvėriau sienos krašto, prisitraukiau, užlipau ir prisiplojau prie jos. Tam tikrą laiką gulėjau nejudėdamas ir laukiau, kol mano akys pripras prie tamsos. Paskui atsargiai nušokau ant žemės ir įsiklausiau. Lietus nustelbė visus garsus, ir aš džiaugiausi, jog oras man padeda.

Nejudėdamas stovėjau vietoje, spaudžiau rankoje ginklą ir norėjau tuoj pat mestis į priekį.

Netikėtai išgirdau tylų šlamesį iš kairės pusės ir kažkieno prislopintą urzgimą. Aš instinktyviai atšokau į šalį ir pajutau, kaip kažkas užkliudė man ranką. Tą pačią akimirką išgirdau, kaip šalia kaukštelėjo dantys, didžiulis šuo, nepasiekęs tikslo, nėrė tiesiai į krūmus, kur aš šastelėjau vos prieš kelias sekundes. Tačiau jam buvo gerokai sunkiau išsikrapštyti iš augmenijos, negu man. Tai buvo gerai treniruotas šuo, išmokytas tyliai žudyti. Aš smogiau jam revolverio rankena per kaukolę, bet išversti gigantą iš kojų pavyko tik iš antro karto. Tyliai sustugęs šuo su sulaužyta kaukole sudribo šlapioje žolėje. Supratau, jog šis šuo buvo čia ne vienintelis. Kiti tiesiog kol kas manęs dar neužuodė. Galbūt po kelių sekundžių jie taip pat tyliai užpuls mane.

Tik dabar pamačiau, kad už pastato langų visgi degė šviesa, tik jos beveik nesimatė iš už storų užuolaidų. Pagrindinis įėjimas buvo kairėje pusėje, bet aš ten net nebandžiau lįsti - be abejo, įėjimas buvo akylai saugomas. Dideli, atsidarantys į vidų langai taip pat man nepatiko. Supratimo neturėjau, kas galėjo manęs laukti už jų.

Dabar, kai mano akys priprato prie tamsos, aš gerai apžvelgiau visą pastatą. Viktorijos laikų stiliaus pastatas buvo labai panašus į nedidelę akmeninę tvirtovę. Buvo čia ir šaudymo angų, ir bokštų, ir kontrforsų. Įsikišęs revolverį į dėklą, prisiglaudžiau prie sienos ir, kabindamasis už mažiausių atsikišimų, ėmiau ropštis į viršų. Užkopęs dvidešimt pėdų, pasiekiau antrąjį aukštą. Staiga apačioje pasigirdo tylus urzgimas. Atsidarė durys, ir žemės lopinėlį nušvietė šviesos srautas. Apšviestoje aikštelėje pasirodė didžiulis dobermanas pinčeris. Sustingęs vietoje, jis įtemptai uodė orą.

- Kas atsitiko? - pasigirdo kažkieno balsas.

- Nieko, - atsakė kitas. - Tie šunys amžinai taip...

Durys užsitrenkė, vėl pasidarė tamsu. Šiek tiek į šoną nuo manęs pasigirdo šuns urzgimas.

Kopiau siena toliau ir pagaliau pasiekiau kitą langų eilę. Laimei, šie langai nebuvo prijungti prie signalizacijos. Aš

stuktelėjau alkūne į stiklą, kuris žvangėdamas sudužo į mažas šukes ir sukrito vidun. Ištraukęs likusius rėme stiklo gabalėlius, atsargiai įlindau į purviną ir tuščią patalpą.

Pastebėjęs kelis žemyn vedančius laiptelius, užsidegiau degtuką, nulipau jais ir atsidūriau prie durų, ant kurių kabėjo sena prancūziška spyna. Atšovęs skląstį, atsargiai pastūmiau duris, ir jos tyliai atsivėrė.

Aš buvau trečiame namo aukšte. Koridorių apšvietė blausus žibintas, stovintis prie laiptinės aikštelės. Koridoriuje matėsi aštuonerios durys - po ketverias iš kiekvienos pusės. Stumtelėjau kelerias; jos atsidarė, ir į mane padvelkė pelėsiais.

Iš apačios sklido neaiškūs balsai. Aš perėjau per koridorių ir, pasiekęs laiptinę, atsargiai apsidairiau. Laipteliai staigiai leidosi žemyn, ir daugiau nieko nepamačiau. Padėjęs koją ant pirmojo laiptelio, staiga pastebėjau kažkieno šešėlį ir skubiai atšokau. Iš visko sprendžiant, laiptus saugojo.

Vaikystėje man teko viešėti tokiuose senuose namuose, ir todėl žinojau, kad juose yra užpakalinis įėjimas tarnams. Aš grįžau koridoriumi, pasukau į dešinę ir aptikau tokį įėjimą.

Nulipau žemyn laipteliais, kurie tyliai girgždėjo nuo mano svorio. Atsidūręs antrame aukšte, atsargiai pravėriau duris.

Šis mano judesys vos nekainavo man gyvybės. Prie sienos ant kėdės sėdėjo sunkiasvoris vyriškis. Pamatęs mane, jis puolė traukti pistoletą iš dėklo ir tuo pačiu metu pašoko ant kojų. Nuo staigaus judesio apsivertė kėdė. Netekęs lygsvaros apsauginis visgi gana greitai susiorientavo ir, persivertęs per galvą, išsitraukė ginklą. Bet tuo metu aš jam smarkiai spyriau bato galu į smakrą. Užvertęs akis aukštyn, vyriškis aiktelėjo ir be sąmonės sudribo ant grindų. Paėmęs jo ginklą, nuvilkau nejudantį kūną į šalį ir paslėpiau po laiptais. Paskiau pastačiau kėdę į vietą prie sienos. Jeigu kas nors čia atsitiktinai ir žvilgtelės, tai nuspręs, kad apsaugos darbuotojas trumpam išėjo. Niekam neturėtų kilti įtarimų.

Iš savo vietos pamačiau dar du sargus. Pro juos prasmukti nepastebėtam buvo neįmanoma, o pradėti šaudyti taip pat kol kas dar negalėjau.

Staiga mano ausis pasiekė storų sienų slopinamas juoko protrūkis ir neaiškus daugelio balsų gaudimas.

Pasislėpęs durų nišoje, aš sekiau žmogų, netikėtai pasirodžiusį koridoriaus gale. Į kažką įsiklausydamas, jis lėtai artėjo prie manęs.

Aš atsargiai pastūmiau nugara duris, ir jos tylut tylutėliai girgždėdamos atsidarė. Be garso šmurkštelėjęs į kambarį, rūpestingai jas uždariau. Apsauginis praėjo pro šalį ir, neaptikęs nieko įtartino, grįžo atgal. Nors jis ir nurimo, bet vis tiek budriai viską stebės. Išeiti iš kambario buvo pavojinga.

Supratau, kad padariau klaidą. Man reikėjo pulti tą tipą ir apsvaiginti, kai jis ėjo pro šalį. Tačiau dabar jau buvo vėlu. Čirkštelėjęs paskutinį degtuką, silpnoje šviesoje pamačiau, kad esu virtuvėje. Visur riogsojo neplautų indų stirtos, ant kažkokios prieštvaninės viryklės stūksojo puodai. Prie sienos stovėjo keturi staliukai ant ratų.

Degtukas užgeso, bet per tą laiką, kol jis degė, aš spėjau apžiūrėti kambarį. Atrodo, radau tai, ko ieškojau. Virtuvę nuo kaimyninio kambario skyrė plačios suveriamos durys. Jos jau buvo senos ir perdžiūvusios, todėl tarp durų žiojėjo maždaug ketvirčio colio pločio tarpas.

Aš atsargiai prisiartinau, prisispaudžiau prie plyšio ir pamačiau visą kompaniją. Vieni sėdėjo krėsluose, kiti stovėjo ir rūkė. Visi jie susidomėję stebėjo kambario viduryje sukaltą pakylą.

Ant pakylos stovėjo maždaug aštuonių kvadratinių metrų ploto narvas. Jis buvo padarytas iš piršto storumo virbų ir vielinio tinklo. Narvo viduryje, ant medinio paaukštinimo, sustingusi nepatogia, bet gana erotiška poza, stovėjo mergina. Jos mėlynai juodi plaukai ryškiai kontrastavo su baltais apatiniais, kurie neslėpė kūno, krūtinės ir klubų. Sustingusi merginos veide šypsena labiau priminė mirtinos baimės grimasą ir atrodė tarsi nupiešta. Pastėrusios akys buvo pilnos ir ryžto, ir nusivylimo.

Mergina buvo panaši į suakmenėjusią statulą. Mėlynoj mirkčiojančioj šviesoj pamačiau, kad ji nenuleidžia akių nuo dviejų didžiulių gyvačių. Gyvatės raitėsi ant narvo grindų, per

kelis colius nuo merginos kojų. Jos godžiai kyščiojo savo ilgus liežuvėlius.

Štai taip aš vėl radau Gretą Servis. Nežinau, kiek laiko Greta tūnojo tame narve, bet mačiau, kad ji išlaiko pusiausvyrą tik didelių pastangų dėka.

Figūra viename krėsle sujudėjo, ir aš pažinau Belarą Risą. Akimirkai jis pateko į šviesos ruožą, ir jo veide pamačiau plėšrią, pikta lemiančią šypseną. Belaras Risas sėdėjo ant krėslo ranktūrio, apglėbęs viena ranka kažką, sėdintį tame pačiame krėsle.

- Belarai, kiek laiko jau praėjo? - paklausė kažkas iš kambario kampo.

Pažiūrėjęs į laikrodį, Risas atsakė.

- Keturiasdešimt minučių.

Tuoj pat pasigirdo balsas iš krėslo, ant kurio ranktūrio sėdėjo Belaras:

- Jūs galite ir pralošti, Belarai. Tokiu atveju ji gaus penkiasdešimt tūkstančių.

Mane šiurpas nukrėtė, kai pažinau šį balsą. Jis buvo... Dalsės Makiles.

- Ne, nepralošiau, - ramiai atsakė Belaras. - Nesijaudinkit, jūs patirsite malonumą, kurio laukiat...

Kiek gi laiko taip pramogauji, Dalse? Tu surandi jaunas moteris, kurios sutinka dalyvauti tokiame "šou"... Taip, tu palengvinai mano užduotį, Dalse. Kiek gi žuvo tų nelaimingų merginų, apie kurias niekas nieko nežino? Įdomu, ar nors viena laimėjo tas siaubingas lažybas? Arba kokias nors kitokias? Ir kas gi tau iš to nubyra, Dalse? Gal būtent todėl tu tokia populiari aukštuomenėje?!

Žinoma, Dalsė buvo sukrėsta, kai visų šių trijų įvykių scenoje netikėtai pasirodžiau aš. Juk jie taip gerai buvo viską apgalvoję, paruošę... Ir visada viskas pavykdavo. Pinigus ir valdžią, kurie jiems buvo būtini savo įgeidžiams patenkinti, jie turėjo. Be to, jie manė esą visiškai saugūs, nes juos saugojo ta garsioji diplomatinė neliečiamybė.

Šiame kambaryje aš įžiūrėjau daug žmonių. Daugiausia čia buvo neseniai išplaukusių į tarptautinę areną šalių atstovai. De-

ja, šių šalių, kaip ir anksčiau, išsivystymo lygis liko pats žemiausias. Kai kuriuos respektabilios išvaizdos žmones mačiau priėmime Flamingo Dume. Turbūt turėjau progą stebėti taip vadinamą diplomatinio lygio pasilinksminimą.

Dalsė mokėjo parinkti kandidatūras. Daugiausia tai buvo vienišos moterys, dėl kurių nebuvo kam jaudintis. Jos buvo pasiryžusios bet kam, nes tikėjo pažadais, kad joms bus dosniai atlyginta. Bet štai dėl Gretos buvo kam nerimauti. Ji norėjo praturtėti, nes rūpinosi savo broliu. Galbūt Garis Servis ir nebuvo to vertas, bet ji be brolio daugiau nieko neturėjo šiame pasaulyje. Dėl jo Greta buvo pasiryžusi įgyvendinti savo ketinimus bet kokia kaina.

Gretos veidas jau tapo panašus į kaukę. Mergina iš paskutiniųjų stengėsi nesujudėti, bet aiškiai matėsi, jog gyvatėms liko laukti nebeilgai.

Aš pasigailėjau, jog dabar šalia manęs nėra Mitčo Templo. Jis pirmas išaiškino šią bylą. Mitčas bandė susekti žudiką, nes manė, jog dviejų merginų, apsivilkusių vien tik apatiniais, mirtys tarpusavyje kažkaip susijusios. Jis apėjo daug parduotuvių, kurios prekiavo tais pigiais apatiniais, ir galų gale susidūrė su Belaru Risu, kai šis pirko naują komplektą. Mitčas, matyt, nebuvo tikras dėl pirkėjo asmenybės, todėl nuvyko į informacijos skyrių, kur įsitikino asmens tapatumu. Bet tokį žmogų, kaip Belaras Risas, buvo ne taip lengva kuo nors apkaltinti, ir Mitčas nusprendė kreiptis pagalbos į Normaną Garisoną. Gaila, bet Garisono tuo metu nebuvo namie.

Turbūt Ronaldas Mileris pasakė Mitčui apie S-130 preparato dingimą. Vagystė įvyko laivo, priklausančio Belarui Risui, iškrovimo metu. Akivaizdu, kad Alis Diuvalis susijęs su Belaru Risu ir įsipainiojęs į šią vagystę.

Reikiamu momentu Ronaldo Milerio nebuvo mieste, ir Mitčas kreipėsi tiesiai į Belarą Risą. Tai buvo panašu į Mitčą. Paskambinęs Risui, Mitčas, matyt, susitarė su juo susitikti ir paimti interviu, tikėdamasis pokalbio metu ką nors iš Riso išpešti. Risas kažką įtarė. Jis žinojo, kas toks Mitčas, įspėjo jo planus ir nusprendė nužudyti pavojingą priešininką. Dūris peiliu nutraukė Mitčo gyvybę...

Bet byla tuo nesibaigė. Visiškai atsitiktinai aš pradėjau ieškoti Gretos, kuri galėjo mane atvesti į visą šią aristokratų gaują. Tuo metu, kai ją radau, jie jau buvo su mergina dėl visko susitarę. Greta sutiko su jų sąlygomis, nors ir žinojo, kas atsitiko dviems kitoms merginoms. Matyt, jie laikė Gretą šiame name, laukdami šiandieninio jos pasirodymo. Greta pasirinko tai sąmoningai, niekieno neverčiama.

Turbūt buvau vienintelis asmuo, verčiantis juos nerimauti. Jie nežinojo, ką būtent spėjau išsiaiškinti, ir pasiuntė į mano biurą iki kaulų smegenų jiems atsidavusį Orelą Bucherį. Apieškojęs mano kontorą, jis bandė mane nušauti, bet žuvo pats. Jie taip nieko ir neišsiaiškino, o aš tęsiau Gretos paieškas. Ir tada jie nusprendė man padėti. Pasinaudojęs Lorencu Džonsu, Alis Diuvalis apgyvendino Gretą Virdžinijos Chauel kambaryje. Jie buvo įsitikinę, jog radęs Gretą daugiau nesiknaisiosiu po šią istoriją. Dalsė įkišo Gretos kortelę į Tedžio Geitso stovą ir pasisiūlė man padėti ją surasti. Vėliau ji išėmė iš ten kortelę, o Tedį pasiuntė myriop. Atrodytų, jog visi galai buvo patikimai paslėpti.

Bet jie nenumatė, kad Lorencas Džonsas susidomės Diuvaliu. Jie taip pat nemanė, kad, radęs Gretą, ir toliau kapstysiuosi po šią istoriją. Juk mergina gyveno Virdžinijos numeryje savo noru. Gretai teko su tuo sutikti, jei norėjo pabandyti gauti pinigų, kurie jai buvo labai reikalingi.

Bet kokia visgi Dalsė kvaila! Nejaugi ji rimtai tikėjo, jog visa tai amžinai tęsis?

Staiga balsai už durų nutilo, stojo grėsminga tyla. Aš vėl prigludau prie plyšio. Greta truputį susvyravo ant savo paaukštinimo, ir abi gyvatės tuoj pat pakėlė galvas. Jos ėmė kyščioti savo liežuvėlius, o jų barškučiai pradėjo tarškėti.

Aš supratau, kad tai įvyks dabar.

Pagriebęs už durų rankenų, jau ketinau staiga atstumti durų sąvaras, kai iš kitos pusės į kambarį įsiveržė kažkoks žaliūkas.

- Šuo! - suriko jis. - Šuo užmuštas! Kažkas įlindo į namą.

Prie pat durų stovintys apsauginiai net suakmenėjo iš netikėtumo. Todėl ir nepastebėjo, kaip atstūmiau durų sąvaras. Jie

atsigręžė, kai jau buvau kambaryje. Vienam iš jų šoviau tiesiai į veidą ir jis siaubingai klykdamas tėškėsi į sieną.

Kilo sąmyšis. Žmonės šoko iš savo vietų ir bėgiojo po kambarį, ieškodami išėjimo. Jų buvo gerokai daugiau, negu maniau, bet jie, matyt, nusprendė, kad aš ne vienas, kad mūsų čia visas policininkų būrys. Su pilnomis siaubo akimis žmonės lakstė po kambarį, bandydami kuo greičiau iš jo išsinešdinti.

Greta akimirkai apmirė. Tą pačią sekundę aš dukart iššoviau pro narvo virbus ir nunešiau galvas abiems gyvatėms. Spėjau pačiu laiku, nes Greta, netekusi jėgų, dribtelėjo tiesiai ant besirangančių gyvačių kūnų.

Iš visų pusių mane puolė ginkluoti apsauginiai. Vienam šoviau į krūtinę, o kitam peršoviau kelį. Aš ieškojau Belaro Riso, bet prietemoje jo niekur nesimatė. Buvau beveik pasiekęs duris, kai kažkas su milžiniška jėga tvojo man per galvą, ir akyse staiga aptemo. Krisdamas dar spėjau pagalvoti, jog turbūt greičiau prarasiu sąmonę, negu pajusiu skausmą...

Atsigavęs sudejavau nuo nepakeliamo galvos skausmo. Mane pykino, o galva, atrodė, skils per pusę. Aš pabandžiau atsikelti, bet net nepakrutėjau: mano kojos buvo surištos, o rankos užlaužtos už nugaros ir taip pat surištos. Tik atsimerkęs suvokiau, jog mane per koridorių tempia kažkokie du tipai. Šalia ėjo Belaras Risas ir Dalsė. Pamatęs, kad atgavau sąmonę, Belaras pašaipiai tarė:

- Jūs idiotas, Hameri.

Nieko neatsakęs, aš pasukau galvą į Dalsę ir pasisveikinau:

- Labas, kekše!

Bet ji apsimetė, jog manęs neišgirdo.

Netrukus vienas iš mane tempiančių tipų paklausė:

- Čia, Belarai?

- Taip, Ali, įmesk jį ten, kur ir visi kiti, - atsakė Risas, traukdamas iš kišenės raktų ryšulį.

Aš pažvelgiau į Alį. Tą tipą jau mačiau du kartus. Vieną kartą fotografijoje laikraštyje - ten Alis stovėjo šalia Riso, o

antrą kartą mačiau jį išlipantį iš lifto Dalsės biure. Taip, dabar, nors šiek tiek ir pavėluotai, viskas stojo į savo vietas, paveikslas buvo baigtas, bet, išskyrus mane, turbūt daugiau niekas to paveikslo nepamatys. Aš užsimerkiau, galvoje spengė, bet per šį spengimą išgirdau balsus.

- Ar čia saugu? - paklausė Dalsė.

- Taip, nesijaudink. Ant langų grotos, duris užrakinsime triskart. Niekur iš čia jis nedings.

- Bet...

- Pakaks! - pertraukė jis ją. - Lipk į viršų ir nuramink svečius. Tegul mūsų žmonės sako, kad kažkas bandė patekti į namą, bet mes tą įsibrovėlį sučiupome. Jeigu aplinkui bus tylu, ramiai apsvarstysim, kaip mums atsikratyti lavonų, kurie liko tysoti viršuje.

Durys girgždėdamos atsidarė, mane švystelėjo kažkur žemyn ir jau kitą akimirką durys su metaliniu žvangesiu užsitrenkė. Išgirdau, kaip užstumia sklendę.

Pajutau šaltas betonines grindis. Mano galva plyšo iš skausmo, o aš visas degiau kaip ugnyje.

Netikėtai pasigirdo uždegamo degtuko čirkštelėjimas, ir tamsoje sužibo maža ugnelė.

- Maikai?.. - išgirdau pažįstamą balsą.

Iš nustebimo aš atsigavau, pakėliau galvą ir vos degančio degtuko šviesoje pamačiau purviną ir besišypsantį Veldos veidą.

- Labas, mieloji, - tariau.

Mes pasisveikinome taip, tarsi būtume susitikę priešpiečių.

Velda tyliai nusijuokė ir truktelėjo už kažkokios virvutės. Plykstelėjo prie lubų pritvirtinta lempa su gaubtu, kurios šviesa vos pasiekė atokiausias patalpų vietas. Velda priėjo prie manęs ir atrišo virves. Ėmiau trinti rankas bei kojas ir pagaliau pajutau, kaip vėl jomis teka kraujas. Paskui atsargiai pirštais apsičiupinėjau savo galvą. Žaizda pakaušyje liepsnote liepsnojo, bet, laimei, buvo nepavojinga. Kaukolė buvo sveika.

Aš sunkiai atsistojau, ir Velda galvos linktelėjimu parodė į kažką man už nugaros... Atsigręžiau ir pamačiau surištą Gretą Servis. Jos kaktą puošė didžiulė mėlynė.

- Iš pradžių jie atnešė ją, o jau po to tave, - pranešė Velda.

Ji priėjo prie Gretos, pasilenkė ir ją atrišo. Veldos pastangomis po kelių minučių Greta atsigavo.

Aš prisitraukiau Veldą.

- Klausyk, mergyte, o kaip tu čia patekai?

- Su Džulijos Pelchem pagalba. Tos pačios, kuriai daviau penkiolika dolerių, prisimeni? Tas tipas, kuris Džuliją pavežė, turbūt ją surado ir jėga įsitempė į savo mašiną. Aš juos atsitiktinai pastebėjau, kai jie važiavo pro šalį. Įsidėmėjau mašinos numerį ir ėmiau aiškintis. Taip ir radau šį namą. Paskui pabandžiau perlipti per sieną ir patekti į namo vidų, bet pakliuvau į šuns nagus. Mane pagavo sargybinis ir surišo. Girdėjau, kaip jis su kažkuo tarėsi, ką su manimi daryti. Paskiau ėmė rinktis svečiai, ir mane įmetė į šį kambarį. Aš sugaišau daugiau kaip valandą, kol išsilaisvinau iš virvių.

- O kas atsitiko tai merginai?

- Pažiūrėk ten, - parodė Velda.

Aš pažvelgiau ir kambario kampe pamačiau du nejudančius kūnus - vyro ir moters.

- Turbūt jie abu padarė klaidą, - tarė Velda. - Jis nieko negavo iš merginos, užtat ji kaip reikiant jam viską išaiškino...

- Aišku, - linktelėjau. - Beje, kas tai per kambarys? Tu jį apžiūrėjai?

- Tai buvusi skalbykla. Čia yra geldos skalbiniams skalbti ir kažkokia sena dujinė viryklė. Šis langas išeina į kiemą. Man atrodo, kad esame užpakalinėje namo dalyje. Beje, grotų virbai ant langų įmūryti į cementą.

Veldos balsas buvo ramus, bet visgi jame pajutau baimės gaideles.

- Gerai, brangioji, nesijaudink. Ką nors sugalvosim.

Aš ištyrinėjau patalpą. Išeiti pro duris buvo neįmanoma. Vadinasi, liko vienintelis kelias - per langą. Cementas, į kurį buvo įmūryti virbai, sutrūkinėjo nuo laiko. Didžiulėmis pastangomis man pavyko išklibinti grotas.

Tuo metu Greta sudejavo ir atsisėdo. Ji tik pusiau atsipeikėjo ir nelabai gerai suvokė, kas vyksta aplinkui. Aš priėjau ir norėjau padėti jai atsistoti, bet staiga apmiriau, išgirdęs kažkokį silpną skambėjimą. Mes su Velda įsmeigėme akis vie-

nas į kitą. Skambėjimas pasikartojo. Aš nutipenau prie kambarėlio, esančio už dujinės viryklės.

Atidaręs duris, ant lentynėlės, užverstos nešvariais skuduraiš, pamačiau seną telefono aparatą. Atsargiai pakėliau ragelį, bet kitame laido gale ryšys jau nutrūko. Nuspaudęs svirtelę, padėjau ragelį, bet aparatas nesuskambėjo.

Veldos išsigandusiose akyse pamačiau įsižiebusią viltį.

- Tas telefonas skamba tada, kai kas nors bando prisiskambinti į namą. Iš čia paskambinti neįmanoma. Turbūt šį seną šlamštą tiesiog pamiršo atjungti, kai įvedė naują aparatą.

- Bet galbūt... - Velda nurijo seilę. - Galbūt kas nors čia paskambins? Tada mes galėtume viską papasakoti ir paprašyti pagalbos...

Ji nutilo, puikiai suprasdama, kad vilties praktiškai nėra.

Aš susimąstęs žiūrėjau į aparatą. Kai ką su juo visgi buvo galima pabandyti padaryt. Išvyniojęs, kiek įmanoma, laidą, įtraukiau aparatą į kambarį ir padėjau jį ant grindų. Išnarstęs telefoną, išėmiau iš jo skambučio mechanizmą. Suradęs virvės galiuką, pririšau vieną galą prie skambučio plaktuko, o prie antrojo galo pririšau vinį. Paskui atsukau šviestuvo gaubtą ir, įtempęs virvutę, pritvirtinau vinį taip, kad ji sudaužytų lemputę, kai tik telefonas suskambės.

Pabaigęs visus paruošiamuosius darbus, išlindau pro langą į gatvę, ištraukiau Gretą ir padėjau išlipti Veldai. Paskiau vėl grįžau į kambarį ir iki galo atsukau dujinės viryklės čiaupą. Pasigirdo dujų šnypštimas ir aš užuodžiau joms būdingą kvapą. Vėl išsiropščiau laukan ir sandariai uždariau lango sąvaras. Pasiėmęs grotų virbą, antrąjį ištiesiau Veldai.

- Eime, - tyliai pasakiau aš.

Mums pasisekė. Sargybiniai susirinko kieme ir aptarinėjo ką tik įvykusį incidentą. Jie buvo pernelyg susijaudinę ir visiškai pamiršo, kad jiems reikėtų tūnoti šešėlyje. Mums pavyko nepastebimai pro juos prasmukti. Vėjas pūtė mums į nugaras, todėl šunys taip pat mūsų nesuuodė. Tamsoje mes sėkmingai pasiekėm sieną ir per ją perlipome.

Mano mašina stovėjo vietoje - ten pat, kur ir palikau. Mes sulipome į ją, aš atleidau rankinį stabdį ir mašina tylutėliai pa-

judėjo iš vietos. Kai išriedėjome į kelią, paspaudžiau starterio pedalą ir mes nurūkome tolyn, palikdami užnugary namą, sargybinius ir mašinų virtinę prie įvažiavimo.

Pervažiavę mieguistą Bredberio miestelį, mes sustojome prie vis dar tebedirbančios degalinės. Ten nusiprausėm ir susitvarkėm. Pažiūrėjau į laikrodį. Iki saulės patekėjimo liko visai nedaug laiko. Pasinaudojęs Džordžo kreditine kortele, iš degalinės darbuotojo gavau šiek tiek smulkių.

Mes išėjome iš pastato. Greta ir Velda pasuko link mašinos ir įlipo į ją. Aš priėjau prie telefono automato ir paskambinau Gajui. Paprašiau, kad jis sužinotų to namo, kuriame pasiliko Belaras Risas, telefono numerį. Gajus pažadėjo sužinoti ir paklausė, kur galėtų man paskambinti. Aš pasakiau jam telefono automato numerį ir pakabinau ragelį.

Po penkių minučių pasigirdo skambutis. Gajus padiktavo man reikalingą numerį ir paklausė, kas atsitiko. Aš pasakiau, kad paaiškinsiu vėliau, ir tuoj pat pakabinau ragelį.

Kai įmečiau monetą į telefoną automatą, šalia sustojo policijos patrulinis automobilis. Iš jo išlipo uniformuotas mentas ir ėmė naršyti po savo kišenes, ieškodamas smulkių. Pamatęs, kad kabina užimta, jis atsirėmė į savo mašiną, kantriai laukdamas, kol aš paskambinsiu.

Pagalvojau, jog kambaryje, iš kurio neseniai pasprukome, jau pilna dujų. Sprogstamasis milžiniškos galios užtaisas buvo paruoštas, teliko pasiųsti signalą...

Aš surinkau numerį, ir man prieš akis iškilo išnarstytas telefono aparatas, iš kurio teliko skambučio mechanizmas.

Už šešių mylių nuo tos vietos, kurioje dabar stovėjome, danguje staiga pražydo milžiniška oranžinė gėlė. Ryškiai plykstelėjęs, nuostabus švytėjimas lėtai užgeso.

Dar sekundę aplinkui tvyrojo tyla, o paskui pasigirdo siaubingas trenksmas. Net degalinės stiklai suvirpėjo.

Policininkas išsižiojo iš nustebimo ir apstulbęs suburbėjo:

- Po velnių! Kas gi čia dabar?

- Atsiprašau, sere, turbūt surinkau klaidingą telefono numerį, - mandagiai atsakiau aš ir pasukau link savo mašinos.

Turinys

Netikša Banermanas 5

Kūnų mylėtojai 85

DETEKTYVO MEISTRAI

Mikis Spileinas
KŪNŲ MYLĖTOJAI
Romanas

GINTARAS ALEKSONIS
redaktorius
AUDRIS ŠIMAKAUSKAS
meninis redaktorius

Formatas 84x108 1/32. Popierius ofsetinis. Garnitūra 10 p.
SL Nr. 929. Ofsetinė spauda 8 sąl.sp.l.
Užsakymo Nr. 264 Kaina sutartinė.
"Eridanas", 3009 Kaunas, Partizanų 4. Tel. 73-39-67.
Spausdino Adomo Jakšto spaustuvė, Girelės 22, Kaišiadorys.

Išgirsti bet kokius riksmus Niujorke nėra kažkas labai keista ar ypatinga. Tačiau vidury nakties negyvenamų Niujorko kvartalų dykroje pasigirdęs kraują stingdantis mažo berniuko klyksmas nuskambėjo tikrai neįprastai. Iššokęs iš mašinos Maikas Hameris akimirksniu išvydo vaiko siaubo priežastį – rusvaplaukės moters lavoną, kurį kažkas, matyt, bus mėginęs paslėpti šiukšlių krūvoje...